
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJA

GADA- GRAMATA 2011

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJA

Akadēmijas laukums 1
Riga, LV 1050
Latvija

Tel.: 67225361. Fakss: 67821153
E pasts: lza@lza.lv
<http://www.lza.lv>

Latvijas Zinātnu akadēmijas *Gadagrāmata 2011* ir turpinājumizdevums — jau divdesmitais ar šādu nosaukumu. Iepriekšējie laidienu atspoguļoja situāciju 1990., 1992., 1992./1993., 1995.—2010. gadā. *Gadagrāmatas 2011* iznākšana ir pieskaņota akadēmijas gada pilnsapulcei.

Gadagrāmatā ievietoti Latvijas Zinātnu akadēmijas pamatdokumenti, galvenās ziņas par akadēmiju, tās struktūru un locekļiem, pārskata tipa materiāli par akadēmijas darbību 2010. gadā, atsevišķi LZA dokumenti (kuru atkārtota publicēšana nākamajās gadagrāmatās nav paredzēta), īsas ziņas par Latvijas zinātniskajām iestādēm. Publicētie dati atspoguļo stāvokli 2011. gada 15. martā.

Sastādītāju kolektīvs: *Baiba Ādamsons, Ieva Brence, Anita Draveniece, Alma Edžiņa, Jānis Kristaps (vadītājs), Sofja Negrejeva, Ilga Tālberga, Ērika Tjūnīna*

Fotoattēli no LZA kolekcijas.

Fotogrāfi *Alma Edžiņa, Toms Grinbergs, Aivis Freidenfelds, Jānis Strupulis*

Datorapstrāde *Elmārs Lange*

S A T U R S

Ievads	5	
Latvijas Zinātņu akadēmijas galveno pasākumu kalendārs	8	
PAMATDOKUMENTI		
Latvijas Republikas likumdošana par Latvijas Zinātņu akadēmijas statusu	9	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Harta	10	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti	14	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS		
Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāts	28	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Prezidijs	30	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Valde	31	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Uzraudzības padome	31	
Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis	32	
Akadēmijas personāls	33	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LOCEKĻI		
Īstenie locekļi	35	
Goda locekļi	43	
Ārzemju locekļi	47	
Korespondētājlocekļi	54	
Goda doktori	63	
Pārmaiņas LZA locekļu sastāvā	69	
In memoriam	70	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS GODA MECENĀTI		72
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDĀĻA, BALVAS UN PRĒMIJAS		
Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa	73	
Latvijas Zinātņu akadēmijas vārdbalvas	73	
Izcilie zinātnieki, kuru vārdā nosauktas Latvijas Zinātņu akadēmijas balvas	75	
Latvijas Zinātņu akadēmijas un sponsoru kopīgās balvas	80	
Balvas un prēmijas jaunajiem zinātniekim	84	
Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielās medaļas, balvu un prēmiju laureāti 2010. un 2011. gadā	86	
Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļi — citu ievērojamāko zinātnisko apbalvojumu laureāti 2010. gadā	89	
Balvu un prēmiju jauniem zinātniekim un studentiem laureāti	90	
LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA 2010. GADĀ		
Nozīmīgi notikumi Latvijas zinātnē un Latvijas Zinātņu akadēmijā 2010. gadā	93	
Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces	100	
Akadēmiskās lekcijas	110	
Ilmārs Rimšēvičs. Latvijas ekonomiskā situācija un nākotnes izredzes	110	
Kurts Švarcs. Radiācijas fizikas pētījumi: no Salaspils Atomreaktora līdz Darmštates Smago jonus paātrinātājam	127	
Mārcis Auziņš. Par kvantu fiziku un ne tikai	130	
Latvijas Zinātņu akadēmijas sēdes	131	

LZA Senāta darbība	137
Senāta sēdes	137
2010. gadā piešķirtie LZA Atzinības raksti	141
LZA Prezidija darbība	142
LZA Valdes darbība	143
LZA budžeta izpilde 2010. gadā	144
LZA Fonda darbība	144
Uzraudzības padomes ziņojums LZA 2010.gada Pavasara pilnsapulcē	145
Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju saistītu organizāciju darbība 2010. gadā	150
Terminoloģijas komisija (150). Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisija (151).	
Valsts emerīteņu zinātnieku padome (152). LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs (153). Sertifikācijas centrs (154). LZA Zinātnes un tehnoloģijas pētniecības centrs (154). LZA Eiropas programmu centrs (155). Sēlijas asociācija (156). Latvijas Zinātņu vēstures asociācija (157).	
ZINĀTNU NODAĻAS	
Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa	158
Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļa	166
Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa	178
Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa	189
STARPTAUTISKĀ SADBĪBA	198
1. p i e l i k u m s. DOKUMENTI	
LZA un Rēzeknes Augstskolas sadarbības līgums	207
Sadarbības līgums starp L'OREAL BALTIC SIA, UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju un LZA	210
LR Zemkopības ministrijas un LZA nodomu protokols	216
2. p i e l i k u m s. LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS	218
3. p i e l i k u m s. GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ	
Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija	224
Latvijas Zinātnes padome	224
Augstkās izglītības padome	227
Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisija	227
Valsts emerīteņu zinātnieku padome	227
LZA un LZP Ētikas komisija	227
Latvijas Zinātnieku savienība	227
Latvijas Jauno zinātnieku apvienība	227
Latvijas universitātes	228
Zinātniekie institūti	229
Fizikas, matemātikas un tehnisko zinātņu institūti (229). Ķīmijas un bioloģijas zinātņu institūti (231). Lauksaimniecības un meža zinātņu institūti (232).	
Humanitāro un sociālo zinātņu institūti (234). Ekonomikas institūti (235).	
Citas zinātniskās iestādes	235
Zinātniskā izdevējdarbība	237
4. p i e l i k u m s. LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IEZAISTĪTO PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS	241

IEVADS

2010. gadā Latvijas Zinātņu akadēmija veidoja savas vēstures 65. gadu, turpinot kalpot Latvijas zinātnei, atbildīgi pildot katru no Hartā nosauktajiem desmit akadēmijas pienākumiem. Jāatzīst, ka daļa mūsu ikdienas darba vienmēr paliks nerēdzama – daļa, ko nekādi nevar atspoguļot gadagrāmatā. Piemēram, esam aktīvi piedalījušies Latvijas zinātnes politikas veidošanā, jo, sākot ar šo gadu, Latvijas Zinātņu akadēmija (turpmāk – Akadēmija) ir pārstāvēta jau astoņās* nacionāla līmeņa padomēs un komisijās, kā arī daudzās ministriju un starpinstitūciju darba grupās. Visa gada garumā akadēmijas deleģēti pārstāvji līdzdarbojās dažādu Latvijas un Eiropas Savienības zinātnisko pētījumu projektu un programmu izvērtēšanā. Šajā gadā krietni pavirzījušās uz priekšu vairākas struktūrfondu aktivitātes, kas būtiski maina Latvijas zinātnes nākotnes kopainu un zinātnieku noskaņojumu, proti, uzsākts sagatavošanas process valsts nozīmes pētniecības centru izveidošanai, izstrādāta kompetences centru atbalsta programma un augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšanas projekts, kas ievērojami paaugstinās zinātnisko pētījumu kvalitāti.

Savās sienās esam arī izskatījuši mūsu valstij un zinātnei aktuālus jautājumus. Svarīgākais ir ekonomiskās situācijas stabilizēšanās un ekonomikas attīstība, un tāpēc šajā gadā vairākkārt analizētas tautsaimniecības un zinātnes mijiedarbības problēmas, kurām Akadēmija meklē optimālo risinājumu. Savukārt sēde par Daugavas ekosistēmas ilgtspēju nonāca pie vienprātīga viedokļa, ka upes baseina unikālās dabas un kultūrvēsturiskās vērtības maksimāli jāsaudzē un nav pieļaujama Daugavas steidzīga pārveide par rūpniecisku transporta kanālu. Savu pozīciju darījām zināmu Valsts prezidenta kancelejai un iesniedzām priekšlikumu iekļaut UNESCO Pasaules mantojuma

* Nacionālās attīstības padome (1 pārst.), Latvijas Zinātnes padome (5), Augstākās izglītības padome (1), Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisija (3), Valsts Emeritēto zinātnieku padome (2), Nacionālā standartizācijas padome (1), Genoma izpētes padome (1), UNESCO LNK (1).

Latvijas nacionālajā sarakstā aizsargājamo ainavu apvidu „Augšdaugava”. Marta sākumā (2011.g.) ar prieku uzzinājām, ka Akadēmijas nominācija “Aizsargājamo ainavu apvidus “Augšdaugava”” ir iekļauta UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā.

Mēs esam gandarīti par Akadēmijas īpašo lomu, ka varam būt liecinieki jauno pētnieku tapšanai, vadot Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisijas darbu, kura šajā gadā izskatīja un akceptēja rekordlielu (pavisam 234) promocijas darbu skaitu.

Piederību Akadēmijai Latvijas zinātnieki un kultūras un mākslas darbinieki vērtē kā augstu pagodinājumu un akadēmijai tiek uzticētas rūpes par valsts emeritēto zinātnieku (2010. gadā pavisam kopā 274) iesaisti zinātniskās un sociālās aktivitātēs. Daudzus spējīgus un potenciāli aktīvus zinātniekus mēs iepazīstam, vērtējot Akadēmijas balvu konkursiem iesniegtos darbus un publikācijas.

Šajā gadā sākās darbs pie jaunas valsts pētījumu programmas „Nacionālā identitāte (valoda, Latvijas vēsture, kultūra un cilvēkdrošība)” īstenošanas. Turpmākos četrus gadus Akadēmija nodrošinās šīs programmas zinātnisko vadību, ko mums uzticēja pēc uzvaras valsts programmu ideju konkursā 2009. gadā. Tādējādi mēs kā nacionālā zinātņu akadēmija varam pastarpināti pildīt savus pienākumus attiecībā uz zinātniskās literatūras un enciklopēdiju izdošanu, nacionālās kultūras mantojuma zinātnisku pārziņu un citiem mūsu tautai, vēsturei un valodai būtiskiem jautājumiem.

2010. gads bija jau trešais gads, kopš Akadēmija veic savas pamatfunkcijas uz līgumattiecību pamata ar Izglītības un zinātnes ministriju, tādējādi saglabājot savu rīcības autonomiju. Šajā gadā līguma finansējums gan bija par 10% mazāks salīdzinājumā ar 2009. gadu (divu pēdējo gadu laikā tas summāri samazinājies par 38%). Vienlaicīgi jāatzīmē, ka Latvijas zinātnes finansējums iekšzemes kopprodukta procentu vienībās nokrities līdz 0,47 (2010) un Zinātniskās darbības likuma norma (33. panta 2. punkts), ka ik gadu jāpaaugstina valsts budžeta finansējums zinātnei par 0,15% no iekšzemes kopprodukta, ir iesaldēta un nav zināms, uz cik ilgu laiku. Tāpēc šogad esam daudz runājuši un analizējuši** diemžēl tradicionālo Latvijas zinātnes problēmu – zinātnes finansējumu, un secinājuši, ka pagaidām nav ticamu prognožu par zinātnes budžeta būtiskām pieauguma iespējām.

** Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces paziņojums 2010. gada 25. novembrī (*Zinātnes Vēstnesis*, 2010, Nr. 15).

Akadēmijas pienākums ir arī Latvijas zinātnes starptautisko sakaru veicināšana un pārstāvniecība starptautiskajās organizācijās. Līdzās kārtējiem darbiem 2010. gadā saskaņā ar Izglītības un zinātnes ministrijas deleģējumu Akadēmija turpināja Eiropas zinātnes un tehnoloģiju programmu un projektu (EUREKA, COST, Eurostars, ERA-Net u.c.) koordinēšanu un īstenošanu Latvijā, kā arī zinātni popularizējošas aktivitātes, tostarp Zinātnieku nakts pasākumus. Nozīmīgs notikums bija 12. Baltijas Intelektuālās sadarbības konference novembrī Viļnā. Konferences tēma bija „Zinātnē un sabiedrība”. Konferenci jau tradicionāli atklāja triju Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidenti, un viņi arī pasniedza 2010. gada laureātiem Baltijas valstu zinātņu akadēmiju medaļas – kopīgo triju valstu zinātņu akadēmiju apbalvojumu.

2010. gada novembrī apritēja 195 gadi, kopš dibināta Akadēmijas pirmā priekšcece – Kurzemes literatūras un mākslas biedrība. Šim notikumam bija veltīta izbraukuma sēde Jelgavā vēsturiskajā Pētera akadēmijas ēkā, tagadējā G. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā.

Šajā gadā Akadēmija ar pateicību saņēma dāvinājumā mākslinieka O. Zvejsalnieka gleznu „Rēzekne rudens saulē”, naudas ziedoju mu no ārzemju locekļa N. Bojāra, LZA goda locekļa J. Streiča filmas “Rūdolfa mantojums” seansu. Lai pateicība arī visiem pārējiem Akadēmijas locekļiem, kas turpināja atbalstīt Akadēmiju visdažādākajos veidos, kā arī Akadēmijas darbiniekiem par godprātīgu darbu. Ne mazumu pūļu prasa Akadēmijas augstceltnes apsaimniekošana, bet ar to saistīti arī interesanti notikumi. Septembrī un oktobrī sadarbībā ar Francijas vēstniecību organizējām populārzinātnisku interaktīvu izstādi „Smilšu graudu spēles”, bet gada tumšākajā laikā – novembrī – mūsu augstceltnē debitēja gaismas festivālā „Staro Rīga” kā objekts ar nosaukumu „Idejas dzimšana vai ilūzija”. Neapšaubāmi, idejas ir attīstības virzītāspēks, tās rosina mūs kaut ko darīt labāk, ātrāk, interesantāk un efektīvāk. Lai mums ideju nepietrūkst, lai tās nekļūst vien par ilūziju, bet lai spējam tās realizēt!

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents

2011.gada 15.martā

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS GALVENO PASĀKUMU KALENDĀRS

2011. GADS

7. aprīlī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce
24. novembrī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce

2012. GADS

12. aprīlī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Pavasara pilnsapulce
22. novembrī	Latvijas Zinātņu akadēmijas Rudens pilnsapulce

PAMATDOKUMENTI

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMDOŠANA PAR LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS STATUSU

ZINĀTNISKĀS DARBĪBAS LIKUMS

(Pieņemts Saeimā 2005. gada 14. aprīlī.

Stājas spēkā ar 2005. gada 19. maiju)

Latvijas Zinātnu akadēmija sastāv no vēlētiem Latvijas Zinātnu akadēmijas locekļiem un valsts pārvaldes sistēmā ir atvasināta publisko tiesību persona ar autonomu kompetenci, kuras tiesības un pienākumi noteikti tās Hartā, šajā likumā un citos likumos, kā arī tās statūtos un kuru daļēji finansē no valsts budžeta. Latvijas Zinātnu akadēmijas Hartu apstiprina Saeima un tajā ir norāditi Latvijas Zinātnu akadēmijas darbibas mērķi, pamatvirzieni, tiesiskie un ekonomiskie pamati, pārvaldes sistēma, tiesības un pienākumi.

...

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS HARTA

(Pieņemusi Latvijas Zinātnu akadēmijas pilnsapulce 1996. gada 22. novembrī.
Apstiprinājusi Latvijas Republikas Saeima 1997. gada 23. janvāri)

PREAMBULA

Latvijas Zinātnu akadēmija ir vairāku agrāk Latvijā pastāvējušu zinātnisko biedrību ideju un darbības mantiniece. Tās priekšteces ir 1815. gadā Jelgavā dibinātā Kurzemes Literatūras un mākslas biedrība un Rīgas Latviešu biedrības sastāvā 1869. gadā dibinātā Zinātnības (Zinību) komisija, kas 1932. gadā tika pārveidota par Zinātnu komiteju ar privātas zinātnu akadēmijas statusu.

Kopš 1919. gada Latvijas Republikas valdība vairākkārt bija apsvērusi oficiālas Latvijas Zinātnu akadēmijas dibināšanu. Šo nodomu 1927. gadā atbalstīja izglītības ministrs J. Rainis. 1935. gadā Ministru prezidents K. Ulmanis publiski paziņoja nodomu izveidot Latvijas Zinātnu akadēmiju, un kā pirmā tās sastāvdaļa ar Latvijas Republikas likumu 1936. gada 14. janvāri tika nodibināts Latvijas vēstures institūts.

Zinātnu akadēmija Latvijā darbību uzsāka 1946. gada 14. februāri, kad akadēmijas locekļi sanāca uz pirmo kopsapulci. Par Zinātnu akadēmijas un tās institūtu pamatko-dolu kļuva Latvijas Universitātes un Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas zinātnieki. Pieņemot Hartu un jaunus Statūtus, ar 1992. gada 14. februāra kopsapulces lēmumu Latvijas Zinātnu akadēmija pārveidota par klasiska tipa akadēmiju, kura apvieno vēlētus locekļus — izcilus zinātniekus un citus gara darbiniekus.

Atjaunotajā Latvijas Republikā Latvijas Zinātnu akadēmija veicina zinātnu attīstību, veic zinātniskus pētījumus. Tā gādā, lai apzinātu, pētītu, izkoptu, saglabātu un nodotu nākamajām paaudzēm visu to īpašo, ko pasaules zinātnei un kultūrai ir devusi un spēj dot Latvija un latviešu tauta: nacionālo kultūru, valodu, folkloru, literatūru, sociālo un saimniecisko pieredzi, tradīcijas. Tā pētī un saglabā Rīgas un Latvijas novadu kultūrvēsturiskās tradīcijas, apzina Baltijas valstu vietu pasaulē.

Latvijas Zinātnu akadēmija ir iekļāvusies starptautiskajā zinātniskajā kopībā, sadarbojas ar citām zinātnu akadēmijām un zinātniskām organizācijām Eiropā un pasaulē.

1. pants. LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS TIESISKAIS PAMATS

Latvijas Republikā ir viena valsts izveidota Latvijas Zinātnu akadēmija kā nacionālas nozīmes zinātnes centrs. Latvijas Zinātnu akadēmija ir autonoms tiesību subjekts, kurš sastāv no ievēlētiem Latvijas Zinātnu akadēmijas locekļiem un kuru subsidē valsts. Latvijas Zinātnu akadēmija darbojas saskaņā ar tās Hartu un Statūtiem. Hartu pieņem Latvijas Zinātnu akadēmijas pilnsapulce un apstiprina Latvijas Repub-

likas Saeima. Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātņu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Ar Latvijas Zinātņu akadēmiju var būt saistītas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un augstskolas. To sadarbību ar Latvijas Zinātņu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu veikšanai tiek veidotas zinātnieku grupas vai iestādes, kuras var darboties Latvijas Zinātņu akadēmijas ietvaros.

Par Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekļiem — arī citu jomu vispāratzītus Latvijas gara darbiniekus.

Latvijas Zinātņu akadēmija ir juridiska persona. Tā ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautiskās tiesību normas.

2. pants. LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS DARBĪBAS MĒRĶI UN PAMATVIRZIENI

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni ir:

- zinātnes attīstīšana, pētījumu veicināšana un veikšana fundamentālo un lietišķo zinātņu jomā, Latvijas tautas un valsts vēstures, kultūras un valodas izpētes un izkopšanas veicināšana, kā arī ar Latvijas dabas resursiem, to optimālas izmantošanas iespēju un apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu atbalstīšana;
- Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva ie-pazīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām.

3. pants. LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS TIESĪBAS

Latvijas Zinātņu akadēmijai ir tiesības:

- sadarboties ar augstākās izglītības un zinātniskās darbības organizatoriskās sistēmas institūcijām, deleģēt savus pārstāvus šo institūciju darbā;
- saņemt informāciju par to likumu un normatīvo aktu gatavošanu un grozīšanu Saeimas komisijās, ministrijās un citās valsts iestādēs, kuri saistīti ar zinātni un augstāko izglītību, kā arī izteikt viedokli par šiem dokumentiem;
- uzņemties iniciatīvu jaunu zinātnisku virzienu un ar to saistītu zinātnisku institūciju veidošanā;
- piešķirt Latvijas Zinātņu akadēmijas goda doktora grādu Latvijas un ārzemju zinātniekiem;
- ierosināt un pieņemt savas Hartas grozījumus, iesniegt tos apstiprināšanai Saeimā;

- glabāt savos arhīvos, krātuvēs un bibliotēkās zinātnes, literatūras, mākslas un citu kultūras darbinieku rokrakstus un dokumentus, kā arī citus zinātnei un vēsturei nozīmīgus materiālus.

4. pants. LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS PIENĀKUMI

Latvijas Zinātnu akadēmijas pienākumi ir:

- aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un operatīva Saeimas un valdības konsultēšana zinātnes jautājumos;

- līdzdalība dažādu valsts programmu zinātniskajā ekspertīzē, pētījumu, projektu, programmu un zinātnisko iestāžu pētnieciskā līmeņa izvērtēšanā;

- balvu piešķiršana par izcilākiem veikumiem Latvijas zinātnē;

- Latvijas zinātnes un zinātnieku pašpārvaldes un demokrātijas veicināšana, šo principu aizstāvība valsts struktūrās un masu saziņas līdzekļos;

- rūpes par jaunu pētnieku paaudžu iesaisti zinātnē un pensionēto, t.sk. valsts emeritēto zinātnieku sociālo aizstāvību;

- zinātniskās pētniecības ētikas, diskusijas principu un tradīciju sargāšana, saglabāšana un izkopšana, Latvijas zinātnu vēstures un zinātniecības problēmu izpēte;

- rūpes par zinātniskās literatūras izdošanu, zinātnisko terminoloģiju un enciklopēdiju zinātnisko līmeni Latvijā;

- zinātnisko kongresu, konferenču, atklātu Latvijas Zinātnu akadēmijas sēžu, diskusiju un konkursu organizēšana un zinātnes sasniegumu popularizēšana;

- Latvijas zinātnes un nacionālās kultūras mantojuma krātuvju — Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas, Misiņa bibliotēkas un Latviešu folkloras krātuves — zinātniska pārziņa;

- Latvijas zinātnieku starptautisko kontaktu veidošana un veicināšana, sadarbība ar citām zinātnu akadēmijām, zinātniskām biedrībām un savienībām, starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvniecība starptautiskās zinātniskās organizācijās.

Latvijas Zinātnu akadēmija ik gadu publicē pārskatu par savu darbību.

5. pants. LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS SASTĀVS UN PĀRVALDE

Latvijas Zinātnu akadēmijas sastāvu veido: īstenie locekļi (akadēmiķi), goda locekļi, ārzemju locekļi, korespondētājlocekļi. To skaitu, kandidātu izvirzīšanas un apsriešanas kārtību zinātniskā sabiedrībā, kā arī ievlēšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātnu akadēmijas Statūti.

Latvijas Zinātņu akadēmijas augstākais lēmējorgāns ir pilnsapulce, kurā piedalās ievēlēti īstenie, goda, ārzemju locekļi un korespondētālocekļi. Hartas un Statūtu jautājumus un jaunu locekļu uzņēmšanu izlemj īstenie locekļi. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju kontaktus, akadēmijas locekļi izveido Latvijas Zinātņu akadēmijas zinātņu nodaļas. Pilnsapulču starplaikā Latvijas Zinātņu akadēmijas darbu vada tās locekļu ievēlēts prezidents un Senāts.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulce ievēl uzraudzības padomi. Latvijas Zinātņu akadēmijas dažādu darbības jomu organizēšanai un operatīvu lēmumu pieņemšanai tiek izveidots prezidijs, valde un citas organizatoriskas struktūras. Šo struktūru sastāvu un pienākumus nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

6. pants. LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS DARBĪBAS EKONOMISKAIS PAMATS

Latvijas Zinātņu akadēmijas darbībai nepieciešamais finansējums tiek subsidēts no valsts budžeta. Latvijas Zinātņu akadēmija valsts noteiktā kārtībā iesniedz motivētu finansējuma pieprasījumu nākamajam gadam kopā ar gadskārtējo pārskatu. Latvijas Zinātņu akadēmijas speciālo budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

- pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;
- īpašumu apsaimniekošanas;
- ziedojuumiem un dāvinājumiem;
- citiem avotiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumā vai valdījumā var būt nekustamais un kustamais īpašums — zeme, ēkas un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata, kā arī intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pārziņā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās darbībai, kā arī iestādes un organizācijas, kuras sekmē zinātnes funkcionešanu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas īpašumu un tās valdījumā un pārziņā esošo objektu pārvaldes kārtību nosaka Latvijas Zinātņu akadēmijas Statūti.

7. pants. LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS STATŪTI

Latvijas Zinātņu akadēmijas locekļu pilnsapulce patstāvīgi pieņem un/vai groza savus Statūtus, kuri nedrīkst būt pretrunā ar šīs Hartas nostādnēm.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS STATŪTI

(Apstiprināti ar Latvijas Zinātnu akadēmijas kopsapulces

1992. gada 14. februāra lēmumu Nr. 7.

Grozīti ar LZA pilnsapulces 1992. gada 24. novembra, 1993. gada 11. februāra,

1994. gada 18. februāra, 1997. gada 21. novembra, 2002. gada 4. aprīļa

un 2008. gada 3. aprīļa lēmumu)

1. nodaļa. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.1. Latvijas Zinātnu akadēmija (LZA) valsts pārvaldes sistēmā ir atvasināta publisko tiesību persona ar autonomu kompetenci un sastāv no vēlētiem LZA locekljiem. Tās tiesības un pienākumi noteikti LZA Hartā, "Zinātniskās darbības likumā" un citos likumos, kā arī LZA Statūtos un to daļēji finansē no valsts budžeta. LZA darbības mērķi, pamativzieni, tiesiskie un ekonomiskie pamati, pārvaldes sistēma, tiesības un pienākumi ir norādīti LZA Hartā, kuru ir apstiprinājusi LR Saeima. LR Saeima vai Ministru kabinets var noteikt Latvijas Zinātnu akadēmijai īpašus uzdevumus un pilnvaras zinātnes jomā.

Par Latvijas Zinātnu akadēmijas locekljiem ievēlē izcilus Latvijas un ārzemju zinātniekus un par goda locekljiem — arī citu jomu vispārātzītus Latvijas gara darbiniekus.

Ar Latvijas Zinātnu akadēmiju līgumiski, asociatīvi vai citādās juridiskās formās var būt saistītas juridiski patstāvīgas zinātniskās pētniecības iestādes, biedrības, fondi, zinātniski tehniskas organizācijas, universitātes un citas augstskolas. To sadarbību ar Latvijas Zinātnu akadēmiju nosaka savstarpēja vienošanās. Akadēmijas mērķu īstenošanai var izveidot zinātnieku kolektīvus vai institūcijas, kuras var darboties Latvijas Zinātnu akadēmijas ietvaros, kā arī piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus.

1.2. LZA sadarbojas ar LR ministrijām, Latvijas Zinātnes padomi u.c. valstiskām institūcijām Latvijas zinātnes, pētniecības un inovāciju stratēģijas un aktuālo, būtisko problēmu analīzē, izvērtēšanā un formulēšanā. Ministrijas saskaņā ar "Valsts pārvaldes iekārtas likumu" var deleģēt ZA īpašas pilnvaras zinātnes jomā, nodrošinot to īstenošanu ar adekvātu finansējumu.

1.3. Latvijas Zinātnu akadēmijas saīsinātais nosaukums ir LZA. Tās nosaukums citās valodās tulkojams šādi: *Academia Scientiarum Latviensis* (latīnu val.), *Latvian Academy of Sciences* (angļu val.), *Academie des Sciences de Lettonie* (franču val.), *Akademie der Wissenschaften Lettlands* (vācu val.), *Латвийская Академия наук* (krievu val.).

1.4. LZA juridiskā adrese: Akadēmijas laukums 1, Rīga, LV 1050, Latvija; mājaslapas adrese internetā <http://www.lza.lv>.

1.5. LZA simboliku reglamentē īpašs nolikums. LZA krāsas ir balts, kobalzils, zelts. LZA zīmogā ir attēlots Latvijas Republikas valsts mazais ģerbonis un ietverti vārdi "Latvijas Zinātnu akadēmija – Academia Scientiarum Latviensis".

1.6. LZA kā savu "Akadēmijas dienu" atzīmē 14. februāri, jo 1946. gada 14. februārī akadēmijas locekļi sanāca uz savu pirmo kopsapulci un 1992. gada 14. februārī LZA pieņēma savu Hartu un jaunus Statūtus.

2. nodaļa. DARBĪBAS MĒRKI UN PAMATVIRZIENI

2.1. Latvijas Zinātnu akadēmijas darbības mērķi un pamatvirzieni:

2.1.1. pētījumu veikšana un veicināšana fundamentālo un lietišķo zinātnu jomā;

2.1.2. Latvijas tautas un valsts vēstures izzināšana; Latvijas kultūras, tās vēstures un perspektīvu apzināšana; latviešu valodas izpētes un izkopšanas veicināšana; Latvijas dabas resursu un to optimālas izmantošanas iespēju izvērtēšana, ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu pētījumu sekmēšana;

2.1.3. Latvijas attīstības procesu prognozēšana, tautas un valdības operatīva iepazīstināšana ar zinātniskām prognozēm par dažādu tautsaimniecisku, kultūras un sociālu norišu un projektu vēlamām un nevēlamām sekām;

2.1.4. uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošana un inovatīvo tehnoloģiju attīstības veicināšana Latvijā;

2.1.5. augstākās kvalifikācijas zinātniskās ekspertīzes nodrošināšana; ekspertu atzinumu sniegšana par Latvijai un Baltijas reģionam principiāliem jautājumiem;

2.1.6. piedalīšanās nacionālo un valsts pētījumu programmu, Baltijas un Eiropas Savienības reģionālo programmu izstrādē un to īstenošanā;

2.1.7. aktīva piedalīšanās Latvijas zinātnes politikas veidošanā un īstenošanā; Saeimas, Valsts Prezidenta, valdības un to iestāžu operatīva konsultēšana zinātnes jautājumos;

2.1.8. līgumisku vai asociatīvu attiecību veidošana ar Latvijas zinātniskām un profesionālām biedrībām, fondiem, savienībām, asociācijām; LZA vārda piešķiršana ar akadēmiju saistītām institūcijām, piedalīšanās šo iestāžu galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, ja to paredz savstarpēja vienošanās;

2.1.9. aktīvas sadarbības veidošana ar Latvijas augstskolām, vienotas akadēmiskās vides veidošana Latvijā un piedalīšanās augstākās kvalifikācijas zinātnieku sagatavošanā;

2.1.10. zinātniskās literatūras un enciklopēdiju izdošanas veicināšana un to zinātniskā līmeņa paaugstināšana Latvijā;

2.1.11. latviešu zinātniskās terminoloģijas izstrādes veicināšana;

2.1.12. zinātnisku kongresu, konferenču, atklātu ZA sēžu, konkursu organizēšana, zinātnes sasniegumu popularizēšana;

2.1.13. starpdisciplināru pētījumu veidošana, iniciatīva jaunu zinātnisku virzienu iedibināšanā;

2.1.14. sadarbība ar citām zinātpu akadēmijām, zinātniskām asociācijām, apvie- nībām, biedrībām un savienībām; starptautisko zinātnisko sakaru uzturēšana un Latvijas zinātnes pārstāvība starptautiskās zinātniskās organizācijās;

2.1.15. LZA balvu un stipendiju piešķiršana par darbiem zinātnē, tai skaitā kopīgi ar universitātēm, citām augstskolām un zinātnes mecenātiem vai citām zinātni atbalstošām organizācijām; piedalīšanās zinātnisku darbu ieteikšanā un izvērtēšanā valsts un starptautiskiem apbalvojumiem;

2.1.16. Latvijas zinātnieku un ar Latviju saistīto ārzemju zinātnieku devuma un potenču izvērtēšana un ieteikšana ievēlēšanai par akadēmijas īstenajiem, ārzemju, goda loceklīem vai korespondētājloceklīem;

2.1.17. Latvijas zinātpu vēstures un zinātniecības pētījumu veicināšana, nodrošinot zinātnisko tradīciju saglabāšanu un izkopšanu;

2.1.18. zinātnieka ētikas kodeksa un zinātnisko diskusiju principu izstrāde un tālāka izkopšana;

2.1.19. jaunu pētnieku pauaudžu iesaiste zinātnē;

2.1.20. pensionēto (to skaitā valsts emeritēto) zinātnieku sociālā aizstāvība un viņu aktivitāšu atbalsts.

2.2. Lai īstenotu akadēmijas Hartā un šo Statūtu 2.1. punktā noteiktos darbības mērķus, LZA izmanto savu locekļu un akadēmijas izveidoto institūciju darbību, sekmē atsevišķu zinātnisku pētījumu, zinātniski organizatoriskās un izdevējdarbības finansēšanu.

3. nodaļa. LZA LOCEKĻI

3.1. LZA sastāvā ietilpst:

3.1.1. īstenie locekļi (akadēmiķi), no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100;

3.1.2. goda locekļi (kopskaitā ne vairak kā 60);

3.1.3. ārzemju locekļi (ne vairāk kā 100);

3.1.4. korespondētājlocekļi (no tiem vecumā līdz 70 gadiem ne vairāk kā 100);

3.2. LZA locekļu ievēlēšanas kārtība ir šāda:

3.2.1. Par LZA īstenajiem locekļiem ievēlē izcilus Latvijas zinātniekus, kuru pētījumi Latvijā un pasaулē ir plaši atzīti. Par LZA īsteno locekli zinātnieku var ievēlēt, ja viņš nav sasniedzis 70 gadu vecumu. Ievēlēto LZA īsteno locekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.1. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsstiesības LZA saietos.

3.2.2. Par LZA goda locekļiem ievēlē izcilus Latvijas vai citu valstu zinātnes, kultūras, tautsaimniecības, izglītības un sabiedriskos darbiniekus, kuri dzīvo un strādā Latvijā vai kuriem ir cieša sadarbība ar Latviju un tās zinātni.

3.2.3. Par LZA ārzemju locekļiem ievēlē izcilus pasaules zinātniekus, kuri dzīvo un strādā galvenokārt ārzemēs.

3.2.3.1. Izvēloties ārzemju locekļu kandidātus, īpaša uzmanība tiek pievērsta ārzemēs dzīvojošiem un strādājošiem Latvijas izceļsmes zinātniekim.

3.2.3.2. LZA ārzemju loceklis, pārceļoties uz pastāvīgu dzīvi Latvijā un uzsākot šeit zinātnisku darbību, ar pilnsapulces balsojumu var tikt ievēlēts par LZA īsteno locekli vai korespondētājlocekli.

3.2.4. Par LZA korespondētājlocekļiem ievēlē Latvijā kādā zinātnes nozarē autoritāti ieguvušus zinātniekus, kuri spēj kvalificēti pārstāvēt attiecīgo zinātnes nozari, ekspertēt zinātniskos darbus un savai specializācijai atbilstošos zinātniskos virzienus. Par LZA korespondētājlocekļiem var ievēlēt zinātniekus, kuri nav sasnieguši 60 gadu vecumu. Ievēlēto LZA korespondētājlocekli pēc 70 gadu vecuma sasniegšanas neietver 3.1.4. punktā paredzētajā kopskaitā, taču viņš saglabā balsstiesības LZA saietos. LZA korespondētājloceklīm sasniedzot 70 gadu vecumu, tiek atvērta vakance jaunu locekļu vēlēšanām.

3.2.5. Tiesības veidot LZA locekļu un goda doktoru vēlēšanu nolikumus LZA pilnsapulce delegē LZA Senātam.

3.3. LZA locekļu tiesības ir šādas:

3.3.1. ierosināt zinātnisku un zinātniski organizatorisku jautājumu izskatīšanu akadēmijas vai tās nodaļas sēdē, kā arī LZA pilnsapulcē;

3.3.2. saņemt informāciju par LZA, tās struktūru un nodaļu darbību;

3.3.3. izstāties no LZA, iesniedzot par to rakstisku paziņojumu LZA Prezidijam;

3.3.4. saņemt atalgojumu par atsevišķu LZA uzdevumu izpildi saskaņā ar šo Statūtu 5.6.4. punktu;

3.3.5. uz mūžu saglabāt ar ievēlēšanu Latvijas Zinātnu akadēmijā iegūto nosaukumu, izņemot gadījumus, kas paredzēti šo Statūtu 3.3.3. un 3.7.punktā;

3.3.6. veikt zinātnisku darbību LZA ietvaros, ar LZA Senāta piekrišanu organizēt zinātniskas struktūras – darba grupas, centrus un institūtus, to skaitā gan kā LZA struktūrvienības, gan ar LZA asociētas juridiskas personas.

3.4. LZA locekļiem ir šādi pienākumi:

3.4.1. aktīvi piedalīties LZA darbības mērķu īstenošanā;

3.4.2. piedalīties LZA pilnsapulcēs, sēdēs un citos pasākumos;

3.4.3. publicēt savu pētījumu rezultātus "Latvijas Zinātnu Akadēmijas Vēstīs" un citos zinātniskos izdevumos;

3.4.4. piedalīties zinātniskās ekspertīzēs un sniegt konsultācijas savas kompetences robežās;

3.4.5. katru gadu sniegt akadēmijai īsu rakstisku informāciju par savu zinātnisko vai cita rakstura darbību, īpaši izceļot to, kas paveikts LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) īstenošanā un kas papildināms personiskajā INTERNET mājaslapā, kuru uztur LZA. Goda locekļi un ārzemju locekļi, kā arī īstenie locekļi, kas sasniegusi 70 gadu vecumu, var sniegt mutisku informāciju savā nodalā.

3.5. LZA ārzemju locekļu tiesības un pienākumi ir šādi:

3.5.1. Papildus 3.3. un 3.4. punktā minētajam LZA ārzemju locekļi var tikt iesaistīti kā eksperti Latvijas un starptautisko zinātnisko projektu izvērtēšanā, kā arī palīdzības sniegšanā, lai savā mītnes zemē nodibinātu un nostiprinātu kontaktus ar Latvijas zinātni un zinātniekiem.

3.5.2. LZA ārzemju locekļi, kas dzīvo vienā ārvalstī vai ārvalstu reģionā, var izveidot ārzemju locekļu nodalū; šādas nodalas izveidošanas faktu un tās darbības mērķus apstiprina LZA pilnsapulce.

3.5.3. LZA saskaņā ar akadēmijas finansiālām iespējām sedz ārzemju locekļa vai ārpus Latvijas dzīvojoša goda locekļa uzturēšanās izdevumus Latvijā, ja šī vizīte notiek pēc LZA ielūguma.

3.6. LZA fondu veidošana.

3.6.1. LZA veido LZA Fondu, kura mērķis ir piesaistīt finanšu līdzekļus, lai veicinātu zinātnieku un studentu zinātnisko un akadēmisko darbību, zinātnisku konferenču organizēšanu, zinātniskās literatūras sagatavošanu un izdošanu, zinātnieku sociālo problēmu risināšanu un citus pasākumus, ievērojot līdzekļu ziedotāju norādījumus. LZA Fonda darbību nosaka LZA Senāta apstiprināts nolikums. LZA Fonda priekšsēdētāju no LZA īsteno locekļu vidus ievēlē LZA pilnsapulce.

3.6.2. LZA savu mērķu un pamativzīenu (Statūtu 2.nodaļa) sasniegšanai var veidot arī citus palīdzības fondus papildu līdzekļu piesaistei. To veidošanas, izmantošanas un kontroles kārtību pēc LZA Valdes ierosinājuma apstiprina LZA Prezidijs.

3.7. LZA locekļu izstāšanās kārtība.

3.7.1. LZA īstenajiem locekļiem un korespondētājlocekļiem par smagiem zinātnieka ētikas kodeksa normu pārkāpumiem LZA pilnsapulce var ieteikt izstāties no akadēmijas.

3.7.2. Ja LZA loceklis saskaņā ar šo Statūtu 3.3.3. punktu paziņojis LZA Prezidijam par savu izstāšanos no akadēmijas, kārtējā LZA pilnsapulcē par to tiek sniegtā informācija, novērtēti paziņojumā minētie iemesli un pieņemts lēmums par šīs personas svītrošanu no LZA locekļu sarakstiem.

3.8. LZA locekļu vēlēšanu kārtība.

3.8.1. LZA locekļu vēlēšanas notiek saskaņā ar šiem Statūtiem. Vēlēšanās jāievēro šo Statūtu 3.1. punktā noteiktās normas attiecīgo locekļu kopskaitam. Jaunus LZA locekļus vēlē LZA īstenie locekļi.

3.8.1.1. Jaunu LZA īsteno un ārzemju locekļu vakances rodas Statūtu 3.1. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA īstenajiem un ārzemju locekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunos īstenos un ārzemju locekļus, notiek kopīgs kandidātu konkurss bez priekšrocībām kādai specialitātei (izņemot gadījumus, kad LZA pilnsapulce vai Senāts pieņem citu lēmumu). Vakanču skaitu izsludina LZA Senāts aprīlī.

3.8.1.2. Jaunu LZA korespondētājlocekļu vakances rodas Statūtu 3.1.4. punktā noteikto kvotu ietvaros, vai jau esošajiem LZA korespondētājlocekļiem sasniedzot 70 gadu vecumu. Vēlot jaunos korespondētājlocekļus, notiek konkurss izsludināto zinātnes nozaru ietvaros. Korespondētājlocekļu zinātnes nozares un vakanču skaitu, norādot iespējamos kandidātus, iesaka akadēmijas nodaļas. Galigo lēmumu par vakanču skaitu un zinātnes nozarēm, izvērtējot dažādus ieteikumus, pieņem LZA Senāts.

3.8.1.3. LZA goda locekļus vēlē LZA pilnsapulce bez iepriekš izsludināta konkursa pēc LZA Senāta ierosinājuma Statūtu 3.1.2. punktā noteikto kvotu ietvaros. LZA goda locekļu kandidātus var izvirzīt LZA īstenie un goda locekļi.

3.8.2. Par LZA locekļu vakancēm LZA ģenerālsekreitārs līdz katram gada aprīļa beigām ar preses starpniecību informē LZA locekļus, Latvijas zinātniskās iestādes, universitātes un citas augstskolas, zinātniskās biedrības un citas zinātnieku organizācijas.

3.9. LZA goda doktora grādu (*Dr.h.c.*) piešķir ārvalstu un Latvijas zinātniekiem, kuru darbi attiecīgajā zinātnes nozarē ir starptautiski atzīti, kuru devums ietekmējis zinātnes un kultūras attīstību Latvijā un kurier ir radoši zinātniski kontakti ar LZA. LZA goda doktora grādu piešķir LZA nodaļas un apstiprina LZA Senāts. LZA goda doktoriem ir "Zinātniskās darbības likumā" noteiktās tiesības, kā arī balsstiesības LZA nodaļas.

3.10. Par ievērojamu materiālu un morālu Latvijas zinātnes atbalstu LZA darbības mērķu (Statūtu 2.1. punkts) veicināšanai LZA ar Senāta lēmumu var piešķirt LZA Goda mecenāta nosaukumu, svinīgi pasniedzot attiecīgu diplomu.

4. nodaļa. LZA SAIETI

4.1. LZA saietu galvenās formas ir pilnsapulces, sēdes, simpoziji, konferences un diskusijas.

4.1.1. Saiti tiek sasauktī pēc vajadzības. Kārtējo saietu darba kārtībai jābūt izziņotai iepriekš.

4.1.2. Ārkārtas pilnsapulces sasauc akadēmijas prezidents vai Prezidijs pēc savas iniciatīvas vai kādas nodaļas ierosinājuma, vai arī, ja to pieprasī vismaz 25 akadēmijas locekļi. Ārkārtas pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu, ja zināms, ka 2/3 īsteno locekļu (no 3.1.1. punktā paredzētā kopskaita) par to saņēmuši informāciju vismaz 24 stundas pirms sajeta sākuma.

4.1.3. Informāciju par notikušiem saietiem publicē "Latvijas Zinātnu Akadēmijas Vēstis" un/vai citos Latvijas zinātniskajos un preses izdevumos, kā arī LZA mājaslapā.

4.2. LZA sēdēs:

4.2.1. noklausās akadēmijas locekļu, LZA goda doktoru un citu zinātnieku lekcijas un tematiskos ziņojumus;

4.2.2. diskutē par konkrētiem pasākumiem LZA Hartā un Statūtos pasludināto mērķu sasniegšanai, pieņem par tiem ieteikumus;

4.2.3. izvērtē Latvijas nacionālās un valsts nozīmes zinātniskās programmas, projektus un to izpildes galarezultātus, iesaka veidot darba grupas programmu un projektu izstrādes sekmēšanai;

4.2.4. apspriež jautājumus par akadēmijas darba nodrošināšanai un darbības mērķu īstenošanai nepieciešamo iestāžu un organizāciju dibināšanu vai likvidēšanu;

4.2.5. noklausās akadēmijas locekļu un citu zinātnieku pārskatus par svarīgākajiem zinātniskajiem pētījumiem, nacionālo un valsts nozīmes programmu un lielu tautsaimniecībai, kultūrai un izglītībai nozīmīgu projektu veidošanas un izpildes gaitu, būtiski svarīgiem ārzemju zinātniskajiem komandējumiem un to rezultātiem, kā arī izskata citus Latvijai un tās zinātnei svarīgus jautājumus.

4.3. LZA sēdi vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots LZA īstenais loceklis. LZA sēdēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu balsu vienkāršu vairākumu, ja sēdes dalībnieku vairākums nenobalso par citu kārtību. LZA sēde ir tiesīga pieņemt ieteikumus LZA Senātam, Prezidijam, Valdei, prezidentam un citām

vēlētām LZA amatpersonām, Latvijas Republikas Saeimai, Valsts Prezidentam, valdībai un tās struktūrām.

5. nodaļa. LZA PĀRVALDE, VĒLĒTĀS INSTITŪCIJAS UN AMATPERSONAS

5.1. Latvijas Zinātnu akadēmijas augstākā lēmējinstīcija ir pilnsapulce, kurā piedalās īstenie locekļi, goda locekļi, ārzemju locekļi un korespondētājlocekļi.

5.1.1. Piedalīšanās akadēmijas pilnsapulcēs ir obligāta LZA īstenajiem locekļiem un korespondētājlocekļiem, kuri jaunāki par 70 gadiem, ja nav objektīvu iemeslu, kas kavē šo piedalīšanos. Pilnsapulce ir tiesīga uzsākt darbu un pieņemt lēmumus, ja piedalās vairāk par pusi no īstenajiem un korespondētājlocekļiem, kuri ir jaunāki par 70 gadiem, šajā skaitā ietverot arī iepriekš pa pastu nobalsojušos.

5.1.2. Pilnsapulci vada akadēmijas prezidents vai viņa pilnvarots viceprezidents. Zinātnu akadēmijas pilnsapulcēs jautājumus izlemj ar klātesošo akadēmijas locekļu vienkāršu balsu vairākumu, izņemot 7.1. punktā paredzēto balsojumu par LZA Statūtu grozījumiem. Visus personālos jautājumus pilnsapulce izlemj, aizklāti balsojot, ja pilnsapulce nepieņem lēmumu par atklātu balsošanu. Par pilnsapulces darba kārtībā izsludinātiem jautājumiem tiem LZA locekļiem, kuri nevar piedalīties pilnsapulcē, ļauts balsot pa pastu (arī gadījumos, kad notiek atklāta balsošana). Balsošanai pa pastu izmantojama LZA Senāta apstiprināta biletēna forma.

5.1.3. LZA pilnsapulces sanāk vismaz 2 reizes gadā un ir atklātas.

5.1.3.1. pavasara pilnsapulcē (parasti aprīlī) noklausās un apstiprina LZA ģenerālsekretāra pārskatu par akadēmijas darbību iepriekšējā gadā, noklausās Uzraudzības padomes ziņojumu, pēc Senāta ieteikuma pārvēlē LZA amatpersonas un izskata citus jautājumus.

5.1.3.2. rudens pilnsapulcē (parasti novembrī) noklausās akadēmisko lekciju, ievēlē jaunus akadēmijas locekļus un izpēmuma kārtā pēc Senāta ieteikuma pārvēlē atsevišķas LZA amatpersonas un izskata citus jautājumus.

5.1.4. LZA pilnsapulcē ievēlē šadas LZA amatpersonas: akadēmijas prezidentu, viceprezidentus, ģenerālsekreteru, LZA Fonda priekšsēdētāju, Uzraudzības padomes priekšsēdētāju, LZA ārlietu sekretāru, kuram ir viceprezidenta pilnvaras, un citas LZA amatpersonas, kuru sarakstu apstiprina LZA pilnsapulce. LZA amatpersonu pilnvaru laiks ir 4 gadi, un to ievēlēšana katrā no amatiem pieļaujama ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas.

LZA viceprezidenti, LZA Fonda priekšsēdētājs, Uzraudzības padomes priekšsēdētājs, LZA ārlietu sekretārs nav valsts amatpersonas likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” izpratnē, ja ar LZA prezidenta rīkojumu nav noteikts citādi.

5.2. LZA darbu pilnsapulču starplaikā vada LZA Senāts kā lēmējinstīcija, kopā ar LZA prezidentu un LZA ģenerālsekretāru.

5.2.1. Senāts:

5.2.1.1. reglamentē akadēmijas pārvaldišanas, tās svarīgu dokumentu, īpašuma un citu vērtību saglabāšanas kārtību, kā arī izvirza LZA pārstāvus valsts un starptautiskajās institūcijās, padomēs un komisijās;

5.2.1.2. pamatojoties uz akadēmijas sēžu un nodalū ieteikumiem, pieņem lēmumus, to skaitā par LZA vārda piešķiršanu (atņemšanu) zinātniskām iestādēm un organizācijām, kas saistītas ar akadēmiju savstarpēju līgumu ietvaros;

5.2.1.3. dod skaidrojumus par LZA Hartu, Statūtiem un pilnsapulces lēmumiem.

5.2.2. LZA Senātā pēc amata iekļauj šādus akadēmijas īstenos locekļus: prezidentu, viceprezidentu, ģenerālsekretāru, LZA Fonda priekšsēdētāju, pilnsapulcē ievēlētās LZA amatpersonas un ievēlētos (5.7.4. punkts) akadēmijas zinātnu nodalū priekšsēdētājus. Ar LZA pilnsapulces lēmumu Senātā ievēlē arī citus LZA īstenos locekļus, kā arī korespondētājlocekļus ar padomdevēja balsstiesībām. Senāta pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.2.3. Senāta vai atsevišķu Senāta locekļu vēlēšanas notiek LZA pilnsapulcē. Senāta locekļu kandidātu izvirzišana notiek LZA nodalās pēc Senāta noteiktajām kvotām. Jaunievēlētā Senāta locekļi sāk pildīt savus pienākumus nākamā mēnešā 1. datumā pēc ievēlēšanas. Līdz tam savus pienākumus pilda iepriekšējā sastāva Senāta locekļi. Senāta priekšsēdētāju ievēlētā Senāts pirmajā sēdē; Senāta priekšsēdētājs ir Prezidija loceklis.

Senāts var pieņemt savu locekļu atlīgumu no pienākumiem (ja viņi kādu iemeslu dēļ nespēj vai nevēlas piedalīties Senāta darbā) un ir tiesīgs kooptēt savā sastāvā jaunus locekļus, apstiprinot viņu pilnvaras nākamajā kārtējā ZA pilnsapulcē.

5.2.4. Senāts ir pilntiesīgs pieņemt lēmumus, ja sēdē piedalās vairāk par pusi balsstiesīgo Senāta locekļu. Lēmumu pieņem, atklāti balsojot, ja Senāts nav lēmis citādi, un tas skaitās pieņemts, ja par to ir nobalsojis klātesošo Senāta locekļu vairākums; ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir Senāta priekšsēdētāja balss, izņemot vēlēšanas, kad vienāda balsu skaita gadījumā izvēli izšķir ar atkārtotu balsošanu vai lozēšanu.

5.3. Kārtējo LZA organizatorisko darbu LZA pilnsapulces un Senāta darba starplakos veic LZA prezidents kopā ar LZA Prezidiju, kura sastāvā ietilpst viņa uzaicinātās LZA amatpersonas, kā arī Senāta priekšsēdētājs, LZA Fonda priekšsēdētājs un piaicinātais protokolists. Senāts var papildus kooptēt vai atsaukt personas Prezidija sastāvā.

5.3.1. Akadēmiju vada un pārstāv LZA prezidents.

5.3.1.1. Prezidenta prombūtnē viņu aizstāj kāds no viceprezidentiem.

5.3.1.2. Prezidentu ievēlē uz 4 gadiem ne vairāk kā divas reizes pēc kārtas; iepriekšējā termiņa prezidents pēc amata atstāšanas tradicionāli tiek ieteikts par viceprezidentu, un līdz ar to – par Senātu un Prezidija locekli.

5.3.1.3. Prezidents var daļu no savām amata pilnvarām nodot citām vēlētām LZA amatpersonām, kā arī pilnvarot citus LZA locekļus pārstāvēt atsevišķas LZA intereses Latvijā un ārzemēs, informējot par to Prezidiju vai Senātu.

5.3.2. LZA Prezidijs prezidenta vadībā:

5.3.2.1. ierosina Senātam apstiprināšanai vēlēto LZA amatpersonu (izņemot Uzraudzības padomes locekļu) darbības virzienus un atbildību, formulē viņu konkrētos operatīvos pienākumus, kā arī atsevišķu LZA amatpersonu pienākumu izpildītāju statusa piešķiršanu citiem Senāta locekļiem, nosakot viņu funkcijas.

5.3.2.2. ierosina LZA kārtējo nozīmīgāko problēmu risinājumus;

5.3.2.3. ierosina LZA kārtējo un ārkārtas pilnsapulču darba kārtību un izziņo to akadēmijas locekļiem;

5.3.2.4. veic kārtējos LZA prezidenta, Senāta, pilnsapulces dotos darba un LZA pārstāvniecības uzdevumus.

5.4. LZA saimniecisko un organizatorisko darbību plāno un īsteno ģenerālsekreitārs, kurš ir Valdes priekšsēdētājs.

5.4.1. Ģenerālsekreitārs:

5.4.1.1. izpilda akadēmijas pilnsapulces, Senāta un Prezidija lēmumus;

5.4.1.2. koordinē LZA nodāļu kopīgos pasākumus (to skaitā akadēmijas sēdes) un to programmu izstrādi;

5.4.1.3. pārzina akadēmijas personāla darbu, aptverot arī LZA Lietu pārvaldes un citu LZA saimniecisko struktūru darbību, saņem no tām regulārus pārskatus un uzdot tām veikt nepieciešamos pasākumus darba optimizēšanai, nodrošina LZA finanšu darbības auditu.

5.4.1.4. regulāri informē LZA pilnsapulci, Senātu un Prezidiju par veikto darbu.

5.4.2. LZA Valde darbojas saskaņā ar LZA Senāta pieņemtu nolikumu. LZA Valdes personālsastāvu ievēlē LZA Senāts no nodāļu priekšsēdētāju un īsteno locekļu vidus. Valdes locekļu skaitu ierosina ģenerālsekreitārs. Ģenerālsekreitāra (Valdes priekšsēdētāja) vietnieku, kurš pilda ģenerālsekreitāra pienākumus viņa prombūtnes laikā, ievēlē Senāts. Valdes sastāvā Senāts ar padomdevēja balsstiesībām var iekļaut citus LZA īstenos locekļus un korespondētālocekļus, to vidū vēlētas LZA amatpersonas.

5.5. LZA pilnsapulce ievēlē Uzraudzības padomi, kura saskaņā ar LZA pilnsapulcē apstiprinātu nolikumu iepazīstas ar LZA darbību un vērtē tās atbilstību LZA Hartai, Statūtiem, seko LZA pilnsapulču, Senāta, Prezidijs un Valdes lēmumu izpildei, pilda citus LZA pilnsapulces noteiktus uzdevumus. Uzraudzības padomes pilnvaru laiks ir 4 gadi.

5.6. LZA amatpersonu vēlēšanas kārtība ir šāda:

5.6.1. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentiem, ģenerālsekretnāru un LZA Fonda priekšsēdētāju var ievēlēt tikai Latvijas Republikas pilsoņus.

5.6.2. Par akadēmijas prezidentu, viceprezidentu, ģenerālsekretnāru, ārlietu sekretāru, akadēmijas zinātņu nodaļas priekšsēdētāju var ievēlēt LZA īstenos locekļus. Akadēmijas zinātņu nodaļas priekšsēdētāja pienākumus pēc nodaļas ierosinājuma uz laiku drīkst pildīt arī LZA korespondētāloceklis, ar LZA Senāta apstiprinājumu.

5.6.3. Visas akadēmijas amatpersonas tiek vēlētas un atsauktas akadēmijas pilnsapulcēs šādā kārtībā:

5.6.3.1. LZA prezidenta kandidātus no īsteno locekļu vidus var izvirzīt visi LZA locekļi (īstenie, goda, ārzemju locekļi un korespondētālocekļi) un LZA nodaļas vai to izveidotās komisijas. Izvirzītājam vai tā pārstāvim Senātam iesniegtajā pieteikumā motivēti jāraksturo izvirzītās kandidatūras. Pieteikums jāiesniedz LZA Senātam ne vēlāk kā 30 dienas pirms LZA pilnsapulces, kurā paredzētas vēlēšanas. Ievēlēts ir tas kandidāts, kurš pilnsapulcē ieguvīs visvairāk balsu, bet ne mazāk par pusi no visu klātesošo LZA locekļu balsīm. Ievēlētais prezidents tradicionāli nosauc kandidātus viceprezidentu, ģenerālsekretnāru un citu, LZA pilnsapulcē apstiprināto LZA amatpersonu amatiem. LZA amatpersonas skaitās ievēlētas, ja par tām nodotas vairāk par pusi no klātesošo balsīm.

5.6.3.2. Akadēmijas amatpersonas var atsaukt LZA pilnsapulce, ja to motivēti ierosina LZA Senāts vai vismaz 25 īstenie un/vai korespondētālocekļi (priekšlikuma iesniedzēju vidū jābūt vismaz 10 īstenajiem locekļiem). Lēmumu ieklāt jautājumu par akadēmijas amatpersonu atsaukšanu kārtējās vai ārkārtas LZA pilnsapulces dienaskārtībā pieņem Senāts. Atsaukums stājas spēkā pēc pilnsapulces aizklāta balsojuma, ja atsaukšanu atbalsta vismaz 2/3 klātesošo LZA locekļu un pilnsapulce pieņem lēmumu par jaunas amatpersonas vēlēšanu termiņiem.

5.6.4. LZA locekļi, kuri ievēlēti akadēmijas amatos, kā arī eksperti un citi zinātnieki, kuri pilda atsevišķus akadēmijas uzdevumus, saņem par šo darbu atlīdzību. Vēlētām LZA amatpersonām darba samaksu nosaka un apstiprina LZA valde.

5.7. Lai sekmētu starpdisciplināru problēmu risināšanu un radniecīgo zinātņu pārstāvju savstarpejtos kontaktus, akadēmijas locekļi apvienojas LZA zinātņu nodaļās. Nodaļas izveidošanu, darbības pamatvirzienus un nosaukumu apstiprina LZA pilnsapulce.

5.7.1. Nodaļa notur savas vai organizē LZA sēdes, lai:

5.7.1.1. izstrādātu Latvijas nacionālās, valsts nozīmes u.c. programmas un apspriestu to izpildes gaitu;

5.7.1.2. risinātu starpdisciplināras zinātniskas problēmas;

5.7.1.3. noklausītos zinātniskos referātus, pārskatus par zinātniskiem pētījumiem un pasākumiem, kas veikti ar LZA atbalstu vai ir aktuāli Latvijas zinātnes, izglītības, tautsaimniecības un kultūras attīstībai;

5.7.1.4. dotu ieteikumus akadēmijai un nodaļas priekšsēdētājam par nepieciešamām LZA aktivitātēm.

5.7.2. Zinātnu nodaļas savos ietvaros veido pastāvīgas vai pagaidu sekcijas, darba grupas, komisijas u.tml. struktūras, kas akadēmijas loceklus un citus zinātniekus apvieno konkrētu programmu, projektu, grantu u.c. zinātniski aktuālu uzdevumu risināšanai. Šādas struktūras zinātnisko darbību vada LZA loceklis, kura kandidatūru apstiprina nodaļa. Minētās struktūras pēc LZA Senāta ieteikuma var iegūt juridiskas personas tiesības kā zinātniskas iestādes, likumā noteiktā kārtībā reģistrējot dibināšanas dokumentus.

5.7.3. Šādu struktūru darbībai LZA zinātnu nodaļas papildus akadēmijas loceklejiem var piesaistīt ekspertus no zinātnieku un speciālistu vidus. Ekspertus ievēlē nodaļu sēdēs.

5.7.4. Katra nodaļa aizklātā balsošanā ievēlē priekšsēdētāju, kuru apstiprina LZA pilnsapulce, aizklāti balsojot. Nodaļas priekšsēdētājs vai tā pilnvarots nodaļas loceklis piedalās visu savas nodaļas sekciju un darba grupu sēdēs, tādējādi sekmējot informācijas apmaiņu un tās izvērtēšanu. Ar Senāta lēmumu nodaļu priekšsēdētājiem piešķir viceprezidenta pilnvaras nodaļas kompetences ietvaros.

5.7.5. Konkrētu nodaļas darbības programmu un reglamentu LZA darbības mērķu un virzienu īstenošanai pieņem un apstiprina pati nodaļa.

5.8. Ar LZA var būt saistītas autonomas zinātniskās iestādes (juridiskas personas), kuras atbilstoši 5.7.2. punktam dibina likuma noteiktā kārtībā vai kuru sadarbību ar LZA nosaka savstarpēja vienošanās (asociācijas vai cīta tipa līgums).

5.8.1. Līgumā jāparedz LZA un zinātniskās iestādes savstarpējās saistības un sadarbības formas: LZA vārda izmantošana asociētajai iestādei, LZA piedalīšanās šīs iestādes galveno pētniecisko virzienu izvērtēšanā, LZA institūta interešu pārstāvniecība Latvijas Republikas augstākajās institūcijās.

5.8.2. LZA vai tās nodaļu pārziņā var darboties 2.1.8. punktā minētās asociētās zinātniskās biedrības un savienības, kā arī atsevišķas zinātnieku grupas.

5.9. LZA valdījumā un pārziņā var būt muzeji un īpaši glabājamas zinātniskas kolekcijas un arhīvi.

5.10. Latvijas Zinātnu akadēmijai ir pastāvīgais un pagaidu dienesta personāls, kura ūstu sarakstu un darba līgumus kontrolē LZA ģenerālsekretārs un LZA struktūrvienība Lietu pārvalde (saskaņā ar LZA Senāta apstiprinātu Lietu pārvaldes nolikumu). Pastāvīgā štata sarakstu sagatavo LZA ģenerālsekretārs LZA Senāta apstiprinātās gada budžeta tāmes ietvaros.

6. nodaļa. LZA ĪPAŠUMS UN LĪDZEKĻI

6.1. Latvijas Zinātnu akadēmijas īpašums var būt zeme, cits nekustamais, kā arī kustamais īpašums, intelektuālais īpašums, nauda un vērtspapīri Latvijā un ārvalstīs.

6.1.1. Latvijas Zinātnu akadēmijas īpašumā ir pamatlīdzekļi un cita manta, kuru tai nodevušas valsts institūcijas, dāvinājušas juridiskas vai fiziskas personas vai kuru tā ieguvusi savas darbības rezultātā vai uz cita tiesiska pamata.

6.1.2. Latvijas Zinātnu akadēmijas pārvaldīšanā ir iestādes un organizācijas, kas nepieciešamas tās funkcionēšanas un darbības mērķu nodrošināšanai. Latvijas Zinātnu akadēmijas pārvaldīšanā var būt arī zinātniskas iestādes un organizācijas, kuras nodrošina Latvijai svarīgu zinātnes virzienu, arī jaunveidojamu, funkcionēšanu. Šo struktūru pārvaldīšanas kārtību nosaka Latvijas Zinātnu akadēmija un ar Latvijas Zinātnu akadēmiju saistīto iestāžu līgumi.

6.2. LZA darbībai nepieciešamais pamatfinansējums tiek subsidēts no valsts budžeta.

6.3. LZA darbībai nepieciešamo papildu budžetu veido līdzekļi, kurus iegūst no:

6.3.1. pasūtījumu izpildes un uzņēmējdarbības;

6.3.2. īpašumu apsaimniekošanas;

6.3.3. ziedojuumiem un dāvinājumiem;

6.3.4. citiem avotiem.

6.4. Ienākumu pārsniegumu pār izdevumiem LZA izmanto materiāli tehniskajai attīstībai un savu fondu veidošanai. Fondu izmantošanas noteikumus apstiprina LZA Senāts.

6.5. Akadēmijas īpašuma apsaimniekošanu nodrošina LZA Lietu pārvalde, kuras darbu pārzina LZA ģenerālsekretārs un LZA Valde saskaņā ar Statūtu 5.4. punktu. Par papildu īpašumu un līdzekļu ieguvi ģenerālsekretārs sniedz pārskatu LZA Senātam.

6.6. LZA īpašuma pārvaldišanas un līdzekļu izlietojuma kontroli saskaņā ar Statūtu 5.5. punktu veic Uzraudzības padome.

7. nodala. STATŪTU GROZĪŠANAS KĀRTĪBA

7.1. Grozījumus statūtos var ierosināt Senāts, Prezidijs, LZA nodalas, LZA pilnsapulce.

Komisiju iesniegto priekšlikumu apkopošanai izveido LZA Prezidijs ar Senāta lēmumu. Lēmumu par iesniegto grozījumu virzīšanu izskatīšanai pilnsapulcē pēc komisijas atzinuma saņemšanas pieņem Senāts. Balsojumā par LZA Statūtu grozījumiem pilnsapulcē piedalās LZA īstenie locekļi, un grozījumi tiek pieņemti, ja tos atbalstījusi vairāk nekā puse no balsošanā piedalījušos kopskaita.

7.2. Statūtu grozījumu projektu izvirza balsošanai pēc LZA Senāta vai 25 īsteno locekļu motivētās iniciatīvas. Grozījumu projekts jānodod LZA locekļiem apspriešanai vai jāizsludina presē vismaz 14 dienas pirms balsošanas pilnsapulcē.

7.3. Balsošanas rezultātus fiksē balsu skaitīšanas komisija, un to pareizību pārbauda LZA Uzraudzības padome, kuras sastāda kopēju aktu, kas jāparaksta visiem balsu skaitīšanas komisijas locekļiem, ne mazāk kā 2/3 Uzraudzības padomes locekļu, kā arī akadēmijas prezidentam un ģenerālsekreitāram. Statūtu grozījumi stājas spēkā 10 dienas pēc šī akta parakstīšanas.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS STRUKTŪRAS

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS SENĀTS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67225361. Fakss: 67821153. E pasts: lza@lza.lv

Senāta priekšsēdētājs Jānis STRADINŠ

Tel.: 67213663, 67555985. Fakss: 67821153. E pasts: stradins@lza.lv

Senāta locekļi

Juris EKMANIS, akadēmijas prezidents

Tel.: 67223644, 67552011. Fakss: 67821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Tālavts JUNDZIS, akadēmijas viceprezidents

Tel./Fakss: 67227555. E pasts: bspc@lza.lv

Andrejs SILINŠ, akadēmijas viceprezidents, ārlietu sekretārs

Tel.: 67211405. Fakss: 67821153. E pasts: silins@lza.lv

Valdis KAMPARS, akadēmijas ģeneralsekretārs

Tel.: 67225361, 29230958. Fakss: 67821153. E pasts: kampars@lza.lv; kampars@ktf.rtu.lv

Ilga JANSONE, Humanitāro un sociālo zinātnu nodaļas priekšsēdētāja, akadēmijas viceprezidente

Tel./Fakss: 67227696. E pasts: ilgajan@lza.lv

Juris JANSONS, Fizikas un tehnisko zinātnu nodaļas priekšsēdētājs, akadēmijas viceprezidents

Tel.: 67223633, 67551145. Fakss: 67821153. E pasts: jansons@pmi.lv; fizteh@lza.lv

Raimonds VALTERS, Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnu nodaļas priekšsēdētājs, akadēmijas ģenerālsekretrās vietnieks, akadēmijas viceprezidents

Tel.: 67220725, 67089231. Fakss: 67821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Baiba RIVŽA, Lauksaimniecības un meža zinātnu nodaļas priekšsēdētāja

Tel.: 63023739. Fakss: 67087100. E pasts: baiba.rivza@llu.lv

Mārcis AUZIŅŠ

Tel.: 67034301. Fakss: 67034302. E pasts: rektors@lu.lv; marcis.auzins@lu.lv

Jānis BĒRZIŅŠ, LZA Fonda priekšsēdētājs

Tel.: 67223715. Fakss: 67225044. E pasts: lvi@lza.lv

Elmārs GRĒNS

Tel.: 67808003, 67808201. Fakss: 67442407. E pasts: grens@biomed.lu.lv

Viktors HAUSMANIS

Tel.: 67357910. Fakss: 67229017. E pasts: litfom@lza.lv

Ivars KALVIŅŠ

Tel.: 67551822, 67553233. Fakss: 67550338. E pasts: kalvins@osi.lv

Vija KLUŠA

Tel.: 29276263. Tel./fakss: 67366306. E pasts: vijaklus@latnet.lv

Māris KĻAVIŅŠ

Tel.: 67331766. Fakss: 67332704. E pasts: mklavins@lanet.lv

Ivars KNĒTS

Tel.: 67089340. Fakss: 67089302. E pasts: ivars.knets@latnet.lv

Andris KRŪMINŠ

Tel.: 67187816. Fakss: 67132778. E pasts: krumins@latnet.lv

Maija KŪLE

Tel.: 67229208. Fakss: 67210806. E pasts: fsi@lza.lv; maya@lza.lv

Ivars LĀCIS

Tel.: 67261068. Fakss: 67260796. E pasts: ilacis@lanet.lv; Ivars.Lacis@lu.lv

Dace MARKUS

Tel.: 67808010. Fakss: 67808034. E pasts: markus@latnet.lv; rpiva@rpiva.lv

Tālis MILLERS

Tel.: 67225361. Fakss: 67821153. E pasts: talism@inbox.lv

Baiba RIVŽA

Tel.: 63023739. Fakss: 67087100. E pasts: baiba.rivza@llu.lv

Valentīna SKUJINA

Tel.: 67229636. Tel./fakss: 67227696. E pasts: vaska@lza.lv

Arnis TREIMANIS

Tel.: 67551559. Fakss: 67821153. E pasts: lmzn@lza.lv; arnis.treimanis@edi.lv

Jānis VĪBA

Tel.: 67089332; 67089473. Fakss: 67089746. E pasts: janis.viba@rtu.lv

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS PREZIDIJS

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67225361. Fakss: 67821153. E pasts: lza@lza.lv

Prezidija priekšsēdētājs Juris EKMANIS, akadēmijas prezidents

Tel.: 67223644, 67551373. Fakss: 67821153. E pasts: ekmanis@lza.lv

Prezidija locekļi

Jānis STRADINŠ, Senāta priekšsēdētājs

Tel.: 67213663, 67555985. Fakss: 67821153. E pasts: stradins@lza.lv

Tālavs JUNDZIS, akadēmijas viceprezidents

Tel./Fakss: 67227555. E pasts: bspc@lza.lv

Andrejs SILINS, akadēmijas viceprezidents, ārlietu sekretārs

Tel.: 67211405. Fakss: 67821153. E pasts: silins@lza.lv

Valdis KAMPARS, akadēmijas ģenerālsekreitārs

Tel.: 67225361, 29230958. Fakss: 67821153. E pasts: kampars@lza.lv; kampars@ktf.rtu.lv

Juris JANSONS, Fizikas un tehnisko zinātnu nodaļas priekšsēdētājs,
akadēmijas viceprezidents

Tel.: 67223633, 67551145. Fakss: 67821153, 67820467. E pasts: jansons@pmi.lv;
fizteh@lza.lv

Raimonds VALTERS, Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnu nodaļas
priekšsēdētājs, akadēmijas ģenerālsekreitāra vietnieks, akadēmijas
viceprezidents

Tel.: 67220725, 67089231. Fakss: 67821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Ilga JANSONE, Humanitāro un sociālo zinātnu nodaļas priekšsēdētāja,
akadēmijas viceprezidente

Tel./Fakss: 67227696. E pasts: ilgajan@lza.lv

Jānis KRISTAPSONS, akadēmijas prezidenta padomnieks

Tel.: 67223567. Fakss: 67821153. E pasts: jtk@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS VALDE

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67225361. Fakss: 67821153. E pasts: lza@lza.lv

Valdes priekšsēdētājs **Valdis KAMPARS**, akadēmijas ģenerālsekreitājs

Tel.: 67225361, 29230958. Fakss: 67821153. E pasts: kampars@lza.lv; kampars@ktf.rtu.lv

Valdes priekšsēdētāja vietnieks **Raimonds VALTERS**, Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodalas priekšsēdētājs

Tel.: 67220725, 67089231. Fakss: 67821153. E pasts: rvalters@latnet.lv

Valdes locekļi

Jānis BĒRZIŅŠ, LZA Fonda priekšsēdētājs

Tel.: 67223715. Fakss: 67225044. E pasts: lvi@lza.lv

Juris JANSONS, Fizikas un tehnisko zinātņu nodalas priekšsēdētājs

Tel.: 67223633, 67551145. Fakss: 67821153. E pasts: fizteh@lza.lv; jansons@pmi.lv

Tālavls JUNDZIS, akadēmijas viceprezidents

Tel./Fakss: 67227555. E pasts: bspc@lza.lv

Baiba RIVŽA, Lauksaimniecības un meža zinātņu nodalas priekšēdētāja

Tel.: 63023739. Fakss: 67087100. E pasts: lmzn@lza.lv; baiba.rivza@llu.lv

Andrejs SILIŅŠ, akadēmijas viceprezidents, ārlietu sekretārs

Tel.: 67211405. Fakss: 67821153. E pasts: silins@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UZRAUDZĪBAS PADOME

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67225361. Fakss: 67821153. E pasts: lza@lza.lv

Padomes priekšsēdētājs **Pēteris ZVIDRIŅŠ**

Tel.: 67034788. Fakss: 67034787. E pasts: peteris.zvidrins@lu.lv

Padomes locekļi

Jānis Guntis BĒRZIŅŠ

Tel.: 67261304. Fakss: 67901210. E-pasts: jberzins@latnet.lv

Gunārs DUBURS

Tel.: 67551232. Fakss: 67550338. E-pasts: gduburs@osi.lv

Arnis KALNIŅŠ

Tel.: 67568319. E-pasts: arnisk@e-teliamtc.lv

Daina KĀRKLIŅA

Tel.: 630 46690. Fakss: 630 22829. E-pasts: Daina.Karklina@llu.lv

Edvīns VANAGS

Tel.: 67273489. Fakss: 67286736. E-pasts: edvins.vanags@csb.gov.lv

Nikolajs VEDERNIKOVS

Tel.: 67553760. Fakss: 67550635. E-pasts: ved@edi.lv

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS VĒSTIS

Akadēmijas laukumā 1, Riga, LV 1050

Tel.: 67229830. Fakss: 67821153. E-pasts: vestis@lza.lv; proceed@lza.lv
<http://www.lza.lv/vestis/vestis.htm>

Galvenais redaktors Arno JUNDZE

Redakcijas padomes priekšsēdētājs Tālavs JUNDZIS

Tel.: 67225889, 67227555. Fakss: 67821153. E-pasts: bspc@lza.lv

Redakcijas padomes priekšsēdētāja vietnieks Īzaks RAŠALS

Tel.: 67945435. Fakss: 67944986. E-pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

“A” daļa (humanitārās un sociālās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs Saulvedis CIMERMANIS

Tel.: 67565265, 67225889. Fakss: 67225044. E-pasts: lvi@lza.lv

Redaktore Anastasija BRICE

“B” daļa (dabaszinātnes, eksaktas, tehniskās un lietišķās zinātnes)

Redakcijas kolēģijas vadītājs Īzaks RAŠALS

Tel.: 67945435. Fakss: 67944986. E-pasts: izaks@email.lubi.edu.lv

Redaktore Antra LEGZDIŅA

AKADĒMIJAS PERSONĀLS

Sekretariāts

Prezidenta sekretāre Dace GOVINČUKA

Tel.: 67225361. Fakss: 67821153. E pasts: lza@lza.lv

Senāta priekšsēdētāja palīdzē Dzintra CĒBERE

Tel.: 67225764. Fakss: 67821153. E pasts: lza@lza.lv

Personālda speciāliste Ināra AUGULE

Tel.: 67225764, 67225361. Fakss: 67821153. E pasts: lza@lza.lv

Zinātniskais sekretariāts

Prezidenta padomnieks LZA kor.loc. Jānis KRISTAPSONS

Tel.: 67223567. Fakss: 67821153. E pasts: jtk@lza.lv

Senāta zinātniskā sekretāre Dr.chem. Alma EDŽIŅA

Tel.: 67223931. Fakss: 67821153. E pasts: alma@lza.lv

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.sc.ing. Sofja NEGREJEVA

Tel.: 67223633. Fakss: 67821153. E pasts: fizteh@lza.lv

Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.hist. Ilga TĀLBERGA

Tel.: 67225889. Fakss: 67821153. E pasts: humana@lza.lv

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.chem. Baiba ĀDAMSONE

Tel.: 67220725. Fakss: 67821153. E pasts: chem@lza.lv

Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļas zinātniskā sekretāre

Dr.sc.administr. Ieva BRENCE

Tel.: 67223448. Fakss: 67821153. E pasts: lmzn@lza.lv

Starptautiskie sakari

Prezidenta padomniece Dr.geogr. Anita DRAVENIECE

Tel.: 67227391. Fakss: 67821153. E pasts: int@lza.lv

Ārejo sakaru organizators Kristaps BROKS

Tel.: 67227391. Fakss: 67821153. E pasts: int@lza.lv

Lietu pārvalde

Lietu pārvaldnieks Vitālijs KOZLOVSKIS

Tel.: 67222817. Fakss: 67221287. E pasts: daina@lza.lv

Augstceltnes direkcijas vadītājs Valdemārs SUVEIZDIS

Tel.: 67226539. Fakss: 67221287. E pasts: daina@lza.lv

Informācijas tehnoloģiju pakalpojumu vadītājs

Dr.sc.comp. Elmārs LANGE

Tel.: 67225241. Fakss: 67821153. E pasts: skc@lza.lv; elmars.lange@lza.lv

Galvenā grāmatvede Ludmila HELMANE

Tel.: 67228508. Fakss: 67221287. E pasts: daina@lza.lv; beatrise@lza.lv

Galvenā arhīviste Rūta SKUDRA

Tel.: 67225793. Fakss: 67821153. E pasts: arhivs@lza.lv

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS LOCEKLĪ

ĪSTENIE LOCEKLĪ

Ambainis Andris (informātika), dz. 18.01.1975., ievēlēts 22.11.2007. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67034517. E pasts: ambainis@lanet.lv; andris.ambainis@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/ambainisa.htm>

Andersons Bruno (materiālzinātnes), dz. 22.07.1951., ievēlēts 25.11.2004. ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts.* Tel.: 67552554, 29472010. E pasts: bruno.andersons@edi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/andersonsb.htm>

Andrejevs Georgs (medicīna), dz. 30.10.1932., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67220725, 26402512. E pasts: georgsandrejevs@gmail.com.

Auziņš Mārcis (fizika), dz. 11.01.1956., ievēlēts 27.11.1998. LZA Lielā medaļa (2010). FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel. 67034301. E pasts: marcis.auzins@lu.lv; rektors@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/auzinsm.htm>

Bārzdīnš Jānis (informātika), dz. 23.01.1937., ievēlēts 09.04.1992. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts.* Tel.: 67224363. E pasts: janis.barzdis@lumii.lv. http://www.latnet.lv/lu/mii/mii_staff/jbarzdin.html

Beklers Mārtiņš (biotehnoloģija), dz. 31.08.1928., ievēlēts 16.03.1978. LZA Lielā medaļa (2000). ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67210021, 67220725. E pasts: chem@lza.lv; mbek@lanet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/bekersm.htm>

Bērziņš Jānis (vēsture), dz. 29.04.1941., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts.* Tel.: 67228784, 29355016. E pasts: lvi@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/berzinsj.htm>

Bērziņš Jānis Guntis (fizika), dz. 19.01.1936., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts.* Tel.: 67261304, 26632768. E pasts: jberzins@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/berzinsja.htm>

Bērziņš Valdis (vēsture), dz. 18.06.1935., ievēlēts 27. 11. 1998. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts.* Tel.: 67226934. E pasts: lvi@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/berzinsv.htm>

Bilinskis Ivars (informātika), dz. 23.10.1934., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. *Elektronikas un datorzinātņu institūts.* Tel.: 67558190. E pasts: bilinskis@edi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/bilinski.htm>

Blinkena Aina (valodniecība), dz. 05.09.1929., ievēlēta 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67574288, 29572160. <http://www.lza.lv/scientists/blinkena.htm>

Blūms Elmārs (fizika), dz. 05.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. LZA Lielā medaļa (2005). FTZN. *LU Fizikas institūts.* Tel.: 67944664. E pasts: eblums@sal.lv; eblums@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/blumse.htm>

Bojārs Juris (tiesību zinātnes), dz. 12.02.1938., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67034413.

Buikis Andris (matemātika), dz. 15.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts.* Tel.: 67225674. LR Saeima. E pasts: buikis@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/buikis.htm>

Caune Andris (arheoloģija), dz. 27.06.1937., ievēlēts 10.11.1995. LZA Lielā medaļa (2001). HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts.* Tel.: 67226934, 67810701. E pasts: lvi@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/caunea.htm>

Cēbers Andrejs (fizika), dz. 15.12.1947., ievēlēts 26.11.1993. FTZN. *LU Fizikas institūts.* Tel.: 67033767, 29195961. E pasts: aceb@sal.lv; aceb@lanet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/cebers.htm>

Cimdiņš Pēteris (ekoloģija), dz. 21.08.1944., ievēlēts 09.04.1992. KBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67220725. E pasts: cimdins@inbox.lv. <http://www.lza.lv/scientists/cimdins.htm>

Cimermanis Saulvedis (etnogrāfija), dz. 03.07.1929., ievēlēts 09.04.1992. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts.* Tel.: 67225889, 67565265. E pasts: lvi@lza.lv.

Čipēns Gunārs (ķīmija), dz. 08.11.1933., ievēlēts 17.06.1982. KBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67546348. <http://www.lza.lv/scientists/chipens.htm>

Dehtjars Jurijs (fizika), dz. 19.06.1947., ievēlēts 20.11.2008. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel./fakss: 67089383. E pasts: dekhtyar@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/dekhtyar.htm>

Duburs Gunārs (ķīmija), dz. 12.06.1934., ievēlēts 09.04.1992. KBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts.* Tel.: 67551232. E pasts: gduburs@osi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/dubursg.htm>

Dumbrājs Oļģerts (fizika), dz. 16.02.1942., ievēlēts 26.11.2009. FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts.* Tel.: 67187480. E pasts: olgerts.dumbrajs@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/DumbrajsO.htm>

Ekmanis Juris (fizika), dz. 02.12.1941., ievēlēts 09.04.1992. *Latvijas Zinātņu akadēmija, Fizikālās enerģētikas institūts.* Tel.: 67223644, 67552011, 29233023. E pasts: ekmanis@lza.lv, lza@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/ekmanis.htm>

Ērenpreisa Jekaterina (bioloģija), dz. 13.02.1945., ievēlēta 20.11.2003. KBMZN. *Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs.* Tel.: 67808220. E pasts: katrina@biomed.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/erenpr.htm>

Feldmanis Inesis (vēsture), dz. 01.08. 1949., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67283734. E pasts: feldman@lanet.lv; inesis.feldmanis@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/feldmanisi.htm>

Ferbers Ruvins (fizika), dz. 13.12.1946., ievēlēts 07.12.2006. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67033754. E pasts: ferber@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/ferber.htm>

Freivalds Rūsiņš Mārtiņš (matemātika), dz. 10.11.1942., ievēlēts 09.04.1992. LZA Lielā medaļa (2003). FTZN. LU Matemātikas un informātikas institūts. Tel.: 67226997. E pasts: rusins.freivalds@mii.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/freivalds.htm>

Gailītis Agris (fizika), dz. 18.11.1935., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. LU Fizikas institūts. Tel.: 67945821. E pasts: gailitis@sal.lv. <http://www.lza.lv/scientists/gailitisa.htm>

Gardovskis Jānis (medicīna), dz. 11.05.1955., ievēlēts 07.12.2006. ĶBMZN. Rīgas Stradiņa universitāte. Tel.: 67409224, 67069745. E pasts: rector@rsu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/gardovskis.htm>

Grabis Jānis (materiālzinātnes), dz. 18.08.1943., ievēlēts 20.11.2003. ĶBMZN. RTU Neorganiskās ķīmijas institūts. Tel.: 67944711. E pasts: grabis@nki.lv. <http://www.lza.lv/scientists/grabisj.htm>

Grēns Elmārs (bioloģija), dz. 09.10.1935., ievēlēts 12.02.1987. LZA Lielā medaļa (1995). ĶBMZN. Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs. Tel.: 67808003, 67808201. E pasts: grens@biomed.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/grens.htm>

Grundspenķis Jānis (informātika), dz. 19.06.1942., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089506, 29453128. E pasts: Janis.Grundspenķis@rtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/grundspenkis.htm>

Hausmanis Viktors (literatūrzinātne), dz. 06.12.1931., ievēlēts 06.04.1989. LZA Lielā medaļa (2007). HSZN. LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts. Tel.: 67357910. E pasts: litfom@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/hausmanis.htm>

Ivbulis Viktors (literatūrzinātne), dz. 31.05.1933., ievēlēts 26.11.1999. HSZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67674634. E pasts: ivbulis@lanet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/ivbulis.htm>

Jansone Ilga (valodniecība), dz. 20.06. 1958, ievēlēta 22.11. 2007. HSZN. LU Latviešu valodas institūts. Tel./fakss: 67227696, 29550647. E pasts: ilgajan@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/jansonei.htm>

Jansons Juris (mehānika), dz. 16.09.1939., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. LU Polimēru mehānikas institūts. Tel.: 67551145, 67223633. E pasts: jansons@pmi.lv, fizteh@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/jansonsj.htm>

Jemeljanovs Aleksandrs (lauksaimniecības zinātnes), dz. 05.02.1938., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN un LMZN. LLU Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskais institūts "Sigra". Tel.: 67976654. E pasts: sigra@lis.lv. <http://www.lza.lv/scientists/jemeljanovs.htm>

Jundzis Tālavš (politoloģija), dz. 04.10.1951., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs. Tel./fakss: 67227555, 29489249. E pasts: bspc@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/jundzist.htm>

Kalnačs Benedikts (literatūrzinātne), dz. 25.02.1965., ievēlēts 24.11.2005. HSZN. LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts. Tel.: 67212872, 29610407. E pasts: litfom@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kalnacsb.htm>

Kalnbērzs Viktors (medicīna), dz. 02.07.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 26359060.

Kalniņš Arnis (ekonomika), dz. 24.01.1935., ievēlēts 10.02.1987. HSZN un LMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67568319, 26480029. E pasts: arnisk@e-teliamtc.lv.

Kalniņš Mārtiņš (ķīmija), dz. 25.02.1939., ievēlēts 09.04.1992. ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel: 67089218. E pasts: martinsk@parks.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kalninsm.htm>

Kalviņš Ivars (ķīmija), dz. 02.06.1947., ievēlēts 25.11.1994. LZA Lielā medaļa (2009). ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts.* Tel.: 67551822, 67553233. E pasts: kalvins@osi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kalvinsi.htm>

Kampars Valdis (ķīmija), dz. 05.10.1944., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 670225361, 29230958. E pasts: kampars@ktf.rtu.lv; lza@lza.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kamparsv.htm>

Karnīte Raita (ekonomika), dz. 16.10. 1949., ievēlēta 07.12.2006. HSZN. SIA “EPC”. Tel.: 29411607. E pasts: raita@epc.lv. <http://www.lza.lv/scientists/karnite.htm>

Kluša Vija (medicina), dz. 05.09.1940., ievēlēta 24.11.1992. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 29276263, 67033888. E pasts: vijaklus@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/klusav.htm>

Klavinš Māris (videszinātnes), dz. 12.03.1956., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67331766. E pasts: mklavins@lanet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/klavinism.htm>

Knēts Ivars (mehānika), dz. 17.09.1938., ievēlēts 09.04.1992. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089340, 29199301. E pasts: ivars.knets@rtu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/knetsi.htm>

Kondratovičs Rihards (bioloģija), dz. 12.05.1932., ievēlēts 09.01.1992. LZA Lielā medaļa (2006). ĶBMZN. *LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava “Babite”.* Tel.: 67913107. Tel./fakss: 67913127. E pasts: Rihards.Kondratovics@lu.lv; rodod@lanet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kondratr.htm>

Krastīņš Jānis (arhitektūra), dz. 23.06.1943., ievēlēts 25.11.1994. LZA Lielā medaļa (1998). HSZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089115, 26406066. E pasts: krastins@bf.rtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/krastinsj.htm>

Krastīņš Oļģerts (ekonomika), dz. 27.08.1931., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Latvijas CSP Konjunktūras un teritoriālās statistikas pētījumu daļa.* Tel.: 67273489. E pasts: krastins@inbox.lv. <http://www.lza.lv/scientists/krastinso.htm>

Krūmiņš Andris (fizika), dz.31.03.1943., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Cietvielu fizikas institūts.* Tel.: 67187816. E pasts: krumins@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kruminsa.htm>

Krūmiņš Juris (demogrāfija), dz. 17.11.1947., ievēlēts 20.11.2008. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67034333 E pasts: Juris.Krumins@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kruminsj.htm>

Kūle Maija (filozofija), dz. 21.04.1951., ievēlēta 22.11.1996. HSZN. LU *Filozofijas un socioloģijas institūts*. Tel.: 67229208, 28385810. E pasts: fsi@lza.lv; maya@lza.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kulem.htm>

Kursīte-Pakule Janīna (literatūrzinātne), dz. 08.03.1952., ievēlēta 21.11.1997. HSZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 29147931. E pasts: kursite@lu.lv; Janina.Kursite@saeima.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kursite.htm>

Lācis Ivars (fizika), dz. 11.02.1949., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. LU *Fizikas un matemātikas fakultāte*. Tel.: 67261068. E pasts: ilacis@lanet.lv; Ivars.Lacis@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/lacisi.htm>

Lavendelis Egons (mehānika), dz. 20.12.1934., ievēlēts 06.04.1989. LZA Lielā medaļa (1994). FTZN. Rīgas Tehniskā universitātē. Tel.: 29255019. E pasts: lavendel@parks.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/lavendelis.htm>

Lielausis Oļģerts (fizika), dz. 02.09.1930., ievēlēts 24.11.1992. LZA Lielā medaļa (1999). FTZN. LU *Fizikas institūts*. Tel.: 26333689. E pasts: mbroka@sal.lv; lielausis@sal.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/lielausis.htm>

Liepiņš Edvards (ķīmija), dz. 01.07.1944., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Tel.: 67014900. E pasts: edv@osi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/liepinse.htm>

Markus Dace (valodniecība), dz. 13.11.1950., ievēlēta 23.11.2000. HSZN. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija. Tel.: 67808010, 26442598. E pasts: rpiva@rpiva.lv; markus@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/markusd.htm>

Matīss Imants (mehānika), dz. 29.04.1935., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. LZA Sertifikācijas centrs. Tel. ffakss: 67212807. E pasts: certcn@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/matiss.htm>

Millers Tālis (ķīmija), dz. 04.01.1929., ievēlēts 09.01.1992. LZA Lielā medaļa (2002). ĶBMZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67225361. E pasts: talism@inbox.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/millers.htm>

Muceniece Ruta (medicīna), dz. 24.03.1950., ievēlēta 20.11. 2008. ĶBMZN. Latvijas Universitātē. Tel.: 67362499. E pasts: Ruta.Muceniece@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/muceniecer.htm>

Mugurevičs Ēvals (arheoloģija), dz. 06.04.1931., ievēlēts 09.04.1992. HSZN. LU Latvijas vēstures institūts. Tel.: 67226934, 26750623. E pasts: mugurevics@e-apollo.lv; lvi@lza.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/mugurevics.htm>

Muižnieks Indriķis (bioloģija), dz. 09.07.1953., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. Latvijas Universitātē. Tel.: 67034401. E pasts: Indriķis.Muižnieks@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/muižniek.htm>

Muzikante Inta (fizika), dz. 08.01.1951., ievēlēta 20.11.2008. FTZN. LU *Cietvielu fizikas institūts*. Tel.: 67260787, 29284647. E pasts: inta.muzikante@cfi.lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/MuzikanteI.htm>

Ose Ieva (arheoloģija), dz. 08.06.1961., ievēlēta 25.11.2004. HSZN. LU *Latvijas vēstures institūts*. Tel.: 67226934. E pasts: ieva@lza.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/osei.htm>

Ozols Andris (fizika), dz. 06.12.1944., ievēlēts 25.11.2010. FTZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089456, 67089201. E pasts: aozols@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/ozolsa.htm>

Priedkalns Jānis (medicīna), dz. 28.03.1934., ievēlēts 27.11.1998. ĶBMZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 26496128. E pasts: jpuika@chariot.net.au.
<http://www.lza.lv/scientists/priedkalns.htm>

Pumpēns Pauls (bioloģija), dz. 21.10.1947., ievēlēts 09.04.1992. ĶBMZN. Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs. Tel.: 67808214. E pasts: paul@biomed.lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/pumpens.htm>

Rašals Īzaks (bioloģija), dz. 29.06.1947., ievēlēts 29.11.2001. ĶBMZN un LMZN. LU Bioloģijas institūts. Tel.: 67945435. E pasts: izaks@email.lubi.edu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/rashali.htm>

Ribickis Leonīds (enerģētika), dz. 24.08.1947., ievēlēts 22.11.2007. FTZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089300. E pasts: leonids.ribickis@rtu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/Ribickis.htm>

Rikards Rolands (mehānika), dz. 15.12.1942., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089124. E pasts: rikards@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/rikardsr.htm>

Rivža Baiba (ekonomika), dz. 01.12.1949., ievēlēta 26.11.1999. LMZN un HSZN. Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Tel.: 63023739. E pasts: baiba.rivza@llu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/rivzab.htm>

Rocēns Kārlis (mehānika), dz. 03.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089284, 67089184. E pasts: rocensk@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/rocensk.htm>

Rozentāls Rafails (medicīna), dz. 27.09.1937., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca. Tel.: 29241308. E pasts: rafails.rozentals@stradini.lv, Rafail_Rozental@transplantation.lv. <http://www.lza.lv/scientists/rosentalr.htm>

Samsons Vilis (vēsture, filozofija), dz. 03.12.1920., ievēlēts 26.12.1968. HSZN. Latvijas Zinātņu akadēmija.

Sedmalis Uldis (ķīmija), dz. 22.05.1933., ievēlēts 09.04.1992. ĶBMZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089266. E pasts: sperberga@ktf.rtu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/sedmalis.htm>

Siliņš Andrejs (fizika), dz. 12.10.1940., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67211405. E pasts: silins@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/silinsa.htm>

Sjakste Nikolajs (bioloģija), dz. 11.05.1955., ievēlēts 25.11.2010. ĶBMZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 29198804. E pasts: Nikolajs.Sjakste@lu.lv.
<http://www.lza.lv.scientists/sjaksten.htm>

Skuja Linards (fizika), dz. 08.02.1952., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. LU Cietvielu fīzikas institūts. Tel.: 67260756. E pasts: skuja@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/skujal.htm>

Skujīna Valentina (valodniecība), dz. 02.10.1937., ievēlēta 21.11.1997. HSZN. LU Latviešu valodas institūts. Tel./fakss: 67227696. Tel.: 67229636. E pasts: vaska@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/skujina.htm>

Spārītis Ojārs (mākslas zinātnes), dz. 28.11. 1955., ievēlēts 25.11.2004. HSZN. Latvijas Mākslas akadēmija. Tel.: 67332202. E pasts: lma@latnet.lv; osparitis@gmail.com. <http://www.lza.lv/scientists/sparitis.htm>

Stradiņš Jānis (ķimija), dz. 10.12.1933., ievēlēts 06.07.1973. LZA Lielā medaļa (1993). ĶBMZN. Latvijas Zinātņu akadēmija, Latvijas Organiskās sintēzes institūts; LU Latvijas vēstures institūts. Tel.: 67213663, 67555985. E pasts: stradins@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/stradinsj.htm>

Strakovs Andris (ķimija), dz. 27.06.1934., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089221. E pasts: strakovs@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/strakovsa.htm>

Stranga Aivars (vēsture), dz. 15.06. 1954., ievēlēts 26.11. 2009. HSZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 67281265. E pasts: stranga@lanet.lv.

Šipkovs Pēteris (enerģētika), dz. 16.06.1944., ievēlēts 25.11.2010. FTZN. Fizikālās enerģētikas institūts. Tel.: 67553537. E pasts: shipkovs@edi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/Shipkovs.HTM>

Šteinbergs Valentīns (filozofija), dz. 04.04.1918., ievēlēts 16.03.1978. HSZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67407293.

Šternbergs Andris (fizika), dz. 13.05.1944., ievēlēts 24.11.2005. FTZN. LU Cietvielu fīzikas institūts. Tel.: 67187810. E pasts: stern@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/sternberg.htm>

Švarcs Kurts (fizika), dz. 27.04.1930., ievēlēts 06.12.1990. LZA Lielā medaļa (2010). FTZN. Gesellschaft für Schwerionenforschung (GSI) Darmstadt Materialforschung, Planckstr. 1, D-64291 Darmstadt, Deutschland. Tel.: (496159) 712169. E pasts: k.schwartz@gsi.de.

Tāle Ivars (fizika), dz. 23.01.1936., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. LU Cietvielu fīzikas institūts. Tel.: 67260639, 29119943. E pasts: iatale@latnet.lv. http://www.lza.lv/scientists/tale/i_talere.htm

Tamužs Vitauts (mehānika), dz. 02.12.1935., ievēlēts 09.01.1992. LZA Lielā medaļa (2008). FTZN. LU Polimēru mehānikas institūts. Tel.: 67543306, 29410902. E pasts: tamuzs@pmi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/tamuzsv.htm>

Teters Gundaris (mehānika), dz. 21.08.1928., ievēlēts 24.11.1992. FTZN. LU Polimēru mehānikas institūts. Tel.: 29165252, 67543307. <http://www.lza.lv/scientists/tetersg.htm>

Torgāns Kalvis (tiesību zinātnes), dz. 31.03.1939., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 67034527. E pasts: kalvis.torgans@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/torgans.htm>

Treimanis Arnis (ķīmija), dz. 19.02.1940., ievēlēts 20.11.2008. ĶBMZN un LMQN.
Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts. Tel.: 67551559, 29258122. E pasts:
arnis.treimanis@edi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/treimanis.htm>

Valters Raimonds (ķīmija), dz. 27.05.1938., ievēlēts 09.04.1992. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67220725, 67089231. E pasts: rvalters@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/valtersr.htm>

Vanags Edvīns (ekonomika), dz. 12.07. 1938., ievēlēts 26.11.1999. HSZN. Latvijas CSP Konjunktūras un teritoriālās statistikas pētījumu daļa. Tel.: 67273489. E pasts:
edvins.vanags@csb.gov.lv. <http://www.lza.lv/scientists/vanagse.htm>

Vāvere Vera (literatūrzinātne), dz. 31.12.1929., ievēlēta 09.04.1992. HSZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67246908, 28449816. E pasts: litfom@lza.lv.

Vederņikovs Nikolajs (ķīmija), dz. 08.02.1937., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN un LMQN.
Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts. Tel.: 67553760. E pasts: ved@edi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/vedern.htm>

Veinbergs Grigorijs (ķīmija), dz. 17.07.1941., ievēlēts 25.11.2010. ĶBMZN. Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Tel.: 67014941. E pasts: veinberg@osi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/veinberg.htm>

Viksna Arnis (medicīna), dz. 25.02.1942., ievēlēts 29.11.2001. ĶBMZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 67034565. E pasts: Arnis.Viksna@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/viksnaa.htm>

Viksne Jānis (bioloģija), dz. 18.09.1936., ievēlēts 24.11.2005. ĶBMZN. LU Bioloģijas institūts. Tel.: 67945437, 67945393. E pasts: ornlab@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/ViksneJ.htm>

Vīke-Freiberga Vaira (psiholoģija, folkloristika), dz. 01. 12. 1937., ievēlēta 05.07.1999. LŽA Lielā medaļa (1997). HSZN. Pils laukumā 3, Rīga, LV 1900. Tel.: 67092191. E pasts: daina.lasmane@president.lv. <http://www.presenter.lv>

Volkolākovs Jānis (medicīna), dz. 28.04.1931., ievēlēts 25.11.1994. ĶBMZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67605546. <http://www.lza.lv/scientists/volkolak.htm>

Zakīs Juris (fizika), dz. 04.11.1936., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. Sociālo tehnoloģiju augstskola. Tel.: 29299188. E pasts: juris.zakis@apollo.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zakijs.htm>

Zicmanis Andris (ķīmija), dz. 21.04.1941., ievēlēts 22.11.2007. ĶBMZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 67377436. E pasts: zicmanis@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zicmanis.htm>

Zvidriņš Pēteris (ekonomika), dz. 31.05.1943., ievēlēts 09.04.1992. HSZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 67034788, 29103629. E pasts: peteris.zvidrins@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zvidrins.htm>

GODA LOCEKĻI

Asaris Gunārs (arhitektūra), dz. 23.06. 1934., ievēlēts 29. 11. 2001. HSZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089256, 26557533. <http://www.makslinieki.lv/profile/1005/>

Azarova-Vāciete Ludmila (literatūra), dz. 11.04.1935., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67433173. <http://www.makslinieki.lv/profile/54/>

Baumane Biruta (māksla), dz. 06.06.1922., ievēlēta 25.11.1994. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67459444. http://www.gramata21.lv/users/baumane_biruta/; <http://www.makslinieki.lv/profile/2211/>

Baumanis Viesturs (bioloģija), dz. 19.09.1942., ievēlēts 07.12.2006. QBMZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67808219, 26539843. E pasts: viesturs@biomed.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/baumanisv.htm>

Bels Alberts (literatūra), dz. 06.10. 1938., ievēlēts 26. 11. 1999. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67614105, 22019638. E pasts: albertsbels@apollo.lv http://www.gramata21.lv/users/bels_alberts/; http://lv.wikipedia.org/wiki/Alberts_Bels

Bērziņš Uldis (literatūra), dz. 17.05.1944., ievēlēts 24.11.1993. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67210428. E pasts: uldisber@lu.lv <http://www.literature.lv/lv/dbase/autors.php?id=29>

Blumbergs Ilmārs (māksla), dz. 06.09.1943., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67562576. E pasts: ilmars@blumbergs.cc <http://www.blumbergs.lv/>

Briedis Leons (literatūra), dz. 16.12.1949., ievēlēts 22. 11. 2007. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67454389. E pasts: kentaurzXX1@inbox.lv <http://www.literature.lv/lv/dbase/autors.php?id=144>

Denisova Raisa (antropoloģija), dz. 30.08.1930., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67451842. E pasts: lv@lza.lv

Dobrovenskis Roalds (literatūra), dz. 02.09.1936., ievēlēts 28.11.2002. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 29419203. <http://www.makslinieki.lv/profile/85/>

Dumpe Arta (māksla), dz. 26.05.1933., ievēlēta 25.11.2010. LMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67674634. E pasts: ivbulis@latnet.lv

Dumpis Uldis (māksla), dz.03.10.1943., ievēlēts 20.11.2008. HSZN. *Nacionālais teātris.* Tel.: 67006304. E pasts: info@teatrīs.lv. <http://www.teatrīs.lv/?sw=5&id=67>

Dūmiņš Jānis (māksla), dz. 30.03.1922., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67217754.

Einfelde Maija (māksla), dz. 02.01. 1939., ievēlēta 29. 11. 2001. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* http://www.music.lv/Composers/Einfelde/default_L.htm

Ezerietis Ēvalds (medicīna), dz. 26.12.1913., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67617235, 67220725.
<http://www.gulbenesbiblioteka.lv/index.php/lv/novads/novadnieks/medicina/ezerietis/>

Gerts Oskars (žurnālistika), dz. 28.12.1940., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Laikraksts "Latvijas Vēstnesis".* Tel.: 67298833. E pasts: redakcija@lv.lv

Gulāns Pēteris (ekonomika), dz. 08.09.1920., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *LZA Ekonomikas institūts.* Tel.: 67567909, 26027055. E pasts: gulans@apollo.lv

Jākobsons Valdis (ekonomika), dz. 04.06.1938., ievēlēts 22.11.1996. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67326015. E pasts: valdisjakobsons@inbox.lv

Jurkāne Anna (vēsture), dz. 30.06.1944., ievēlēta 28.11.2002. HSZN. *Sigulda, Turaidas ielā 10, Rīgas rajons, LV 2150.* Tel.: 67971797. E pasts: turaida.muzejs@apollo.lv

Hermanis Alvis (māksla), dz. 27.04.1965., ievēlēts 22.11.2007. HSZN. *Jaunais Rīgas teātris.* Tel.: 67283323. E pasts: jrt@jrt.lv <http://www.jrt.lv/personas.php?id=1>

Kalniņš Imants (māksla), dz. 26.05.1941., ievēlēts 22.11.1996. HSZN. *Latvijas Komponistu savienība.* Tel./fakss: 67293059. E pasts: lks@td.lv
http://lv.wikipedia.org/wiki/Imants_Kalniņš; http://en.wikipedia.org/wiki/Imants_Kalniņš

Karma Tenu (valodniecība), dz. 01.05.1924., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67628828.

Keggi Kristaps Juris (medicīna), dz. 09.08.1934., ievēlēts 05.07.1990. ĶBMZN. *Yale University School of Medicine, New Haven, USA.* Tel.: 203-737-5656. E pasts: kristaps.keggi@yale.edu. http://www.keggiorthofoundation.org/kristaps_keggi.shtml

Kokars Imants (māksla), dz. 16.08.1921., ievēlēts 26.11.1993. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 29501800. <http://www.ltn.lv/~datorkat/users/kokari/>

Krēmers Gidons (māksla), dz. 27.02.1947., ievēlēts 26. 11. 1999. HSZN. *KREMERata Baltica.* Tel.: 67224055. E pasts: kb@kremeratabalta.lv
http://lv.wikipedia.org/wiki/Gidons_Krēmers

Kroders Olģerts (māksla), dz. 09.08.1921., ievēlēts 07.12.2006. HSZN. *Valmieras Drāmas teātris.* Tel.: 64207297. E pasts: vdt@apollo.lv <http://www.vdt.lv/public/lat/rezisori/43/>

Kronbergs Juris (literatūra), dz. 09.08.1946., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* *Zviedrija* Tel.: (468) 7401308; (4673) 5676229. E pasts: juris.kronbergs@chello.se; juris.kronbergs@swipnet.se.
<http://www.literature.lv/lv/dbase/autors.php?id=41>

Lancmanis Imants (mākslas vēsture), dz. 29.07.1941., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. LZA Lielā medaļa (2004). *Rundāles pils muzejs.* Tel.: 639 62272. E pasts: lancmanis.rpm@eila.lv

Latvietis Jānis (lauksaimniecības zinātnes), dz. 15.02.1928., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte.* Tel.: 63081163. E pasts: lfdek@llu.lv
<http://www.lza.lv/scientists/latvietisj.htm>

Ločmelis Jāzeps (informātika), dz. 12.09.1928., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 29254511. <http://www.lza.lv/scientists/locmelisj.htm>

Osis Jānis (informātika), dz.06.04.1929., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089523. E pasts: Janis.Osis@rtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/osisj.htm>

Osis Jānis Andris (māksla), dz. 04.10.1943., ievēlēts 28.11.2002. HSZN. *Latvijas Mākslas akadēmija.* Tel.: 67326068. E pasts: jaosis@inbox.lv <http://www.gallery.lv/Osis/default.htm>

Pauls Raimonds (māksla), dz. 12.01.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Latvijas Komponistu savienība.* Tel./fakss: 67293059. E pasts: lks@td.lv <http://www.raimondspauls.lv/>

Peters Jānis (literatūra), dz. 30.06.1939., ievēlēts 06.12.1990. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67339350. <http://www.literature.lv/lv/dbase/autors.php?id=249>

Pīgoznis Jāzeps (māksla), dz. 15. 09. 1934., ievēlēts 26. 11. 2009. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67457888, 26469245. <http://www.gallery.lv/Pigoznis/default.htm>

Ranka Indulis Ojārs (māksla), dz. 15.04.1934., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. LZA Raiņa balva (1998). *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67602113. E pasts: marcat@inbox.lv <http://www.gallery.lv/Ranka/kredo.htm>

Rubenis Juris (teoloģija), dz. 20.12.1961., ievēlēts 28.11.2002. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67601564, 67603466. E pasts: j.rubenis@parks.lv

Rūmnieks Valdis (literatūra), dz. 06.10. 1951., ievēlēts 24.11. 2005. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 29491073. E pasts: valdis.rumnieks@gmail.com <http://www.makslinieki.lv/profile/413/>

Sirmais Māris (māksla), dz. 27.06. 1969., ievēlēts 24.11. 2005. HSZN. *Valsts akadēmiskais koris "Latvija".* Tel./fakss: 67223839. <http://www.koris.lv/page.asp?pageId=181&subPageId=191&pageAction=showSubPage>

Skuja Nikolajs (medicīna), dz. 05.10.1913., ievēlēts 05.07.1990. QBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67560258. E pasts: Nikolajs.Skuja@parks.lv <http://www.lza.lv/scientists/skujan.htm>

Skujenieks Knuts (literatūra), dz. 05.09.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67980189, 26226668. <http://www.literature.lv/lv/dbase/autors.php?id=50>

Skujinš Zigmunds (literatūra), dz.25.12.1926., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67339428. <http://www.makslinieki.lv/profile/282/>

Skulme Džemma (māksla), dz. 20.09.1925., ievēlēta 24.11.1992. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67519086. <http://www.gallery.lv/skulme/default.htm>

Streičs Jānis (māksla), dz. 26.09. 1936., ievēlēts 26.11.1999. HSZN. LZA Raiņa balva (2008). *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67339569, 29444308. E pasts: janis@streich.lv http://www.gramata21.lv/users/streics_janis/

Strods Heinrihs (vēsture), dz. 20.04.1925., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Okupācijas muzejs.* Tel.: 67212715, 67454077. Fakss: 67229255. E-pasts: omf@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/strodsh.htm>

Strupulis Jānis (māksla), dz. 28.01.1949., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. *Latvijas Zinātnu akadēmija.* Tel.: 26811186. E-pasts: janisstrupulis@gmail.com
<http://www.artgallery-online.net/strupulis/index.html>

Vārpa Andris (māksla), dz. 19.02.1950., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Latvijas Zinātnu akadēmija.* Tel.: 29111420. E-pasts: andrisvarpa@inbox.lv.
<http://www.makslinieki.lv/profile/3079>

Vasks Pēteris (māksla), dz. 16.04.1946., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. *Latvijas Zinātnu akadēmija.* Tel.: 67629960. E-pasts: peterisv@inbox.lv
http://www.gramata21.lv/users/vasks_peteris/

Vītols Vilis (mehānika), dz. 14.02.1934., ievēlēts 26.11.2009. FTZN. "Vītolu fonds". Tel.: 67289535. E-pasts: vilis.vitols@latnet.lv.
http://www.gramata21.lv/users/vitols_vilis/

Zālīte Māra (literatūra), dz. 18.02.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Rakstnieku savienība.* <http://www.marazalite.lv/html/>

Zariņš Kārlis (māksla), dz. 06.07.1930., ievēlēts 29.11.2001. HSZN. *Latvijas Zinātnu akadēmija.* Tel.: 67622357. <http://www.jvlma.lv/latvian/docetaji/4174/html>

Zemzaris Uldis (māksla), dz. 24.02.1928., ievēlēts 20.11.2008. HSZN. *Latvijas Zinātnu akadēmija.* Tel.: 67339421, 26436447. <http://www.makslinieki.lv/profile/332/>

Zēbergs Viktors (enerģētika), dz. 05.07.1926., ievēlēts 07.12.2006. FTZN. *Fizikālās enerģētikas institūts.* Tel.: 67558692 E-pasts: zebergs@edi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zebergsv.htm>

Zeltiņš Namejs (enerģētika), dz. 12.08.1935., ievēlēts 25.11.2010. FTZN. *Fizikālās enerģētikas institūts.* Tel.: 67558636, mob. 29363105. SKYPE: namejs.zeltins, E-pasts: zeltinsh@edi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/zeltinshn.htm>

Ziedonis Imants (literatūra), dz. 03.05.1933., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. LZA Raiņa balva (2001). *Latvijas Zinātnu akadēmija.* Tel.: 67323443.
http://www.ltn.lv/~datorkat/users/ziedonis_imants/

Žigure Anna (literatūra), dz. 25.08.1948., ievēlēta 24. 11. 2005. HSZN. *Latvijas Zinātnu akadēmija.* Tel.: 67760346. E-pasts: veleda@apollo.lv
http://www.gramata21.lv/users/zigure_anna/

ĀRZEMJU LOCEKĻI

Andronovs Aleksejs (Aleksey Andronov) (valodniecība), dz. 12.12.1972., ievēlēts 22.11.2007. HSZN. *Rossija*. Tel.: (7-812)4761142. E pasts: baltistica@gmail.com; aleksey.andronov@lycos.com

Angermanis Norberts (Norbert Angermann) (vēsture), dz. 02.11.1936., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Deutschland*. Tel.: (49-41)814820.

Balabkins Nikolajs (ekonomika), dz. 17.07.1926., ievēlēts 27.06.1991. HSZN. *College of Business and Economics, Lehigh University, USA*. Tel.: (1-610)7583420. E pasts: nib2@lehigh.edu

Benninghofens Frīdrihs (Friedrich Benninghoven) (vēsture), dz. 09.03.1925., ievēlēts 26.11.1993. HSZN. *Deutschland*

Birkerts Gunārs (arhitektūra), dz. 17.01.1925., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (2000). HSZN. *Gunnar Birkerts, FAIA, USA*. Tel.: (7-812)354091. E pasts: gunnarbirk@aol.com

Bojārs Nikodēms (Nicodemus E. Boyer) (ķimija), dz. 01.06.1925., ievēlēts 10.11.1995. QBMZN. *Delta Scientific Consultants, USA*. Tel.: (1-269)2781098. E pasts: studeophile@live.com

Bolšaitis Peteris (ķimija), dz. 12.07.1937., ievēlēts 05.07.1990. QBMZN. *Latvija*. Tel.: 67283955, 29101062. E pasts: irapeteris@aol.com

Bonda Dzintra (valodniecība), dz. 01.09.1940., ievēlēta 29.11.2001. HSZN. *USA*. Tel.: (1-614)5380235, (1-740)5015019. E pasts: bond@ohio.edu

Brančs Maikls (Michael Branch) (valodniecība), dz. 24.03.1940., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *UK*. E pasts: MBr1504092@aol.com. <http://www.ssees.ac.uk>

Branovers Hermanis (Herman Branover) (fizika), dz. 13.12.1931., ievēlēts 09.01.1992. FTZN. *USA*. Tel.: (1-347) 7177644. http://en.wikipedia.org/wiki/Herman_Branover

Brasārs Žils (Gilles Brassard) (informātika), dz. 20.04.1955., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Université de Montreal, Canada*. Tel.: (1-514)3436807. E pasts: brassard@iro.umontreal.ca. <http://www.iro.umontreal.ca/~brassard/>

Brāzma Alvis (informātika), dz. 26.06.1959., ievēlēts 25.11.2010. FTZN. *European Bioinformatics Institute, Cambridge, UK*. Tel.: +44(0)1223 494 658. E pasts: brazma@edi.ac.uk. <http://www.ebi.ac.uk/~brazma>

Bunkše Edmunds (ģeogrāfija), dz. 29.07.1935., ievēlēts 26.11.1993. QBMZN. *Dept. of Geography, University of Delaware, USA*. Tel.: (1-302)8318266. E pasts: ebunkse@udel.edu. <http://www.udel.edu/Geography/faculty/bunkse.html>

Čieģis Raimonds (matemātika), dz. 18.10.1958., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Lietuva.* Tel.: (370-85) 2744828. E pasts: rc@fm.vgtu.lt. <http://www.mmk.fm.vgtu.lt/l/DARBUTOJO-CV/9490>

Daugulis Andrejs (Andrew Daugulis) (biotehnoloģija), dz. 01.09.1951., ievēlēts 09.01.1992. KBMZN. *Dept. of Chemical Engineering, Faculty of Applied Science, Queen's University Kingston, Canada.* Tel.: (1-613)5332784. E pasts: andrew.daugulis@chee.queensu.ca. <http://chemeng.queensu.ca/people/faculty/daugulis/>

Dini Petro Umberto (valodniecība), dz. 05.10.1960., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Dipartimento di Linguistica Università di Pisa, Italy.* Tel. (39-050)913701; (39-050)543593. E pasts: pud@ling.unipi.it

Dravīņš Dainis (astronomija), dz. 10.09.1949., ievēlēts 09.01.1992. LZA Lielā medaļa (1998). FTZN. *Lund Observatory, Sweden.* Tel.: (46-46)2227297. E pasts: dainis@astro.lu.se. <http://www.astro.lu.se/~dainis/>

Dreifelds Juris (politoloģija), dz. 17.04. 1942., ievēlēts 26. 11. 1999. HSZN. *Department of Political Science, Brock University, Canada.* Tel.: (1-905)6885550, ext. 3478. E pasts: jdreifelds@cogeco.ca. http://www.brocku.ca/politicalscience/people/Juris_Dreifelds.html

Dreimanis Alekssis (ģeoloģija), dz. 13.08.1914., ievēlēts 05.07.1990. KBMZN. 287 Neville Dr., London ON N6G 1C2, Canada. Tel.: (1-519)6612111, (1-519)6726865.

Dundurs Jānis (mehānika), dz. 13.09.1922., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. USA. Tel.: (1-847)4914008. E pasts: j-dundurs@northwestern.edu

Egidiks Tills fon (Till von Egidy) (fizika), dz. 23.12.1933., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Physik-Department, Technische Universität München, Deutschland.* Tel. (089)28912510. E pasts: egidy@ph.tum.de; Egidy@Physik.TU-Muenchen.de <http://www.e18.physik.tu-muenchen.de/staff/egidy.html>

Ekmanis Rolfs (literatūrzinātne), dz.10.02.1929., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. USA. Tel./fakss: (1-928)2049247. E pasts: rekmanis@msn.com

Engelbrehts Jiri (Jüri Engelbrecht) (mehānika), dz. 01.08.1939., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. *Eesti Teaduste Akadeemia, Estonia.* Tel.: (372)6442013. E pasts: J.Engelbrecht@akadeemia.ee; je@ioc.ee http://www.akadeemia.ee/en/membership/_members/engelbrecht/

Evarestovs Roberts (fizika), dz. 23.07.1937., ievēlēts 20.11.2003. LZA Lielā medaļa (2007). FTZN. *Санкт-Петербургский государственный университет, Россия.* Tel.: (7-812)4286755. E pasts: evarest@hm.csa.ru http://www.chem.spbu.ru/evarestov_e.html

Ezergailis Andrievs (vēsture), dz. 10.12.1930., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. *Dept. of History, Ithaca College, USA.* Tel.: (1-607)2743597. E pasts: ezergail@ithaca.edu

Fejs Oskars (Oscar Faix) (meža zinātnes), dz. 15.06.1942., ievēlēts 25.11.2010. LMZN. *University of Hamburg, Germany.* Tel.: (0049)407110866. E pasts: o.faix@holz.uni-hamburg.de

Fennels Trevors (Trevor Fennell) (valodniecība), dz. 16.07.1940., ievēlēts 06.12.1990.

LZA Lielā medaļa (2006). HSZN. *Flinders University of South Australia, Australia. Tel.: (618)82012587. E pasts: Trevor.Fennell@flinders.edu.au; tgfennel@hotmail.com. http://ehlt.flinders.edu.au/deptlang/staff/fennell.php*

Fjodorovs Sergejs (Sergey Fedoroff) (medicīna), dz. 20.02.1925., ievēlēts

26.11.1999. KBMZN. 36 Canton Cres., Saskatoon, Canada. Tel.: (1-306)3744139. E pasts: sergey.fedoroff@usask.ca

Gamkrelidze Tomass (valodniecība), dz. 23.10. 1929., ievēlēts 20.11. 2008. HSZN.

Georgian Academy of Sciences, Georgia. Tel.: (99532) 998891

Hartmanis Juris (informātika), dz. 05.07.1928., ievēlēts 06.12.1990. LZA Lielā medaļa

(2001). FTZN. *Computer Science Department, Cornell University, USA. Tel.: (1-607)2559208.. E pasts: jh111@cornell.edu; jh@cs.cornell.edu*

http://www.cs.cornell.edu/people/hartmanis/;

http://www.nationmaster.com/encyclopedia/Juris-Hartmanis

Hartmanis Māris (bioloģija), dz. 21.09.1953., ievēlēts 21.11.1997. KBMZN. *BioPhausia AB, Sweden. Tel.: (4631)7218000. E pasts: maris.hartmanis@biophausia.se*

Hollo Erki Johanness (Erkki Johannes Hollo) (tiesību zinātnes), dz. 28.11.1940,

ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Helsinki University/ Faculty of Law, Finland. Tel.: (358-09)19123118. E pasts: erkki.hollo@helsinki.fi*

Ivanovs Vjačeslags (Vyacheslav Ivanov) (kultūras vēsture), dz. 20.08.1929., ievēlēts

26.11.1993. HSZN. *Dept. of Slavic Languages and Literatures, University of California, USA. Tel.: (1-213)8256397. E pasts: ivanov@ucla.edu*

http://www.humnet.ucla.edu/humnet/slavic/faculty/ivanov_v.html

Janmeijs Pauls (Paul Albert Janmey) (fizikālā ķīmija), dz. 30.04.1953., ievēlēts

24.11.2005. FTZN. *University of Pennsylvania, USA. Tel.: (215) 573 7380. E pasts: janmey@mail.med.upenn.edu http://www.med.upenn.edu/apps/faculty/index.php/g275/p12968*

Juodka Benedikts (Benediktas Juodka) (ķīmija), dz. 13.01.1943., ievēlēts

25.11.1994. KBMZN. *Vilniaus universitetas, Lietuva. Tel.: (370-5) 2687010. E pasts: rector@vu.lt; benediktas.juodka@cr.vu.lt*

Kalnīņš Vitauts (bioloģija), dz. 12.01.1938., ievēlēts 24.11.1992. KBMZN. *Dept. of Bio-*

chemistry, University of Toronto, Canada. Tel.: (1-416)9784096. E pasts: vitauts.kalnins@utoronto.ca. http://www.biochemistry.utoronto.ca/faculty/emeriti.html

Klasens Meinhardis (Meinhard Classen) (medicīna), dz. 12.08.1936., ievēlēts

21.11.1997. KBMZN. *Technische Universität München, Deutschland. Tel.: (49-89)41402257. E pasts: Meinhard.Classen@lrz.tum.de*

Klaviņš Jānis (medicīna), dz. 06.05.1921., ievēlēts 05.07.1990. KBMZN. *Albert Einstein*

College of Medicine, USA. Tel.: (1-914)4722116.

Kreišmanis Georgs Pauls (ķīmija), dz. 28.01.1946., ievēlēts 23.11.2000. KBMZN.

Latvijas Universitātē, Latvija. Tel.: 26171478. E pasts: jpk@lanet.lv

Krēslins Jānis (bibliogrāfija), dz.19.08.1924., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. USA. Tel.: (1-718) 548 0755. E pasts: jkreslins@aol.com

Kuksis Arnis (ķimija), dz. 03.12.1927., ievēlēts 22.11.1996. ĶBMZN. University of Toronto, Canada. Tel.: (1-416)9782590. E pasts: arnis.kuksis@utoronto.ca
<http://biochemistry.utoronto.ca/kuksis/bch.html>

Kundziņa Ruta (medicina), dz. 30.07.1916., ievēlēta 27.06.1991. ĶBMZN. 71 Pratt Road, Squantum, MA 02171, USA. Tel.: (1-617)3280611.

Keniņš Gundars (Kings) (ekonomika), dz. 19.04.1926., ievēlēts 06.12.1990. HSZN. School of Business, Pacific Lutheran University, USA. Tel.: (1-253)5310666, (1-253)5357302. E pasts: kingga@plu.edu

Leikola Anto (zinātnes vēsture), dz. 08.06.1937., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. Temppelikatu 14 A5 Fin00100 Helsinki. Finland. Tel.: (358)094543208. E pasts: anto.leikola@pp.inet.fi
<http://www.helsinki.fi/historia/henkilokunta/leikola.html>

Melngailis Ivars (fizika), dz. 13.11.1933., ievēlēts 27.06.1991. FTZN. Lincoln Laboratory, Massachusetts Institute of Technology, USA. Tel.: (1-617)9817804. E pasts: melngailis@ll.mit.edu

Melngailis Jānis (fizika), dz. 04.02.1939., ievēlēts 06.12.1990. FTZN. University of Maryland, USA. Tel.: (301)4054916. E pasts: melng@umd.edu
<http://www.ireap.umd.edu/ireap/personnel/Melngailis/melngailis.htm>

Metuzāle-Kangere Baiba (valodniecība), dz. 30.03.1942., ievēlēta 24.11.1994. HSZN. Baznīcas ielā 35–29, Riga, LV 1010. Tel.: 67270635, 20027790. E pasts: baiba.kangere@gmail.com. Sweden.

Metuzāls Jānis (bioloģija), dz. 17.06.1921., ievēlēts 25.11.1994. ĶBMZN. Canada. Tel.: (1-613)7876571.

Miezīte Solveiga (psiholoģija), dz. 14.05. 1937., ievēlēta 26.11.1999. HSZN. Canada. Tel.: (1-416)7695784 E pasts: smiezitis@oise.utoronto.ca; miezites@lu.lv

Moro Renē (René Moreau) (mehānika), dz. 27.10.1938., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. Institut National Politechnique de Grenoble, France. E pasts: rene.oreau@grenoble.cnrs.fr
http://www.academie-sciences.fr/membres/M/Moreau_Rene.htm

Muižniece Lalita (literatūrzinātne), dz. 11.08.1935., ievēlēta 09.01.1992. HSZN. USA. Tel.: (1-616)3454211. Tel.: 67518174. E pasts: muizniece@wmich.edu

Nollendorfs Valters (literatūrzinātne), dz. 22.03.1931., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. Latvijas Okupācijas muzejs. Tel.: 67212715. E pasts: valtersn@lanet.lv. USA.

Neizvestnijs Ernsts (Ernst Neizvestny) (māksla), dz. 09.04.1926., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. USA. Tel.: (1-12)2262677. http://www.enstudio.com/about_artist/

Oberlenders Ervins (Erwin Oberländer) (vēsture), dz. 19. 03. 1937., ievēlēts 20.11.2008. HSZN. Tel.: 0049228218483. E pasts: oberlaendere@gmail.com. Deutschland.

Okše Andrejs (Andreas Oksche) (medicīna), dz. 27.07.1926., ievēlēts 26.11.1993.
ĶBMZN. Aulweg 54, D-35392 Giessen, Deutschland. Tel.: (49-641)77328.

Ottings Gotfrīds (Gottfried Otting) (bioloģija, biofizika), dz. 07.09.1958., ievēlēts 24.11.2005. ĶBMZN. Australian National University, Research School of Chemistry, Australia. Tel.: (61-2)61256507. E pasts: Gottfried.Otting@anu.edu.au
<http://rsc.anu.edu.au/~go/cv.html>

Padegs Andris (informātika), dz. 27.03.1929., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (2004). FTZN. USA.Tel.: (1-845)4623317. E pasts: apadegs@optonline.net.
<http://izgudrojumi.lza.lv/>; http://www.gramata21.lv/users/padegs_andris/

Paroleks Radegasts (Radegast Parolek) (literatūrzinātne), dz. 01.12.1920., ievēlēts 25.11.1994. HSZN. Univerzita Karlova Česka Republika. Tel.: (420-2)741426.

Penikis Jānis (politoloģija), dz. 29.07.1933., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. USA. Tel.: (1-574)2877090. E pasts: jpenikis@iusb.edu

Pistolkorss Gerts fon (Gert von Pistohlkors) (vēsture), dz. 17.12.1935., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. Münchhausenstr. 12, 37085 Göttingen. Deutschland. Tel: (49-551)541296. E pasts: pistohlkors@01019freenet.de

Plakans Andrejs (vēsture), dz. 31.12.1940., ievēlēts 05.07.1990. HSZN. USA. Tel.: (1-515)2929538. E pasts: aplakans@iastate.edu

Reihmane Elza (Elsa Reichmanis) (materiālzinātnes), dz. 09.12.1953., ievēlēta 25.11.2004. ĶBMZN. Georgia Institute of Technology, School of Chemical and Biomolecular Engineering, USA. Tel.: (404)8940316. E pasts: ereichmanis@chbe.gatech.edu
http://www.chbe.gatech.edu/fac_staff/faculty/reichmanis.php

Rudziks Zenons Rokus (Zenonas Rokus Rudzikas) (fizika), dz. 16.08.1940., ievēlēts 24.11.2005. FTZN. Vilnius universiteto Teorines fizikos ir astronomijos institutas, Lietuva. Tel: 2193268. E pasts: Zenonas.Rudzikas@tfai.vu.lt <http://www.tfa.lt/>

Sabaliauskas Algīrds (Algirdas Sabaliauskas) (valodniecība), dz. 26.07.1929., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. Lietuvio kalbos institutas, Lietuva. Tel.: (370-5)2346472. E pasts: lki@lki.lt. <http://www.lki.lt/>

Sērensens Hennings (Henning Sørensen) (ģeoloģija), dz. 20.04.1926., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. Skovlodden 7 DK-2840 Holte. Denmark. Tel.: (45) 45425819. E pasts: kimik@compaqnet.dk

Silenieks Juris (literatūrzinātne), dz. 29.05.1925., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. USA

Simons Žaks (Jacques Simon) (fizika), dz. 12.12.1947., ievēlēts 22.11.1996. FTZN. France. Tel.: (33-1) 45926732. E pasts: Jacques.Simon@espci.fr

Solovjovs Jurijs (Jurij Solovjov) (zinātnes vēsture), dz. 30.09.1924., ievēlēts 10.11.1995. ĶBMZN. Poccija. Tel.: (7-495)4383063.

Streips Uldis (bioloģija), dz. 01.02.1942., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Dept. of Microbiology and Immunology, University of Louisville, USA.* E pasts: unstre01@gwise.louisville.edu <http://louisville.edu/medschool/microbiology/faculty/full-time-faculty/uldis-n-streips-ph-d/intro.html>

Svenne Juris Pēteris (fizika), dz. 14.02.1939., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *Dept. of Physics and Astronomy, University of Manitoba, Canada.* Tel.: (1-204)4747354. E pasts: Svenne@physics.umanitoba.ca <http://www.physics.umanitoba.ca/~svenne/resume.html>

Šilde-Kārkliņa Rasma (politoloģija), dz. 07.06.1946., ievēlēta 24.11.1992. HSZN. *Latvijas Universitāte, Sociālo zinātņu fakultāte, USA.* Tel.: 67089852. E pasts: karklins@uic.edu; szf@lu.lv; Rasma.Karklinja@saeima.lv

Šļugers Aleksandrs (fizika), dz. 28.06.1954. ievēlēts 25.11.2010. FTZN. *Universitātes Koležā Londonā, UK.* Tel.: 44(0)20 7679. E pasts: a.shluger@ucl.ac.uk http://www.cmp.ucl.ac.uk/~kpm/people/alex_s.htm

Šołcs Frīdihs (Friedrich Scholz) (literatūrzinātne), dz. 01.03.1928., ievēlēts 24.11.1992. HSZN. *Institut für Interdisziplinäre Baltische Studien, Westfälische Wilhelms-Universität, Deutschland.* Tel.fakss: (49-251)8324499.

Tarvels Enns (Enn Tarvel) (vēsture), dz. 31.07.1932., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. *Estonia.* Tel.: (373) 6726189, (372) 6505280. E pasts: tarvel@hot.ee

Tepfers Ralejs (inženierzinātnes), dz. 28.12.1933., ievēlēts 25.11.2010. FTZN. *Chalmers University of Technology. Sweden.* Tel.: +46(0)31 4068921. E pasts: ralejs.tepfers@chalmers.se; ralefs.tepfers@tele2.se <http://www.chalmers.se/cee/EN/division/structural-engineering/people/tepfers-ralejs?theme=printable>

Tesaržova Jana (Jana Tesařová) (literatūrzinātne), dz. 16.02.1953., ievēlēta 22.11.1996. HSZN. *Institute of World Literature of the Slovak Academy of Sciences, Slovakia.* Tel.: (421-2)54413391; (421-2)54412701. E pasts: usvltes@savba.sk

Ungers Felikss (Felix Unger) (medicīna), dz. 02.03.1946., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. *Academia Scientiarum et Artium Europaea, Austria.* Tel.: (43-662)4482335. E pasts: presidential.office@euro-acad.eu, f.unger@salk.at <http://www.ctsnet.org/home/funger>

Upatnieks Juris (fizika), dz. 07.05.1936., ievēlēts 27.06.1991. LZA Lielā medaļa (1999). FTZN. *USA.* Tel.: (1-734)6639598. E pasts: juris@upatnieks.com; jupatnks@latnet.lv <http://izgudrojumi.lza.lv/latv/> http://wapedia.mobil.lv/Juris_Upatnieks

Vedējs Edvīns (Ķīmija), dz. 31.01.1941., ievēlēts 09.01.1992. LZA Lielā medaļa (2005). ĶBMZN. *Dept. of Chemistry, University of Michigan, USA.* Tel.: (1-734)6152177. E pasts: edved@umich.edu <http://www.umich.edu/~michchem/faculty/vedejs/>

Vikbergs Jarls (Jarl Wikberg) (medicīna un farmakoloģija), dz. 04.11.1949., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. *Dept. of Pharmaceutical Biosciences, Division of Pharmacology, Sweden.* Tel.: (46-18)4714238, mob. 46-703449549. E pasts: Jarl.Wikberg@farmbio.uu.se <http://www.farmbio.uu.se/upload/avd2/jarl/>

Viksniņš Juris (ekonomika), dz. 17.08.1937., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *USA.* Tel.: (1-202)6875890. Fakss: (1-202)6876102. E pasts: viksning@georgetown.edu

Villems Rihards (Richard Villemss) (biofizika), dz. 28.11.1944., ievēlēts 24.11.2005.

ĶBMZN. Estonian Academy of Sciences; Estonian Biocentre, Estonia. Tel: (372)644 2129, (372)7375064. E pasts: Richard.Villemss@akadeemia.ee; rvillemss@ebc.ee
http://www.akadeemia.ee/en/membership/_members/villemss/

Vītrihs Kurts (Kurt Wüthrich) (biofizika), dz. 04.10.1938., ievēlēts 25.11.2004.

ĶBMZN. Institute of Molecular Biology and Biophysics, Switzerland. Tel.: (41)446332473. E pasts: kurt.wutrich@mol.biol.ethz.ch
http://www.mol.biol.ethz.ch/groups/wuthrich_group/wu_people/wkurt/cv

Voronkovs Mihails (Mihail Voronkov) (ķimija), dz. 06.12.1921., ievēlēts 09.04.1992. ĶBMZN. Иркутский институт химии им. А. Е. Фаворского Сибирского отделения РАН, Россия. Tel.: (7-3952)426400, (7-3952)428581. E pasts:

voronkov@irioch.irk.ru. <http://www.inchemistry.irk.ru/Voronkoven.htm>

Zariņš Bertrams (medicīna), dz. 22.06.1942., ievēlēts 27.06.1991. ĶBMZN. Massachusetts

General Hospital Sports Medicine, USA. Tel.: (1-617)7263421. E pasts:

bzarins@partners.org. http://orthodoc.aaos.org/zarins/Zarins_CV_070406.pdf

Zariņš Kristaps (medicīna), dz. 02.12.1943., ievēlēts 06.12.1990. LZA Lielā medaļa (2009).

ĶBMZN. Stanford University School of Medicine, USA. Tel.: (1-650)7257830. E pasts: marialm@stanford.edu; zarins@stanford.edu
http://med.stanford.edu/profiles/Christopher_Zarins/

Ziedonis Arviðs (filozofija), dz. 08.03.1931., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. USA. Tel.:

(1-570)6296349. E pasts: ziedonis@ptd.net

Zinkevičs Zigmis (Zigmas Zinkevičius) (valodniecība), dz. 04.01.1925., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. Lietuvio kalbos institutas, Lietuva. Tel.: (370-5)2410877, (370-5)2346472.

E pasts: lki@lki.lt

Žuka Regīna (ķimija), dz. 06.12.1936., ievēlēta 23.11.2000. ĶBMZN. Rimonyx Pharmaceuticals, Ltd., Israel. Tel.: (972-8)9389505. E pasts: reginazhuka@gmail.com.

<http://www.lza.lv/scientists/Zhuk.htm>

KORESPONDĒTĀJLOCEKLĪ

Ābele Edgars (ķīmija), dz. 22.01.1962., ievēlēts 25.11.2010. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts.* Tel.: 67014943. E pasts: abele@osi.lv
<http://www.lza.lv/scientists/abeleE.htm>

Ābele Māris (astronomija), dz.27.04.1937., ievēlēts 29.11.2001. FTZN. *LU Astronomijas institūts.* Tel.: 26419372, 67034589. E pasts: maris.abele@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/abelem.htm>

Aksiks Igors (medicīna), dz. 11.07.1948., ievēlēts 07.12.2006. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 29238422, 67069730. E pasts: igors.axix@stradini.lv;
neirokurgija@stradini.lv. <http://www.lza.lv/scientists/aksiksi.htm>

Andrušaitis Gunārs (bioloģija), dz. 16.02.1930., ievēlēts 06.12.1990. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts.* Tel.: 67944988, 29192261. E pasts: janis.andrusaitis@gnp.gov.lv

Andžāns Agnis (matemātika), dz. 19.08.1952., ievēlēts 24.11.2005. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67033738, 26566419. E pasts: agnis.andzans@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/andzansa.htm>

Apine Ilga (vēsture), dz. 13.03.1928., ievēlēta 16.03.1978. HSZN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts.* Tel.: 67225542, 67229208, 67402298. E pasts: vallija@lza.lv

Auziņš Jānis (mehānika), dz. 25.07.1950., ievēlēts 20.11.2008. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 26348750, 67089396. E pasts: auzinsjp@latnet.lv. <http://www.mmd.rtu.lv/>

Barševskis Arvīds (bioloģija), dz. 20.09.1965., ievēlēts 20.11.2008. ĶBMZN. *Daugavpils Universitāte.* Tel.: 65422180, 65424321. E pasts: arvids.barsevskis@du.lv;
arvids.barsevskis@biology.lv. <http://www.lza.lv/scientists/barsevskis.htm>

Bārzdiņš Guntis (informātika), dz. 23.12.1962., ievēlēts 25.11.2010. FTZN. *LU Matemātikas un Informātikas institūts.* Tel.: 29206943. E pasts: guntis.barzdins@lumii.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/barzdinsg.htm>

Bervalds Edgars (astronomija), dz. 13.09.1936., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67226944, 26371390. E pasts: berv@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/bervalds.htm>

Bērsons Imants (fizika), dz. 11.12.1935., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67229747. E pasts: bersons@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/bersonsi.htm>

Birģeļa Edīte (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.08.1937., ievēlēta 26.11.1999. ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte.* Tel.: 630 27664. E pasts: edite.birgele@llu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/Birgele.htm>

Borzovs Juris (informātika), dz. 17.04.1950., ievēlēts 22.11.2007. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67034490, 29257530. *Skype jborzovs.* E pasts: juris.borzovs@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/borzovs.htm>

Bušmane Brīgita (valodniecība), dz. 04.09.1939., ievēlēta 23.11.2000. HSZN. LU Latviešu valodas institūts. Tel.: 67229007. Tel./fakss: 67227696. E pasts: brigita.busmane@inbox.lv. <http://www.lza.lv/scientists/busmane.htm>

Cālītis Andrejs (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.03.1933., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 67972692.

Cimdīna Ausma (literatūrzinātne), dz. 30.09.1950., ievēlēta 20.11.2003. HSZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 67034859, 67034859. E pasts: ausma.cimdina@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/cimdina.htm>

Čate Andris (mehānika), dz. 05.07.1952., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089124. E pasts: and_cate@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/chatea.htm>

Dambrova Maija (farmācija), dz. 03.05.1968., ievēlēta 22.11.2007. Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Tel.: 67702408. E pasts: md@biomed.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/dambrova.htm>

Didenko Konstantīns (ekonomika), dz. 23.08.1946., ievēlēts 24.11.2005. HSZN. Rīgas Tehniskā universitāte. Tel.: 67089447. E pasts: konstantins.didenko@rtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/didenko.htm>

Dīžbīte Tatjana (mežzinātnes), dz. 12.01.1949., ievēlēta 22.11.2007. LMZN. Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts. Tel.: 67555916. E pasts: ligno@edi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/dizbite.htm>

Druviete Ina (valodniecība), dz. 29.05.1958., ievēlēta 26.11.1999. HSZN. LU Latviešu valodas institūts; Latvijas Universitāte. Tel.: 26352167. E pasts: ina.druviete@lu.lv; Ina.Druviete@saeima.lv. <http://www.lza.lv/scientists/druviete.htm>

Eberhards Guntis (ģeogrāfija), dz. 08.02.1936., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. Latvijas Universitāte. Tel.: 29437990. E pasts: guntise@navigator.lv

Eglīte Pārsla (demogrāfija), dz. 22.12.1934., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. LZA Ekonomikas institūts. Tel.: 67227474, 26577103. E pasts: spiceina@lza.lv

Ērglis Andrejs (medicīna), dz. 25.12.1964., ievēlēts 20.11.2008. ĶBMZN. LU Kardiologijas institūts. Tel.: 67069541. E pasts: a.a.erenglis@stradini.lv. <http://www.lza.lv/scientists/ErglisA.htm>

Ferdats Andris (medicīna), dz. 11.06.1941., ievēlēts 09.01.1992. ĶBMZN. Latvijas Zinātņu akadēmija. Tel.: 29495937. E pasts: fandris11@inbox.lv

Fjodorovs Fjodors (literatūrzinātne), dz. 28.09.1939., ievēlēts 10.11.1995. HSZN. Daugavpils Universitāte. Tel.: 654 24238, 29195869. E pasts: ki@du.lv; fedor.fedorov@gmail.com. <http://www.lza.lv/scientists/fjodorov.htm>

Gaitnieks Tālis (mežzinātnes), dz. 08.09.1957., ievēlēts 26.11.2009. LMZN. Latvijas Valsts Mežzinātnes institūts "Silava". Tel.: 26463738. E pasts: talis.gaitnieks@silava.lv. <http://www.silava.lv/25/section.aspx/View/82>

Gardovska Dace (medicīna), dz. 30.12.1952., ievēlēta 26.11.2009. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte.* Tel./Fakss: 67621730. E pasts: dace.gardovska@rsu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/GardovskaD.htm>

Gaile Zinta (lauksaimniecības zinātnes), dz. 07.02.1958., ievēlēta 20.11.2008. LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte.* Tel.: 63005679, 63745758, 29135525. E pasts: zinta@apollo.lv; zinta.gaile@llu.lv
http://www2.llu.lv/homepg/lf/aa_zin_inst/Zinta_Gaile/index.htm

Grāvītis Jānis (materiālzinātne), dz. 11.02.1948., ievēlēts 07.12.2006. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts.* Tel.: 67553137. E pasts: jgravit@edi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/gravitisj.htm>

Grudule Māra (literatūrzinātne), dz. 1.03.1963., ievēlēta 25.11.2010. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67752853, 26520095. E pasts: mara.grudule@latnet.lv

Janovs Jānis (ekonomika), dz. 30.08.1936., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67225889. E pasts: humana@lza.lv

Jolins Jevgenijs (fizika), dz. 04.09.1937., ievēlēts 26.11.1993; 27.11.1998. FTZN. *2669Willits Rd, Apt. L208, Philadelphia, PA 19114.* Tel.: 1-215-673-3252. E pasts: eiolin@netzero.com. <http://www.lza.lv/scientists/iolin.htm>

Jure Māra (ķīmija), dz. 13.09.1961., ievēlēta 24.11.2005. ĶBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089220. E pasts: mara@ktf.rtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/jurem.htm>

Kabaškins Igors (informātika), dz. 06.08.1954., ievēlēts 27.11.1998. FTZN. *Transporta un sakaru institūts.* Tel.: 67100594. E pasts: kiv@tsi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kabashkin.htm>

Kalnenieks Uldis (bioloģija), dz. 28.04.1957., ievēlēts 22.11.2007. ĶBMZN. *LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts.* Tel.: 67034887. E pasts: kalnen@lanet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kalneniek.htm>

Kalnīniš Audris (informātika), dz. 14.08.1942, ievēlēts 26.11.1999. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts.* Tel.: 67211014. E pasts: audris@mii.lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/KalninsAu.htm>

Kaufmane Edīte (lauksaimniecības zinātnes), dz. 14.10.1954., ievēlēta 22.11.2007. LMZN. *Latvijas Valsts Augļkopības institūts.* Tel.: 63722294. E pasts: kaufmane@latnet.lv.
<http://izgudrojumi.lza.lv/sel.php?id=2>

Kauss Valerjans (ķīmija), dz. 28.08.1954., ievēlēts 22.11.2007. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts.* Tel.: 67543503. E pasts: valerjan@osi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/kaussv.htm>

Kārkliņa Daina (lauksaimniecības zinātnes), dz.12.07.1950., ievēlēta 07.12.2006. LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte.* Tel.: 630 46690. E pasts: Daina.Karklinna@llu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/karklinad.htm>

Kārkliņš Aldis (lauksaimniecības zinātnes), dz. 06.02.1951., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte.* Tel.: 630 05634, 29182992. E pasts: Aldis.Karklins@llu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/karklinsa.htm>

Kasjanovs Vladimirs (mehānika), dz. 10.09.1946., ievēlēts 24.11.2005. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte; Rīgas Stradiņa universitāte.* Tel.: 67089202, 67089176. E pasts: kasyanov@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kasjanovs.htm>

Kirtovskis Imants (ekonomika), dz. 24.01.1930., ievēlēts 12.02.1987. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67320892.

Klovīnš Jānis (bioloģija), dz. 26.09.1969., ievēlēts 07.12.2006. KBMZN. *Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs.* Tel.: 67808003. E pasts: klovins@biomed.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/klovins.htm>

Knite Māris (fizika), dz. 2.04.1955., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089181. E pasts: knite@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/KniteM.htm>

Kokars Valdis (ķīmija), dz. 10.09.1951., ievēlēts 26.11.2009. KBMZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 26579172. E pasts: vkokars@ktf.rtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kokarsv.htm>

Koķe Tatjana (pedagoģija), dz. 09.05.1955., ievēlēta 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67047810. E pasts: tatjana@lanet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/koket.htm>

Kotomins Jevgenijs (fizika), dz. 20.09.1949., ievēlēts 26.11.2009. FTZN. *LU Cietvieu fizikas institūts.* Tel.: 6718 7480. E pasts: kotomin@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kotomine.htm>

Kozlovska Tatjana (bioloģija), dz. 12.08.1955., ievēlēta 20.11.2003. KBMZN. *Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs.* Tel.: 67808211. E pasts: tatyana@biomed.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kozlovskaT.htm>

Krauze Aivars (ķīmija), dz. 16.03.1952., ievēlēts 07.12.2006. KBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts.* Tel.: 67014870. E pasts: krauze@osi.lv. <http://www.lza.lv/scientists/krauzea.htm>

Krēslīnš Andris (enerģētika), dz. 25.03.1938., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 29284950. E pasts: kreslins@bfrtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kreslinsa.htm>

Kristapssons Jānis (zinātniecība (informātika)), dz. 23.06.1939., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67223567. E pasts: jtk@lza.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kristapssons.htm>

Krišjāne Zaiga (ģeogrāfija), dz. 12.12.1963., ievēlēta 25.11.2010. KBMZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 29153746. E pasts: zaiga.krisjane@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/krisjane.htm>

Kupče Ēriks (ķīmija), dz. 11.10.1955., ievēlēts 24.11.1992. LZA Lielā medaļa (2008). KBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts. Agilent Technologies, NMR & MRI Systems, The Magnet Technology Centre, United Kingdom.* Tel.: (44) 1865 291 427, (44) 7767 615 224. E pasts: eriks.kupce@agilent.com <http://www.linkedin.com/pub/eriks-kupce/a/89a/41>

Kuzmins Aleksejs (fizika), dz. 12.08.1968., ievēlēts 24.11.2005. FTZN. *LU Cietvieu fizikas institūts.* Tel.: 67251691. E pasts: a.kuzmin@cfi.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/kuzmina.htm>

Laumane Benita (valodniecība), dz. 03.06.1937., ievēlēta 10.11.1995. HSZN. *LiepU Kurzemes Humanitārais institūts.* Tel.: 63483784. E pasts: khi@liepu.lv

Lejnieks Aivars (medicīna), dz. 26.05.1957., ievēlēts 25.11.2010. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte.* Tel.: 29554397. E pasts: lejnieks@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/lejnieksa.htm>

Liepa Imants (bioloģija), dz. 12.02.1937., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte.* Tel.: 630 26322. E pasts: Imants.Liepa@llu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/liepai.htm>

Linē Aija (bioloģija), dz. 19.11.1973., ievēlēta 26.11.2009. ĶBMZN. *Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs.* Tel.: 67808208. E pasts: aija@biomed.lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/LineA.htm>

Loze Ilze Biruta (arheoloģija), dz. 03.03.1936., ievēlēta 21.11.1997. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts.* Tel.: 67216769, 26822972. E pasts: neoilze@lza.lv

Lukševičs Ervīns (ģeoloģija), dz. 19.11.1955., ievēlēts 20.11.2008. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67333071. E pasts: ervins.luksevics@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/Luksevics.htm>

Maksimovs Roberts (mehānika), dz. 02.07.1938., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts.* Tel.: 67543122. E pasts: maksimov@edi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/maksimov.htm>

Meikališa Ārija (tiesību zinātnes), dz. 25.05.1952., ievēlēta 07.12.2006. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 20046013. E pasts: arija.meikalisa@lu.lv.

Melecis Viesturs (bioloģija), dz. 10.11.1950., ievēlēts 25.11.2004. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts.* Tel.: 67944988. E pasts: vmelecis@email.lubi.edu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/melecis.htm>

Melluma Aija (ekoloģija), dz. 13.10.1935., ievēlēta 06.12.1990. ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67451514.

Merkurjevs Juris (informātika), dz. 30.04.1954., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089514. E pasts: merkur@itl.rtu.lv.
<http://www.itl.rtu.lv/mik/ymerk.html>

Miltiņš Alfrēds (medicīna), dz. 06.01.1939., ievēlēts 21.11.1997. ĶBMZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 29507004. E pasts: Alfreds.Miltins@lu.lv.

Muižnieks Andris (fizika), dz. 1.08.1961., ievēlēts 26.11.2009. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67033773. E pasts: andris.muižnieks@lu.lv.

Murovska Modra (medicīna), dz. 16.07.1949., ievēlēta 25.11.2004. ĶBMZN. RSU A.Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts. Tel.: 67427920. E pasts: modra@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/murovska.htm>

Nikodemus Olgerts (ģeogrāfija), dz. 29.09.1954., ievēlēts 24.11.2005. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte*. Tel.: 67334021. E pasts: olgerts.nikodemus@lu.lv, nikodemu@lanet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/Nikodemus.htm>

Nītiņa Daina (valodniecība), dz. 05.04.1942., ievēlēta 06.12.1990.; 21.11.1997. HSZN. *LU Latviešu valodas institūts*. Tel./fakss: 67227696. E pasts: daija@apollo.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/nitina.htm>

Novickis Leonīds (informātika), dz. 11.12.1950., ievēlēts 07.12.2006. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte*. Tel.: 67089575, 67089572. E pasts: lnovickis@gmail.com.
http://www.cs.rtu.lv/ASTF/LDPPG/personals_eng.htm

Osis Uldis (ekonomika), dz. 10.04.1948., ievēlēts 25.11.2004. HSZN. *SIA “Konsorts”*. Tel.: 67216793. E pasts: uldis.osis@gmail.com. <http://www.lza.lv/scientists/osisu.htm>

Pabriks Artis (politoloģija), dz. 22.03.1966., ievēlēts 25.11. 2004. HSZN. *Vidzemes Augstskola*. Tel.: 64207230. E pasts: info@va.lv; *LR Aizsardzības ministrija*. E pasts: kanceleja@mod.gov.lv.
<http://www.mod.gov.lv/Ministrija/vadiba/>

Pilmane Māra (medicīna), dz. 22.05.1962., ievēlēta 21.11.1997. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte*. Tel.: 67326526. E pasts: pilmane@latnet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/pilmane.htm>

Pilvere Irina (ekonomika), dz. 03.03.1956., ievēlēta 25.11.2010. LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte*. Tel.: 63023739. Fakss: 63084987. E pasts: irina.pilvere@llu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/pilvere.htm>

Pīrāgs Valdis (medicīna), dz. 20.02.1961., ievēlēts 26.11.2009. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte*. Tel.: 67069307. E pasts: pirags@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/pirags.htm>

Plotnieks Andris (tiesību zinātnes), dz. 19.06.1938., ievēlēts 06.12.1990. HSZN. *“Starduko”*. Tel.: 67542321, 29217143. E pasts: starduko@starduko.eu

Počs Remigjjs (ekonomika), dz. 08.09.1947., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Rīgas Tehniskā universitāte*. Tel.: 67089010. E pasts: remigjjs.pocs@rtu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/pocsr.htm>

Purāns Juris (fizika), dz. 29.08.1952., ievēlēts 25.11.2010. FTZN. *LU Cietvielu fīzikas institūts, Ķengaraga ielā 8, Riga, LV 1063*. Tel.: 67251691. Fakss: 67132778. E pasts: purans@cfi.lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/puransj.htm>

Radzobe Silvija (mākslas zinātnes), dz. 29.04.1950., ievēlēta 25.11.2004. HSZN. *Latvijas Universitāte*. Tel.: 6211665. E pasts: radzobe@latnet.lv.

Raitums Uldis (matemātika), dz. 06.07.1940., ievēlēts 10.11.1995. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts*. Tel.: 67211421. E pasts: uldis.raitums@mii.lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/raitums.htm>

Rapoports Aleksandrs (bioloģija), dz. 13.10.1946., ievēlēts 26.11.1993. KBMZN. LU *Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts.* Tel.: 67034891. E pasts: rapoport@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/rapoport.htm>

Reinfelds Andrejs (matemātika), dz. 02.06.1942., ievēlēts 26.11.1999. FTZN. LU *Matemātikas un informātikas institūts.* Tel.: 29144961. E pasts: reinf@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/reinfelds.htm>

Rubenis Andris (filozofija), dz. 08.04.1951., ievēlēts 20.11.2003. HSZN. *Latvijas Mākslas akadēmija.* Tel.: 26541215. E pasts: ruben@latnet.lv

Rudzītis Jānis (mehānika), dz. 18.10.1938., ievēlēts 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089701. E pasts: arai@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/rudzitisj.htm>

Rukliša Maija (bioloģija), dz. 01.05.1943., ievēlēta 20.11.2003. KBMZN. LU *Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts.* Tel.: 67034866. E pasts: coryne@lanet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/ruklisha.htm>

Rumba-Rozenfelde Ingrīda (medicīna), dz. 16.09.1959., ievēlēta 24.11.2005. KBMZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67370665. E pasts: ingrida.rumba@lu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/rumbai.htm>

Sadirbajevs Feliks (matemātika), dz. 20.11.1951., ievēlēts 20.11.2008. FTZN. LU *Matemātikas un informātikas institūts.* Tel.: 67229213 (personāla daļa). E pasts: felix@latnet.lv. http://www.lumii.lv/pages/MII_staff/sadirbajev.htm

Salenieks Narimants (mehānika), dz. 13.02.1938., ievēlēts 25.11.1994. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67536160, 29263587. E pasts: lsq@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/salenieks.htm>

Sauhats Antans Saulus (enerģētika), dz. 14.03.1948., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089930. E pasts: sauhatas@eef.rtu.lv. <http://www.lza.lv/scientists/sauhats.htm>

Skaģers Andrejs (medicina), dz. 03.08.1940., ievēlēts 26.11.1999. KBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte.* Tel./fakss: 67455523. E pasts: askagers@latnet.lv. <http://www.lza.lv/scientists/Skagers.htm>

Skujāns Juris (inženierzinātnes), dz. 08.09.1952., ievēlēts 20.11.2008. LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte.* Tel.: 63022584, 63005601. E pasts: rektors@llu.lv; juris.skujans@llu.lv. <http://www.llu.lv/getfile.php?id=9647>

Spīgulis Jānis (fizika), dz. 09.05.1950., ievēlēts 22.11.2007. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67228249. E pasts: Janis.Spigulis@lu.lv; janispis@latnet.lv. <http://www.lanet.lv/~spigulis>

Stafecka Anna (valodniecība), dz. 15.12.1953., ievēlēta 20.11.2008. HSZN. LU *Latviešu valodas institūts.* Tel.: 67226345, 28604876. E pasts: anna.stafecka@inbox.lv.

Sukovskis Uldis (informātika), dz. 08.07.1952., ievēlēts 20.11.2008. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte.* Tel.: 67089303. E pasts: uldis.sukovskis@rtu.lv.

Sūna Edgars (ķīmija), dz. 07.06.1970., ievēlēts 20.11.2008. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts.* Tel.: 67553237. E pasts: edgars@osi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/sunae.htm>

Šostaks Aleksandrs (matemātika), dz. 5.12.1948., ievēlēts 25.11.2004. FTZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67033725. E pasts: sostaks@latnet.lv; sostaks@lanet.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/Shostaks.htm>

Šteinbuka Inna (ekonomika), dz. 08.10.1952., ievēlēta 27.11.1998. HSZN. *Economic and Regional Statistics Eurostat/ Directorate D, Luxembourg.* Tel.: (352) 4301 32372. E pasts: Inna.Steinbuka@cec.eu.int. <http://www.lza.lv/scientists/steinbuka.htm>

Šuvajevs Igors (filozofija), dz. 07.04.1963., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67288320, 26734581. E pasts: igors.suvajevs@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/suvajevsi.htm>

Tabuns Aivars (socioloģija), dz. 22.03. 1953., ievēlēts 29. 11. 2001. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67140040. E pasts: aivars.tabuns@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/tabuns.htm>

Tārs Kaspars (bioloģija), dz.25.10.1971., ievēlēts 25.11.2010. ĶBMZN. *Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs.* Tel.: 27076237. E pasts: kaspars@biomed.lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/tarsk.htm>

Tisenkopfs Tālis (socioloģija), dz. 28.07.1957., ievēlēts 27.11.1998. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 29417173. Tel./fakss: 67140040. E pasts: [talism.tisenkopfs@lu.lv](mailto:talis.tisenkopfs@lu.lv).
<http://www.lza.lv/scientists/tisenkopfs.htm>

Trapencieris Pēteris (ķīmija), dz. 14.03.1952., ievēlēts 25.11.2004. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts.* Tel.: 67545272. E pasts: peteris@osi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/trapencieris.htm>

Urtāns Juris Tālivaldis (kultūras vēsture), dz. 15.12.1952., ievēlēts 26.11.2009. HSZN. *Latvijas Kultūras akadēmija.* Tel.: 67114800, 29485326. E pasts: urtans@lka.edu.lv.

Valdmanis Jānis (valodniecība), dz. 21.04.1948., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. LR IZM *Valsts valodas aģentūra.* Tel.: 67201681. E pasts: janis.valdmanis@valoda.lv.

Vasks Andrejs (arheoloģija), dz. 13.06.1947., ievēlēts 23.11.2000. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67280874. E pasts: andrejs.vasks@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/vasksa.htm>

Vedins Ivans (filozofija), dz.12.05.1946., ievēlēts 21.11.1997. HSZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 67592052, 67599854. <http://www.lza.lv/scientists/vedinsi.htm>

Veisbergs Andrejs (valodniecība), dz. 22.02.1962., ievēlēts 24.11.2005. HSZN. *Latvijas Universitāte.* Tel.: 67034820, 67034816. E pasts: anveis@lanet.lv; andrejs.veisbergs@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/veisbergs.htm>

Videnieks Pēteris (informātika), dz. 05.01.1940., ievēlēts 12.02.1987. FTZN. *Latvijas Zinātņu akadēmija.* Tel.: 29203933. E pasts: Peteris.Videnieks@tl.lv

Vikmanis Uldis (medicīna), dz. 13.11.1943., ievēlēts 26.11.1999. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte*. Tel.: 67370665. E pasts: Uldis.Vikmanis@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/vikmanisu.htm>

Viba Jānis (mehānika), dz. 23.12.1937., ievēlēts 24.11.1992.; 21.11.1997. FTZN. *Rīgas Tehniskā universitāte*. Tel.: 67089332, 67089473. E pasts: janis.viba@rtu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/vibaj.htm>

Viksna Ludmila (medicīna), dz. 22.10.1946., ievēlēta 20.11.2003. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte*. Tel.: 67014777. E pasts: vizma.ivanova@rsu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/viksnal.htm>

Zālītis Pēteris (mežzinātnes), dz. 13.06.1937., ievēlēts 26.11.1993. ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Valsts Mežzinātnes institūts "Silava"*. Tel.: 67976717, 29136962. E pasts: peteris.zalitis@silava.lv. <http://www.lza.lv/scientists/zalitisp.htm>

Zariņš Vilnis (filozofija), dz. 24.05.1930., ievēlēts 09.01.1992. HSZN. *LU Filozofijas un socioloģijas institūts*. Tel.: 67229208, 67229139. E pasts: fsi@lza.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zarinsv.htm>

Zelčs Vitālijs (ģeoloģija), dz. 03.07.1952., ievēlēts 23.11.2000. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte*. Tel.: 67332566. E pasts: Vitalijs.Zelchs@lu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zelchs.htm>

Zemītis Aivars (matemātika), dz. 25.05.1954., ievēlēts 23.11.2000. FTZN. *Fraunhofer Institute for Industrial Mathematics*. Tel.: +49 631 31600-4452.
E pasts: zemitis@itwm.fraunhofer.de. <http://www.lza.lv/scientists/zemitis.htm>

Zemītis Guntis (arheoloģija), dz. 13.06.1955., ievēlēts 20.11.2008. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts*. Tel.: 67223715, 26416884. E pasts: lv@lza.lv; guntis.zemitis@gmail.com.

Zenkevičs Henriks (bioloģija), dz. 04.07.1937., ievēlēts 24.11.1992. ĶBMZN. *LU Bioloģijas institūts*. Tel.: 67945434, 29236127. E pasts: zenkevics@email.lubi.edu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zenkevics.htm>

Zilgalvis Jānis (māksla), dz. 23.05. 1955, ievēlēts 22. 11. 2007. HSZN. *Valsts Kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija*. Tel.: 67224519, 29451090.
E pasts: janis.zilgalvis@inbox.lv

Žagars Juris (astronomija), dz. 09.02.1949., ievēlēts 20.11.2003. FTZN. *Ventspils Augstskola*. Tel.: 29230818, 29441737. E pasts: yzh@latnet.lv; yzh@venta.lv.
<http://www.lanet.lv/~yzh/zagars.html>

Žileviča Aija (medicīna), dz. 14.05.1940., ievēlēta 25.11.1994. ĶBMZN. *Latvijas Universitāte*. Tel.: 67399291, 29481607. E pasts: aija.zilevica@apollo.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zilevica.htm>

Žuriņš Aivars (mežzinātnes), dz. 04.07.1956., ievēlēts 24.11.2005. LMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts*. Tel.: 67553712. E pasts: koks@edi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zhurinsha.htm>

GODA DOKTORI

Alberts Pēteris (medicīna), dz. 08.12.1953., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. Sweden.
Tel.: 67220725. E pasts: chem@lza.lv

Alksnis Andrejs (astronomija), dz. 15.07.1928., grāds piešķirts 25.05.1999. FTZN. LU
Astronomijas institūts, Latvija. Tel.: 64228406, 26532664. E pasts: aalksnis@latnet.lv

Anderss Edvards (Edward Anders) (ķīmija), dz. 21.06.1926., grāds piešķirts
18.04.2000. ĶBMZN. 525 Almer Rd., Apt. 105. Burlingame, CA 94010, USA. Tel./fakss:
(1-650) 3436910. E pasts: lza@anders2.com

Apala Zigrīda (vēsture), dz. 02.10.1936., grāds piešķirts 12.10. 2006. HSZN. LU Latvijas
vēstures institūts, Latvija. Tel.: 67216769, 29681776. E pasts: lvi@lza.lv

Apsītis Romāns (tiesību zinātnes), dz. 13.02. 1939., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSZN.
Latvija. Tel.: 67225889. E pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Bērsons Ilgonis (literatūrzinātne), dz. 11.06.1931., grāds piešķirts 11.03.2003. HSZN.
Latvija. Tel.: 67592790. E pasts: humana@lza.lv

Bērziņš Tālivaldis (ķīmija), dz. 19.06.1924., grāds piešķirts 21.12.1993. ĶBMZN. 925 Sun-
stone Lane, Kennett Square, PA 19348, USA. Tel.: (1-215)4440403. E pasts: chem@lza.lv

Bičevskis Jānis (informātika), dz. 21.07.1944., grāds piešķirts 22.09.2010. FTZN. LU
Datorikas fakultāte. Tel.: 67034472, 29173629. E pasts: Janis.Bicevskis@lu.lv.
<http://www.lu.lv/par/kontaktinformacija/meklesana/persona/32092/>

Bolis Jānis (tiesību zinātnes), dz. 02.02.1936., grāds piešķirts 09.02. 2010. HSZN. USA. Tel.:
67212066, (401) 3980523. E pasts: bolishi@aol.com

Bramberga Velta (medicīna), dz. 28.11.1921., grāds piešķirts 12.04.1990. ĶBMZN.
Latvija. Tel.: 67458420. E pasts: chem@lza.lv.

Cakuls Jānis (vēsture), dz. 04.07.1926., grāds piešķirts 02.10.2002. HSZN. Rīgas
Metropolijas Romas katoļu kūrija, Latvija. Tel.: 67227266. E pasts: humana@lza.lv.

Čilačava Rauls (literatūrzinātne), dz. 15.05.1948., grāds piešķirts 17.04.2008. HSZN.
Ukraina. Tel.: 67225889.

Deksnis Eduards Bruno (fizika), dz.15.10.1947., grāds piešķirts 21.10.1997. FTZN.
Stabu ielā 21-16, Rīga, LV 1011, Latvija Tel.: 29327027. E pasts: ebd.riga@apollo.lv

Dēmuts Edvīns (mehānika), dz. 25.05.1927., grāds piešķirts 21.03.1995. FTZN. 4931 Silver
Arrow Drive, Dayton, OH 45424-4811, USA. Tel.: (1-937)2360495 (mājās).

Dribins Leo (vēsture), dz. 3. 11. 1931., grāds piešķirts 03.11. 2009. HSZN. LU Filozofijas
un socioloģijas institūts, Latvija. Tel.: 67229208, 29600580. E pasts: fsi@lza.lv

Dumbravas Rūdolfs (laukumsaimniecības zinātnes), dz. 27.04.1931., grāds piešķirts
13.10.2009. LMZN. Latvija. Tel. 67223448. E pasts: lmzn@lza.lv

Eniņš Guntis (ģeogrāfija), dz. 18.06.1933., grāds piešķirts 15.02.2000. ĶBMZN. *ASF “Dabas retumu krātuve”, Latvija.* Tel: 29424396. E pasts: drk@lza.lv, guntis.enins@inbox.lv

Freibergs Imants (informātika), dz. 12.03.1934., grāds piešķirts 27.06.1991. FTZN. *Latvija.* E pasts: imantsfreibergs@inbox.lv. http://www.president.lv/pk/content/?cat_id=1070

Freimanis Astrīds (ģeoloģija), dz. 21.11.1935., grāds piešķirts 06.02.1996. ĶBMZN. *Latvija.* Tel.: 67267344. E pasts: astrids.freimanis@gmail.com.

Grīslis Egils (filozofija), dz. 19.02.1928., grāds piešķirts 03.11.2005. HSZN. *3MT.Allison Bay, Winnipeg MB, Canada.* Tel.: (1-204) 4523844. E pasts: egrislis@shaw.ca

Hiršheits Harro fon (Harro von Hirschheydt) (literatūra, izdevējdarbība), dz. 14.04.1925., grāds piešķirts 17.02.2004. HSZN. *Domus Rigensis, Latviešu – vācbaltu centrs. Latvija.* Tel./fakss: 67211015. E pasts: humana@lza.lv.

Idriss Kamils (Kamil Idris) (intelektuāla iepāsuma aizsardzība), dz. 26.08.1945., grāds piešķirts 22.02.2005. FTZN. *Universiti Utara Malaysia. Sudan.* E pasts: kamil@uum.edu.my.

Ilzīna Ilze Irēna (informātika), dz. 02.01.1934., grāds piešķirts 15.10.2008. FTZN. *LU Matemātikas un informātikas institūts, Latvija.* Tel.: 29296884. E pasts: ilze.ilzina@lumii.lv

Jansons Gunārs (arhitektūra), dz. 04.04.1928., grāds piešķirts 25.09.2001. HSZN. *Latvija.* Tel.: 67225889. E pasts: humana@lza.lv.

Joffe Benjamiņš (Benjamin Joffe) (fizika), dz. 23.02.1931., grāds piešķirts 06.09.2000. FTZN. *3978 Hamilton Park Dr., San Jose, CA 95130-1220, USA.* Tel.: (1-408) 5579534, (1-408) 2180455. E pasts: benjamin.joffe@sbcglobal.net. <http://izgudrojumi.lza.lv/>

Karnītis Edvīns (informātika), dz. 30.09.1940., grāds piešķirts 01.11.2007. FTZN. *LR Sabiedrisko pakalpojumu regulešanas komisija, Latvija.* Tel.: 67097203. E pasts: Edvins.Karnitis@sprk.gov.lv. <http://www.sprk.gov.lv/index.php?id=337&sadala=10>

Kastiļo-Alkarass Žoze Antonio (Jose Antonio Castilho-Alcaras) (fizika), dz. 12.10.1937., grāds piešķirts 24.08.2007. FTZN. *Instituto de Fisica Teorica Universidade Estadual Paulista Rua Pamplona N 145, 01405-900 Sao-Paulo-S.P. Brazil.* E pasts: jaca@ift.unesp.br. <http://www.ift.unesp.br/users/jaca/biographi.html>

Katajs Edgars (valodniecība), dz. 03.02.1923., grāds piešķirts 21.05.2004. HSZN. *Latvija.* Tel.: 67261961, 26554008. E pasts: humana@lza.lv

Kaugars Ģirts (ķīmija), dz. 15.01.1938., grāds piešķirts 15.03.1994. ĶBMZN. *7225 Oak Highlands Dr., Kalamazoo, MI 49009, USA.* Tel./fakss: (1-269) 3750389. E pasts: kaugars@charter.net

Klētnieks Jānis (inženierzinātnes), dz. 23.06.1929., grāds piešķirts 17.05.2005. FTZN. *Latvija.* Tel.: 26565104. E pasts: janis.kletnieks@geostar.lv.

Klavīņa Sarma (valodniecība), dz. 21.02.1941., grāds piešķirts 26.04.2009. HSZN. *Latvija.* Tel.: 67674398, 29927971. E pasts: sarmak@latnet.lv

Kobajasi Jukio (farmācija), dz. 26.06.1931., grāds piešķirts 21.05.1992. KBMZN. *Taiho Pharmaceutical Co., Ltd, Japan.* Tel.: (81-3)32944523. E pasts: chem@lza.lv.

Kocere Venta (literatūrzinātne), dz.05.06.1954., grāds piešķirts 20.03.2008. HSZN. *Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka, Latvija.* Tel.: 67106216, 29549145. E pasts: vkocere@lib.acadlib.lv; venta.kocere@lu.lv

Kūlens Žaks (Jacques Koolen) (medicīna), dz. 02.02.1950., grāds piešķirts 18.04.2000. KBMZN. *Dommelseweg 3, 5581 VA Waalre, Netherlands.* Tel.: (31-40)2230430. E pasts: jackques.koolen@cze.nl

Ķēniņš Indulis (vēsture), dz. 13.11.1931., grāds piešķirts 12.06.2007. HSZN. *Latvija.* Tel.: 63276772. E pasts: inrex@inbox.lv

Lācis Romans (medicina), dz. 01.01.1946., grāds piešķirts 11.06.2002. KBMZN. *P. Stradiņa Klīniskā universitātes slimnica, Latvija.* Tel./fakss: 67069546. E pasts: valentina@stradini.lv

Lagzdiņš Aivars (inženierzinātnes — mehānika), dz. 20.06.1937., grāds piešķirts 15.03.1994. FTZN. *LU Polimēru mehānikas institūts, Latvija.* Tel.: 67543307, 26349509. E pasts: fizteh@lza.lv

Lazda Paulis (vēsture), dz. 04.05.1938., grāds piešķirts 22.09.1998. HSZN. *Latvijas Okupācijas muzejs,* Tel.: (1-715)8364735. Fakss: (1-715)8363540. E pasts: lazdapi@uwec.edu. USA.

Lejinš Atis (politoloģija), dz. 28.09.1942., grāds piešķirts 17.02.2004. HSZN. *LR Saeima, Latvija.* Tel.: 29238256. E pasts: atislejins@gmail.com; Atis.Lejins@saeima.lv

Levits Egils (tiesību zinātnes), dz. 30.07.1955., grāds piešķirts 05.03.2002. HSZN. *Eiropas Kopienu tiesa (European Court of Justice), Latvija.* E pasts: egils.levits@curia.europa.eu

Lokenbahs Valdis (informātika), dz. 06.12.1951., grāds piešķirts 04.11.2003. FTZN. AS "IT Latvija", Cēsu ielā 31, Riga, LV-1012, Latvija. Tel.: 67278378, E pasts: vl@balticom.lv

Loža Valts (bioloģija), dz. 13.09.1926., grāds piešķirts 09.01.1992. KBMZN. *Latvija.* Tel.: 67754332. E pasts: chem@lza.lv.

Maiste Juhans (māksla), dz. 10. 08. 1952., grāds piešķirts 26.04. 2009. HSZN. *University of Tartu, Estonia.* Tel.: (372) 7375683. E pasts: maiste.juhan@hotmail.com

Metloks Džeks (Jack Matlock) (politoloģija), dz. 01.10.1929., grāds piešķirts 11.06.2002. HSZN. *Public and International Affairs Department, Princeton University, USA.* Tel.: (1-609)2521953. E pasts: jmatlock@princeton.edu

Mihelberts Mikola (Mykolas Michelbertas) (vēsture), dz. 09.03. 1939., grāds piešķirts 21.05. 2004. HSZN. *Lietuva.* Tel.: (370) 2687284. E pasts: humana@lza.lv

Mihna Jerži (Jerzy Michna) (enerģētika), dz. 17.11.1929, grāds piešķirts 19.10.1999. FTZN. *Wilhelmstr. 3, Leimen 69181, Deutschland.* Tel./fakss: (49-62)2433528. E pasts: fizteh@lza.lv.

Ozolanta Iveta (medicīna), dz. 05.07.1948., grāds piešķirts 03.11.2009. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija. Tel.: 67409116. E pasts: iveta.ozolanta@rsu.lv.*
<http://www.lza.lv/scientists/ozolanta.htm>

Ozolinā Ruta (bioloģija), dz. 21.01.1930., grāds piešķirts 22.10.1996. ĶBMZN. *Latvija. Tel.: 67572484. E pasts: ozolinark@gmail.com*

Plepis Osvalds (medicīna), dz. 15.11.1931., grāds piešķirts 08.05.2007. ĶBMZN. *Surdologiskās un vestibulārās rehabilitācijas centrs SIA Surdovest, Latvija. Tel.: 67563328, 29258973. E pasts: chem@lza.lv*

Polis Jānis (ķīmija), dz. 25.06.1938., grāds piešķirts 19.10.1999. ĶBMZN. *Latvija. Tel.: 67245162. E pasts: chem@lza.lv* <http://izgudrojumi.lza.lv/>

Pullats Raimo (Raimo Pullat) (vēsture), dz. 03.04.1935., grāds piešķirts 22.02.2005. HSZN. Estonia. *Tel./fakss: (372) 6485774. E pasts: raimopullat@hot.ee*

Raipulis Jēkabs (bioloģija), dz. 07.03.1939., grāds piešķirts 03.10.1997. ĶBMZN. *Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija, Latvija. Tel.: 67808120. E pasts: jekabs.raipulis@rpiva.lv*

Rivža Pēteris (informātika), dz. 19.10.1947., grāds piešķirts 01.11.2007. FTZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Latvija. Tel.: 630 05633, 29171449. E pasts: Peteris.Rivza@llu.lv; zinpror@llu.lv.*
http://www.riti.lv/index.php?m_id=59&i_id=1&pub_id=225

Robiņš Jānis (ķīmija), dz. 03.08.1925., grāds piešķirts 16.05.1995. ĶBMZN. *Catalytic Crosslink, Inc., 11 Ludolow Ave, St.Paul, MN 55108-1934, USA. Tel.: (1-612)6461980. E pasts: janisro@comcast.net*

Rukšāns Jānis (bioloģija), dz. 05.09.1946., grāds piešķirts 11.03.2003. ĶBMZN. *Latvija. Tel.: 29418440, 64100326. E pasts: janis.bulb@hawk.lv*

Ruperte Līga (pedagoģija), dz. 16.10.1932., grāds piešķirts 05.11.1992. HSZN. *2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, MI 49503, USA. Tel.: (1-616)4568023. E pasts: liga3x3@iserv.net*

Saltups Andris (medicīna), dz. 15.06.1935. , grāds piešķirts 18.04.2000. ĶBMZN. *Suite 47, Cabrini Medical Centre, 183 Wattletree Road, Malvern 3144 Victoria, Australia. Tel.: (61-3) 93871000. E pasts: chem@lza.lv*

Stengrevica Melita (valodniecība), dz.03.09.1927., grāds piešķirts 09.10.1997. HSZN. *Latvija. Tel.: 67529080, 29613574. E pasts: humana@lza.lv*

Stradiņš Jānis (zinātnes vēsture), dz. 10.12.1933., grāds piešķirts 09.01.1992. HSZN. *Latvija. Tel.: 67213663. E pasts: stradins@lza.lv*

Strautmanis Ivars (arhitektūra), dz. 19.07.1932., grāds piešķirts 27.11.2001. HSZN. *Latvija. Tel.: 29454249. E pasts: humana@lza.lv*

Strīķis Voldemārs (lauksaimniecība), dz. 24.02.1936., grāds piešķirts 06.02.1996. ĶBMZN un LMZN. *Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Latvija.* Tel.: 630 27239, 29286497. E pasts: voldemars.strikis@llu.lv

Šarps Džīns (Gene Sharp) (politoloģija), dz. 21.01.1928., grāds piešķirts 02.06.2005. HSZN. *The Albert Einstein Institution, USA.* Tel.: (1-617) 2474882. E pasts: sharp@ainstein.org

Štifts Agnis (medicīna), dz. 13.09.1923., grāds piešķirts 13.10.1998. ĶBMZN. *Latvija.* Tel.: 67403636, 26308478. E pasts: chem@lza.lv

Tepfers Ralejs (inženierzinātnes), dz. 28.12.1933., grāds piešķirts 22.10.1996. FTZN. *Professor emeritus, Chalmers University of Technology, Sweden.* Tel.: (46-31)406892. E pasts: ralejs.tepfers@chalmers.se; ralejs.tepfers@tele2.se
<http://www.chalmers.se/cee/EN/division/structural-engineering/people/tepfers-ralejs?theme=printable>

Turovskis Ivars (ķimija), dz. 07.01.1945., grāds piešķirts 12.04.2005. ĶBMZN. *Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Latvija.* Tel.: 67014900. E pasts: turovskis@osi.lv

Tūters Kaspars (medicīna), dz. 31.10.1937., grāds piešķirts 24.10.1995. ĶBMZN. *Avenue Road Associates-Psychoanalytic/Psychotherapy Centre, Canada.* Tel.: (1-416)9646777. Fakss: (1-416)9648647. E pasts: k.tuters@utoronto.ca

Vanaga Lilita (vēsture), dz. 29.07.1953., grāds piešķirts 02.06.2005. HSZN. *LU Latvijas vēstures institūts, Latvija.* Tel.: 67223715, 26809527. E pasts: lvi@lza.lv

Veiderma Mihkels (ķimija), dz. 27.12.1929., grāds piešķirts 14.11.2006. ĶBMZN. *Estonian Academy of Sciences, Estonia.* Tel.: (372) 6442129, (372) 6238757. Fakss: +372 645 1805. E pasts: Mihkel.Veiderma@akadeemia.ee

Vestermanis Marģers (vēsture), dz. 18.09. 1925., grāds piešķirts 12. 06. 2007. HSZN. *Muzejs „Ebreji Latvijā”, Latvija.* Tel.: 67283484. E pasts: jewish.museum.latvia@gmail.com

Vēriņš Aldonis (bioloģija), dz. 06.01.1929., grāds piešķirts 06.11.2001. ĶBMZN. *Latvija.* Tel.: 67616483, 29233608. E pasts: aldonis.verins@inbox.lv

Vētra Jānis (medicīna), dz. 19.07.1959., grāds piešķirts 26.10.2004. ĶBMZN. *Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija.* Tel.: 67409221. E pasts: Janis.Vetra@rsu.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/vetraj.htm>

Viksna Mārīte (Māra) (folkloristika), dz. 22.03.1949., grāds piešķirts 22.02.2005. HSZN. *LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts, Latvija.* Tel.: 67228632, 28634119. E pasts: mara.viksna@lulfmi.lv

Villerušs Valdis (mākslas zinātnes), dz. 06.05.1942., grāds piešķirts 05.03. 2002. HSZN. *Latvijas Mākslas akadēmija, Latvija.* Tel.: 67332202. E pasts: valdisvill@inbox.lv

Volkova Līvija (filoloģija), dz. 09.06.1931., grāds piešķirts 09.02.2010. HSZN. *Latvija.* Tel.: 29139840.

Zakīs Girts (ķīmija), dz. 26.05.1935., grāds piešķirts 17.02.2009. ĶBMZN. *Latvijas Valsts Koksnes ķīmijas institūts, Latvija.* Tel.: 67553063. E pasts: zakisg@edi.lv.
<http://www.lza.lv/scientists/zakisg.htm>

Zanders Ojārs Jānis (literatūrzinātne), dz. 11.03.1931., grāds piešķirts 09.01.2001. HSZN. *Latvija.* Tel.: 67317109.

Zvīrgzds Andris (bioloģija), dz. 07.09.1928., grāds piešķirts 09.01.1992. ĶBMZN. *Latvija.* Tel.: 67944228. E pasts: zandris1928@inbox.lv

PĀRMAINAS LZA LOCEKĻU SASTĀVĀ

2010. GADĀ JAUNIEVĒLĒTIE AKADĒMIJAS LOCEKĻI

Īstenie locekļi

Andris OZOLS, Nikolajs SJAKSTE, Pēteris ŠIPKOVS,
Grigorjs VEINBERGS

Goda locekļi

Arta DUMPE, Namejs ZELTIŅŠ

Ārzemju locekļi

Alvis BRĀZMA, Oskars FEJS (*Faix*), Aleksandrs ŠLUGERS, Ralejs
TEPFERS

Korespondētājlocekļi

Edgars ĀBELE, Guntis BĀRZDINŠ, Māra GRUDULE, Zaiga KRIŠJĀNE,
Aivars LEJNIEKS, Juris PURĀNS, Kaspars TĀRS, Irina PILVERE

2010.gada 25. novembrī ievēlētie LZA locekļi kopā ar akadēmijas vadību pēc akadēmijas locekļu diplomu saņemšanas.

LZA LOCEKĻU SKAITS

	01.01.93	01.01.95	01.01.2000	15.03.2009	15.03.2010	15.03.2011
Īstenie locekļi	68	74	91 (67)	106 (52)	106 (50)	107 (52)
Goda locekļi	40	47	55	54	55	56
Ārzemju locekļi	57	65	88 (45)	92	89	89
Korespondētājlocekļi	46	55	84	116 (85)	122 (89)	123 (89)
K o p ā	211	241	318	368	372	375

Piezīme. Iekavās dots to LZA īsteno un korespondētājlocekļu skaits, kuru vecums nepārsniedz 70 gadu.

IN MEMORIAM

Arnolds Reinke (*Arnold Reinche*)

Ārsts. Dzimis 05.06.1928. Miris 10.01.2010.

LZA goda doktors kopš 08.10.1997.

Kazimirs Špoģis

Ekonomists. Dzimis 28.03.1927. Miris 26.03.2010.

LZA korespondētājloceklis kopš 17.06.1982.

Vladimirs Pirogovs

Datorzinātnieks. Dzimis 01.12.1932. Miris 07.07.2010.

LZA korespondētājloceklis kopš 26.12.1968.

Velta Staltsmane

Valodniece. Dzimus 09.09.1926. Mirusi 26.04.2010.

LZA goda doktore kopš 23.11.1993.

Šlaus Vilfrīds (*Wilfried Schlau*)

Sociologs. Dzimis 27.04.1917. Miris 1.04.2010.

LZA ārzemju loceklis kopš 24.11.1992.

Andrejs Voznesenskis (*Andrey Voznesenskiy*)

Dzejnieks. Dzimis 12.05.1933. Miris 1.06.2010.

LZA ārzemju loceklis kopš 10.11.1995.

Sepo Suhonens (*Seppo Suhonen*)

Valodnieks. Dzimis 16.05.1938. Miris 13.09.2010.

LZA ārzemju loceklis kopš 25.11.1994.

Alberts Varslavāns

Vēsturnieks. Dzimis 27.07.1929. Miris 18.09.2010.

LZA korespondētājloceklis kopš 26.11.1993.

Lilija Dzene

Mākslas zinātniece. Dzimus 25.07.1929. Mirusi 3.10.2010.

LZA goda locekle kopš 25.11.1994.

Wolfgangs Šmids (*Wolfgang Schmid*)

Valodnieks. Dzimis 25.10.1929. Miris 22.10.2010.

LZA ārzemju loceklis kopš 24.11.1992.

Uldis Viesturs

Biotehnologs. Mikrobiologs. Izgudrotājs. Dzimis 14.06.1936. Miris 19.12.2010.

LZA īstenais loceklis kopš 12.02.1987.

LZA korespondētājloceklis 17.06.1982.–12.02.1987.

Jūlijs Jākobsons

Mikrobiologs. Dzimis 30.10.1925. Miris 3.01.2011.

LZA goda doktors kopš 09.01.1992.

Leonīds Osipovs

Ķīmijas tehnologs. Dzimis 10.04.1917. Miris 5.01.2011.

LZA goda doktors kopš 16.04.1992.

Rita Kukaine

Virusoloģe. Dzimus 09.11.1922. Mirusi 29.01.2011.

LZA īstenā locekle kopš 17.06.1971.

LZA korespondētājlocekle 26.12.1968.–17.06.1971.

Jānis Apals

Arheologs. Dzimis 17.09.1930. Miris 21.02.2011.

LZA goda doktors kopš 09.10.1997.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS GODA MECENĀTI

Privātie ziedotāji

LZA goda locekle **Magda Štaudingera-Voita** (1902–1997) un Nobela prēmijas laureāts **Hermanis Staudingers** (1881–1965)

Skolotāja **Erna Poča** (1920–2001) un LZA goda doktors **Konstantīns Počs** (1912–1994)

LZA ārzemju loceklis **Dītrihs Andrejs Lēbers** (1923–2004)

Tautsaimnieks **Jānis Sadovskis** un skolotāja **Austra Sadovska** (1913–1999)

LZA goda doktors **Jānis Labsvīrs** (1907–2002)

LZA īstenā locekle **Emīlija Gudriniece** (1920–2004)

Sabiedrību un institūciju pārstāvji

LZA goda loceklis **Valdis Jākobsons**

A/s “Grindeks”

Imants Meirovics

Latvijas Izglītības fonda mērķprogramma “Izglītībai, zinātnei un kultūrai”

Juris Savickis

Firmas “ITERA Latvija” prezidents

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDĀLA, BALVAS UN PRĒMIJAS

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS LIELĀ MEDĀLA

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir augstākais apbalvojums, ko akadēmija piešķir Latvijas un ārvalstu zinātniekiem par izciliem radošiem sasniegumiem.

Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielā medaļa ir atlieta bronzā, tās aversā attēlots LZA ģerbonis ar uzrakstu "Academia Scientiarum Latviensis", re-versā tiek iegravēts apbalvotā vārds, uzvārds un medalas piešķiršanas datums.

Kandidātus apbalvošanai ar Latvijas Zinātņu akadēmijas Lielo medaļu var ieteikt LZA īstenie, goda un ārzemju locekļi, LZA nodaļas, rakstiski iesnie-dzot motivētu ierosinājumu un īsu uzzīņu par ieteicamo kandidātu. Lēmumu par apbalvošanu pieņem LZA Senāts.

Līdz šim LZA Lielo medaļu saņēmuši J. Graudonis, J. Stradiņš, E. Duns-dorfs, E. Lavendelis, E. Grēns, D. A. Lēbers, E. Lukevics, M. Štaudinger-Voita, V. Vīķe-Freiberga, E. Silīniņš, D. Dravīniņš, J. Krastiņš, J. Upatnieks, O. Lielausis, G. Birkerts, M. Beķers, J. Hartmanis, A. Caune, T. Millers, V. Toporovs, R. M. Freivalds, I. Šterns, I. Lancmanis, A. Padegs, E. Blūms, E. Vedējs, R. Kondratovičs, T. Fennels, V. Hausmanis, R. Evarestovs, V. Tamužs, Ē. Kupče, K. Zarinš, I. Kalviņš, M. Auziņš un K. Švarcs.

2011. gadā LZA Lielā medaļa piešķirta Ē. Mugurēvičam un R. Villemam.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS VĀRDBALVAS

Raiņa balva par izcilu radošu veikumu zinātnē vai kultūrā

FIZIKAS UN TEHNISKAJĀS ZINĀTNĒS

Eižena Ārina datorzinātnēs un to pielietojumos

(kopā ar a/s "Exigen Services Latvia" un Latvijas Izglītības fondu)

Artura Balklava	par izciliem sasniegumiem zinātnes popularizēšanā
Pīrsu Bola	matemātikā
Frīdriha Canderu	mehānikā, astronomijā
Valteru Capa	labākajam izgudrotājam
kopā ar LR Patentu valdi	
Edgara Siliņa	fizikā
Alfrēda Vitola (kopā ar a/s “Latvenergo”)	inženierzinātnēs un enerģētikā

ĶĪMIJAS, BIOLOGIJAS, MEDICĪNAS UN LAUKSAIMNIECĪBAS ZINĀTNĒS

Arvīda Kalniņa (kopā ar Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātnu akadēmiju)	mežzinātnēs, koksnes pētniecībā un pārstrādē
Pauļa Lejiņa	lauksaimniecības zinātnēs
Heinricha Skujas	bioloģijas zinātnēs
Paula Stradiņa (kopā ar P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeju)	medicīnas zinātnē un tās vēsturē, par ievērojamu zinātnisku veikumu praktiskajā ārstniecībā
Gustava Vanaga	ķīmijas zinātnēs
Solomona Hillera (kopā ar a/s “Grindeks”, OSI un Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centru)	biomedicīnā un jaunu medicīnas preparātu izstrādē

HUMANITĀRAJĀS UN SOCIĀLAJĀS ZINĀTNĒS

Kārla Baloža	tautsaimniecībā
Friča Brīvzemnieka	folkloristikā, Latvijas etnogrāfijā un antropoloģijā
Teodora Celma	filozofijā
Jāņa Endzelīna	latviešu valodniecībā, baltoloģijā
Dītriha Andreja Lēbera	tiesību zinātnē vai politikas zinātnē
Kārla Milenbaha (kopā ar Rīgas Latviešu biedrību)	par praktisku sniegumu latviešu valodniecībā
Vīla Plūdoņa	latviešu literatūrzinātnē
Marģera Skujenieka	statistikā
Arveda Švābes	Latvijas vēsturē

Kārļa Ulmaņa	par Latvijas tautsaimniecības un valsts vēstures problēmu izpēti un risinājumiem
Tālivalža Vilciņa	socioloģijā

Par labākajiem zinātniskajiem darbiem atsevišķas zinātņu nozarēs Latvijas Zinātņu akadēmija piešķir balvas, kuras nosauktas izcilu zinātnieku vārdā. Katru balvu izsludina reizi divos vai trijos gados.

Balvu piešķir par atsevišķiem zinātniskiem darbiem, atklājumiem, izgudrojumiem, kā arī par vienotas tematikas zinātnisku darbu kopumu. Par balvas pretendētu var izvirzīt tikai atsevišķu personu, no autoru kolektīviem — galveno autoru. Uz balvu var pretendēt Latvijas zinātnieki un tie ārzemju zinātnieki, kuru darbu tematika saistīta ar Latviju.

LZA balvu fondu veido LZA naudas līdzekļi un atbalstītāju ziedojumi.

Katru gadu piešķir 4–6 LZA vārdbalvas. Šo balvu saraksts tiek izziņots jūnijā avīzēs “Latvijas Vēstnesis” un “Zinātnes Vēstnesis” un LZA interneta lapā (<http://www.lza.lv>). Dokumentu iesniegšanas termiņš izziņotajām balvām — 2011. gada 30. septembris.

IZCILIE ZINĀTNIEKI, KURU VĀRDĀ NOSAUKTAS LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS BALVAS

Eižens Āriņš (1911–1987) — matemātiķis, viens no pirmajiem zinātniekiem, kurš 50. gados Latvijā pievērsies datortehnikai.

Eižena Āriņa balvas laureāti R. M. Freivalds (2000), V. Detlovs (2002), J. Osis (2004), J. Bārzdiņš (2006), L. Kacnelsons (2008).

Arturs Balklavs-Grīnhofs (1933–2005) — radioastronom, izcils zinātnes popularizētājs. Kopš 1969. gada Latvijas Zinātņu akadēmijas Radioastrofizikas observatorijas direktors, profesors (apvienojot LZA un LU observatorijas, no 1997. gada līdz mūža beigām LU Astronomijas institūta direktors). Starptautiskās Astronomijas savienības (IAU, 1967) biedrs, žurnāla “Zvaigžņotā Debess” atbildīgais redaktors (1969–2005).

Artura Balklava balvas laureāti ir V. Grabovskis, I. Vilks (2007), A. Alksnis, I. Pundure (2008), A. Vēriņš (2009), M. Gills (2010), Z. Kipere (2011).

Kārlis Balodis (1864–1931) — plaša profila tautsaimniecības speciālists, kurš savos darbos pamatojis daudzas jaunas ekonomiskas teorijas.

Kārla Baloža balvu saņēmuši N. Balabkins (1994), P. Zvidriņš (1996), O. Krastiņš (1998), J. Krūmiņš (2004), R. Karnīte (2007).

Pīrss Bols (1865–1921) — izcilākais matemātiķis, kurš dzīvojis un strādājis Latvijā.

Pīrsa Bola balvas laureāti ir A. Buiķis (2005), A. Reinfelds (2009).

Fricis Brīvzemnieks (1846–1907) — folklorists, literāts, viens no pirmajiem latviešu etnogrāfijas un folkloras materiālu vācējiem, sakārtotājiem un publicētājiem.

Friča Brīvzemnieka balvu saņēmuši J. Rozenbergs (1996), M. Viķsna (1999), A. Alsupe (2005), G. Zariņa (2011).

Fridrihs Canders (1887–1933) — inženieris izgudrotājs, viens no raķešu būves un astronautikas celmlaužiem pasaulei.

Fridriha Candera balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās F. Candera prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti E. Blūms, J. Mihailovs (1971), G. Teters (1972), J. Uržumcevs, R. Maksimovs (1976), E. Lavendelis (1978), A. Mālmeisters, V. Tamužs, G. Teters (1981), E. Jakubaitis (1985), A. Bogdanovičs (1989), E. Ščerbiņins, J. Gelgfats (1991), A. Gailitis (1994), P. Prokofjevs, R. Rikards (1996), J. Kotomins (1998), J. Tarnopoļskis (1998), M. Ābele, A. Skudra (2000), J. Žagars, V. Poļakovs (2002), A. Balklavs-Grīnhofs, J. Vība (2004), K. Lapuška, K. Rocēns (2007), A. Lagzdiņš (2009), J. Andersons (2011).

Valters Caps (1905–2003) — izcils izgudrotājs, ar savu pasaулslaveno fotoaparātu *VEF – Minox* veicinājis Latvijas vārda atpazīšanu pasaulei.

Balva iedibināta 2004. gadā kopā ar LR Patentu valdi. Balvas laureāti ir B. Joffe, R. Kalniņš (2005), J. Upatnieks (2007), R. Skuruls (2009).

Teodors Celms (1893–1989) — latviešu filozofs.

Balvas laureāti ir M. Kūle (2006), E. Buceniece (2009).

Jānis Endzelīns (1873–1961) — latviešu valodnieks.

Jāņa Endzelīna balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās J. Endzelīna prēmijas labākās tradīcijas. J. Endzelīna prēmiju saņēmuši A. Laua (1970), B. Laumane (1974), L. Ceplitis (1976), A. Reķēna (1978), D. Nītiņa (1980), T. Jakubaite (1982), E. Kagaïne, S. Raģe (1984), J. Rozenbergs (1986), B. Bušmane (1990), K. Karulis (1994), T. Fennels (1996), V. Rūķe-Dravīņa (1998), V. Skujīņa (2001), I. Jansone (2004), D. Markus (2007), P.U. Dini (2011).

Emīlija Gudriniece (1920–2004), LZA akadēmiķe, RTU profesore — izcila ķīmiķe un augstskolu pedagoģe, RTU (RPI) Organiskās sintēzes un biotehnoloģijas katedras dibinātāja un ilggadēja vadītāja (1963–1989). Viņas vadītā katedra sagatavojuusi vairāk nekā 800 bioloģiski aktīvo savienojumu ķīmijas speciālistus, viņas vadībā izstrādātas 28 ķīmijas doktora disertācijas. E. Gudrinieces zinātniskais darbs veltīts heterociklu sintēzei, to bioloģiskās aktivitātes pētījumiem, arī augu eļļu praktiskās izmantošanas iespējām biodizeļdegvielas ražošanā.

Balvas laureāti ir A. Kotova (2007), D. Lubriks (2008), K. Jaundzems (2009), V. Rjabovs (2010), P. Ostrovskis (2011).

Solomons Hillers (1915–1975) — LZA akadēmiķis, ķīmiķis, Latvijas Organiskās sintēzes institūta dibinātājs un ilggadējs direktors, izcils zinātnes un ražošanas organizators.

Balva iedibināta 2004. gadā kopā ar akciju sabiedrību “Grindeks”, Latvijas Organiskās sintēzes institūtu un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centru. Balva piešķirta I. Kalviņam (2004), E. Grēnam (2006), V. Klušai (2008).

Kārlis Irbītis (1904–1997) — aviācijas konstruktors un dizaineris. Pēc 1947. gada strādā Kanādā, par saviem izgudrojumiem iegūstot Kanādas un ASV patentus. LZA goda doktors.

Kārla Irbīša stipendiju kopš 2003. gada saņēmuši 85 zinātnieki un studenti.

Ludvigs un Māris Jansoni — Ludvigs Jansons (1909–1958) un viņa dēls Māris Jansons (1936–1997) — Latvijas fiziķi un pedagogi.

Ludviga un Māra Jansonu balva piešķirta H. Rjabovam (1999), A. Kuļšam (2000), O. Nikolajevai (2001), J. Alnim (2002), O. Docenko (2003), O. Starkovai (2004), K. Blušam (2005), Z. Gavarei (2006), B. Poļakovam (2007), A. Vembrim (2008), E. Laizānei (2009), Z. Gavarei un A. Šarakovskim (2011).

Arvīds Kalniņš (1894–1981) — ķīmiķis un koksnes pētnieks, mežzinātnieks.

Arvīda Kalniņa balvu saņēmuši P. Eriņš (2000), M. Daugavietis (2002), G. Zaķis (2003), I. Liepa (2004), J. Zandersons (2005), A. Priedītis (2006), N. Vederņikovs (2008).

Jānis Labsvīrs (1907–2002) — tautsaimnieks, vēsturnieks un publicists, LZA goda doktors.

Jāņa Labsvīra stipendiju kopš 2004. gada saņēmuši pieci studenti.

Ditrihs Andrejs Lēbers (1923–2004) — tiesību zinātnieks, mecenāts. LZA ārzemju loceklis, LZA Lielās medaļas laureāts.

Kopš 2002. gada piešķirtas 23 D.A. Lēbera stipendijas studentiem. Balvas laureāti T. Jundzis (2008), K. Torgāns (2009).

Paulis Lejiņš (1883–1959) — latviešu lauksaimniecības zinātnieks, lopkopības speciālists.

Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas Pauļa Lejiņa balvu saņēmuši J. Latvietis (1994), J. Neilands (1996), A. Boruks (1997), C. Šķiņķis (1998), S. Timšāns (1999), M. Skrīvele (2002), R. Baltakmens un A. Jemeljanovs (2003), U. Osītis (2006), A. Adamovičs (2007), A. Ruža (2009), A. Kārkliņš (2011).

Zenta Mauriņa (1897–1978) — literatūrzinātniece, kultūrfilozofe, rakstniece.

Zentas Mauriņas balvu saņēmuši Z. Šiliņa (1999), I. Zepa (2000), D. Balode (2002), D. Oļukalne (2003), R. Ceplis (2004), S. Stepena (2005), A. Gaigala (2006), P. Daija (2007), D. Ratinika (2008), K. Šlihta (2009), Z. Borga (2010), I. Deigele (2011).

Kārlis Milenbahs (1853–1916) — latviešu valodnieks.

LZA un Rīgas Latviešu biedrības Kārla Milenbaha balvu saņēmuši J. Kušķis (1999), Dz. Hirša (2002), M. Stengrevica (2004), A. Blinkena (2007), O. Bušs (2009).

Vilis Plūdonis (1874–1940) — latviešu dzejnieks.

Viļa Plūdoņa balvas laureāti ir V. Hausmanis (1996), J. Kursīte-Pakule (1998), B. Kalnačs (2000), I. Daukste-Silasproģe (2003), Z. Frīde (2005), A. Cimdiņa (2008), G. Grīnuma (2011).

Konstantīns Počs (1912–1994) — fiziķis, viens no izcilākajiem latviešu izcelsmes zinātniekiem un izgudrotājiem, LZA goda doktors. Vairāk nekā 30 gadus strādājis ASV Gaisa spēku un pasaules telpas laboratorijā (Bostonā, ASV), piedalījies ASV Mēness pētījumu programmas īstenošanā un slavenās AWACS sistēmas izveidošanā.

Konstantīna Poča stipendija kopš 2002. gada piešķirta 17 studentiem.

Jānis Rainis (1865–1929) — latviešu dzejnieks, domātājs un sabiedriskais darbinieks.

Raiņa balvas laureāti ir I. Ranka (1998), I. Ziedonis (2001), A. Eglītis (2006), J. Streičs (2008). LZA Senāts uzskata, ka Raiņa balva sava prestiža ziņā ir nākamā pēc LZA Lielās medaļas.

Edgars Siliņš (1927–1998) — viens no Latvijas izcilākajiem fiziķiem.

Edgara Siliņa balvas laureāti ir I. Muzikante (1999), A. Gailītis, P. Prokofjevs (2001), L. Skuja (2003), A. Čebers (2006), J. Purāns (2008), L. Grigorjeva (2010).

Heinrichs Skuja (1892–1972) — latviešu biologs — floras pētnieks.

Heinricha Skujas balvu saņēmuši M. Selga (1994), A. Piterāns (1996), M. Beķers (1998), A. Āboliņa (2001), M. Balode (2004), E. Parele (2007), A. Baršeckis (2009).

Marģers Skujenieks (1886–1941) — zinātnieks un valstsvīrs, Ministru prezidents, ministrs, Valsts statistikas pārvaldes organizētājs un direktors (1919–1940).

Marģera Skujenieka balvas laureāti ir P. Zvidriņš (2004), O. Krastiņš (2008).

Pauls Stradiņš (1896–1958) — latviešu ķirurgs, onkologs un medicīnas vēsturnieks.

Paula Stradiņa balva turpina Medicīnas vēstures muzeja 1983. gadā iedibinātās Paula Stradiņa balvas tradīcijas. Kopš 1991. gada 14. novembra balvu piešķir kopīgi LZA un MVM. Medicīnas zinātnē 1992. gadā balvu saņēmuši V. Rudzīte un V. Utkins, 1994. gadā — K. J. Keggi, 1996. gadā — J. O. Ērenpreiss, 1998. gadā — K. K. Zariņš un I. Lazovskis, 2000. gadā — J. Klaviņš, 2002. gadā — J. Volkolākovs, 2004. gadā — A. Blūgers, 2006. gadā — A. Skaģers, 2008. gadā — B. Zariņš, 2010. gadā — J. Gardovskis.

1983.—1999. gadā balvu medicīnas vēsturē saņēmuši V. Kaņeps, J. Stradiņš (1983), P. Gerke, B. Petrovs (1984), V. Derums, A. Georgijevskis (1985), N. Stradiņa, P. Zabļudovskis (1986), K. Arons, J. Ļisicins (1987), K. Vasiljevs, A. Viķsna (1988), A. Kaikaris, V. Kalnins (1989), H. Millers-Dics, I. un J. Krūmāji (1990), J. Āboliņš, A. Alksnis (1991), Dz. Alks (1993), A. Dirbe (1995), J. Strupulis (1997), Z. Čerfass, E. Larsens (1999), J. Salaks, V. Kalnbērzs (2001), J. Vētra (2003), K. Habriha, V. Jākobsons (2005), E. Platkājs (2007), Ē. Ezerietis (2008), J. Gaujēns (2009), F. Ungers (2009), L. Alikmets (2011).

Mārtiņš Eduards Straumanis (1898–1973) un **Alfrēds Ieviņš** (1897–1975) — latviešu ķīmiķi, kristāliskā režģa parametru rentgenogrāfiskās metodes autori (1935).

Mārtiņa Straumāņa—Alfrēda Ieviņa balva piešķirta M. Turkam (1999), T. Ivanovai (2000), V. Mihailovam (2001), R. M. Meri (2002), K. Zihmanei (2003), I. Juhņēvičai (2004), K. Edolfai (2005), L. Černovai (2006), E. Erdmanei (2007), E. Kolodinskai (2008), J. Petuškovai (2009), L. Grigorjevai un A. Maļeckim (2010), K. Traskovskim (2011).

Arveds Švābe (1888–1959) — vēsturnieks, tiesību zinātnieks, rakstnieks.

Arveda Švābes balvas laureāti ir T. Zeids (1996), J. Bērziņš (1998), I. Šterns (2000), I. Šneidere (2003), A. Zariņa (2007), A. Varslavāns (2009).

Kārlis Ulmanis (1877–1942) — tautsaimnieks un valstsvīrs, Latvijas Republikas pirmais Ministru prezidents.

Balva iedibināta 2003. gadā pēc LZA goda doktora prof. J. Labsvīra ierosinājuma. Balva piešķirta V. Bērziņam un V. Strīķim (2004), A. Borukam (2006), A. Caunem (2008), B. Rivžai (2010).

Gustavs Vanags (1891–1965) — Latvijas ķīmiķis organiķis.

Gustava Vanaga balva turpina 1967. gada 7. decembrī dibinātās G. Vanaga prēmijas labākās tradīcijas. Ar to apbalvoti A. Ārens (1971), E. Gudriniece, A. Strakovs (1972), V. Oškāja (1974), J. Freimanis (1976), O. Neilands (1978), J. Bankovskis (1980), R. Valters (1982), G. Duburs, E. Stankeviča (1984), E. Lukevics (1986), B. Puriņš (1988), M. Līdaka (1990), G. Čipēns (1992), J. Stradiņš (1994), F. Avotiņš, M. Šimanska (1996), T. Millers (1998), M. Kalniņš (2000), I. Kalviņš (2003), E. Liepiņš (2005), A. Zicmanis (2007), G. Veinbergs (2009), V. Kampars (2011).

Tālivaldis Vilciņš (1922–1997) — vēsturnieks un sociologs.

Tālivalža Vilciņa balvu saņēmuši B. Zepa (2002), A. Tabuns (2007), T. Tisenkopfs (2011).

Alfrēds Vītols (1878–1945) — hidromehānikas speciālists.

LZA un va/s “Latvenergo” Alfrēda Vitola balvu saņēmuši J. Ekmanis (1999), V. Zēbergs (2002), N. Zeltiņš (2003), J. Barkāns (2004), K. Timermanis (2005), L. Ribickis (2006), J. Gerhards (2007), J. Dirba (2008), V. Gavars (2009), J. Inde (2011).

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SPONSORU KOPĪGĀS BALVAS

Sponsors

Balvas

Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmija

Latvijas balva (Lielā Feliksa balva) un 2 veicināšanas balvas par ievērojamiem sasniegumiem humanitārā zinātņu jomās

Balvas 2001. gadā piešķīra pirmo reizi. Lielo Feliksa balvu saņēma V. Viķe-Freiberga, veicināšanas balvas — I. Ose un I. Šuvajevs. 2003. g. Lielo Feliksa balvu saņēma M. Küle, veicināšanas balvas — D. Baltaiskalna un Ē. Jēkabsons, 2006. g. Lielo Feliksa balvu saņēma V. Zariņš, veicināšanas balvas — R. Blumberga un A. Sprūds. 2009. g. Lielo Feliksa balvu saņēma J. Vētra, veicināšanas balvas — R. Bičevskis un A. Irmejs.

A/s “Grindeks”	<i>3 ikgadējas balvas ievērojamākajiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu</i>
	Balvu laureāti: 1998. g. — M. Līdaka, U. Ulmanis, S. Cimermanis; 1999. g. — E. Lukevics, O. Lielausis, K. Arājs, 2000. g. — O. Neilands, V. Tamužs, V. Bērziņš, 2001. g. — V. Kluša, E. Blūms, A. Caune, 2002. g. — T. Millers, J. Kristaps, O. Spārtiņš, 2003. g. — R. M. Freivalds, E. Gudriniece, P. Guļāns, 2004. g. — G. Čipēns, I. Knēts, Ē. Mugurēvičs, 2005. g. — J.G. Bērziņš, E. Kagaine, A. Strakovs, 2006. g. — V. Baumanis, P. Eglīte, J. Dehtjars, 2007. g. — V. Kauss, V. Skujiņa, J. Spīgulis, 2008. g. — G. Duburs, J. Stradiņš, I. Lācis, 2010. g. — I. Jansone, R. Ferbers, E. Liepiņš.
A/s “Aldaris” (1999–2004)	<i>2 ikgadējas balvas ievērojamākajiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu</i>
	Balvu laureāti: 1999. g. — U. Viesturs, P. Zariņš, 2000. g. — M. Beķers, B. Laumane, 2001. g. — D. Kārkliņa, M. Poiša, 2002. g. — M. Rukliša, V. Hausmanis, 2003. g. — I. Apine, Ī. Rašals, 2004. g. — Dz. Ērglis, U. Sedmalis. Kopš 2005. g. piešķiršana pārtraukta.
Va/s “Latvenergo”	<i>2 gada balvas par izcilu veikumu vai mūža devumu enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs</i>
	Balvu laureāti: 1999. g. — Z. Krišāns, I. Staltmanis, 2002. g. — K. Briņķis, A. Grundulis, 2003. g. — A. S. Sauhats un P. Šķipkovs, 2004. g. — E. Tomsons, J. Dirba, J. Rozenkrons, 2005. g. — D. Blumberga, V. Pugačevs, 2006. g. — V. Čuvičins, A. Šnidlers, 2007. g. — G. Šlihta, 2009. g. — G. Kaškarova, Ā. Žīgurs, 2010. g. — A. Mutule.
A/s “Exigen Services Latvia” un Latvijas Izglītības fonds	<i>2 ikgadējas balvas ievērojamiem zinātniekiem par izcilu veikumu vai mūža devumu datorzinātnēs, informātikā vai par nozīmīgu informācijas izstrādes sistēmu veicināšanu</i>
	Balvu laureāti: 1999. g. — J. Bārzdiņš, A. Anspoks, 2000. g. — J. Osis, M. Treimanis, 2001. g. — L. Niciekis, A. Vasiljevs, 2002. g. — I. Kabaškins, A. Brūvelis, 2003. g. — J. Bičevskis, E. Karnītis, 2005. g. — P. Rivža, A. Virtmanis, 2007. g. — I. Ilziņa

SIA “RD Electronics” (līdz 2005. g. A/s “RD Alfa”)	<i>Gada balva</i> fizikā un tās inženierieloju mos Balvu laureāti: 2000. g. — K. Švarcs, 2001. g. — J. Gelfgats, 2002. g. — A. Čebers, 2003. g. — D. Millers, 2004. g. — A. Truhins, 2005. g. — J. Joļins, 2006. g. — I. Bērsons, 2007. g. — L. Skuja, 2008. g. — J. Lielpēters. Piešķiršana pārtraukta.
A/s “ITERA Latvija” un RTU Attīstības fonds	<i>2 gada balvas</i> ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu vides, zemes un ģeogrāfijas zinātnēs vai par nozīmīgu vides izstrādes sistēmu veicināšanu Balvu laureāti: 2001. g. — G. Andrušaitis, A. Melluma, 2002. g. — G. Eberhards, R. Kondratovičs, 2003. g. — A. Andrušaitis, M. Klaviņš, 2004. g. — E. Kaufmane, J. Viķsne, 2005. g. — V. Jansons, V. Melecis, 2006. g. — G. Pētersons, P. Zālītis, 2007. g. — O. Āboltiņš, D. Blumberga, 2008. g. — O. Nikodemus, I. Veidenbergs, 2010.g. — I. Liepa, N. Zeltiņš, 2011. g. — U. Sedmalis, D. Zigmunde.
SIA “Lattelekom” un Latvijas Izglītības fonds	<i>2 gada balvas</i> ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un radošiem praktiķiem telekomunikāciju nozarē un sociāli humanitārajās zinātnēs par izcilu veikumu vai mūža devumu Balvu laureāti: 2002. g. — J. Ločmelis, Dz. Ozoliņa, 2003. g. — T. Galdiņš, T. Tisenkopfs, 2004. g. — I. Biļinskis, I. Loze, 2005. g. — J. Busarovs, J. Rubīns, 2006. g. — A. Dimants, J. Merkurjevs, G. Raņķis. Kopš 2007. gada piešķiršana pārtraukta.
A/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonds	<i>2 gada balvas</i> ievērojamiem Latvijas zinātniekiem un praktiķiem par izcilu veikumu vai mūža devumu kosmisko informāciju tehnoloģijā, inženierizstrādēs aeronavigācijas sakaru un radiolokācijas tehnikā un Kārļa Irbīša stipendijas pasniedzējam/zinātniekam Balvu laureāti: 2001. g. — E. Bervalds, I. Kabaškins, 2003. g. — J. Kopitovs, M. Ābele, K. Lapuška, 2005. g. — J. Artjuhs, J. Žagars. K. Irbīša stipendijas saņēmuši — A. Pozdņakovs (2003), I. Jackiva (2004). Balvas piešķiršana pārtraukta.

A/s “Latvijas gāze” un RTU Attīstības fonds	<p><i>2 gada balvas</i> ievērojamiem zinātniekiem un praktiķiem gāzes, siltumtehnikas un ar tām saistītās ķīmijas tehnoloģijas nozarēs, sirds ķirurgijas un kardioloģijas zinātnēs, orgānu transplantoloģijas nozarēs par izcilu darbu kopumu vai mūža veikumu</p> <p>Balvu laureāti: 2002. g. — R. Lācis, A. Krēslis, 2003.g. — J. Anšelevičs, E. Dzelzītis, 2004. g. — J. Volkolākova, V. Zēbergs, 2005. g. — I. Siliņš, N. Zeltiņš, 2006. g. — V. Rudzīte, D. Turlajs, 2007. g. — A. Kalvelis, I. Platais, 2009. g. — R. Rozentāls, P. Graudiņš, 2010. g. — V. Dzērve-Tāluts, A. Lešinskis.</p>
Rīgas dome un Rīgas balvas biedrība	<p>Ikgadēja “Rīgas balva” par nozīmīgāko zinātnisko pētījumu Rīgas vēsturē un kultūrvēsturē, arhitektūras un mākslas vēsturē, etnogrāfijā, demogrāfijā un etnisko attiecību izpētē, ģeogrāfijā, ekoloģijā un citās nozarēs, kas saistītas ar Rīgas attīstību</p> <p>2002. gadā balva pirmo reizi piešķirta J. Krastiņam, K. Radziņai, A. Celmiņam, veicināšanas balva — V. Bebrei, R. Spirģim, 2003. g. balvas laureāti ir A. Cauņe, O. Spārītis un O. Zanders, 2004. g. — L. Balodis, J. Stradiņš, M. Zunde, 2005. g. — J. Bērziņš, V. Viķe-Freiberga, A. Holcmanis, J. Viķsnē, J. Savickis, 2006. g. — V. Apsītis, J. Ekmanis, I. Knēts, V. Jakobsons, 2007. g. — Z. Gaile, V. Mihailovskis, I. Ose, J. Stabulnieks, A. Vārpa, 2008. g. — E. Grēns, J. Indāns, J. Gombergs, A/s “Sidrabe”, 2009. g. — A. Heniņš, A. Kapenieks, I. Ranka, 2010. g. — I. Kalviņš, Z. Skujinš.</p> <p>D. A. Lēbers apbalvots ar “Rīgas balvas” Goda diplому (pēc nāves).</p>
LR Patentu valde	<p><i>Valtera Capa balva</i> labākajam izgudrotājam. Balvu piešķir reizi divos gados</p> <p>Balvu saņēmuši B. Joffe un R. Kalniņš (2005), J. Upatnieks (2007), R. Skuruls (2009).</p>
SIA “L`ORÉAL BALTIC”, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija	<p><i>3 gada stipendijas</i> “Sievietēm zinātnē” nozīmīgu zinātnisku pētījumu veikšanai dzīvības zinātņu un materiālzinātņu jomā</p> <p>Stipendijas saņēmušas R. Muceniece, A. Linē, A. Zajakina (2005), M. Dambrova, O. Starkova, M. Plotniece (2006), L. Grinberga, B. Jansone, A. Plotniece (2007), I. Aulika, J. Pupure, T. Voronkova (2008), L. Zvejniece, T. Glaskova, K. Siliņa (2009), I. Čakstiņa, E. Pajuste, U. Riekstiņa (2010).</p>

A/s “Latvijas dzelzceļš” un Latvijas Izglītības fonds	<i>Gada balva</i> par izcilu veikumu vai mūža devumu Latvijas dzelzceļa transportā Balvas laureāti ir V. Junovičs (2007), M. Mežītis, B. Perniķis (2008), J. Račko, S. Mihailovs (2009).
---	---

BALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS VĀRDBALVAS UN PRĒMIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM

Balvas uz darbu konkursa pamata tiek piešķirtas maģistrantiem vai doktorantiem, vai jaunajiem pētniekiem ne vēlāk kā vienu gadu pēc maģistra vai doktora darba aizstāvēšanas. Reflektēšanai var iesniegt darbus, kurus veicis atsevišķs zinātnieks, kurš pieteikuma iesniegšanas brīdī nav vecāks par 30 gadiem.

Katrū gadu piešķir 9 prēmijas, no tām fizikas, matemātikas, inženierzinātnēs un datorzinātnēs — 3, ķīmijas, bioloģijas, lauksaimniecības un medicīnas zinātnēs — 3, humanitārajās un sociālajās zinātnēs — 3.

Balva par labāko jaunā zinātnieka darbu fizikā nosaukta *Ludviga un Māra Jansonu* vārdā,

par labāko darbu ķīmijā *Mārtiņa Straumaja* — *Alfrēda Ieviņa* vārdā,

par labāko darbu literatūrzinātnē un filozofijā — *Zentas Maurījas* vārdā.

Jauno zinātnieku konkursam darbi iesniedzami līdz 2011. gada 30. septembrim LZA sekretariātā vai attiecīgo zinātnu nodaļās (Akadēmijas laukumā 1, 2.stāvā, Rīga, LV 1524)

Uzzīņas par nepieciešamajiem dokumentiem var saņemt pa tel. 67223931.

**LATVIJAS ZINĀTŅU AKADĒMIJAS UN SPONSORU KOPĪGĀS
BALVAS UN STPENDIJAS JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM UN
STUDENTIEM**

Sponsors

Emīlija Gudriniece

Emīlija Gudriniece

Va/s “Latvenergo”

A/s “Latvijas gāze” un
RTU Attīstības fonds

A/s “Latvijas dzelzceļš”
un RTU Attīstības
fonds

Balvas

balva labākajam jaunajam zinātniekam ķīmijā vai ķīmijas tehnoloģijā

Emīlijas Gudrinieces–Alfrēda Ieviņa vārdā nosaukta ikgadēja stipendija bakalauru, maģistru un inženierstudiju programmu studentiem ķīmijā un ķīmijas tehnoloģijā

5 gada balvas labākajiem jaunajiem zinātniekiem par darbiem enerģētikā vai ar to saistītās inženierzinātnēs

2 stipendijas doktorantiem gāzes un siltumtehnikas tehnoloģiju un sirds ķirurgijas — kardioloģijas nozarēs

gada balva maģistrantam, doktorantam, zinātniekam par pētījumiem dzelzceļa transporta nozarē

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS LIELĀS MEDAĻAS,
BALVU UN PRĒMIJU LAUREĀTI 2010. UN 2011. GĀDĀ

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS LIELĀS MEDAĻAS
LAUREĀTI

(LZA Senāta 2011. gada 15. februāra lēmums)

Ēvalds Mugurēvičs – LZA īstena loceklis – par būtisku devumu Latvijas arheoloģijas izpētē un viduslaiku hroniku edīcijā.

Rihards Villems – LZA ārzemju loceklis (Igaunija) – par izcilu devumu arheoģēnētikā.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS VĀRDBALVU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2011. gada 18. janvāra lēmums)

Jānis Andersons – *Dr.sc.ing.* (LU Polimēru mehānikas institūts) – *Frīdriha Candera balva* mehānikā par darbu ciklu “Nehomogena vielu plaisāšanas mehānika”.

Pjetro Umberto Dini – LZA ārzemju loceklis (Itālija) – *Jāņa Endzelīna balva* par nozīmīgu devumu baltoloģijā.

Gundega Grinuma – *Dr.philol.* (LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts) – *Viļa Plūdoņa balva* latviešu literatūrinātnē par nozīmīgu devumu literatūrinātnē un par monogrāfiju “Piemīnas paradoksi. Raiņa un Aspazijas atcere Kastanjolā”.

Valdis Kampars – LZA ist.loc. (RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte) – *Gustava Vanaga balva* ķīmijas zinātnēs par darbu kopu “Nelineāro optisko hromoforu sintēze un pētījumi”.

Aldis Kārkliņš – LZA kor.loc. (Latvijas Lauksaimniecības universitātes Lauksaimniecības fakultāte) – *Pauļa Lejiņa balva* lauksaimniecības zinātnēs par darbu kopu “Vienotas Latvijas augšņu informācijas sistēmas izveide”.

Zaiga Kipere – laikraksta “Zinātnes Vēstnesis” redaktore – *Artura Balklava balva* par devumu zinātnes popularizēšanā.

Tālis Tisenkopfs – LZA kor.loc. (Latvijas Universitāte) – *Tālivalža Vilciņa balva* socioloģijā par ieguldījumu Latvijas socioloģijas attīstībā un grāmatu “Socioloģija Latvija”.

Gunita Zariņa – *Dr.hist.* (LU Latvijas vēstures institūts) – *Friča Brīvzemnieka balva* par nozīmīgu devumu antropoloģijā un par monogrāfiju “Latvijas iedzīvotāju paleodemogrāfija, 7.gs. pirms Kr. – 1800.g.”.

Mārtiņš Gills – *Dr.sc.comp.* (Latvijas Universitāte) – *Artura Balklava balva* par starptautiskā astronomijas gada 2009 Latvijā sagatavošanu un koordinēšanu (LZA Senāta 2010. gada 30. marta lēmums).

**LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS, FIRMAS “ITERA LATVIJA”
UN RTU ATTĪSTĪBAS FONDA BALVAS LAUREĀTI**

(Ekspertu komisijas 2011. gada 6.janvāra lēmums)

Uldis Sedmalis – LZA īst.loc. (RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte) – par mūža devumu Latvijas minerālo izejvielu pētniecībā un to izmantošanā Latvijas tautsaimniecībā.

Daiga Zigmunde – *Dr.arch.* (Latvijas Lauksaimniecības universitāte) – par darbu “Latvijas urbānās un lauku ainavas estētiskā un ekoloģiskā mijiedarbe”.

**LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UN RĪGAS BALVAS
BIEDRĪBAS “RĪGAS BALVA” LAUREĀTI**

(Ekspertu komisijas 2010. gada 20. oktobra lēmums)

Ivars Kalviņš – LZA īst.loc. (Latvijas Organiskās sintēzes institūts) – par Rīgas medicīnas ķīmijas skolas izveidošanu un inovatīvu darbību oriģinālu ārstniecības līdzekļu radīšanā.

Zigmunds Skujinš – LZA goda loc., rakstnieks – par Rīgas identitātes atspoguļošanu literatūrā.

Medicīnas vēstures muzejs – par medicīnas zinātnes popularizēšanu un pētījumiem pasaules, Latvijas un Rīgas medicīnas vēsturē.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UN PUBLISKĀS A/S
“GRINDEKS” BALVAS LAUREĀTI

Ilga Jansone – LZA īstenā locekle (LU Latviešu valodas institūts) – par devumu latviešu valodniecības vēstures pētniecībā.

Ruvins Ferbers – LZA īstenais loceklis (Latvijas Universitāte) – par starptautiski nozīmīgu ieguldījumu divatomu molekulu struktūras izpētē ar lāzeru spektroskopijas metodēm.

Edwards Liepiņš – LZA īstenais loceklis (Latvijas Organiskās sintēzes institūts) – par izcilu ieguldījumu kodolmagnētiskās rezonances (KMR) metodes attīstībā Latvijā.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UN VAS “LATVENERGO”
BALVAS LAUREĀTI

(Ekspertu komisijas 2010. gada 10. novembra lēmums)

Jānis Inde – A/s „Siltumprojekts” priekšsēdētājs – *Alfrēda Vitola balva* par zinātniski praktisko darbu kopu „Energoobjektu tehniski-ekonomisko projektu pamatojums un risinājumi”.

Anna Mutule – *Dr.sc.ing.*, Fizikālās enerģētikas institūta Energosistēmu matemātiskās modelēšanas laboratorijas vadošā pētniece – gada balva par nozīmīgu devumu enerģētikā par zinātnisko darbu kopu „Sistēmas „Sadales tīkls un sadalītā ģenerācija” attīstības dinamiskā modeļa izstrāde”.

*L'ORÉAL LATVIJAS 2010.GADA STIPENDIJAS
“SIEVIETĒM ZINĀTNĒ” LAUREĀTES*
(AR UNESCO LATVIJAS NACIONĀLĀS KOMISIJAS UN LATVIJAS
ZINĀTNU AKADĒMIJAS ATBALSTU)

Una Riekstiņa – *Dr.biol.*, LU Bioloģijas fakultāte, LU Medicīnas fakultāte – pētījumam „Cilvēka ādas cilmes šūnu nišas ietekme uz nervu šūnu atjaunošanos”.

Inese Čakstiņa – *Mg.*, LU Bioloģijas fakultāte – pētījumam „A vitamīna ietekme uz molekulāriem mehānismiem cilvēka sirdi veidojošajās šūnās *in vitro*”.

Elīna Pajuste – *Mg.*, LU Ķīmiskās fizikas institūts – pētījumam „Kodolsintēzes iekārtu materiālos uzkrātā tritija īpašības un difuzija”.

**LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS LOCEKĻI –
CITU IEVĒROJAMĀKO ZINĀTNISKO APBALVOJUMU
LAUREĀTI 2010. GADĀ**

Rafails Rozentāls – LZA īst.loc. – LR Ministru kabineta 2010.gada balva zinātnē par nieri transplantācijas metožu izstrādāšanu un ieviešanu Latvijas medicīnas praksē.

Raimonds Pauls – LZA goda loceklis – LR Ministru kabineta 2010.gada balva par radošu un mērķtiecīgu ieguldījumu Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku tradīciju saglabāšanā un pilnveidē 20 gadu garumā, par ilggadēju māksliniecisko darbību bērniem un jauniešiem veltītā mūzikas repertuāra izveidē un muzicēšanas mākslas attīstībā, veicinot nacionālo pašsapziņu un kultūras vērtību pārmantosanu.

Voldemārs Strīķis – *Dr.agr., Dr.h.c.agr.* – LR Ministru kabineta Atzinības raksts par mūža ieguldījumu agrārās ekonomikas zinātnes attīstībā un jauno speciālistu sagatavošanā, kā arī par aktīvu sabiedriski organizatorisko darbību.

Andrejs Skaģers – LZA kor.loc. – LR Ministru kabineta Atzinības raksts par nozīmīgu ieguldījumu vienotas mutes, sejas un žokļu ķirurgijas specialitātes izveidē un attīstībā Latvijā.

Jānis Stradiņš – LZA īst.loc. – *Baltijas Asamblejas balva* par grāmatu „Zinātnes un augstskolu sākotne Latvijā”.

Pjetro Umberto Dini – LZA ārzemju loceklis (Itālija) – Baltijas Zinātnu akadēmiju medaļa par ievērojamu devumu baltistikā un tās popularizēšanā pasaulei.

Ervīns Lukševičs – LZA kor.loc. – Baltijas Zinātnu akadēmiju medaļa par ievērojamu ieguldījumu Baltijas reģiona ģeoloģiskās vēstures un seno mugurkaulnieku evolūcijas pētījumos.

Arnis Treimanis – LZA īst.loc. – LR Izglītības un zinātnes ministrijas Atzinības raksts par ieguldījumu zinātniskajā darbā.

Jānis Grundspenķis – LZA īst.loc. – LR Izglītības un zinātnes ministrijas balva par ieguldījumu jauno zinātnieku sagatavošanā.

Baiba Rivža – LZA īst.loc. – LR Izglītības un zinātnes ministrijas balva par veiksmīgu un radošu darbu izglītības sistēmas pilnveidē, jauniešu un pieaugušo izglītošanā.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS JAUNO ZINĀTNIEKU

BALVU UN PRĒMIJU LAUREĀTI

(LZA Senāta 2011. gada 18. janvāra lēmums)

Zanda Gavare – Dr.phys., LU Fizikas un matemātikas fakultāte – *Ludviga un Māra Jansonu* balva fizikā par darbu “Zemtemperatūras gāzu izlādes plazmas spektroskopiskā diagnostika” (vad. Dr.phys. A.Skudra)

un

Anatolijs Šarakovskis – Dr.phys., LU Fizikas un matemātikas fakultāte – *Ludviga un Māra Jansonu* balva fizikā par darbu “Erbija augšup-pārveidotā luminisceence speciāli sintezētos lantānu saturošos fluorīdos” (vad. Dr.habil.phys. M.Sprīngis, LZA ist.loc. I.Tāle).

Kaspars Traskovskis – Mg., RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte – *Māriņa Straumāja un Alfreīda Ieviņa* balva ķīmijā par darbu “Fotonikas materiāliem perspektīvu azohromoforus saturošu oligomēru un organisko stiklu sintēze un to fotorefraktīvās ipašības” (vad. LZA kor.loc. V.Kokars).

Pāvels Ostrovskis – Mg., RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte – *Emīlijas Gudrinieces* balva ķīmijā par darbu “Jauni C (3) un C(4)-modificēti furanožu atvasinājumi ogļhidrātu konjugātu sintēzei” (vad. Dr.chem. M.Turks).

Inga Deigele – Mg., Liepājas Universitātes Humanitārā fakultāte – *Zentas Mauriņas* balva literatūrzinātnē par darbu “Lāčplēsis un Kangars A.Pumpura eposā “Lāčplēsis” un latviešu drāmā” (vad. LZA īst.loc. B.Kalnačs).

LZA Senāts izsaka atzinību sekojošajiem jaunajiem zinātniekiem:

Jevgēnijam Kuzņecovam – Mg., RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte, Latvijas Organiskās sintēzes institūts – par darbu “(4-fenil-2-oksopiolidīn-1-il)-acetamīda atvasinājumu sintēze” (vad. Dr.chem. M.Vorona).

Zanei Šusterei – Mg., RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte – par darbu “Līdzvara pētījumi rapšu eļļas pāresterificēšanas reakcijai ar etilacetātu” (vad. LZA īst.loc. V.Kampars).

Ingai Levanei – Mg., Liepājas Universitātes Humanitārā fakultāte – par darbu “S.Pšibīševska romāna *Homo sapiens* un H.Eldgasta romāna *Zvaigžnotās naktis* tipoloģiskās paralēles”. Vad. Dr.philol. Z.Gūtmane.

Jurģim Grūbem – Mg., LU Fizikas un matemātikas fakultāte – par darbu “Ar infrasarkano starojumu ierosināta redzamā luminisceence ar retzemju joniem aktivitātā NaLaF₄ matricā”. Vad. Dr.habil.phys. M.Sprīngis.

Jānim Timošenko – *Mg.*, LU Fizikas un matemātikas fakultāte – par darbu “Kristāliskā germānija režģa dinamika: izotopiskais efekts”. Vad. LZA kor.loc. A.Kuzmins.

Lanai Miglai – *Mg.*, RTU Enerģētikas un elektrotehnikas fakultāte, Fizikālās enerģētikas institūts – par darbu “Kombinēto Saules siltumapgādes sistēmu pētijumi Latvijā”. Vad. LZA īst.loc. P.Šipkovs.

**LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UN VAS “LATVENERGO”
BALVU JAUNAJIEM ZINĀTNIEKIEM LAUREĀTI**

(Ekspertu komisijas 2010. gada 10. novembra lēmums)

Santa Ķiene – *Dr.sc.ing.*, A/s „Latvenergo” izpētes un attīstības departamenta plānošanas inženiere – gada balva par panākumiem enerģētikā par darbu „Energo-apvienību dinamisko procesu stabilizācijas problēmas” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* V.Čuvičins, konsult. *Dr.sc.ing.* N.Gurovs).

Diāna Žalostība – *Dr.sc.ing.*, RTU Enerģētikas institūta vadošā pētniece – gada balva par darbu „Aizsardzības un pašatjaunošanās automātikas komplekss energosistēmu sabrukumu novēršanai” (vad. *Dr.habil.sc.ing.* J.Barkāns).

**LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UN PUBLISKĀS A/S
“GRINDEKS” JAUNO ZINĀTNIEKU BALVU LAUREĀTI**

Kristaps Kļaviņš – *Mg.*, LU ķīmijas fakultāte – par darbu “Imidazola cviterjonu šķidrumu kvantitatīvā saturu noteikšana izmantojot šķidruma hromatogrāfiju – masas spektrometriju” (vad. *Dr.chem.* P.Mekšs).

Gints Šmits – *Bc.*, RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātes maģistrants – par darbu “Limazepīnu totālā sintēze” (vad. *PhD.R.Zemrībo*).

Elmārs Zariņš – *Mg.*, RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte – par darbu “Organiskie NLO materiāli, luminofori, azohromofori, hologrāfiskais ieraksts” (vad. LZA kor.loc. V.Kokars).

Natālija Usačova – *Mg.*, RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultāte, Latvijas Organiskās sintēzes institūts – par darbu “Homohirālu benzosultāma atvasinājumu iegūšana” (vad. *Dr.chem.* A.Jirgensons).

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS FONDA STIPENDIĀTI
2010./2011.g. (1.11.2010.–31.08.2011)

Jevgēnija Mackeviča – Rīgas Tehniskā universitāte – Emīlijas Gudrinieces – Alfrēda Ieviņa stipendija ķīmijā.

Aleksejs Smirnovs – Rīgas Tehniskā universitāte – Emīlijas Gudrinieces – Alfrēda Ieviņa stipendija ķīmijā.

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS ZINĀTNISKĀ UN ORGANIZATORISKĀ DARBĪBA 2010. GADĀ

NOZĪMĪGI NOTIKUMI LATVIJAS ZINĀTNĒ UN LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJĀ

LZA darbība ir cieši saistīta ar visām norisēm Latvijas zinātnē un Latvijā kopumā.

Latvijas Zinātnu akadēmija, apkopojoj iesniegotos universitāšu, zinātnisko institūtu un pētniecības centru priekšlikumus, nosaukusi **nozīmīgākos Latvijas zinātnes sasniegumus 2010. gadā**.

Teorētiskajā zinātnē

- Veikti fundamentāli kvantu fizikas pētījumi par optiski polarizētiem atomiem un rezultāti apkopoti monogrāfijā *Marcis Auzinsh, Dmitry Budker, Simon Rochester. Optically Polarized Atoms: Understanding light-atom interactions. Oxford University Press, 2010, 380 pp.* (akadēmīķis Mārcis Auziņš, Latvijas Universitātē sadarbībā ar Kalifornijas Universitāti Berklijā)

- Noskaidrota enzīma (gamma-butirobetaīna hidroksilāzes) trīsdimensio-nālā struktūra, kas ļaus izstrādāt jaunas kardioprotektīvas darbības zāļu vielas (LZA kor. loc. Kaspars Tārs, Dr. Andris Zeltiņš, Dr. Ainārs Leončiks, Dr. Andris Kazāks, Jānis Rūmnieks, Svetlana Koteloviča, Jeļena Šapiro, LZA kor. loc. Maija Dambrova, Dr. Edgars Liepiņš, Jānis Kūka, akadēmīķis Edvards Liepiņš, Kristaps Jaudzems, profesors Artūrs Vīksna, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Latvijas Universitātē)

- Izveidota valodnieku enciklopēdija *Valodniecība Latvijā: fakti un biogrāfijas*, kurā iekļauts vairāk nekā 500 Latvijas un citu valstu lingvistu biogrāfiju, ar valodniecību un kultūrvēsturi saistīto notikumu hronoloģija no 13.gs. līdz 2009.gadam (Dr. Andrejs Bankavs, akadēmīķe Ilga Jansone, LU Latviešu valodas institūts)

- Atklāts jauns efekts elektronu mijiedarbībā ar augstfrekvences elektromagnētiskajiem vilnjiem žirotrona rezonatorā un izstrādāta teorija, kas ļauj

uzlabot to darbību kodolsintēzes reaktoros (akadēmiķis Oļģerts Dumbrājs, LZA kor.loc. Andrejs Reinfelds, Latvijas Universitāte sadarbībā ar Merilendas Universitāti)

- Pirmoreiz no latīņu valodas tulkots un ieviests zinātniskajā aprītē viens no nozīmīgākajiem viduslaiku vēstures avotiem – Franciska no Moliano izmeklēšanas protokols. Tas atklāj unikālas ziņas par 14. gs. politiku un cīņām Baltijas zemēs un Livonijā (akadēmiķis Ēvalds Mugurēvičs, LU Latvijas vēstures institūts)

Praktiskajos pielietojumos

• Pirmo reizi veikta sekmīga cilmes šūnu transplantācija sirds muskulī zīdainim ar smagu sirdskaiti (vadītāji profesors Aris Lācis un LZA kor.loc. Andrejs Ēglis, Bērnu kliniskā universitātes slimnīca un Paula Stradiņa Kliniskās universitātes slimnīcas Latvijas Kardioloģijas centrs un Šūnu transplantācijas centrs)

• Izveidots lielākais Eiropas daudzvalodu terminoloģijas portāls *EuroTermBank*, kas nodrošina vienotu piekļuvi daudznozarai un daudzvalodu, t. sk. arī latviešu, terminoloģijai internetā (Dr. Andrejs Vasiljevs, Raivis Skadiņš, Dr. Tatjana Gornostaja, LZA kor.loc. Juris Borzovs, akadēmiķe Valentīna Skujīņa, SIA Tilde, Latvijas Universitāte, Latvijas Zinātņu akadēmija)

• Izstrādāts jauns autonomas barošanas robots ar distances vadību zemūdens objektu fotografēšanai un izpētei (LZA kor.loc. Jānis Vība, Dr.habil. Semjons Cifanskis, Vladimirs Jakuševičs, Dr. Bruno Grasmanis, Dr. Igors Tipāns, Guntis Kuļkovskis, Rīgas Tehniskā universitāte Eiropas Savienības projekta ietvaros)

• Izstrādāta jauna metode litija dzelzs fosfāta plāno slāņu pārklājumu iegūšanai baterijām un akumulatoriem portatīvajās elektroierīcēs un mikroelektronikā (Dr. Jānis Kleperis, Dr. Gunārs Bajārs, Jānis Šmits, Gints Kučinskis, Latvijas Universitātes Cietvieu fiziķu institūts)

• Izveidota šobrīd pilnīgākā Latvijas dendrofloras datubāze un sastādīts *Latvijas kokaugu atlants*, kas paver jaunas iespējas veikt pētījumus par bioloģiskās daudzveidības procesiem Latvijā (Dr.habil. Māris Laivīniš, Maija Bice, Ilmārs Krampis, Dr. Dzintra Knape, Dr. Dagnija Šmite, Dr. Viesturs Šulcs, Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta Ģeobotānikas laboratorija)

Nākuši klajā vairāki **nozīmīgi zinātniski izdevumi**, to skaitā:

- U.Viesturs, I.Simeonov, T.Pencheva, J.Vanags, M.Petrov. Y.Pavlov, O.Roeva, T.Ilkova, M.Vishkins, I.Hristozov. Contemporary approaches to Modelling , Optimisation and Control of Biotechnological Processes. Edited by S. Tzonkov. Sofia: Prof.Marin Drinov Academic Publishing House, 2010. 240 pp.
- Environment and sustainable development. Eds. Klaviņš M., Filho W.L., Zaļoksnis J. Riga: University of Latvia, 2010. 300. pp.
- Senā Jelgava. Sast. Elita Grosmane. LMA Mākslas vēstures institūts. R.: Neputns, 2010. 336 lpp.
- Socioloģija Latvijā. Sast. un zin. redaktors Tālis Tisenkopfs. R.: LU Akadēmiskais apgāds, 2010. 533 lpp.

LZA korespondētāloceklis Tālis Tisenkopfs grāmatas „Socioloģija Latvijā” prezentācijā.

Latvijā notikušas vairākas **augsta prestiža zinātniskas konferences**, to skaitā:

- XVI Starptautiskā konference “Kompozičo materiālu mehānika”. (Rīgā, 24.05 – 28. 05.2010)
- 5. Eiropas Koksnes modifikācijas konference (The 5 European Conference of Wood Modification ECWM5). (Rīgā, 19.09 – 21.09.2010)
- XI Starptautiskais baltistu kongress „Baltu valodu pagātne, tagadne un nākotne”. (Rīgā, 27.09–30.09.2010)
- Starptautiskā konference „Baltic Dynamics 2010” (Rīgā, 15.09–17.09.2010)

• Ekonomiskā krīze ir būtiski ietekmējusi zinātnes un pētniecības attīstību Latvijā. Valsts finansējums šobrīd sastāda tikai ap 50% no tā, kas bija 2008.gada novembrī. Apturēta Zinātniskās darbības likuma 2005.gadā ieviestā norma, ka valsts finansējumam katru gadu jāpieaug par 0,15% no IKP. Saskaņā ar Latvijas Centrālās statistikas pārvaldes un Eirostata publicētajiem datiem Latvijas zinātnes kopējais finansējums (% no IKP) ir samazinājies no 0,61 – 2008.gadā uz 0,45 – 2009.gadā. 2010.gada statistika

vēl nav publicēta. Tuvākajām kaimiņvalstīm 2008.–2009. gadā kopējais zinātnes finansējums (% no IKP) turpināja pieaugt: Igaunijai no 1,29 uz 1,42, Lietuvai – no 0,80 uz 0,84. Zinātnes finansējums 2009.gadā absolūtos skaitļos (eiro) Latvijai bija €85 milj., Igaunijai €197 milj. (2,3 reizes vairāk), Lietuvai €222 milj. (2,6 reizes vairāk). Pārrēķinot uz vienu iedzīvotāju vai vienu zinātnieku, starpība ir vēl lielāka.

• Joprojām nav pieņemts Augstākās izglītības likums. 2010.gadā šā likuma virzībā nebija nekāda progresā, kaut gan pirmajā lasījumā Saeimā tas bija pieņemts jau 2008.gadā. Šī kavēšanās negatīvi ietekmē augstākās izglītības attīstību un bremzē tās konkurētspēju.

• Valsts zinātnes budžeta pēdējo gadu smago samazinājumu it kā vajadzēja kompensēt ar ES Struktūrfondiem. Pagaidām tas notiek lēni. Tā rezultātā no ES Struktūrfondu 2007.–2013. gadiem zinātnei paredzētiem LVL 169 milj. (Izglītības un zinātnes ministrijas koordinētie) 2010.gada beigās, t.i., 4 gados, bija apgūti 10% no piešķiruma. Pārējos 90% (t.i., LVL 150m) jāapgūst atlikušos 3 gados (praktiski apmēram 4–5 gados).

• Zinātnē ir uzsāktas vai tiks sāktas vairākas būtiskas ES Struktūrfondu aktivitātes, kas pagaidām jūtami neietekmē kopīgos zinātnes finansējuma rādītājus, bet būtiski maina Latvijas zinātnes nākotnes kopainu un zinātnieku noskoñojumu.

• 2010.gadā tika veikta zinātnisko institūciju ranžēšana un uzsākta 30 valsts zinātnisko institūtu, valsts augstskolu un valsts augstskolu zinātnisko institūtu pētniecības infrastruktūras modernizēšana, koncentrējot zinātni un pētniecību atsevišķos 9 valsts nozīmes pētniecības centros. Šāds centrs ir zinātnisko institūciju sadarbības ietvars zinātnes resursu koncentrēšanai Eiropas līmeņa pētniecībai. Paredzēta centra vajadzībām kopējas infrastruktūras izveide un institūciju konsolidācija. Paredzēts izveidot deviņus centrus. Šo centru izveidošanai izmantos ES Struktūrfondu naudu, tiek plānots, ka sagatavošanas process (konkurss un konkrētu priekšlikumu izskatīšana, ligumu noslēgšana) varētu beigties 2011.gada beigās – 2012.gadā.

• Aizstāvēto doktora disertāciju skaits 2010.gadā pieaudzis par 25% (kopumā pāri par 200 promocijas darbu). Simtiem jauno zinātnieku strādā ES Cilvēkresursu programmā. Parakstīti vairāk nekā simts ERAF projektu kontrakti.

• Noslēguma fāzē ir Ekonomikas ministrijas koordinējamā Kompetences centru atbalsta programma. Īstenojot šo programmu, tiek prognozēts, ka līdz 2015.gadam finansētos kompetences centros atbalstīs vismaz 50 pētniecības

projektus, kas ietver sadarbību starp komersantiem un zinātniskajām institūcijām, radot jaunas darbavietas kompetences centros un piesaistot privātā sektora finansējumu pētniecībai un attīstībai vismaz 16 miljonu latu apmērā.

- Sācies darbs pie ES fondu izmantošanas plāniem pēc 2013.gada (ES programma „ES 2020”), bet, lai Latvija no tiem gūtu sev labvēlīgako risinājumu, Latvijas plānu un attiecīgo pamatojumu izstrāde ir jāaintensificē.

- Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar ES Zinātniskās un tehniskās pētniecības komiteju (CREST) un Eiropas Komisiju 2009.gada beigās – 2010.gada pirmajos mēnešos organizēja neatkarīgu Latvijas Zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju sistēmas ekspertizi, ar mērķi iegūt rekomendācijas Latvijas zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju sistēmas uzlabošanai. Lai nodrošinātu ekspertīzes sekmīgu norisi, novembrī un decembrī Latvijā viesojās 7 Eiropas Komisijas nominēti augsta līmeņa eksperti no Lielbritānijas, Zviedrijas, Norvēģijas, Somijas un Lietuvas. Izvērtējums ir pabeigts, un attiecīgais pārskats publicēts.

- LZA Senāta sēdē 9. februārī informāciju par zinātnes situāciju Latvijā 2010.gadā sniedza LR izglītības un zinātnes ministre LZA kor.loc. Tatjana Koķe.

- Notika LZA un LZA Ekonomikas institūta organizētā diskusiju cikla „Valsts ekonomiskā politika recessijas pārvarēšanai” trešā diskusija „Cilvēkresursu atjaunošanās un izaugsmes izredzes Latvijā” (26. martā) un ceturtā diskusija „Nekustamā īpašuma nodoklis un Latvijas tautsaimniecība” (28.oktobrī).

- LR Izglītības un zinātnes ministrija *Radisson Blue Hotel Daugava* rīkoja konferenci „Valsts pētījumu programmas: plānotais, paveiktais un nākotnes perspektīvas” (20.decembrī).

- RTU Materiālzinātnes un lietišķās ķīmijas fakultātē notika profesores Emīlijas Gudrinieces deviņdesmitajai dzimšanas dienai veltīti piemiņas

LZA korespondētājlocekle profesore Māra Jure, atverot apceru un atmiņu krājumu, kurā daļēji ietvertas arī profesores Emīlijas Gudrinieces dienasgrāmatas.

lasījumi. Pasākumu nozīmīgu darīja ar profesores Māras Jures iniciatīvu un rūpēm sagādāta profesorei Emīlijai Gudrinieci veltīta grāmata („*Profesore Emīlija Gudriniece. Deviņdesmitajai dzimšanas dienai veltīts apceru un atmiņu krājums*. Rīga: RTU, 2010. 216 lpp.) (4. oktobrī).

• Viļņā notika XII Baltijas Intelektuālās sadarbības konference, kas bija veltīta tematam „Zinātne un sabiedrība”. Tika godināti 2010.gada Baltijas zinātnu akadēmiju medaļu laureāti: LZA ārz.loc. Pjetro Umberto Dini (Itālija), Ains Elmars Kāsis (Igaunija), LZA kor.loc. Ervins Lukševičs (Latvija), LZA ārz.loc. Zigms Zinkevičs (Lietuva). Konferences dalībnieki pieņēma Rezolūciju par zinātnes lomu un pienākumiem mūsdienu sabiedrībā (4.-5. novembrī).

Konferences atklāšanā (*no kreisās*): Lietuvas ZA prezidents Valdemars Razumas, Latvijas ZA prezidents Juris Ekmanis, Igaunijas ZA prezidents Rihards Villemi un Eiropas zinātnu akadēmiju federācijas (ALLEA) prezidents Jiri Engelbrehts.

• Notika Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latviešu–vācbaltiešu centra *Domus Rigensis*, Mencendorfa nama un Latvijas Juristu biedrības piemiņas pasākums profesora, *Dr.iur., Dr.h.c.* Dītriha Andreja Lēbera (*Loeber*) (04.01.1923.–26.06.2004.) atcerēi. Tika atklāta piemiņas plāksne pie nama Rīgā, Hospitālu ielā 22 (7. maijā).

Piemiņas plāksne ar bareljefā veidotu profesora portretu (autors – Latvijas Zinātņu akadēmijas goda loceklis Jānis Strupulis).

2010. gada 18. oktobrī Latvijas Zinātnu akadēmijā zinātnieki tikās ar Romas katoļu baznīcas Rīgas arhidiecēzes arhibīskapu V.Em.
Dr. theol. Zbigņevu Stankeviču.

- Latvijas Zinātnu akadēmijā diplomus saņēma LZA Rudens pilnsapulcē jaunievēlētie loceklī (22.decembrī).
- Divu Latvijas zinātnisko žurnālu redkolēģiju (Latvijas Zinātnu Akadēmijas Vēstis – B sērija un Latvijas Fizikas un Tehnikas Žurnāls) iniciatīvu rezultātā šie žurnāli tagad ietverti starptautiskajā informatīvajā un vērtējošā datubāzē *Scopus*. Līdz šim minētajā sistēmā bija ietverti šādi Latvijas žurnāli: Heterociklisko Savienojumu Ķīmija, Kompozīto Materiālu Mehānika, Magnetohidrodinamika, Automātika un Skaitlošanas Tehnika, Transports un Telekomunikācija, Baltijas Koleopteroloģijas Žurnāls.

Pārskatu sastādīja LZA kor.loc. Jānis Kristaps

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS PILNSAPULCES

2010. gadā notika divas LZA pilnsapulces.

Pavasara pilnsapulce 8. aprīlī

Pilnsapulcē piedalījās LZA locekļi, pārstāvji no zinātniskajiem institūtiem un augstskolām, LZA balvu laureāti. Ievadvārdus sacīja LZA prezidents Juris Ekmanis, analizējot būtisko, kas noticis zinātnes dzīvē kopš Rudens pilnsapulces un situāciju zinātnē vispār. Tika pasniegtas LZA 2010.gada vārdbalvas.

Referātu “Latvijas ekonomiskā situācija un nākotnes izredzes” akadēmiskajai sabiedrībai nolasīja Latvijas Bankas prezidents Ilmārs Rimšēvičs. Tradicionālos pārskatus par LZA darbību 2009. gadā sniedza LZA ģenerālsekreitārs Valdis Kampars un LZA Uzraudzības padomes ziņojumu akadēmiķis Pēteris Zvidriņš. Diskusijā piedalījās akad. B.Rivža.

Pilnsapulci atreferēja Dr.chem. A.Edžīņa

LZA prezidenta Jura Ekmaņa ievadvārdi

Kas ir būtiskākais, kas noticis kopš mūsu Rudens pilnsapulces? Šādi daži apsvērumi par situāciju zinātnē Latvijā vispār.

2009.gada 1.decembrī LR Saeimā tika pieņemts 2010.gada budžets, kas ietvēra kārtējo valsts finansējuma samazinājumu zinātnei un augstākajai izglītībai. Šobrīd ir sākusies 2011.gada budžeta gatavošana, un mēs ar bažām gaidām tālākos notikumus un attiecīgi arī kārtējo tālāko valsts finansējuma samazinājumu zinātnei un augstākajai izglītībai, finansējumu, kas tuvojas sociālā pabalsta līmenim. Mums kompensācijai gan esot ES struktūrfondi. Kā patiesībā attīstās šis struktūrfondu finansējums, par to mazliet vēlāk.

2009.gada 25.oktobrī LR Ministru kabinetā tika apstiprinātas „Zinātnes un tehnoloģijas attīstības pamatnostādnes 2009.–2013.gadam”. To varētu saukt arī par zinātnes Balto grāmatu, kā tas pieņemts vairumā Eiropas valstu. Ministru kabineta apstiprināšanu kopš 24.februāra gaida arī minēto pamatnostādņu ieviešanas rīcības plāns 2010.–2011.gadam.

LR Saeima 4.martā pieņēma *Grozījumus “Zinātniskās darbības likuma”*:

- precīzētas valsts emeritētā zinātnieka statusa piešķiršanas vispārīgās normas un atcelti aizliegumi emeritētā zinātnieka darba apmaksai no valsts zinātnes budžeta;

- valsts zinātniskajai institūcijai piešķirtas tiesības izmantot intelektuālo īpašumu (t.sk. patentus), kas radies valsts budžeta finansētās zinātniskās darbības rezultātā, kad tiks pieņemtas izmaiņas un papildinājumi vēl vairākos likumdošanas aktos, u.c.

Ir arī vēl viens būtisks grozījums šajā Likumā – saistīts ar Latvijas Zinātnes padomi (LZP). Bija iecerēts, ka turpmāk LZP priekšsēdētājs būtu Ministru prezidents, kā tas ir vairākās citās valstīs. Ja šī iecere tiktu realizēta, tad lielā mērā būtu novērsta Latvijai raksturīgā negatīvā situācija, kad par zinātnes attīstību un tās rezultātu izmantošanu atbild dažādas ministrijas, un ne vienkārši ministrijas, bet gan dažādu politisko partiju ietekmē atrodošās ministrijas.

Šīs ministrijas parasti nespēj saskaņot savas darbības prioritātes un zinātniskos mērķus. Bija iecerēts, ka Ministru prezidents varētu visu to saskaņot un būtiski pozitīvi ietekmēt. Tomēr Likums arī pēc pašreizējiem grozījumiem šo normu nesatur. Iemesli? Atliek minēt. Vai nu valdība pašreizējos krīzes apstākļos neuzskata zinātni par prioritāti, kura jāakcentē. Vai vēl slīktāk – kā tas ir bijis jau daudzus gadus – politiskajām partijām vienkārši nav intereses par zinātni, jo zinātnē nedod momentānu (kamēr šīs partijas ir pie varas) ne ekonomisku, ne politisku efektu, kuru var izmantot Saeimas vēlēšanās u.tml. Tagad politiķi mums norāda, ka zinātnieku ir par maz, lai viņi veidotu vērā ņemamu elektorātu vēlēšanām.

Toties tagad jaunā Likuma norma liek Latvijas Zinātnes padomes vadību uzticēt Latvijas Zinātņu akadēmijas deleģētam pārstāvim, saglabājot zinātnisku LZP virs vadību.

Grozījumi „Zinātniskās darbības likumā” paredz arī mainīt pašreizējo Latvijas Zinātnes padomes struktūru. Tagad padomes sastāvā būs arī ministriju deleģēti pārstāvji. Cerēsim, ka šī pārstāvniecība nesarežģis lēmumu pieņemšanas procesu, kā tas bija pagājušajā gadā ar zinātnes prioritāšu izstrādi un apstiprināšanu. Tad katra ministrija „vilkā deķiti uz savu pusī” un rezultātā zinātnes prioritātes skaitiski samazinājās, bet saturiski paplašinājās.

Jūnija sākumā notiks Latvijas Zinātnes padomes ekspertu vēlēšanas. Attiecībā uz ekspertiem gribu atzīmēt vēl vienu birokārtisku pretrunu. Zinātnieki par LZP ekspertiem no sava vidus ievēl kvalificētus cilvēkus, kuriem viņi uzticas. Savukārt KNAB un Izglītības un zinātnes ministrija viņiem neuzticas un pa visu varu meklē interešu konflikta pazīmes. Savukārt ekspertu „vētīšana” pagarina projektu ekspertīzes procesu par daudziem mēnešiem.

Lai izslēgtu ekspertu iespējamos interešu konfliktus, Zinātnes padome sadarbības projektu ekspertīzei piesaistīja ārvalstu zinātniekus. Bet to var darīt tikai ar fundamentālo pētījumu projektiem. Jāapzinās, ka to nedrīkst darīt ar projektiem, kuri

satur nākamo patentspējīgo risinājumu idejas, un tādas diemžēl ir valsts pētījumu programmas. Respektīvi, nākotnē jāorientējas kā uz starptautisko ekspertīzi, tā arī uz sakārtotu pašmāju ekspertīzi. Bet kā realizēt sakārtotu pašmāju ekspertīzi – vai mēs to vispār spējam... mazas valsts Latvijas apstākļos ar nelielu zinātnieku skaitu?

30.martā Ministru kabinets pirmo reizi izskatīja analītisko Ekonomikas ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas sastādīto Informatīvo ziņojumu „Lisabonas stratēģijas mērķu sasniegšanas **novērtējums**”.

Ja mēs vēl atceramies, tad kādreiz Nacionālās Lisabonas programmā bija izvirzīts mērķis paaugstināt valsts un sekmēt privātā sektora ieguldījumu zinātniskajā darbībā un attīstībā, sasniedzot pētniecībai un attīstībai (P&A) piešķirto finansējumu līdz 3% no IKP. **Tika prognozēts, ka 2010.gadā sasniegsim 1,5% no IKP.** Tagad minētajā novērtējumā teikts, ka šādu 1,5% līmeni sasniegsim tikai 2015.gadā un arī tad tas būs ES struktūrfondu finansējuma appgaves rezultātā. Bet ne no privātā biznesa P&A finansējuma, kā tas ir attīstītās valstīs ar normāli attīstītu industriju, kā, piemēram, Somijā.

Izglītības un zinātnes ministrija ir uzsākusi strukturālās reformas zinātnes konkurētspējas paaugstināšanai, veicot valsts zinātnisko institūtu konsolidēšanu, vienlaicīgi ar augstākās izglītības kvalitātes uzlabošanu. Minēto reformu rezultātā paredzēts izveidot 10 valsts nozīmes pētniecības centrus, kuru attīstībai plānots izmanot ERAF finansējumu ar būtisku privātkapitāla piesaisti. Šāda uzņēmēju piesaiste zinātnei ir teorētiski apsveicama, bet krizes apstākļos praktiski grūti realizējama.

Lai sekmētu zinātnes konkurētspējas paaugstināšanos, Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar ES Zinātniskās un tehniskās pētniecības komiteju (CREST) un Eiropas Komisiju 2009.gada nogalē organizēja neatkarīgu Latvijas zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju sistēmas ekspertīzi. Ekspertīzes rezultātā 2010.gada 25.martā tika prezentēts ziņojums un sniegtas rekomendācijas Latvijas Zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju sistēmas uzlabošanai. Jāatzīmē gan, ka **galvenā rekomendācija no ES ekspertu puses bija: piesaistīt Latvijas zinātnei daudz vairāk līdzekļu.** Tad būtu iespēja realizēt arī kādu no ieteiktām zinātnes organizatoriskiem modeļiem. Kā to izdarīt, to eksperti atstāja mūsu pašu rokās. Varbūt tāpēc, ka tas ir ES augsta ranga komisijas dokuments, ir cerība, ka pret to uzmanīgi izturēsies arī Latvijas valdība.

Apstākļos, kad Latvijas zinātnes finansējums no valsts budžeta pagājušā gada laikā būtiski samazinājās, likās, ka kaut cik mūs glābs ES struktūrfondi... Diemžēl nē. Spēkā ir vecu vecā patiesība: kur nauda, tur ķīviņi un strīdi... Arī zinātniekiem. „Cilvēkresursu piesaiste zinātnei” ES struktūrfondu aktivitātes uzsākšana ievilkās 12 mēnešu garumā. Arī jaunās valsts pētījumu programmas savu gaitu uzsāka pagājušā gada decembrī – bet nav iesāktas vēl šodien. Tik lēna valsts pētījumu programmu virzība atjaunotās Latvijas valsts vēsturē vēl nav piedzīvota.

Iemesli? Neprecīzi sastādīti nolikumi, pārspīlētas prasības sakarā ar iespējamiem interešu konfliktiem, konkursu zaudētāju sūdzības.

Kas Latvijai un mūsu zinātnei šobrīd ir pats galvenais? Tā ir ekonomiskās situācijas stabilizēšanās, valsts ekonomiskā attīstība. Diemžēl tie nav vienkārši jautājumi.

Latvija, Eiropa, pasaule – ļoti mainījušās salīdzinājumā ar vai kaut vai nesenajiem deviņdesmitajiem gadiem. Un galvenā izmaiņa ir tā, ka Eiropas Savienībā mums praktiski nav robežu, mūsu cilvēkiem, tai skaitā zinātniekiem, ir absolūta pārvietošanās brīvība.

Katru mēnesi mēs zaudējam valsts intelektuālo potenciālu, jo katru mēnesi nāk klāt ES valstu piedāvājumi iesaistīties jaunatvērtajās zinātniskajās programmās ar desmitiem un simtiem reižu lielāku finansējumu nekā tas pieejams Latvijā. Ko mums darit?

Bet jautājumus bez atbildēm uzdot ir viegli. Daudz grūtāk ir rast atbildi, kā rīkoties tālāk? Arī Latvijas Zinātņu akadēmija pagaidām neredz Latvijai vajadzīgo optimālo risinājumu. Savās pilnsapulcēs, Senātā, speciālās sēdēs kopā ar LZA Ekonomikas institūtu mēs esam analizējuši situāciju. Secinājums viennozīmīgs – jāmeklē jaunas kooperēšanās formas.

Tikai viens piemērs. Apstākļos, kad pilnībā netiek novērtēts Latvijas zinātnes potenciāls un tā iespējas, ir būtiska mūsu pašu zinātnieku iniciatīva izveidot Inovatoru apvienību ar akadēmīki Ivaru Kalviņu priekšgalā. Inovatoru apvienība ir izvirzījusi par mērķi apvienot tos uzņēmējus un zinātniekus, kuri ir ieinteresēti inovatīvā darbībā, lai dotu ieteikumus valdībai. Jau izstrādātie ieteikumi paredz zinātnes infrastruktūrai paredzēto ES naudu novirzīt tieši inovatīvās infrastruktūras atjaunošanai.

Otra Inovatoru apvienības iniciatīva paredz – dibināt inovatīvās darbības atbalsta fondu ar nosacījumu, ka peļņa atgriežas pašā fondā. Cerēsim, ka valdība atbalstīs inovatoru ieteikumus.

Mēs visi uzmanīgi sekojam notikumu attīstībai Latvijas ekonomikā. Šķiet, parādās pirmās pazīmes tās atlābšanai – pat apstākļos, kad paši ražošanas apjomī turpināja samazināties.

2009.gada pēdējā ceturksni eksporta pieaugums uzrādīja pozitīvas tendences un arī turpmākajos mēnešos eksportu labvēlīgi varētu ietekmēt ārējā pieprasījuma palielināšanās, kas saistīta ar globālās izaugsmes atjaunošanos un ārējā tirgus stabilizēšanos. Tātad cerība ir.

Rudens pilnsapulce 25. novembrī

Ievadvārdus sacīja LZA prezidents Juris Ekmanis. Tika pasniegta LZA Lielā medaļa LU rektoram akadēmiķim Mārcim Auziņam. *Laudatio* laureātam sacīja akadēmiķis Ruvins Ferbers. LZA Lielās medaļas laureāts noslējā akadēmisko lekciju „Par kvantu fiziku un ne tikai....”. Notika LZA jaunu locekļu vēlēšanas. Par akadēmijas īstenajiem locekļiem tika ievēlēti Andris Ozols, Nikolajs Sjakste, Pēteris Šipkovs un Grigorijs Veinbergs, par ārzemju locekļiem Alvis Brāzma (bioinformātika), Oskars Fejs (*Faix*) (koksnes ķīmija), Aleksandrs Šļugers (fizika), Ralejs Tepfers (inženierzinātnes), goda locekļiem – tēlniece Arta Dumpe un enerģētikis Namejs Zeltiņš. Par korespondētājocekļiem ievēlēti Edgars Ābele (ķīmija), Guntis Bārzdīņš (informātika), Māra Grudule (literatūrzinātnē), Zaiga Krišjāne (ģeogrāfija), Aivars Lejnieks (medicīna), Juris Purāns (fizika), Kaspars Tārs (bioloģija), Irina Pilvere (ekonomika). Diskusijā piedalījās LZA korespondētājocekle Tatjana Koče, akad. Baiba Rivža, Tālavs Jundzis un Andrejs Siliņš. Pilnsapulce pieņēma paziņojumu.

Pilnsapulci atreferēja Dr.chem. A.Edžīņa

LZA prezidenta Jura Ekmaņa ievadvārdi

Atbilstoši sekretariāta informācijai, mūsu pilnsapulcē piedalās pietiekams daudzums akadēmijas locekļu – proti, kvorums ir.

Saskaņā ar Zinātņu akadēmijas statūtiem Rudens pilnsapulce galvenokārt ir jaunu locekļu vēlēšanu pilnsapulce. Bet saskaņā ar labu tradīciju šajā pilnsapulcē mēs godinām kādu no Latvijas izcilākajiem zinātniekiem – pasniedzam LZA Lielo medaļu un noklausāmies viņa akadēmisko lekciju.

Bet neaizmirsišim: aiz loga ir ieildzis rudens, pareizāk jau agra ziema ar pirmo sniegū, šo svētdienu mēs aizdegsim pirmo svecīti adventes vainagā. Tas ir laiks, kad jāvērtē padarītais šajā gadā, valsts pētniecisko programmu izpildītājiem IZM prasa organizēt paveiktā sabiedrisko apspriešanu un atskaišu iesniegšana, jānodrošina informācijas plūsma un stratēģiju izstrāde topošiem Valsts nozīmes pētniecības centriem un daudz kas vēl ir jāpadara.

Tajā pat laikā Latvijas un Latvijas zinātnes organizatoriskā un finansiālā situācija mainās ne tikai pa gadiem, bet jau pa nedēļām. Mums atkal ir jauna Saeima un jauna Valdība. Šobrīd notiek, kā raksta avīzēs, „kārtējā ārkārtas MK sēde”, kurā piedalās arī tie ministri, kuri bija uzlūgti uz mūsu šodienas ZA sēdi.

Tādēļ es gribētu sākt ar zinātnes finansējuma jautājumu – diemžēl tradicionālo Latvijas zinātnes problēmu.

Šobrīd, 2011.gada zinātnes budžeta apspriešanas kontekstā, atkal klūst aktuāla vecā anekdote, proti: pa mežu jāj cīnītājs par sociālo taisnību Robins Huds. Viņš ierauga, ka pretī nāk Latvijas zinātnieks. Nu Robins Huds pavism apjūk – vai zinātniekam naudu jādod, vai jāatņem. Šādās šaubās dzīvo arī mūsu politiķi – zinātnei līdzekļus dot vai atņemt.

Apstākļos, kad visu griež un aicina vēl vairāk savilkst jostas, rezonansi vēl nav guvis viens no Centrālās statistikas pārvaldes un Eirostata tikko publicētajiem cipariem: Latvijas zinātnes finansējums iekšzemes kopprodukta procentu vienībās ir nokritis **no 0.61 – 2008.gadā uz 0.45 – 2009.gadā**. 2010.gada statistika vēl nav publicēta.

Uzzinot šādus skaitļus, parasti gribam salīdzināt, kā klājas kaimiņiem 2008.–2009. gadā. **Igaunijai** zinātnes finansējums šajās iekšzemes kopprodukta procentu vienībās turpināja pieaugt: **no 1.29 uz 1.42**, arī **Lietuvai** – **no 0.80 uz 0.84**.

Cik liels ir zinātnes finansējums absolūtos skaitļos (izmantosim salīdzināšanai eiro). Tad Latvijas zinātnes finansējums 2009.gadā bija **€85 milj.**, Igaunijas zinātnes finansējums 2009.gadā bija **€197 milj.** (**2,3 reizes vairāk**), Lietuvas zinātnes finansējums 2009.gadā bija **€222 milj.** (**2,6 reizes vairāk**). Ja šīs summas pārrēķinātu uz vienu iedzīvotāju, vai vienu zinātnieku, tad starpība izskatītos vēl traģiskāka..

Vai kāds no mūsu 20 neatkarības gadu politiķiem ir gatavs atbildēt par nespēju stratēģiski virzīt valsts inovatīvu attīstību, kāds gatavs atbildēt ar to kaut vai mistisko politisko atbildību? Nevis iztikt ar atrunu – tā sanāca!

Liela daļa vainas jāuzņemas arī zinātniekiem, it īpaši ekonomikas zinātnes pārstāvjiem par sabalansētu prognožu trūkumu. Bet pagaidām Latvijas ekonomikas zinātniekus visai enerģiski aizvieto Starptautiskā Valūtas fonda u.c. ierēdņi.

Ko darījusi LZA? Bez kārtējās sarakstes par zinātnes iespējām, š.g. maijā mums notika Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļas rosināta diskusija par zinātnes un tautsaimniecības mijiedarbības problēmām. Šai iniciatīvai būs arī turpinājums. Paliek gan jautājums – kas vēlas secinājumus uzklasīt Finanšu, Ekonomikas u.c.ministriju līmenī?

Tradicionāls sadarbības partneris savu iespēju robežās mums vienmēr bijusi IZM, gan mūsu akad. locekles prof. T.Koķes, gan iepriekšējo tā ministru un IZM kolēģu personās.

Cerams, ka šodien sveicot, R.Broka kungu IZM ministra amatā, mēs arī gūsim labu sadarbības partneri.

Pagaidām par 2011.gada zinātnes budžetu vien zināms, ka IZM atkal ir uzlikta norma ... šoreiz ietaupīt 4 miljonus latu 2011.gada budžetā, no tā 165 000 LVL jāietaupa zinātnei. Kā jaunais ministrs Rolands Broks rīkosies ?...

Valsts zinātnes budžeta pēdējo gadu smago griezienu it kā vajadzēja kompensēt ar ES Struktūrfondiem. Pagaidām tas notiek lēni – mūsu birokrātiskā mašinērija pagaidām vienkārši netiek ar to galā, un ne jau tāpēc, ka viņi slikti strādātu. Viņi strādā savu iespēju robežās, bet pieredze un rezultāti nāk ar laiku, un šo vienkāršo patiesību savā laikā nebija ieplānojusi Latvijas valdība. Tā rezultātā no ES Struktūrfondu 2007.–2013. gadiem paredzētiem LVL 169 mil., šā gada beigās, t.i., 4gados būs apgūti 10% no piešķiruma. Pārējos 90% (t.i., LVL 150 mil.) jāapgūst atlkušos 2 gados.

Tomēr zinātnē arī par šiem līdzekļiem ir uzsāktas vai tiks sāktas vairākas būtiskas Struktūrfondu aktivitātes, kas pagaidām gan ne sevišķi ietekmē kopīgos zinātnes finansējuma rādītājus, bet būtiski maina Latvijas zinātnes nākotnes kopainu un zinātnieku noskaņojumu. Tikai daži piemēri.

1. Beidzot noslēguma fāzē ir **Kompetences centru atbalsta programma**. Īstenojot šo programmu, tiek prognozēts, ka līdz 2015.gadam finansētos kompetences centros atbalstīs vismaz 50 pētniecības projektus, kas ietver sadarbību starp komersantiem un zinātniskajām institūcijām, radot jaunas darbavietas kompetences centros un piesaistot privātā sektora finansējumu pētniecībai un attīstībai vismaz 16 miljonu latu apmērā. Šī summa reāli visgrūtāk prognozējama.

2. Veikta zinātnisko institūciju ranžēšana un uzsākta 30 valsts zinātnisko institūtu, valsts augstskolu un valsts augstskolu zinātnisko institūtu pētniecības infrastruktūras modernizēšana, koncentrējot zinātni un pētniecību atsevišķos un pastāvīgos zinātnes centros – **Valsts nozīmes pētniecības centrus**. Šāds centrs ir zinātnisko institūciju sadarbības ietvars zinātnes resursu koncentrēšanai Eiropas līmena pētniecībai. Paredzēta centra vajadzībām kopējas infrastruktūras izveide un institūciju konsolidācija. Paredzēts līdz 2011.gadam izveidot deviņus centrus.

Šo centru izveidošanai izmantots ES Struktūrfondu naudu, tiek plānots, ka sagatavošanas process (konkurss un konkrētu priekšlikumu izskatīšana, ligumu noslēgšana) varetu beigsies 2011.gada beigās – 2012.gada sākumā.

3. Būtiskas pārmaiņas paredzētas arī augstskolu sistēmā.

2009.gadā tika dots starts ES Struktūrfondu aktivitātei „**Augstākās izglītības iestāžu telpu un iekārtu modernizēšana** studiju programmu kvalitātes uzlabošanai, tajā skaitā nodrošinot izglītības programmu apgūšanas iespējas arī personām ar funkcionāliem traucējumiem”. Līdz 14.09.2010 noslēgtas 30 vienošanās ar augstskolām par kopējo summu LVL 100 milj. Šīs aktivitātes realizēšana ne tikai ietekmēs augstākās izglītības apmācības procesu, bet arī būtiski paaugstinās zinātnisko pētījumu

kvalitāti. Piemēram, Latvijas Universitātei tiks izveidots jauns, mūsdienīgi vienots studiju un zinātniskā darba centrs (Dabaszinātņu Akadēmiskais centrs Torņakalnā). Vienlaicīgi arī vairākās universitātes fakultāšu ēkās tiks iegādāts aprīkojums, iekārtas un tehnoloģijas prioritāro virzienu studiju darba nodrošināšanai. Projekta ilgums līdz 2014. gada 30. septembrim (54 mēneši). Projekta kopējās izmaksas Latvijas Universitātē ir plānotas LVL 22,5 milj. apmērā. Analogs projekts top Ķīpsalā RTU vajadzībām LVL 19 milj. apmērā, u.c. Protams, katrai universitātei būs sava jaunceltne, jo nekāda kooperēšanās gan nav paredzēta.

Aicinu arī mūsu šodienas sēdes diskusijas daļā ES Struktūrfondu iespējas analizēt detalizētāk, jo šis ir jautājums par Latvijas zinātnes ilgtspēju.

Jautājums, ko es uzstādiju sākumā: kad īsti nākotnē mēs nonāksim pie normāla zinātnes finansējuma? Padomāsim par iespējām!

Zinātnes finansējumam Latvijā ir 3 galvenās sastāvdaļas:

- valsts budžeta finansējums
- privāto uzņēmumu (biznesa) finansējums
- ārvalstu (galvenokārt ES SF) finansējums

Mēs visi labi atceramies mūsu akad. prof. I.Druvietes iniciatīvu par 2005.gada Zinātniskās darbības likuma normu, ka katru gadu jāpaaugstina valsts budžeta finansējums par 0.15% no iekšzemes kopprodukta (Zinātniskās darbības likuma 33.panta 2.punkts). Kolēgi Igaunijā un Lietuvā mūs apskauda par šādu ierakstu likumā. Bet ar 2009.gada budžetu šī norma ir iesaldēta, uz cik gadiem?... Nezinu... Šķiet, vismaz līdz 2015.gadam. Vispirms jāatgriežas pie 2006. – 2008.gada līmenē.

Vai 2011.gadā mūs sagaida palielinājums, vai paliks 2010.gada līmenis, vai vēl samazinājums – šobrīd uz to atbildes vēl nav tāpat kā manis minētam Robinam Hudam. Secinājums: pagaidām nav cerību uz valsts budžeta būtiskām pieauguma iespējām.

Vienīgais, ko dara Valda Dombrovksa vadītā iepriekšējā un tagadējā valdība, tie ir epizodiski nodrošinājumi līdzfinansējumam atsevišķu ES Struktūrfondu finansēto programmu apguvei.

Par privāto finansējumu. Vai ir cerības, ka Latvijas gadījumā privātais finansējums pieauga? Ir, bet šīs cerības ir nelielas. Pēdējo 10 gadu laikā maz kas ir mainījies. Mums nav spēcīgas rūpniecības, un tajā, kas ir, inovatīvo firmu ir tikai ap 19%.

Paliek ES Struktūrfondu finansējums 2007.–2013.gadam un turpmāk cerība uz jaunveidojamo programmu „ES 2020”. Zināma cerība ir tā, ka pateicoties tam, ka no 2007.–2013.gada ES Struktūrfondu finansējumam iztērēti tikai 10% , tuvākos gados

zinātnē vajadzētu ieplūst būtiskām summām, kurām gan jāatrod līdzfinansējums. Pārreķins uz iekšzemes kopprodukta % dod apmēram 0.4. Kopā ar valsts budžeta un privāto finansējumu tas maksimāli zinātnei dos ap 0.8%, kas mums jau bija 2007.gadā. Un vairāk mums avotu pārskatāmā nākotnē nav. Atcerēsimies, ka vidējais zinātnes finansējums ES 2008.gadā bija 1.9%. Tiesa programmā ES 2020 zinātnei solīts 2020.gadā dot 1,5% no IKP, lai gan mūsu izvērtējumā vairāk par 0,7% nav kur ņemt.

Protams, negribētu beigt šo ievadu ar pesimistisku noti. Latvijas zinātnieki turpina aktīvi strādāt. LZA jau sāk apzināt šā gada labāko zinātnisko rezultātu TOP 10 un tādu sasniegumu ir daudz. Aizstāvēto doktora disertāciju skaits šogad pieaudzis par 20–25% (sasniegts pāri par 200 promocijas darbiem). Simtiem jauno zinātnieku strādā ES Cilvēkresursu programmā. 114 ERAF projektu kontrakti šajās dienās tiek parakstīti VIAA (Valsts izglītības attīstības aģentūrā), un daudz kas cits, ko iepriekš minēju.

Aizvakar Latvijas Televīzijas 5. kanāls bija organizējis diskusiju par zinātnes nepieciešamību Latvijā. Patīkami, ka apmēram puse telefona aptaujas dalībnieku uzskatīja, ka zinātnē jāfinansē no budžeta, jo tā vienīgā var nodrošināt zinātniski tehnisko progresu valstī. Tātad mūsu darbu vēl pamana.

Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulces paziņojums

Ekonomiskā un finansiālā krīze un tās izsauktā zinātnes finansējuma samazināšana valsts budžetā vairāk nekā divas reizes (no 36 miljoniem latu 2008.gadā uz 16, 5 miljoniem 2010.gadā) radījuši nopietnu situāciju Latvijas zinātnē. Mēs atpaliekam ne tikai salīdzinājumā ar tā sauktajām vecajām Eiropas Savienības valstīm, bet arī salīdzinājumā ar tuvākajiem kaimiņiem. Kopējais Latvijas zinātnes finansējums ir divas reizes mazāks nekā Igaunijas zinātnes finansējums. Tas samazinājies līdz aptuveni 0,45% no IKP kādreiz plānoto 1,5% vietā. Zinātnes finansējums no privātajiem līdzekļiem mūsu valstī, kurā nav lielo ražotāju, ir niecīgs. Par būtisku regresa līdzsvarojumu varētu uzskatīt ES struktūrfondu līdzekļus, taču līdz 2010. gada beigām labākajā gadījumā tiks apgūti tikai aptuveni 10% no iespējamā 2010. – 2013. gada finansējuma. Tie neapšaubāmi dod un dos jūtam efektu atsevišķu zinātnes raksturojumu uzlabošanai. Piemēram, pateicoties šim finansējumam, 2010. gadā ir aizstāvētas vairāk nekā 200 doktora disertācijas. Ar ES struktūrfondu atbalstu uzsākt arī citi būtiski projekti, t.sk. 2012.–2013.gadā notiks zinātnes infrastruktūras modernizācija valsts nozīmes pētniecības centros.

Latvijas zinātnes attīstības perspektīvas vairāk nosaka nevis kāds atsevišķs rādītājs, bet efektīvi strādājošas zinātniskas institūcijas, kuru darba rezultāti kalpos Latvijas valsts attīstībai un starptautiskajai atzinībai. Krīzes laikā uz šo mērķi var virzīties, ideāli saskaņojot atsevišķas finansējuma plūsmas: saturā, teritoriāli, laikā. Nepieciešama valsts ieinteresētība, pozitīvā attieksme un pietiekams zinātnes finansējums no budžeta līdzekļiem. Plāni turpināt valsts budžeta finansējuma samazināšanu zinātnē var novest tikai pie tā, ka sagatavotie jaunie zinātņu doktori Latvijā darbu neatradis un atsevišķi panākumi sinerģisku efektu neizraisīs.

Aicinām atbildīgās ministrijas atsākt pakāpenisku valsts budžeta finansējuma palielināšanu zinātnei, precizēt Latvijas zinātnes mērķus un uzdevumus ilgstošā periodā, kā arī ātrāk un bez liekas birokratizācijas realizēt ES finansējuma apguvi.

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents **Juris Ekmanis**

Latvijas Zinātņu akadēmijas ģenerālsekreitārs **Valdis Kampars**

Rīgā, 2010.gada 25.novembrī

AKADĒMISKĀS LEKCIJAS

Ilmārs Rimšēvičs (Latvijas Bankas prezidents)

Latvijas ekonomiskā situācija un nākotnes izredzes

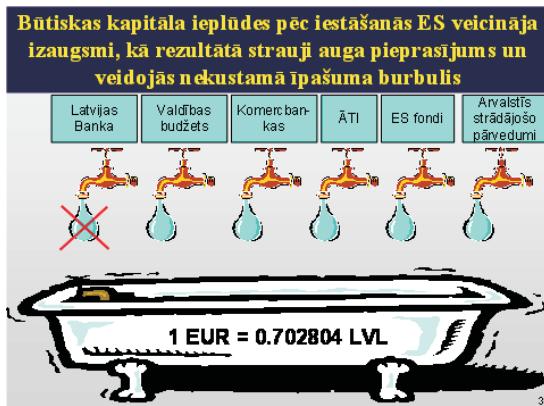
Lekcija nolasīta LZA pilnsapulcē 2010.gada 8. aprīlī

Man ir patiess prieks un gods šodien uzstāties ar izvērstu referātu par Latvijas ekonomisko situāciju, izredzēm un izaicinājumiem.

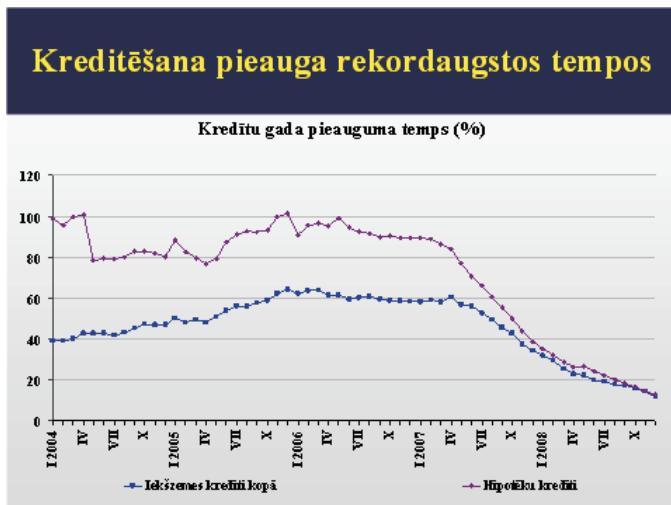
Lai varētu runāt par šīm lietām, vērts atcerēties, kā tas notika, kāpēc Latvija pašlaik atrodas tur, kur atrodas, kādas Latvijai bija izvēles iespējas 2008. gada nogalē, vai iets pa pareizo ceļu, vai bija alternatīvas. Pēc tam paraudzīsimies, kādas ir nākotnes izredzes un izaicinājumi. Lai tas būtu pilnībā saprotams, mēģināšu šodien ieskicēt, kā viss notika.

Latvija pievienojās Eiropas Savienībai 2004. gadā – eiforiju, kas tobrīd valdīja, droši vien atceramies. Kontekstā ar iestāšanos NATO Latvijā sāka ieplūst ārvalstu investīcijas.

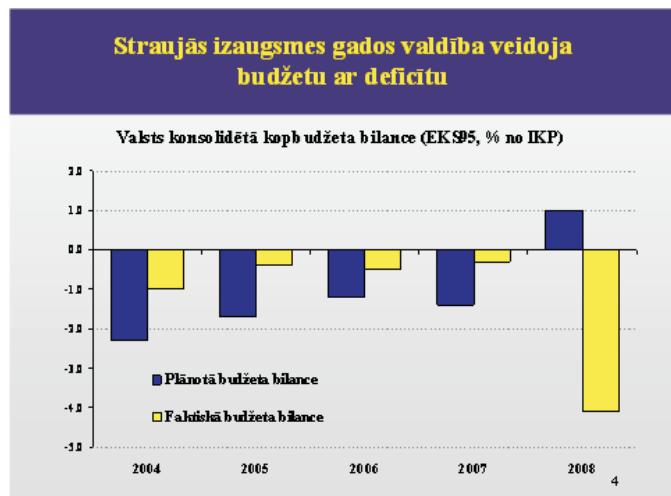

Tajā laikā neviens nešaubījās, ka Latvija varētu 2008. gadā ieviest eiro, jo pievienošanās Eiropas Savienībai nozīmēja arī pievienošanos Ekonomikas un monetārajai savienībai visišķajā laikā. Centrālajai bankai kopā ar valdību bija lūgts izdarīt visu, lai nodrošinātu nepieciešamos priekšnoteikumus, kas ietvēra arī lata atsaisti no Starptautiskā Valūtas fonda norēķinu groza un piesaisti eiro. Piesaiste notika pēc tīgus kursa.

2005. gada sākums un vasara faktiski bija tas lūzums, kad Latvijas valdība zaudēja kontroli pār tautsaimniecībā notiekošajiem procesiem. Latvijā ieplūda nauda pa visiem kanāliem! (1) Bankas izsniedza kredītus (eiro kredītu procentu likme bija 1–2%).

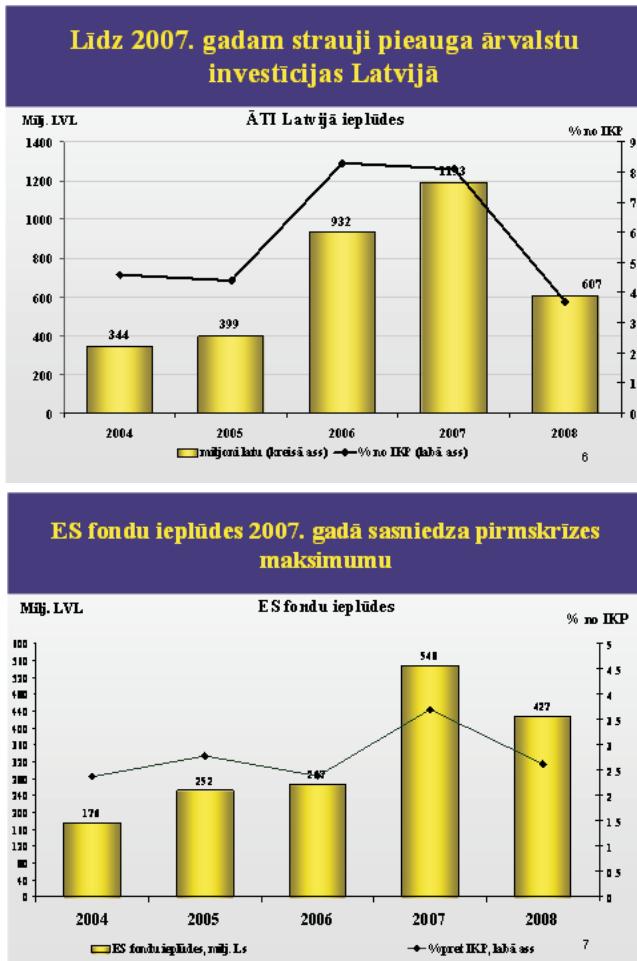

(2) Valsts budžets nevienu gadu nebija sabalansēts – tas bija ar deficitu, nerunājot par to, ka budžetā būtu pārpakumus.

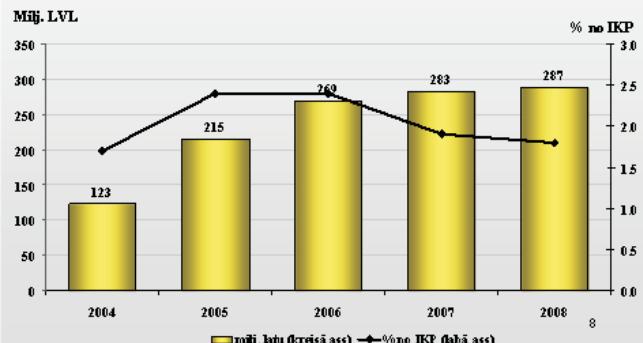
(3) Ārvalstu tiešās investīcijas, (4) Eiropas Savienības struktūrfondi, (5) ārvalstīs strādājošo naudas pārvēdumi – tas viss “karsēja” Latvijas ekonomiku.

Hipotekārās kreditēšanas temps vairākus gadus pēc kārtas sasniedza vai pārsniedza 100%, ārvalstu investīciju apjoms katru gadu palielinājās, sasniedzot arvien jaunus rekordus. Ľoti lielas bija Eiropas Savienības fondu līdzekļu ieplūdes, ārvalstīs strādājošo naudas ieplūdes Latvijā pat pēc vispietīcīgākiem aprēķiniem sasniedza 2.5% no IKP.

Strādājošo naudas pārvedumi strauji pieauga uzreiz pēc iestāšanās ES

Latvijas rezidentu nopevnīta darba samaksas ārvakstis

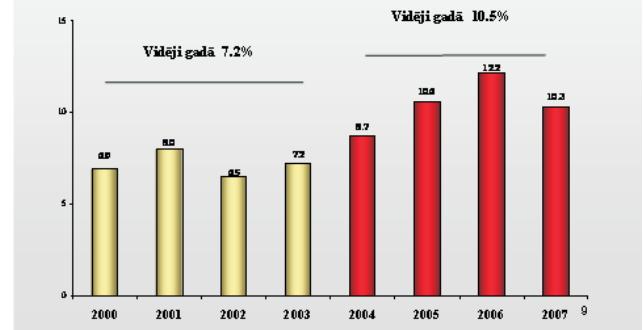

Tas viss veicināja ļoti straujo ekonomikas izaugsmi, kādu šajā laikā nepiedzīvoja neviens Eiropas valsts. Te Latvija bija līdere arī Baltijas valstu vidū. Toreiz uzskatīja: tas ir labi, viss ir kārtībā; Latvijai, kas ir atpalikusi valsts, šis ir laiks, kad panākt pārējās Eiropas valstis. 12% IKP gada pieaugums – tā ir lieliska izaugsme, 15% būtu vēl labāk, 18% – būtu izcili.

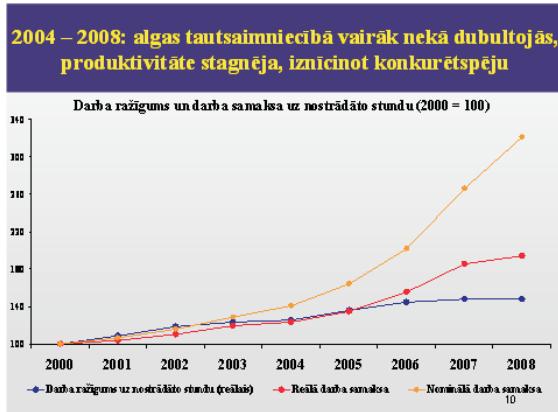
Ir maz valstu, kuras tik brutāli iznīcinājušas savu konkurētspēju, kā to darīja Latvija.

Kapitāla ieplūdes izraistīja nesamērīgi strauju tautsaimniecības izaugsmi

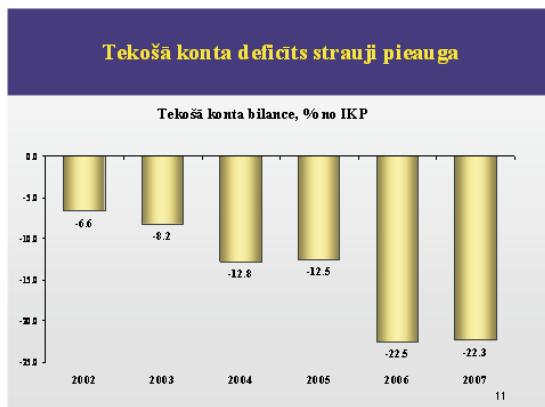
IKP gada pieauguma temps, %

Produktivitāte aizvadītajos gados faktiski tikpat kā nav palielinājusies, kamēr darba alga katru gadu pieauga par 25%, atsevišķos gados – pat par 30% un 33%. Nekur neatrast tādu situāciju, kad viena valsts 3.5 gados dubulto valsts sektorā strādājošo algas — un arī privātajā sektorā ir spiesti sekot —, tādējādi padarot uzņēmumus nekonkurētspējīgus.

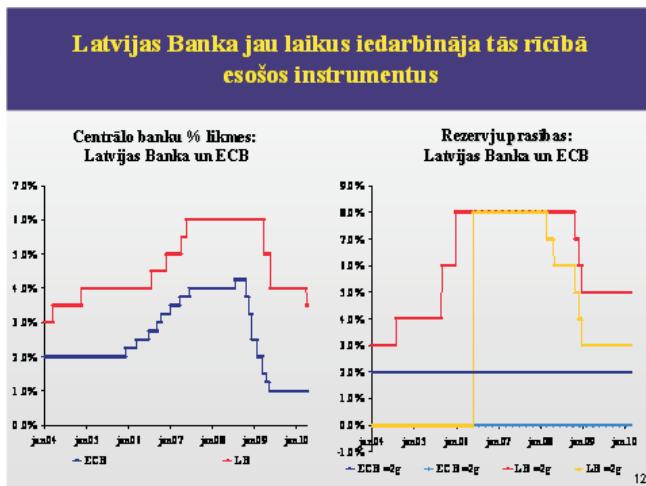

Nav jābrīnās, ka tagad uzņēmējiem ir tik grūti, viņiem nav naudas, lai palīdzētu zinātnei, piedaloties ar finansējumu dažādu projektu izstrādē. Tekošā konta deficīts jeb importa pārsvars pār eksportu sasniedza katastrofālu līmeni, cilvēki brīnijās un nevarēja to saprast, sevišķi ārvalstīs, jo gudrās grāmatās rakstīts, ka tekošā konta deficīts nedrīkst pārsniegt 6% – nepieies ilgs laiks, kad sagrūs nacionālā finanšu sistēma, banku sektors un nacionālā valūta.

Vai Latvijas Banka varēja kaut ko darīt tajā laikā? Ľoti minimāli. Ja nu vienīgi vēl aktīvāk kritizēt valdību, kritizēt dažādus budžeta ienēmumu prognožu variantus, mēģināt padarīt šos aiznēmumus mazliet dārgākus.

Bet sektors, kurā Latvijas Banka darbojās, bija saistīts ar latu, kuri tajā laikā nevienu neinteresēja. Visas aizņemšanās notika eiro! Ja bankas vēlējās, mātesbankas tos piedāvaja neierobežotā daudzumā, tiklīdz bija apgūti iepriekšējie līdzekļi. Latvijas banku sektors 2004., 2005., 2006. un 2007. gadā faktiski nekreditēja Latvijas tautsaimniecību, nekreditēja uzņēmumus. Tas vienkārši dalīja naudu, pat zvanot cilvēkiem uz mājām, pārdodot šos produktus un saņemot prēmijas par to, cik daudz naudas izdalīts.

Kādi ir iespējamie krīzes risinājumi?

2008. gada beigās Latvijā bija unikāla situācija. Uzreiz bija skaidra recepte, sevišķi ārzemniekiem, ka Latvijai jādevalvē lats, – cita varianta neesot. Ľoti primitīva, vienkāršota, absolūti garāmejoša rekomendācija – cilvēki varbūt pat nebija bijuši Latvijā, nezināja, kāds ir Latvijas banku sektors, kāda ir naudas vēsture, cik atvērtā ir Latvijas tautsaimniecība [cik liela ir importa komponente mūsu eksportā].

Mums Latvijas Bankā šķiet, ka esam ļoti daudz skaidrojuši, bet es atļaujos vēlreiz nosaukt iemeslus un argumentus, kāpēc devalvācija nekādā gadījumā nerisinātu Latvijas problēmas. Ne jau devalvējot nacionālo valūtu, atrisinātos visas problēmas, kas veidojušās Latvijā aizvadītajos 5–6 gados un pat vēl ilgāk. Neatradām nevienu argumentu, kāpēc devalvācija dotu kādu pozitīvu rezultātu un kā tā izvestu Latviju no šīs grūtās un sarežģītās situācijas.

Tieši pretēji – haoss, kāds iestātos Latvijā, nebūtu paredzams. Bankām naudu nespētu atdot cilvēki un komercsabiedrības, banku sektors bankrotētu, maksājumu sistēmas apstātos, un tajā brīdi inflācija, importa sadārdzināšanās un ražošanas kritums principā ir sekundāri.

Latvijas izvēle pasaules finanšu krīzes laikā bija algu samazināšana.

Latvijas izvēle pasaules finanšu krīzes laikā – izdevumu samazināšana

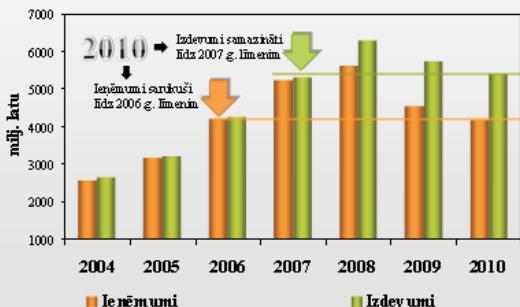
- Laiks strukturālām reformām, kas nodrošinātu vienmērīgāku pielāgošanos
- Valsts sektora efektivitātes uzlabošana
- Latvijā darba algas ir elastīgas, to samazinājums uzlabo uzņēmumu konkurētspēju
- Pakāpeniskas pārmaiņas motivē uzņēmējus veikt produktīvus uzlabojumus
- Mazāks bankrotu skaits samazina izmaksas tautsaimniecībai kopumā

16

Jūs teiksiet – nu nav jau tā, ka bija tikai viena izvēle... Latvijai šī bija vienīgā izvēle! Kā citādi var vērst par labu visas problēmas, kas tik ilgus gadus netika risinātas, kā vien atgriezoties pie tāda finansēšanas līmeņa, kādu Latvija pati spēj uzturēt. Domāju, ka visgrūtākais laiks bija pagājušajā gadā, kad vēl nebija pirmo ekonomikas atkopšanās asnu, kas parādīja, ka šī pieeja darbojas, kad vēl nebija apstājies bezdarba pieaugums, kad nebija redzams, ka eksports sāk atveseloties. Mēs

Budžeta izdevumi samazināti līdz 2007. gada līmenim, kamēr ieņēmumi sarukuši uz 2006. gada līmeni

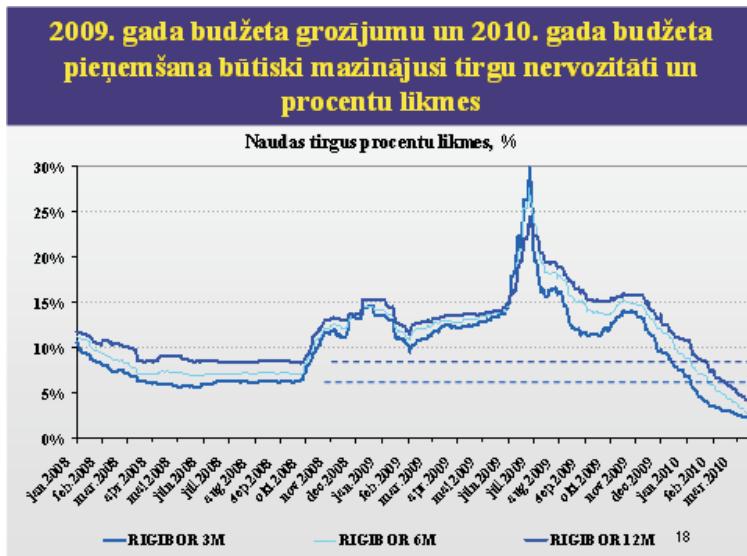
Valsts konsolidētais kopē udzēts (pēc Māstrihtas kritērija metodoloģijas)

16

katru dienu lasām avīzēs un redzam televīzijā – cilvēki Latvijā ir gudri, gaiši, un man nav šaubu, ka viņi redz risinājumus, kā efektivizēt un optimizēt to līdzekļu izlietojumu, kuri pašlaik pieejami Latvijai, tās institūcijām. Budžeta izdevumi samazināti līdz 2007. gada līmenim, kaut gan ieņēmumi ir 2006. gada līmenī: ieņēmumu un izdevumu starpība nav būtiski sarukusi.

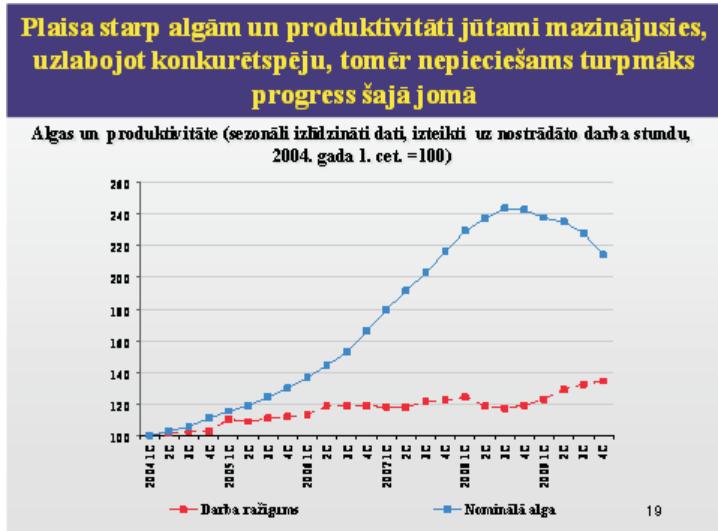
Mazliet pakavēšos pie tā, kas gaida Latviju. Runājot par pirmajām pozitīvajām iezīmēm, šis attēls diezgan uzskatāmi rāda, ko par mums domā pasaule, finanšu tirgi.

Latvijas problēma lielā mērā bija tā, ka brīdī, kad Latvijā tika gatavots 2009. gada budžets, pasaule skaidri redzēja, ka mēs nespējam šo budžetu finansēt. Tāpēc procentu likmes tirgos sāka paaugstināties. Pašas gada beigās tika saņemta nauda no Starptautiskā Valūtas fonda un tirgi mazliet nomierinājās, bet ne uz ilgu laiku. Tas, kas notika 2009. gada vasarā, bija neaprakstāms – procentu likmes sasniedza 30%! Bija atsevišķi darījumi tirgos, gan uzbrūkot latam, gan mēģinot destabilizēt Latvijas finanšu sistēmu. Cilvēki bija gatavi aizņemties naudu par 120–170% gadā cerībā, ka šī finanšu sistēma sabruks un viņi varēs viegli atdot savu 120% latu kreditu un pat nopelnīt.

Tiklīdz Latvijas valdība pieņēma 2009. gada budžeta grozījumus, šī procentu likne pavērsās uz leju ar nelielu pauzi pagājušā gada rudenī. Taču atlīka Latvijas Republikas Saeimai decembrī pieņemt 2010. gada budžetu, lai tirgi noticedu, ka Latvija spēj, ka

Latvija iet pareizajā virzienā. Ja palūkojas uz šīm procentu likmēm, tās tagad ir vēl zemākas nekā pirms krīzes.

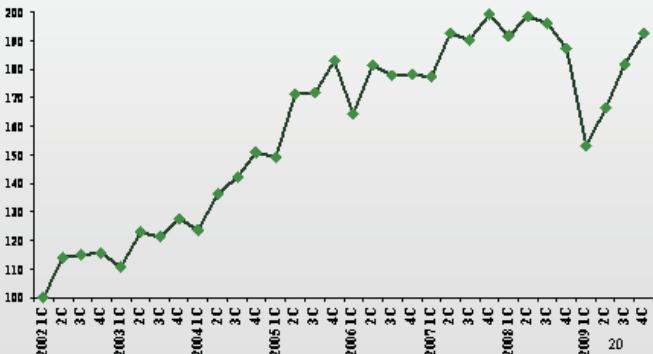
Šis attēls raksturo milzīgās šķēres starp darba ražīgumu, produktivitāti un darba algas pieaugumu. Kamēr tās nebūs pilnīgi aizvērušās, būs grūti runāt par to, ka Latvijas tautsaimniecība ir konkurētspējīga.

Skaidrs, ka investori analizē Latvijā notiekošos procesus, vērtē un redz, ka lietas attīstās pareizajā virzienā. Jūs teiksiet – nu un kas, ka viņi analizē? Bet viņi arī iegulda, viņi arī būs tie, kas radīs jaunas darba vietas, kas sāks kaut ko ražot. Latvijā veidosies jauna nodokļu bāze, samazināsies bezdarbs, Latvijai nevajadzēs maksāt tik lielu naudu bezdarbniekiem un dažādos pabalstos.

Jau ir pirmās pazīmes, ka atveseļojas eksports – tas notiek neticami strauji. Nav ne mazāko šaubu, ka arī šajā gadā tas uzrādīs pozitīvas tendences. Pēdējie trīs ceturkšņi pārspēj visas gaidas, un eksporta līmenis sasniedz pirmskrīzes līmeni.

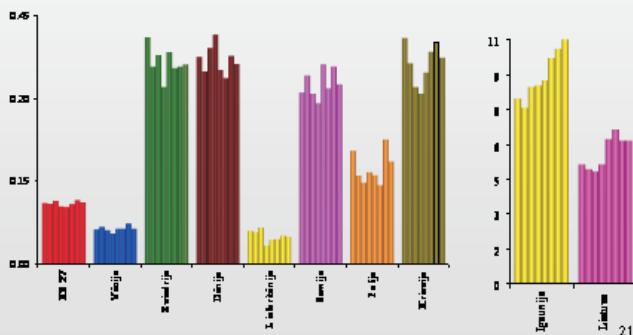
Eksports sāk atkopties, tā apjoms jau tuvs pirmskrizes līmenim

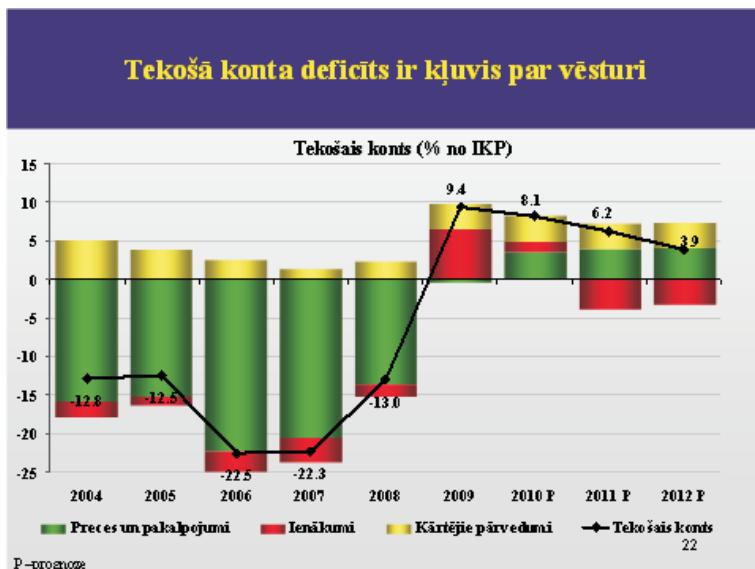
Preču reālais eksports (2002. gada 1.cet. = 100)

Savukārt šis attēls parāda, ka Latvijas uzņēmēji, neraugoties uz to, ka pasaules tirgi pašlaik stagnē un nav gatavi daudz ko iepirk, pamazām faktiski atjauno savu konkurētspēju un spējuši iespiesties šajos tirgos un palielināt pārdošanas apjomu.

Eksportētāju konkurētspēja sāk pamazām uzlaboties vairākos galvenajos eksporta tirgos

Preču eksporta daļas galveno tirdzniecības partneru importā, %;
2008. g. 1. ceturtekst - 2009. g. 4. ceturtekst

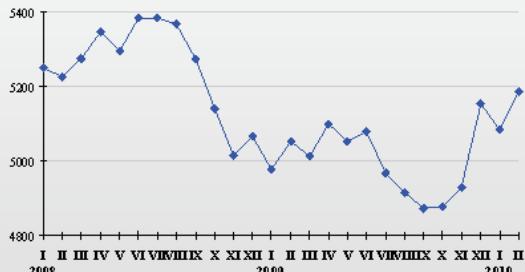

Medicīnās valodā to varētu salīdzināt ar slimnieka temperatūru: tie vairs nav 39°C vai 40°C, bet vismaz 45°C! Vērotājam no malas nav saprotams, kā ar tīk lielu tekošā konta deficitu valsts vēl spēj vadīt savas finanses. Arī pašlaik daudzi vēl pareģo, ka Latviju gaida sabrukums...

Pastarpēm viena gada laikā ir notikušas pārmaiņas. Tekošā konta deficitīs vēl 2008. gadā bija 13%, bet aizvadītajā gadā – 9.4%, un tuvākajos gados tas būs pārvērties par pārpalkumu. Nekā sarežģīta tur nav. Ne jau Latvijas eksports pilnībā nebija konkurētspējīgs, bet lielās kapitāla ieplūdes Latvijā finansēja milzīgo importu. Lai cik stipri un konkurētspējīgi būtu bijuši Latvijas uzņēmumi, Latvija nespēja pilnībā segt tekošā konta deficitu – tēriņi par importu bija lielāki nekā eksporta ieņēmumi. Tiklīdz izdevās apturēt nepamatoti lielo pārfinansēto importu, gada laikā esam atgriezušies pozitīvā teritorijā.

Līdz ar 2010. gada budžeta pieņemšanu atjaunojusies arī noguldītāju uzticība

Rezidentu depozīti, milj. Ls

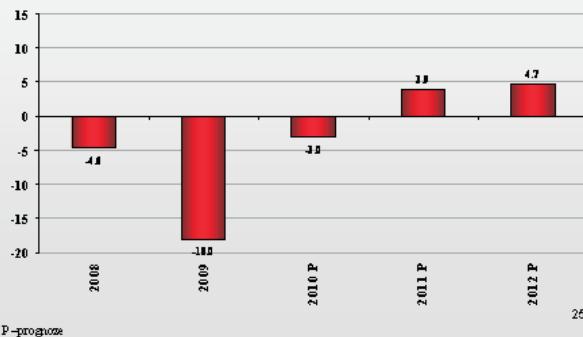

23

Budžeta pieņemšana atjaunojusi arī noguldītāju uzticību, un, lai cik grūti pašlaik ir finanšu apstākļi, nauda pamazām atgriežas bankās. Visbeidzot – par nākotnes izredzēm un izaicinājumiem.

Atgriešanās pie ekonomikas izaugsmes gaidāma šogad otrajā pusē

Reālā IKP pārmaiņas, %

25

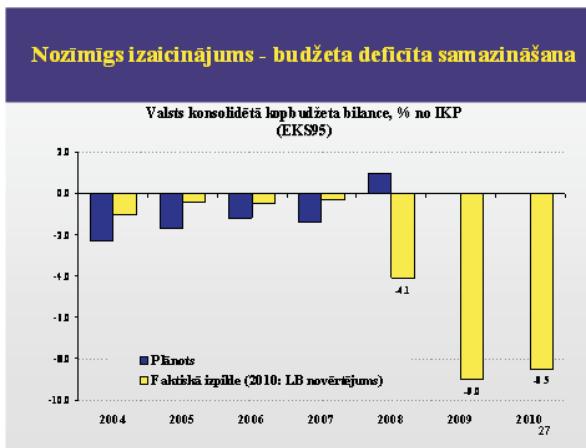
P - prognoze

Pirmais un pats galvenais – vai Latvija sasniegusi izaugsmes zemāko punktu? Nē, nav. Saskaņā ar mūsu aprēķiniem pirmsais kopprodukta kāpums ceturkšņa griezumā varētu notikt 2010. gada vidū, 3. ceturksnī. Ņemot vērā to, ka Latvijā gaidāmas vēlēšanas, diskusijas par nākamā gada budžetu, gribu būt piesardzīgs: ar to nepietiks,

lai 2010. gadā būtu pozitīva izaugsme. Diemžēl IKP šogad saruks aptuveni par 3%, un tikai nākamgad Latvijas IKP atkal palielināsies. Inflācija mums pašlaik problēmas nerada, bet, runājot par nākotni, ir svarīgi, lai inflācija būtu kontrolēta un nepārsniegtu 1–2% līmeni.

Pats galvenais izaicinājums ir 2011. gada budžets. Lai gan parlaments jau trīs reizes veicis nozīmīgus budžeta grozījumus un tam bijusi ļoti pozitīva nozīme situācijas stabilizēšanā, mēs vēl neesam atrisinājuši visas problēmas. Latvijas valsts 2009. gada budžeta deficits bija 9.0%, šajā gadā tas labākajā gadījumā varētu būt 8.5%.

Tas nozīmē, ka mēs tērējam aptuveni 1.1 mljrd. latu nenopelnītas naudas gadā. Naudas, kuras mums nav. Negribu jūs pārāk aizkavēt ar skaitliem, bet vienkāršs un viegli saprotams aprēķins – nākamgad IKP tiek plānots aptuveni 12.6 mljrd. latu apmērā, un, pamatojoties uz to, var plānot, kādi varētu būt ieņēmumi un izdevumi. Skaidri redzams, ka IKP konsolidētajā bilancē veidojas aptuveni 1.2 mljrd. latu deficitis. Naudas aizdevējiem esam apsolījuši: ja budžeta deficitis nebūs lielāks par 6.0% no IKP, pakāpeniski atgriezīsimies uz ilgtermiņā noturama finansēšanas ceļa. Valdības parāds ļoti bīstami tuvojas 60% no IKP. Pašlaik mūs neinteresē abstrakti skaitli, mūs interesē procentu maksājumi par šā parāda apkalpošanu. Mums nav naudas zinātnei, veselības aprūpei un izglītībai, jo pieaug parāda apkalpošanas izmaksas. Skaitli runā paši: mēs samaksājam veselības aprūpes vai izglītības budžetu tikai procentu maksājumos vien. 2012. gadā 300 milj. latu tiks izlietoti parāda apkalpošanai. Latvija ilgtermiņā to vairs nevar atlauties.

2011. gada budžeta scenārijs, lai izpildītu ar aizdevējiem panāktu vienošanos par budžeta deficitā samazināšanu

Latvijas Bankas 2011. gada budžeta prognoze

Nominālais IKP	Valsts konso lidētā kop budžeta ieņēmumi (EK S95), milj. latu	Valsts konso lidētā kop budžeta izdevumi (EK S95), milj. latu	Valsts konso lidētā kop budžeta bilance (EK S95), milj. latu	Valsts konso lidētā kop budžeta bilance, % no IKP*
12606	4230.2	5427.5	-1197.4	-9.5%

Ar aizdevējiem saskaitotais 2011. gada budžeta deficitā mērķis
6.0% = 756.4 milj. Ls

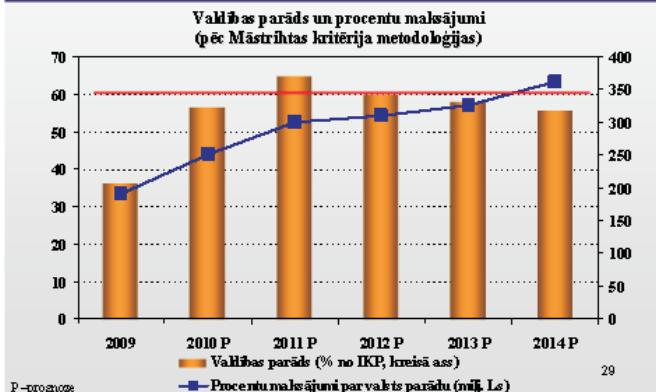
Nepieciešamais budžeta izdevumu samazinājums

441.0 milj. Ls

* - ja netiek veikta budžeta konsolidācija

28

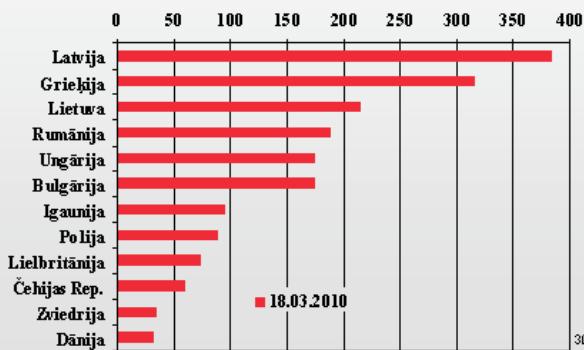
Valdības parāds bīstami tuvu Māstrihtas parāda kritērijam

Nākamais attēls rāda, kā Latviju uztver ārvalstu investori.

Latvija tika vērtēta kā riskantākā valsts Eiropā un viena no riskantākajām pasaule

5 gadu valsts kredītriska mij maiņas līgumu (CDS) cenas, bāzes punkti pret nominālu

Šis riska mērišanas indikators atspoguļo varbūtību, ka attiecīgā valsts noteiktā laikā nespēs pildīt savas parādsaistības. Latvija pašlaik ir pati riskantākā. Taču šeit redzams stāvoklis 18. martā. Pašlaik valsts, kas ir pilntiesīga Ekonomikas un monetārās savienības dalībniece, – Grieķija – ir riskantāka nekā Latvija.

**Stabilizējoties uzticamībai, arī riska novērtējums
nedaudz uzlabojas, bet saglabājas augsts**

5 gadu valsts kreditrisku mij. mājas līgumu (CDS) cenas, bāzes punkti pret nominālu

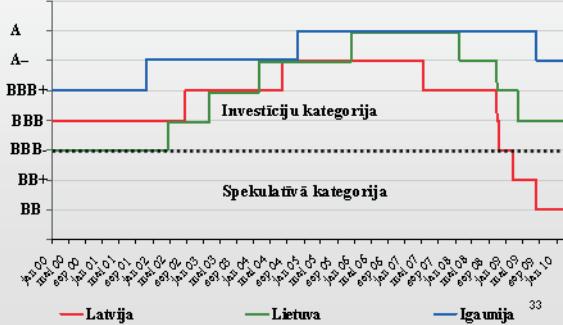

Latvija pusotru gadu atradusies investoru acīs visriskantāko un visvairāk kritizēto valstu vidū, bet tagad noticis lūzums. Kāpēc? Griekijā situācija nav uzlabojusies, bet Latvijā ir cerība, ka valdība rīkosies, ka valdība redz izeju no krīzes, parādījušies 2011. gada budžeta pirmie aizmetni, kas radījuši finanšu tirgos pārliecību, ka Latvijas tautsaimniecība veiksmīgi atveselosies.

Ko, laikus pieņemot 2011. gada budžetu, iegūs Latvijas valsts? Izzudīs neziņa un spekulācijas. Stabilizēties ārējais parāds. Atjaunosis konkurētspēja. Mūsu uzņēmēji spēs ne tikai ražot, bet arī pārdot, maksāt vairāk nodokļu, cilvēki spēs vairāk pirkst, atjaunosis iekšējais patēriņš, uzlabosies reitingi.

**Investoru uzticības atgūšana ir svarīgs priekšnosacījums
tautsaimniecības turpmākai attīstībai un valsts parāda
refinansēšanai pēc aizdevuma programmas beigām**

Standard&Poor's reitingu aģentūras ilgtelpīga valūtas saistību reitings

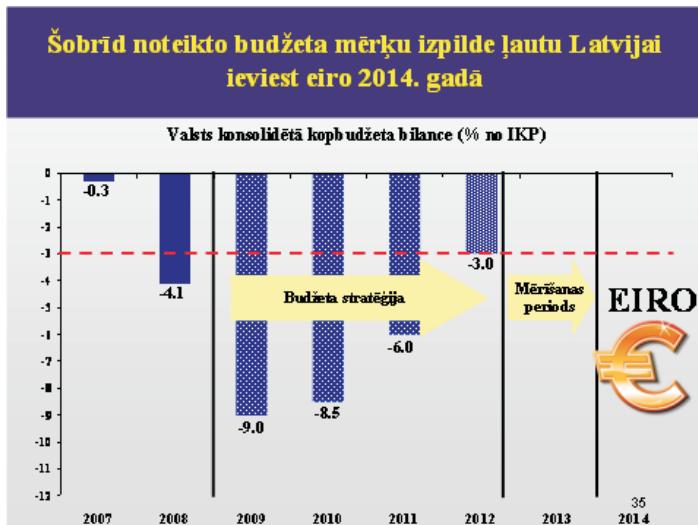

Kāda ir atšķirība starp Igauniju un Latviju? Latvijas reitings vēl ir spekulatīvajā kategorijā (zem melnās svītras), un tas nozīmē, ka Latvija ir ļoti riskanta valsts. Latvijai var aizdot, bet procentu likmes ir divreiz, trīsreiz augstākas nekā valstīm, kuras atrodas virs šīs melnās svītras. Procentu likmju starpība starp Latviju un Lietuvu un Latviju un Igauniju ir divi, trīs un pat četri procentu punkti.

Tie nav abstrakti skaitļi! Attiecībā uz Latvijas valsts ārējo parādu tie veido ļoti lielas konkrētas summas, ko Latvijas valsts nevis novirza tautsaimniecības attīstībai, bet vienkārši parāda samaksai. Piecas pakāpes mūs šķir no Igaunijas reitinga, un paies gadi, kamēr mēs to panāksim. Negrību būt pesimists, bet mani kolēģi saka, ka tie var būt 20 vai 25 gadi... Tā Latvija maksā par aizvadītajos gados ļoti sakarsēto ekonomiku. Jaunas investīcijas un jaunas darba vietas ir tas, kas Latvijai nepieciešams. Nav citu zāļu Latvijas tautsaimniecības problēmu risināšanai kā savlaicīga un skaidra 2011. gada budžeta pieņemšana.

Kas notiks, ja budžets netiks pieņemts laikus? Atjaunosies spekulācijas, ka fiskālā konsolidācija notiks nevis uz izdevumu samazināšanas, bet gan uz nodokļu paaugstināšanas rēķina, palielināsies ārējais parāds un procentu maksājumi, neuzlabosies konkurētspēja, mazināsies ekonomiskā aktivitāte un budžeta ieņēmumi, netiks raditas jaunas darba vietas.

Nobeigumā daži vārdi par eiro ieviešanu. Tā pašlaik nav pati svarīgākā lieta, bet eiro zināmā mērā būs balva par to, ka Latvija beidzot būs izpildījusi mājasdarbu, atgriezusies pie sabalansēta, ilgtermiņā uzturama finansēšanas veida.

2014. gads tiešām varētu būt ļoti reāls termiņš. Igaunijai pašlaik ir noslēdzošās sarunas ar Eiropas Centrālo banku un Eiropas Komisiju par to, lai nākamā gada sākumā ieviestu eiro un aizmirstu jebkādu nenoteiktību, kas saistās ar finanšu un valūtas sistēmas stabilitāti. Latvija izjutis negatīvas sekas no tā, ka daudzas investīcijas aizplūdīs uz Igauniju, jo Igaunijā būs eiro. Ja Latvijas budžeta deficitis nākamajā gadā būs 6% no IKP un 2012. gadā, nemot vērā, ka tautsaimniecība attīstīsies, sasniegis 3% no IKP, ja tiks izpildīti visi Māstrihtas kritēriji (tas varētu būt 2012. gada beigās, 2013. gada sākumā), 2014. gadā Latvija varētu ieviest eiro. Ja tas nenotiks, mēs paliksim pelēkajā zonā. Eiro ieviešana nav pašmērkis. Eiro būs instruments, lai piesaistītu Latvijai vairāk investīciju, lai Latvijā tiktu maksāti augstāki nodokļi, lai Latvija spētu daudzos sektoros pārtraukt preču ar zemu pievienoto vērtību ražošanu un ražot preces ar augstu pievienoto vērtību. Būtu ļoti ņēl, ja Latvija palaistu garām šo iespēju. Vēlāk inflācija noteikti palielināsies, iespējams, sāks augt arī ārējais parāds, un varbūt tad eiro varēs ieviest tikai 2017., 2018. vai pat 2020. gadā.

Akadēmīkis *Kurts Švarcs*

Radiācijas fizikas pētijumi: no Salaspils Atomreaktora līdz Darmštates Smago Jonu paātrinātājam

Lekcija nolasīta LZA sēdē 2010.gada 16.jūnijā. Videoierakstu sk. LZA interneta lapā – saite (http://www.lza.lv/lekcijas/LZA_sede_16.06.2010/index.htm)

Radiācijas fizikas eksperimenti LZA Fizikas institūtā tika uzsākti pagājušā gadsimta 60. gadu sākumā. Pētījumu virzieni bija sārmu metālu halogenīdu kristālu (NaCl, KCL, LiF) radiolīzes procesi. Paralēli eksperimentiem tika veidota arī tehniskā bāze tālākiem pētījumiem: kristālu audzēšanas iekārtas, optiskā spektroskopija (arī vakuuma UV), EPR, elektronu mikroskopija u.c. Paraugu apstarošanai izmantoja Salaspils atomreaktoru un gamma-staru kontūru, kā arī elektronu paātrinātāju (5 MeV). LiF kristālu apstarošana atomreaktorā, pateicoties kodolreakcijām $6\text{Li}(n, 4\text{He})3\text{T}$, deva iespēju pētīt radiolīzes procesus pie ļoti lielām absorbētām enerģijām. Zinātniskā virziena veidošanā piedalījās laboratorijas vadošie līdzstrādnieki J. Ekmanis, V. Gotlibs, J. Kristaps ons un A. Ozols (sk. [1–4, 9, 10]). Zinātniskajā darbā aktīvu dalību ņēma arī reaktora tehniskais personāls (D. Kalnīņš, K. Baltmugurs u.c.). Cieša sadarbība zinātniskajā darbā izveidojās ar J. Tīliku radiācijas ķīmijas laboratoriju [12]. Šo pētījumu rezultāti regulāri tika publicēti vietējos un starptautiskos izdevumos [1 – 3] un vēlāk tika apkopoti monogrāfijā [4]. Laboratorijā aspiranturā tika sagatavoti kadri arī augstskolām, no kurām īpaši jāmin Daugavpils Pedagoģiskais institūts

(pirmais aspirants A. Podiņš [2]). Par laboratorijas pētījumu starptautisko rezonansi liecina to sistematiskais apraksts enciklopēdijā „Gmelin Handbook of Inorganic Chemistry” [6]. Šo pētījumu rezultāti tika arī izmantoti smago jonu radiācijas efektu interpretācijai LiF kristālos [7, 8]. Fundamentālie pētījumi LiF kristālos (V. Gotlibs, Z. Grants, A. Ľušina) deva arī iespēju izstrādāt termoluminiscento dozimetru „TELDE” staru terapijai medicīnā (kopā ar prof. J. Nemiro, RMI).

70. gadu sākumā tika uzsākti optiskā ieraksta procesu pētījumi neorganiskos materiālos. Blakus sārmu metālu halogenīdu kristāliem, eksperimentos izmantoja arī elektrooptiskos materiālus (LiNbO_3 , LiTaO_3) un halkogenīdu pusvadītājus (As_2S_3 , As_2Se_3 , Sb_2S_3 , Sb_2Se_3). Svarīgākie eksperimentu rezultāti apkopoti monogrāfijās [9 – 11]. Optiskā ieraksta un hologrāfijas pētījumi dažādos materiālos padziļināja gaismas inducēto procesu izpratni dielektriķos un pusvadītājos. Monogrāfija [10] un A. Ozola zinātniskā aktivitāte sekmēja hologrāfijas attīstību Latvijā.

Literatūras norādes uz laboratorijas līdzstrādnieku publikācijām (P. Augustova, V. Gerbredera, Z. Granta, M. Grūbes, J. Kalniņa, V. Laizāna, D. Lūša, A. Ľušinas, I. Manikas, T. Meža, V. Pašēviča, F. Pirogova, D. Popeles, S. Rabšas, M. Reinfeldes, P. Stradiņa, J. Šuņina, J. Tetera, A. Vitola u.c.) ir dotas monogrāfijās [4, 5, 9, 10, 11].

Smago jonu radiācijas fizikas institūts Darmštatē (GSI Darmstadt) blakus galvenajam pētniecības virzienam kodolfizikā un elementāro daļiņu fizikā attīsta arī radiācijas pētījumus cietās vielās. Smago jonu izraisītie procesi cietās vielās ir izklāstīti pārskatos [13, 14]. Ātro smago jonu enerģijas pārnese dielektriķos notiek ar Kulona mijiedarbības palīdzību. Ar tās starpniecību smagie joni vielā inducē ātro elektronu plazmu, kura gala rezultātā režga atomus ierosina vai nobida, radot defektus un to agregātus vai arī fāžu pārejas, tai skaitā amorfizāciju [13, 14]. LiF kristālos smagie joni ierosina atomus, un defekti tiek radīti ar eksitonu mehānisma palīdzību [5, 14, 15]. Defektu veidošanās un to agregācija LiF kristālos ir atkarīga no jonu enerģijas un enerģijas zuduma lieluma (dE/dx), absorbētās dozas vai fluences (Φ , ioni/cm^2) un no apstarošanas temperatūras. Aplūkosim šos procesus LiF, kas apstarots ar dažādiem joniem no vieglā ^{12}C oglekļa jona līdz smagajiem ^{197}Au , ^{208}Pb vai ^{238}U joniem pie 8 K un 300 K [16–19].

Apstarojot ar joniem, kuriem enerģijas zudumi dE/dx ir mazāki par 10 keV/nm, defektu (krāsu centru) veidošanās notiek līdzīgi kā pie ātro elektronu vai rentgenstaru iedarbības, un krāsu centru sadalījums ap ātro jonu trajektoriju ir samērā homogēns. Apstarojot ar joniem, kuriem dE/dx ir lielāks par 10 keV/nm, defektu ģenerēšanās procesi jonu trekā stipri atšķiras: treka centrā (ar radiusu 1–2 nm) izveidojās cilindriska defektu agregātu zona (angliski „core”), ap kuru veidojās lielāka (ar rādiusu 10–50 nm) punktveida defektu zona ar parastajiem krāsu centriem (angliski „halo”). Jaunas paradības tika novērotas, apstarojot kristālus pie 8 K [20–22]. Pie zemām temperatūrām apstarošana ar viegliem joniem (^{12}C , ^{50}Ti) notiek līdzīgi kā pie

rentgenstaru iedarbības – defektu ģenerēšanās efektivitāte ir zemāka nekā pie 300 K. Turpretim apstarošana ar smagajiem joniem (197Au, 208Pb u.c.) pie temperatūras 8 K ir efektīvāka nekā pie 300 K. Šo parādību var izskaidrot ar lokālu temperatūras pieaugumu jonu trekā, kas sekmē Frenkeļa pāru separāciju un tādējādi palielina krāsu centru ģenerēšanās efektivitāti [5, 22, 23, 24].

Jāatzimē, ka GSI Darmstadt uztur plašus zinātniskos sakarus ar vairāk nekā 30 dažādiem institūtiem. Šajā sadarbībā iekļaujas arī LU Cietvielas fizikas institūts (I.Manika, J. Maniks), kas jonu izraisīto mehānisko išpašību pētīšanā ieņem vadošu vietu starptautiskā mērogā [25].

Izmantotā literatūra

- [1] В. И. Готлиб, Я. Ж. Кристапсон, К. К. Шварц, Ю. А. Экманис. Коллоидальные центры и процессы радиолиза в щелочно-галоидных кристаллах. – Рига: Зинатне, 1973. Вып. 7. Стр. 143–196.
- [2] K. Schwartz, A. J. Vitol, A. Podin, D. O. Kalnin, Yu. A. Ekmanis. Radiation effects in pile irradiated LiF. Phys. Stat. Sol. **18** (1966) 897.
- [3] Yu. Ekmanis, F. V. Pirogov, K. K. Schwartz. The process of colloidal center formation in alkali halide crystals during irradiation. Radiation Effects **7** (1983) 199.
- [4] К. К. Шварц, Ю. А. Экманис. Диэлектрические материалы: Радиационные процессы и радиационная стойкость. Рига: Зинатне, 1989.
- [5] Ч. Б. Лущик, А. Ч. Лущик. Распад электронных возбуждений с образованием дефектов в твердых телах. Москва, Наука, 1989.
- [6] Gmelin Handbook of Inorganic Chemistry. Berlin: Springer.
- [7] K. Schwartz, M. V. Sorokin, A. E. Volkov et al. Li colloids in heavy-ion-irradiated LiF crystals after thermal annealing. GSI Annual Report 2009. Darmstadt, 2010.
- [8] A. T. Davidson, K. Schwartz, J. D. Comins et al. Vacuum ultraviolet absorption and ion track effects in LiF crystals irradiated with swift ions. Phys. Rev. B **66** (2002) 214102.
- [9] К. К. Шварц, В. И. Готлиб, Я. Ж. Кристапсон. Оптические регистрирующие среды. Рига: Зинатне, 1976.
- [10] K. Švarcs, A. Ozols. Holografija – revolūcija optikā. Rīga: Zinātne, 1975.
- [11] K. Schwartz. The Physics of Optical Recording. Heidelberg: Springer, 1994.
- [12] Ю. З. Авотиньш, Л. Т. Бугаенко, Ю. Р. Дзелме, Ю. Е. Тилик. Лиолюминесценция. Рига: Зинатне, 1984.
- [13] K. Schwartz, C. Trautmann, R. Neumann. Electronic excitations and heavy-ion-induced processes in ionic crystals. Nucl. Instr. Meth. **B** 209 (2003) 73.
- [14] N. Itoh, D. M. Duffy, S. Khadshouri, A. M. Stoneham. Making tracks: electronic excitation role in forming swift heavy ion tracks. J. Phys.: Condens. Matter **21** (2009) 474205.
- [15] K. Schwartz. Electronic excitations and defect creation in LiF crystals. Nucl. Instr. Meth. **B** 107 (1996) 128.
- [16] K. Schwartz, C. Trautmann, T. Steckenreiter et al. Damage and track morphology in LiF crystals irradiated with GeV ions. Phys. Rev. B **58** (1998) 11232.

- [17] C. Trautmann, K. Schwartz, J. M. Costantini et al. Radiation defects in lithium fluoride induced by heavy ions. Nucl. Instr. Meth. **B** 229 (1998) 367.
- [18] M. Enculesu, K. Schwartz, C. Trautmann et.al. Heavy ion induced damage in NaCl and KCl crystals. Nucl. Instr. Meth. **B** 229 (2005) 397.
- [19] K. Schwartz, C. Trautmann, A. S. El-Said et al. Color-center creation in LiF under irradiation with heavy ions: Dependence on energy loss and fluence. Phys. Rev. B **70** (2004) 184104.
- [20] K. Schwartz, A. E. Volkov, K-O. Voss et al. Thermal spike effect on defect evolution in NaCl irradiated with light and heavy ions at 8 and 300 K. Nucl. Instr. Meth. **B** 245 (2006) 204.
- [21] K. Schwartz, M. Lang, R. Neumann et al. Damage creation in LiF and NaCl crystals irradiated with swift heavy ions at 8 and 300 K. Phys. Stat. Sol. (c) **4** (2007) 1105.
- [22] K. Schwartz, A. E. Volkov, M. V. Sorokin et al. Effect of electronic energy loss and irradiation temperature on color-center creation in LiF and NaCl crystals irradiated with swift heavy ions. Phys. Rev. B **78** (2008) 024120.
- [23] A. Lushchik, Ch. Lushchik, K. Schwartz et al. Creation of nanosize defects in LiF crystals under 5- and 10-MeV Au ions. Phys. Rev. B **76** (2007) 054114.
- [24] K. Schwartz, M. V. Sorokin, SA. Lushchik et al. Color center creation in LiF crystals irradiated with 5- and 10-MeV Au ions. Nucl. Instr. Meth. **B** 266 (2008) 2736.
- [25] I. Manika, J. Maniks, K. Schwartz. Swift-ion-induced hardening and reduction of dislocation mobility in LiF crystals. J. Phys. D: Appl. Phys. **41** (2008) 074008.

**Akadēmīķis Mārcis Auziņš
(Latvijas Universitāte)**

Par kvantu fiziku un ne tikai ...

Akadēmiskā lekcija nolasīta 2010.g. 25.novembrī Latvijas Zinātņu akadēmijas pilnsapulcē. Videoierakstu sk. LZA interneta lapā – saite
(http://www.lza.lv/lekcijas/LZA_pilnsapulce_25.11.2010/index.htm)

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS SĒDES

11. marta sēde. Latvijas kultūrainava pagātnē un mūsdienu skatījumā

Pēc LZA prezidenta Jura Ekmaņa ievadvārdiem referēja Latvijas izcilākie ainavas un kultūras vēsturnieki. *LZA kor.loc.* Aija Melluma „Dažādā ainava: domas, pētījumi, prakse”. *Dr. geogr.* Inese Stūre. „Ainavas tuvplāns: cilvēka dzīves telpas saprašana”. Ainavu arhitekte Ilze Janele. „Bijušo muižu centru kultūrainavas problēmas”. Akadēmiķis Ojārs Spārītis. „Dievnamī Latvijas kultūrvīdē”. *LZA kor.loc.* Juris Urtāns. „Pārdomas par Latvijas jūras dibena kultūrainavu”. Akadēmiķis S. Cimermanis. „Dažas kultūrvēstures dokumentu kopas par Latvijas ainavu”.

17. marta LZA izbraukuma sēde LU Matemātikas un informātikas institūtā

Sēdi sagatavoja LZA Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļa. Līdz ar dabas zinātņu pētniekiem sēdē piedalījās arī humanitāro un sociālo zinātņu pārstāvji, kuri vēlējās vairāk uzzināt par institūtu un tā piedāvātajām skaitlošanas resursu iespējām.

Ar referātiem par aktuālākajiem datorzinātņu un matemātikas sasniegumiem un problēmām valstī viesus informēja LU MII vadošie zinātnieki (LZA īstenais loceklis J.Bārzdiņš un LZA korespondētājoceklī U.Raitums un F.Sadīrbajevs, kā arī R.Balodis-Bolužs, I.Opmane un G.Bārzdiņš). Lai iepazītu LU MII ikdienu, LZA pārstāvji apmeklēja Sistēmu modelēšanas un programmatūras tehnoloģiju laboratoriju un Mākslīgā intelektā laboratoriju, kā arī aplūkoja LU MII serverus, Akadēmiskā datortīkla laboratorijas „SigmaNet” klientu apkalpošanas centru un CERT. NIC.LV telpas. Noslēgumā LU Skaitlošanas tehnikas un informātikas vēstures muzejā interesentus pulcēja muzeja vadītājs Andrejs Skuja. Unikālā muzeja apmeklēšana un izcilā gida stāsti atstāja uz visiem lielu iespādu.

Latvijas Zinātņu akadēmijas izbraukuma sēdes dalībnieki, iepazinušies ar LU MII gatavību sagatavot ERAF aktivitātes 2.1.1.3.2. „Informācijas tehnoloģiju infrastruktūras un informācijas sistēmu uzlabošana zinātniskajai darbībai” projekta koncepciju, pieņēma lēmumu atbalstīt institūta priekšlikumu un ierosina LR Izglītības un zinātnes ministrijai apstiprināt LU MII par projekta koordinatoru un uzdot tam kopā ar Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Universitāti un Elektronikas un datorzinātņu institūtu veikt minētā projekta attīstības koncepcijas izstrādi.

23. aprīļa sēde. Daugavas ekosistēma un tās ilgtspējīga attīstība

Sēdē noklausījās un apsprieda 4 referātus: „Daugavas ekosistēmas izpēte un ekoloģiskā kvalitāte (*Dr.biol.* Gunta Spriņģe, LU, *Dr.biol.* Elga Parele, LU BI), „Fitoplanktons kā Daugavas ekoloģiskā stāvokļa raksturotājs” (*Dr.biol.* Ivars Druvietis, LU), „Daugavas ūdeņu kvalitātes ilgtermiņa izmaiņas” (*Dr.geogr.* Ilga Kokorite, LU) un „Daugavas kā ūdenstransporta sistēmas izveidošanas potenciāla ietekme uz tās sateces baseinu un Baltijas jūru” (*Dr.biol.* Elmīra Boikova, LU BI). Sēdē pieņemā rezolūciju par LZA viedokli par kuģojamā Daugavas ūdensceļa izveidi, tajā teikts:

1. Nemot vērā Latvijai saistošos normatīvos dokumentus**, kā arī „Daugavas lokos” izveidotās NATURA 2000 teritorijas saglabāšanas nepieciešamību, *Latvijas Zinātnu akadēmija (LZA) kategoriski iebilst pret jebkādu Daugavas ekosistēmas iespējamo pārveidi, lai izmantotu Daugavas gultni kā rūpniecisku transporta kanālu uz Baltkrieviju, Ukrainu un Krieviju.*

2. Nemot vērā vairāku tautsaimnieku apsvērumus, ka Daugavas pārveidošana par kuģojamu upi ekonomiskā ziņā ir augstākā mērā neracionāla un nerentabla. Tā raditu ne tikai neatgriezeniskus ekoloģiskus zaudējumus, bet arī tradicionālo dabas ainavu degradāciju, apdraudētu Daugavas krastos esošo pilsētu un apdzīvoto vietu kultūrvēsturiskos pieminekļus, pazeminātu funkcjonējošo Daugavas HES jaudas. Ūdens daudzums Daugavā ir nepietiekams, lai nodrošinātu lieljaudas kuģu pietiekamu iegrīmi. Gultnes mākslīga padziļināšana prasītu milzīgus ekonomiski neattaisnotus kapitālieguldījumus, papildus nemot vērā faktu, ka kanāla ekspluatācija ziemas apstākjos ir apgrūtināta. *LZA kategoriski iebilst pret kuģojamū Daugavas ūdensceļu projektu iekļaušanu jebkādos Latvijas nacionālās stratēģijas plānu un vīziju projektos sakarā ar šādu scenāriju utopisko raksturu.*

Daugavas kuģojamā ceļa īstenošanas vietā LZA sēdes dalībnieki atzīst par nepieciešamu piesaistīt ES līdzekļus, lai radikāli modernizētu un uzlabotu dzelzceļu un autoceļu komunikāciju, nodrošinot Baltijas sasaisti ar ES un NVS valstīm.

3. Ievērojot pasaules un īpaši Eiropas negatīvo pieredzi, kas gūta pagājušā gadsimta 60.–70. gados upju pārveidē par transporta sistēmām, kā arī nemot vērā Pasaules Bankas un Pasaules dambju komisijas deklarētās brīdinājumu rekomendācijas saistībā ar jaunu dambju sistēmu un hidroelektrostaciju būves izraisītiem nopietniem riskiem un apdraudējumiem ne tikai upju un to baseinu dabiskajam ekoloģiskajam potenciālam, bet lielā mērā arī cilvēku dzīves kvalitātei, *LZA zinātnieku nostāja ir – nepielāaut Daugavas nodošanu koncesijā uzņēmēju grupas interesēs, lai veiktu, iespējams, nelabojamus un pat postošus upes pārveides pasākumus.*

4. Nemot vērā jau „Trešās atmodas” laika pamatotos argumentus pret Daugavpils HES celtniecību, *atzūt LR Saeimas un valdības līmenī Daugavu ar tās dabisko tecējumu par Latvijas nacionālo vērtību, kas maksimāli jāsaudzē.*

5. Nemot vērā Dabas parkā „Daugavas loki” un aizsargājamo ainavu apvidū „Augšdaugava” saglabātās unikālās dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, pieprasīt *nekavējoties izvirzīt šo teritoriju iekļaušanai UNESCO Dabas un kultūrvēsturisko mantojumu sarakstā un izskatīt jautājumu par Nacionālā parka izveidi šajās teritorijās.*

Rezolūcija tika nosūtīta Valsts prezidentam, Ministru prezidentam un satiksmes ministram. Pēc informācijas apmaiņas Satiksmes ministrija paziņoja, ka tā neatbalsta un nevirzīs izskatīšanai Ministru kabinetā A/S „Enerģētika un ūdens transports” un A/S „Ūdens enerģētikas un transporta sistēma Rīga-Hersona-Astrahaņa” piedāvatos priekšlikumus Daugavas baseina apsaimniekošanai.

2010. gada septembrī UNESCO Latvijas Nacionālajai komitejai (LNK) tika iesniegta nominācija „Par Aizsargājamo ainavu apvidu „Augšdaugava” (NATURA 2000) iekļaušanu UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā”. 2011. gada janvārī notika UNESCO LNK pārstāvju, piaeicināto ekspertu un nominācijas iesniedzēju vizite Daugavpili un Krāslavā. 25. februārī UNESCO LNK Asambleja iekļāva minēto objektu UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas Nacionālajā sarakstā.

14. maija sēde. Zinātnes popularizēšana sabiedrībā

LZA Mazajā zālē notika LZA FTZN organizēta sēde „Zinātnes popularizēšana sabiedrībā”. Par Astronomijas gada rezultātiem Latvijā un pasaulē referēja *Dr.sc. comp. Mārtiņš Gills.*

Sēdes lēmums

Par Astronomijas gada rezultātiem Latvijā un pasaulē

ANO 62. Ģenerālā Asambleja 2009. gadu pasludināja par Starptautisko Astronomijas gadu pārliecībā, ka tam varētu būt izšķiroša nozīme sabiedrības apziņas paaugstināšanā par astronomijas un fundamentālo zinātņu nozīmi ilgtspējīgā attīstībā. Tas nozīmē – veicinot piekļuvi vispārējām zināšanām par dabaszinātnēm, izbaudot astronomijas piedāvāto atklāsmes prieku, spēcinot formālo un neformālo zinātņu apmācības procesus skolās, ar zinātnes centru, muzeju un citu atbilstošu līdzekļu palīdzību stimulēt studentu pieplūduma pieaugumu ilgtermiņā zinātnes un tehnoloģiju jomā.

Starptautiskais astronomijas gads SAG2009, kura ietvaros pasākumi notika 148 valstīs, netika uzskatīts par atsevišķu gadījuma rakstura notikumu, tas tika paredzēts

kā līdzeklis, lai dibinātu sadarbības struktūras, veiktu ilgstošas pašpietiekamības aktivitātes un radītu inovatīvas koncepcijas astronomijas popularizēšanai.

Latvijā vairāk nekā 30 SAG2009 pasākumos, neskaitot regulāros debess demonstrējumus LU Astronomiskajā tornī un *Starspace* observatorijā Rāmkalnos, piedalījās vairāki tūkstoši apmeklētāju. Latvijas iedzīvotājiem interese par astronomijas jautājumiem ir, taču nav nodrošinātas pietiekamas iespējas to apmierināt un attīstīt. Skolu rīcībā ir 50 teleskopu, no kuriem aktīvi tiek izmantota tikai puse.

Ir pierādīts, ka noteicošo lomu sabiedrības attieksmē pret zinātni veido iespāidi un uzskati, kādi iegūti un izveidoti skolas gados. Tādējādi, lai atklātu potenciālus jauno pētnieku un inženieru talantus, ir nepieciešams dot iespēju interesantā un aizraujošā formā mācību procesā izzināt vismaz dažas zinātnes darbības sfēras un galvenās metodes.

Latvijas Zinātnu akadēmija uzskata, ka šādu lomu spēj veikt iepazīšanās ar astronomiju. Šī nodarbe satur labus priekšnosacījumus vizuāli bagātam stāstam par pasaules uzbūvi, cilvēces un zinātnes izaicinājumiem, kā arī kalpo par labu tiltu citu zinātni apguvei.

3. jūnijā LZA izbraukuma sēde Jaunpiebalgā „Piebalga Latvijas kultūrā”.

Sēdi organizēja HSZN. Par Piebalgas īpašo kultūrvēsturisko lomu Latvijā, par tās izcilajiem darbiniekiem, arī par Karlu Eduardu Napjerski referēja akad. Jānis Stradiņš. Sēdes dalībnieki iepazinās ar Emīla Dārziņa muzeju, Jaunpiebalgas Novadpētniecības muzeju un vidusskolu, Sv. Toma baznīcas atjaunošanu, Kārla Zāles veidoto pieminekli Brīvības cīņās kritušajiem, tikās ar Jaunpiebalgas novada Domes priekšsēdētāju Laimi Šāvēju un SIA „Piebalgas Alus” valdes priekšsēdētāju Ināru Dūklavu.

16. jūnija sēde. LZA Lielās medaļas pasniegšana akadēmiķim Kurtam Švarcam

LZA sēde bija veltīta LZA Lielās medaļas 2010.gada laureātam akadēmiķim Kurtam Švarcam. Tika pasniegta LZA Lielā medaļa, kas piešķirta par izciliem darbiem un praktiskiem risinājumiem radiācijas fizikā un holografijā. *Laudatio* savam profesoram teica viens no viņa izcilākajiem audzēkņiem akadēmiķis Juris Ekmanis. Laureāts nolasīja akadēmisko lekciju „Radiācijas fizikas pētījumi: no Salaspils Atomreaktora līdz Darmštates Smago jonu paātrinātājam”. Klausītāju vidū kuplā skaitā bija pulcējušies profesora bijušie studenti, aspiranti un kolēģi no Zinātnu

akadēmijas Fizikas institūta, kur viņš vairāk nekā 30 gadus (1961– 1992) strādāja dažādos amatos: laboratorijas vadītājs, zinātniskais direktors, Salaspils atomreaktora zinātniskais vadītājs.

23. septembra sēde. Tautas veselības nākotne Latvijā – problēmas un konsekvenses.

Ar ziņojumiem uzstājās veselības un ekonomikas eksperti, kuri runāja par tādām nozīmīgām tēmām kā bērnu veselības rādītāji un mirstība, dzimstība un paaudžu nomaiņa, tās ietekme uz valsts ekonomiku nākotnē. Referātus nolasīja prof. I. Rumba-Rozenfelde (“ANO Tūkstošgades attīstības mērķu izpilde: starpdisciplinārs skatījums uz bērnu mirstību Latvijā”), organizācijas „Glābiet bērnus” priekšsēdētāja Dr.med. I.Ebela (“ANO konvencija par bērnu tiesībām un bērnu veselības rādītāji Latvijā gadu retrospekcija”), akad. P.Zvidriņš („Dzimstība un paaudžu nomaiņa Latvijā”) un akad. R. Karnīte („Latvijas demogrāfiskā profila ekonomiskās sekas”). Tika pieņemts LZA sēdes lēmums:

LZA 2010. gada 23. septembra sēdes „Tautas veselības nākotne Latvijā – problēmas un konsekvenses” dalībnieki, noklausoties nozaru speciālistu ziņojumus un debatēs izteiktos priekšlikumus, konstatēja:

- Latvijas iedzīvotāju dzimstības, bērnu veselības, mirstības, paaudžu nomaiņas rādītāju apzināšana un izpēte ir valstiski nozīmīga. Latvijā bērnu un mātes veselība un mirstība ir problēmautājumi, bet mirstību ietekmējošie parametri līdz šim pētīti nepietiekami.
- No pasaules perspektīvas Latvija pieder industriālo valstu reģionam ar zemu bērnu mirstību, tomēr Eiropas reģionā Latvijā bērnu mirstība ir viena no vis-augstākajām (četru sliktāko valstu vidū Eiropas Savienībā) un ir augstākā Baltijas valstīs. Bērnu mirstību var ietekmēt dažādi parametri: sociālekonomiski (iekšzemes kopprodukts, nevienlīdzība ienākumu sadalē) veselības aprūpes organizācija (primārā aprūpe, stacionāru tikls un pieejamiņa, pacientu līdzmaksājuma īpatsvars veselības pakalpojumos u.c.), epidemioloģiskā situācija, izglītība, migrācija, u.c.
- Latvijā augstāka nekā citās valstis galvenokārt ir zīdaiļu mirstība uz noteiktu perinatālā perioda stāvokļu, iedzimtu anomāliju un citu cēloņu (t.s. zīdaiļu pēķēnās nāves sindroms) rēķina. Valsts Pētījumu programmas „Latvijas iedzīvotāju dzīvīdzī un dzīves kvalitāti apdraudošo galveno patoloģiju zinātniska izpēte ar multidisciplināra pētnieciskā konsorcija palīdzību” ietvaros noskaidrots, ka bērnu mirstība Latvijā ir īpaši atkarīga no sociālekonomiskā ietvara, tāpat kā tas ir jaunattīstības valstīs.

- Bērnu mīstība un sašaurinātā paaudžu nomaiņas specifika Latvijā rada labvēligus apstākļus neatgriežami lejupslidoša iedzīvotāju skaita tendencēi un draudus darbaspēka nodrošinājumam un labklājības mērķu sasniegšanai Latvijā jau tuvākajā laikā.

Nolēma:

- Atbalstīt starpnozaru pētniecību, t.s., valsts finansētu projektu izveidi, bērnu veselības, paaudžu nomaiņas, darbaspēka nodrošinājuma jomā Latvijā.
- Ierosināt izveidot starpdisciplināru darba grupu demogrāfisko, t.s., bērnu veselības un mīstības problēmu risināšanai, iesaistot vadošos ārvalstu speciālistus.

11. novembra sēde. Sarunas par teātri

LZA Senāta zālē notika tradicionālā LZA sēde. Sarunu uzsāka akad. V. Hausmanis, raksturojot savus uzskatus un iespaidus par Latvijas teātra mākslu. Turpināja: Baiba Rivža, Evita Sniedze, Jānis Streičs, Pauls Putnīš. Par teātra dzīves un aizvadītās sezonas aktualitātēm izteicās arī citi teātra mākslu milošie.

8. decembra sēde. Kurzemes Literatūras un mākslas biedrībai – 195

Atsaucoties uz nozīmīga notikuma atceri, LZA HSZN un Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejs sarīkoja izbraukuma sēdi Jelgavā Biedrība savulaik dēvēta par Zinātņu akadēmijas pirmo aizmetni. Šo kultūras faktu novērtēja muzeja direktore Gita Grase, LZA prezidents Juris Ekmanis, LLU prorektors Arnis Mugurēvičs. Zinātniskos ziņojumus nolasīja Dr. med. Valdis Pīrāgs „Brīvmūrniecība Latvijā un tās saistība ar Kurzemes Literatūras un mākslas biedrības nodibināšanu”, Dr. hist. Armands Vijups „Kurzemes literatūras un mākslas biedrība un arheoloģijas attīstība Latvijā 19.gs.”, Edvarda Šmitē „Artefaktu krāšana, saglabāšana un izpēte kā viens no KLMB darbības virzieniem”, akad. Jānis Stradiņš „Jelgavas universitātes 109 dienas”, Dr. philol. Regīna Kvašīte un Gerda Čepaitiene (Lietuvos Republika) „Jons Jablonksis: Lietuvā un Latvijā”, PhD Ainārs Dimants „Eiropas Žurnālistikas observatorijas redzējums: no „Latviešu Avīzēm” uz „Latvijas Avīzi”. Žurnālistu profesionālā un nacionālā identitāte Latvijā”, Mihails Gorskis „T. Grothusa uzskati mūsdienu zinātnes skatījumā”, Ivars Zupiņš „E. K. Eihvalds: paleontoloģijas pirmsākums un mūsdienas”.

LZA SENĀTA DARBĪBA

SENĀTA SĒDES

2010. gadā notika 10 Senāta sēdes.

LZA Senāta sēde 2010. gada 19. janvārī

- Senāts apstiprināja balvu ekspertu komisiju lēmumus par LZA vārdbalvu un balvu jaunajiem zinātniekim piešķiršanu.
- Senāts noklausījās:
Akadēmiķu Ilgas Jansones un Tālava Jundža atskaiti par Letonikas programmas rezultātiem un informāciju par Nacionālās identitātes programmas ievirzi;
- Senāts izvirzīja Valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanai ilggadējo Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas zinātnisko sekretāri *Dr.sc.ing.* Ē.Tjūnīnu.
- Senāts apstiprināja LZA Ētikas komisijas sastāvu: V.Kluša, M.Kūle, A.Strakovs, P.Zālītis, J.Priedkalns, V.Skujīna.

LZA Senāta sēde 2010. gada 9. februārī

- Senāts noklausījās:
LR izglītības un zinātnes ministres, LZA korespondētājlocekles Tatjanas Koķes informāciju par zinātnes situāciju Latvijā 2010.gadā;
Akadēmiķes Baibas Rivžas ziņojumu “Augstākā izglītība, zinātne un uzņēmējdarbība – pamats tautas labklājībai”;
- Senāts piešķira LZA Lielo medaļu akadēmiķiem Mārcim Auziņam un Kurtam Švarcam (Vācija).
- Senāts apstiprināja HSZN 4.februāra sēdes lēmumu un piešķira LZA goda doktora grādu tiesību zinātnēs Jānim Bolim (*Dr.h.c.iur.*) un goda doktora grādu filoloģijā Līvijai Volkovai (*Dr. h.c. philol.*).

LZA Senāta sēde 2010. gada 30. martā

- Senāts noklausījās:
Valsts arhīvu ģenerāldirektora Valda Štāla, Latvijas Valsts vēstures arhīva direktora vietnieces *Dr.hist.* Valdas Pētersones un Latvijas Valsts arhīva

direktorees Dainas Kļaviņas ziņojumus par situāciju Latvijas valsts arhīvos un attīstības perspektīvām saistībā ar jauno Arhīvu likumu;

LZA korespondētājocekļa Gunta Zemiša informāciju par situāciju vēstures žurnālu izdošanā;

Arhīva vadītājas Rūtas Skudras informāciju par LZA arhīva darbu un problēmām;

LZA ģenerālsekreterā akadēmiķa Valda Kampara pārskatu par LZA darbību 2009.gadā.

- Senāts piešķira A.Balklava balvu zinātnes popularizēšanā *Dr.sc.comp.* Mārtiņam Gillam (Latvijas Universitāte) – par starptautiskā astronomijas gada 2009 Latvijā sagatavošanu un koordinēšanu.

LZA Senāta sēde 2010. gada 27. aprīlī

- Senāts noklausījās:

E.Siliņa balvas laureātes *Dr.habil.phys.* Larisas Grigorjevas zinātnisko ziņojumu “Radiācijas defektu veidošana un relaksācijas procesi kompleksos oksīdu kristālos un nanostruktūrās”.

- Senāts apsprieda:

LZA Pavasara pilnsapulces rezultātus;

Izmaiņas zinātnieka ētikas kodeksā.

- Senāts apstiprināja LZA jaunu locekļu vakances 2010.gada vēlēšanās.

LZA Senāta sēde 2010. gada 1. jūnijā

- Senāts noklausījās:

UNESCO Nacionālās komisijas ģenerālsekreterāres Dagnijas Baltiņas informāciju par bioloģiskās daudzveidības gadu pasaulei un Latvijā;

DU rektora LZA korespondētājocekļa Arvīda Barševska ziņojumu “Bioloģiskā daudzveidība Latvijā – Daugavpils Universitātes pētījumi”;

Daugavpils Universitātes Sistemātiskās bioloģijas institūta vadošās pētnieces *Dr.biol.* Muzas Kirjušinas ziņojumu “Zivju parazītu faunas pētījumi Latvijā un parazitoloģijas attīstība DU”;

Latvijas Dabas muzeja Izglītības nodaļas vadītājas *Mg.biol.* Diānas Meijeres ziņojumu “Bioloģiskās daudzveidības gads Latvijas Dabas muzejā”.

- Senāts pieņēma lēmumu par LZA balvām 2011.gadā.

LZA Senāta sēde 2010. gada 29. jūnijā

- Senāts noklausījās:
  - Akadēmiķa Viktora Hausmaņa, *Dr.philol.* Māras Grudules un *Dr.philol.* Evas Eglājas-Kristones ziņojumus par tēmu “Baltijas valstu salīdzināmā literatūra”.
  - Senāts pieņēma lēmumu ierosināt iekļaut latviešu Jāņu tradīciju Pasaules nemateriālās kultūras mantojuma sarakstā.

LZA Senāta sēde 2010. gada 14. septembrī

- Senāts noklausījās:
  - Akadēmiķa Ēvalda Mugurēviča ziņojumu “Pāvesta legāta Franciska no Moliano 1312.gada izmeklēšanas protokols par Krusta kariem Livonijā”;
  - LZA ģenerālsekretāra Valda Kampara informāciju par izvirzītajiem LZA loceklu kandidātiem.
- Senāts izvirzīja LR Ministru kabineta 2010.gada balvai zinātnē akadēmiķi Rafailu Rozentālu par nieri transplantācijas metožu izstrādāšanu un ieviešanu Latvijas medicīnas praksē.

LZA Senāta sēde 2010. gada 26. oktobrī

- Senāts noklausījās ziņojumus:
  - “Farmakologa un ģenētiķa pieejas cukura diabēta, autoimūno slimību un jaundabīgo audzēju problēmām” (LZA korespondētājoceklis Nikolajs Sjakste);
  - “Energoresursu racionālas un efektīvas izmantošanas sistēmpētījumi, ievērojot atjaunojamo energoresursu izmantošanas iespējas Latvijā” (LZA korespondētājoceklis Pēteris Šipkovs).
- Senāts apstiprināja :
  - Kandidātu sarakstu 2010.gada jaunu loceklu vēlēšanām;
  - Fizikas un tehnisko zinātņu nodalas 22.septembra sēdes lēmumu un piešķīra LZA goda doktora grādu (*Dr.h.c.sc.comp.*) Jānim Bičevskim.

LZA Senāta sēde 2010. gada 9. novembrī

- Senāts noklausījās ziņojumus:

“Hologrāfija un läzergaismas izraisītie procesi vielā” (LZA korespondētājoceklis Andris Ozols);

“Bioloģiski aktīvu savienojumu sintēze uz β-laktāma un 2-pirolidinona heterocikla pamata” (LZA korespondētājoceklis Grigorijs Veinbergs);

“Bērnu mirstības un invaliditātes riska faktoru izpēte” (LZA korespondētājocekle Ingrīda Rumba-Rozenfelde);

“Tuberkuloze – aktuāla sabiedrības un indivīda veselības problēma Latvijā” (LZA korespondētājocekle Ludmila Viksna).

- Senāts apsprieda LZA jauno locekļu kandidatūras un izstrādāja ieteikumus pilnsapulcei šajā jautājumā.

LZA Senāta sēde 2010. gada 7. decembrī

- Senāts noklausījās ziņojumu:

“Vikingu kuģu replikas un Latvija” (LZA korespondētājoceklis Juris Urtāns).

- Senāts noklausījās informāciju:

Par 12.Baltijas Intelektuālās sadarbības konferenci Viļnā 4.–5.novembrī;

Par 24.Baltijas zinātņu vēstures konferenci Tallinā 9.oktobrī;

Par ierosinājumiem Latvijas zinātņu vēstures notikumu iekļaušanai UNESCO atzīmējamo datu skaitā (RPI 150 gadu dibināšanas atcere 2012.g. un P.Valdena 150 gadu dzimšanas dienas atcere 2013.g.).

- Senāts apsprieda LZA Rudens pilnsapulces rezultātus.

- Senāts apstiprināja:

atjaunināto LZA Terminoloģijas komisijas (TK) vadības sastāvu;

- LZA goda locekli profesoru Heinrihu Strodu un LZA goda locekli Jāni Streiču par Sēlijas asociācijas goda biedriem.

2010. GADĀ PIEŠĶIRTIE LZA ATZINĪBAS RAKSTI

2010.gadā Senāts piešķīra Atzinības rakstus:

- LZA korespondētājloceklīm Vilnim Zariņam par pasaules filozofiskā mantojuma apguvi un popularizēšanu latviešu valodā (2010.gada 30.martā);
- LZA korespondētājloceklīm Jurim Borzovam par nozīmīgu ieguldījumu lietišķās datorzinātnes un akadēmiskās izglītības attīstīšanā un sadarbības ar industriju veicināšanu Latvijā (2010.gada 30.martā);
- LZA goda loceklei Ludmilai Azarovai par izciliem nopelniem literatūras un kultūras attīstībā Latvijā un Ojāra Vācieša mantojuma izpētē un saglabāšanā (2010.gada 30.martā);
  - *Dr.hist., Dr.h.c.* Jānim Apalam par ezerīļu identificēšanu Latvijā un to ieklaušanu mūsdienu kultūrvidē (2010.gada 14. septembrī);
  - LZA īstenajai loceklei Dacei Markus par zinātniskiem sasniegumiem valodniecībā un pedagoģijas zinātnes vadībā, par aktīvu līdzdalību valsts programmas “Letonika” īstenošanā (2010.gada 13.oktobrī);
  - LZA korespondētājloceklīm Imantam Bērsonam par lielu ieguldījumu atomfizikas attīstībā Latvijā (2010. gada 7. decembrī).

LZA PREZIDIJA DARBĪBA

Prezidijs strādā saskaņā ar LZA Statūtiem (p.5.3.2). Prezidijs uz sēdēm sanāk regulāri, reizi nedēļā. 2010. gadā notikušas 34 prezidija sēdes. Prezidijs uzmanības lokā 2010. gadā bija galvenokārt šādi jautājumi:

- Zinātnes stāvoklis un zinātnes politika Latvijā
- LZA un Latvijas zinātnes budžets 2010. un 2011. gadam
- Eiropas Savienības Struktūrfondu zinātnei izlietojums
- Valsts pētījumu programmas
- Valsts nozīmes pētniecības centru veidošana
- Eiropas Komisijas Ietvara programmas Latvijas zinātniskie projekti
- Svarīgākie notikumi Latvijas un Latvijas zinātnes dzīvē
- Ar Zinātniskās darbības likumu saistīto normatīvo aktu izstrāde
- LZA Senāta sēžu un pilnsapulču gatavošana un to rezultāti
- LZA un tās zinātnu nodaļu organizētu pasākumu (konferenču, sēžu u.tml.) rosināšana un to norises izvērtēšana
- LZA un Latvijas zinātnes starptautiskās sadarbības izvērtēšana un veicināšana
- Sadarbība ar Igaunijas, Lietuvas, Ziemeļvalstu u.c. zinātnu akadēmijām
- Zinātnes un sabiedrības attiecības, īpaši sakarā ar kārtējo Baltijas intelektuālās sadarbības konferenci novembrī Vīļnā, kuras centrālais jautājums bija šī tēma
- Sabiedrisko attiecību veidošana. Zinātnes atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos. Zinātnes popularizēšana
- Sadarbība ar universitātēm un citām augstskolām
- Sadarbība ar Rīgas Latviešu biedrību, citām nevalstiskajām organizācijām
- Žurnāla "Latvijas Zinātnu akadēmijas Vēstis" izdošana
- Sadarbība ar Izglītības un zinātnes ministriju, Ekonomikas ministriju, Aizsardzības ministriju, Latvijas Zinātnes padomi un citām zinātni organizējošām institūcijām
- Atbalsts emeritētajiem zinātniekiem
- Sadarbība ar atbalstītājiem (organizācijām, mecenātiem) un atbalstītāju līdzekļu piesaistīšana pētījumiem, balvām un stipendijām zinātniekiem un studentiem
- Latvijas zinātnes sasniegumu izvērtēšana
- LZA balvu piešķiršana, to laureātu godināšana

Uzskaitītais jautājumu klāsts ir tradicionāls prezidija darbībai. 2010. gadā galvenā uzmanība tika veltīta jautājumiem, kas bija saistīti ar Latvijas zinātnes finansējumu kopumā (ņemot vērā krīzes apstākļus), ar zinātnieku un zinātnisko institūtu darbību saistīto likumdošanu.

LZA prezidents J. Ekmanis, viceprezidents J. Jansons un ārlietu sekretārs A. Siliņš aktīvi iesaistījušies zinātnes likumdošanas un finansējuma jautājumu apspriešanā LR Saeimā un Ministru kabinetā. Visi prezidija locekļi iekļāvušies Latvijas Zinātnes padomes darbā, ir tās locekļi, padomdevēji vai eksperti. Ārlietu sekretārs A. Siliņš ir Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs. LZA prezidents J. Ekmanis ir Augstākās izglītības padomes loceklis. LZA ģenerālsekreterā vietnieks R. Valters vada Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisijas darbu un Valsts emeritēto zinātnieku padomi. Tas viss kopumā nodrošina LZA būtisku ietekmi uz Latvijas zinātni.

LZA VALDES DARBĪBA

LZA Valde strādāja saskaņā ar LZA statūtiem un LZA Senāta apstiprināto nolikumu. Valdes pārraudzībā bija LZA pilnsapulču, Senāta un Prezidija lēmumu izpilde, kā arī operatīvā darba plānošana.

Valde apsprieda LZA budžeta izpildi 2010. gadā un 2011. gada budžeta projektu, LZA sēžu tematiku, apstiprināja LZA darbinieku algu sarakstu 2011. gadam, LZA balvu piešķiršanas grafiku un finansējumu, apstiprināja LZA un nodoļu sēžu pusgada plānus, LZA personāla darba kārtības noteikumus. Diskutēta LZA sadarbība ar LR Saeimas Izglītības un zinātnes komisiju, Izglītības un zinātnes ministriju, Ekonomikas un Zemkopības ministrijām, Latvijas Zinātnes padomi, Augstākās izglītības padomi, universitātēm, ārzemju partnerorganizācijām, Latvijas plašsaziņas līdzekļiem.

Valde regulāri uzklausīja un apsprieda LZA lietu pārvaldnieka Vitalija Kozlovska ziņojumus par LZA valdījumā esošo objektu apsaimniekošanu. Tika apspriesti un akceptēti Augstceltnes remonta un celtniecības plāni, telpu nomas maksas un piegādātās elektroenerģijas un siltuma tarifi. Ieņēmumi no saimnieciskās darbības 2010.gadā nepalielinājās, kas ierobežoja saimniecisko aktivitāšu realizēšanu, tomēr Augstceltnē veikti visi nepieciešamie pasākumi infrastruktūras darbības nodrošināšanai. Sagatavots pārskats par visiem veiktajiem remontdarbiem un to izmaksām pēdējos 10 gados.

Atskaites gadā Valde pieņēma lēmumu par LZA darbinieku veselības apdrošināšanu 2010. gadā.

Valdes sēdes tiek sasauktas pēc nepieciešamību un notiek vidēji reizi divās nedēļās, tajās piedalās LZA prezidents un lietu pārvaldnieks. Operatīvos jautājumus kārtē valdes priekšsēdētājs — LZA ģenerālsekreterārs.

LZA BUDŽETA IZPILDE 2010. GADĀ

Nr. p.k.	Izdevumu veids	Summa, Ls
1.	LZA mērķa finansējums, t.sk.: Darba samaksa, t.sk. štata darbinieku atalgojums.	147 500
1.1.	Senāta un valdes locekļu, ekspertu komisiju, ārštata darbinieku atalgojums	100 972
1.2.	Sociālais nodoklis	20 575
1.3.	Starptautiskā sadarbība, t.sk. EZMA	4 445
1.4.	Pakalpojumu apmaka	15 324
1.5.	Kancelejas preces, materiāli, rezerves daļas, saimnieciskais inventārs	1 178
1.6.	LZA gadagrāmata, tipogrāfijas un popularizēšanas izdevumi	1 117
1.7.	Reprezentācijas izdevumi	3 889
1.8.	Laikrakstu un žurnālu abonēšana	—
2.	LZA nominālās balvas	7 144
3.	Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisija	7 912
4.	LZA Skaitļošanas centrs	—
5.	LZA Centrālais arhīvs	—
6.	Laikraksts "Zinātnes Vēstnesis"	5 775
7.	Žurnāls "LZA Vēstis"	18 253
8.	Terminoloģijas komisija	2 642
9.	Emeritētie zinātnieki	502 000
10.	Eiropas projektu centrs	35 000
	Kopā	726 226

LZA FONDA DARBĪBA

2010. gadā LZA Fonds ziedojujumus nav saņēmis.

No ziedojujiem piešķirtas sekojošas balvas:

- Kārla Ulmaņa balva Baibai Rivžai
- Emīlijas Gudrinieces balva ķīmijā jaunajam zinātniekam Vitālijam Rjabovam

- Emīlijas Gudrinieces balva labākajai Latvijas 2010. gada ķīmijas skolotājai Inārai Gailei
- Emīlijas Gudrinieces un Alfrēda Ieviņa stipendijas ķīmijā un ķīmijas tehnoloģijā 2010./2011. māc. g. Jevgēnijai Mackevičai un Aleksejam Smirnovam uz desmit mēnešiem.

Citas aktivitātes

- Dītriha Andreja Lēbera balvas medaļu izgatavošana
- Dītriha Andreja Lēbera piemiņas plāksnes izgatavošana un uzstādīšana
- Rīgas Tehniskās universitātes izdevniecības izdotās grāmatas „Profesore Emīlija Gudriniece” finansēšana
- Fonds finansiāli atbalstījis LZA goda locekļa Induļa Rankas ārstēšanās izmaksas sakarā ar sirds operāciju un atveselošanos.

Fonda Valdes priekšsēdētājs J. Bērziņš

LZA UZRAUDZĪBAS PADOMES ZIŅOJUMS LZA 2010. GADA PAVASARA PILNSAPULCEI

Atbilstoši LZA Hartai un Statūtiem Uzraudzības padome sagatavojuusi vērtējumu par Akadēmijas darbību aizvadītajā gadā. Uzraudzības padomē pašreizējā sastāvā, ko ievēlēja Akadēmijas pilnsapulcē 2008.gada 13.aprīlī, strādā 6 akadēmiķi (Jānis Guntis Bērziņš, Gunārs Duburs, Arnis Kalniņš, Edvīns Vanags, Nikolajs Vederķikovs un priekšsēdētājs Pēteris Zvidriņš) un korespondētājlocekle Daina Kārkliņa. Padomes locekļi pārstāv visas Akadēmijas nodaļas.

Akadēmijas institūciju darbs un zinātnes politikas veidošana

Aizvadītais gads raksturojas ar sociālās, ekonomiskās un finansiālās krīzes attīstību valstī, kas ietekmēja LZA darbību. Būtiski saruka valsts finansējums, ko tikai daļēji kompensēja ES struktūrfondu finances. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka LR MK apstiprināja Zinātnes un tehnoloģijas pamatnostādnes, prioritāros zinātnes virzienus fundamentālo un lietišķo pētījumu finansēšanai 2009.–2013. gadā. Saeimā tika skatīti grozījumi Zinātniskās darbības likumā, kas pieņemti gan tikai šogad (2010.g. martā). Saskaņā ar LZA Hartu un Statūtiem Zinātņu akadēmija atskaites gadā izpildīja galvenās pamatfunkcijas. ZA Senāts 9 sēdēs

(2007. g. – 10, 2008.g. – 11) blakus organizatoriskajiem pasākumiem pievērsa uzmanību zinātniskajiem jautājumiem, apspriežot zinātnes situāciju valstī, zinātnes prioritātes un finansējumu, starptautiskās sadarbības projektus un programmas, apzinot Akadēmijas un tās institūciju tālākās attīstības problēmas, jaunievēlamo LZA locekļu kandidatūras, LZA vārdbalvu piešķiršanu u.c. Noturētas 2 pilnsapulces, 2 LZA sēdes (2007.g. – 4, 2008.g. – 3). LZA sēdes organizētas par zinātnes popularizēšanu sabiedrībā un par botānikiem pētījumiem valstī.

Ļoti daudzveidigs bija ZA nodaļu darbs. Visas nodaļas turpina pievērst uzmanību jautājumiem ar plašāku zinātnisku, tautsaimniecisku, tehnoloģisku un veselības aizsardzības nozīmi. Organizētas gandrīz 30 nodaļu sēdes (vai saieti). Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļa organizēja Letonikas III kongresu, desmit mākslas izstādes. Fizikas un tehnikas zinātņu nodaļa plaši atzīmēja starptautisko Astronomijas gadu, organizējot divas nodaļas sēdes un izstādi „Visuma izpēte”. Apsveicami vērtējama jau agrāk iedibinātā prakse organizēt dažādas izbraukuma sēdes kopā ar Latvijas augstscolām, citām pētniecības organizācijām un pašvaldībām. Bez jau iepriekš atzīmētajām sēdēm aizvadītājā gadā organizētas izbraukuma sēdes. Izbraukuma sēžu un semināru ciklu īstenoja Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļa, akcentējot zinātnieku un ražotāju praktisko sadarbību. Nodomu protokola starp LR Zemkopības ministriju, LMZN un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmiju (LLMZA) slēgšanu varētu uzskatīt jau par labu izveidojušos tradīciju. Tas nostiprina zinātnes saikni ar sabiedrību, bet atsevišķos gadījumos veicina arī jaunu zinātnisku problēmu apzināšanu. Vienlaicīgi jāatzīmē, ka joprojām Akadēmijā maz jūtama Ārzemju locekļu nodaļas darbība.

Plaši izvērsta LZA zinātnisko sasniegumu atzīmēšana. Izvērsta LZA un citu pētniecisko un komerciālo organizāciju prēmiju sistēma. LZA turpināja apkopot iesniegtos universitāšu, zinātnisko institūtu un centru priekšlikumus, nosaucot nozīmīgākos Latvijas zinātnes sasniegumus 2009. gadā. Vēl gan izteiktāk būtu jāapzina formas, kā labāk, uzskatāmāk parādīt un popularizēt jomas, kurās Latvijas zinātnē spējusi dot valstij un latviešu tautai paliekošas vērtības. Pēdējos gados zinātnei pievērsās jauni, spējīgi speciālisti, izceļams arī LZA atbalsts studentu un jauno zinātnieku pētnieciskajam darbam. 2008. gadā 2. septembrī LR MK apstiprināja noteikumus, kas paredz finansējumu jauno zinātnieku darba atbalstam un zinātnieku reemigrācijas veicināšanai, taču šajā jomā vēl ir daudz darāmā. Reemigrācijas programma praktiski nepastāv.

Valstī uzsākta doktorantu skolu veidošana. Atzinumus par to mērķtiecību sniedz attiecīgās akadēmiskās konsultatīvās padomes, kuru sastāvā ir arī LZA locekļi, taču to dalība varētu būt plašāka. Samazinājies izstrādāto un aizstāvēto promociju darbu skaits.

Saskaņā ar LZA Hartu (4.pantu) viens no Akadēmijas uzdevumiem ir aktīvi piedalīties Latvijas zinātnes politikas veidošanā un operatīvi konsultēt Saeimu un

valdību zinātnes jautājumos. Atskaites periodā LZA vadība šiem jautājumiem pievērsa lielu vērību. Turpinās lietišķi kontakti ar LR Ministru kabinetu un Saeimas Izglītības, zinātnes un kultūras komisiju. Tomēr Uzraudzības padome konstatē, ka 2009. gadā, tāpat kā iepriekšējā gadā, pieauga ar zinātnisko projektu finansēšanu saistīto birokrātisko procedūru un dokumentu skaits, kā rezultātā tika apgrūtināts arī LZA vadības darbs un zinātnisko pētījumu izpilde. Nepietiekami izvērsta ir zinātnieku un uzņēmēju sadarbība.

Uzraudzības padome konstatē, ka LZA Prezidijs un Valde strādāja atbilstoši Statūtu prasībām. Prezidijs uz sēdēm sanāca gandrīz katru nedēļu, bet Valde – reizi divās nedēļās. LZA Prezidijs locekļi iekļāvās LZP darbā un iesaistījās zinātnes likumdošanas un it īpaši finansējuma jautājumu apspriešanā gan LR Saeimā, gan valdībā, atsevišķās ministrijās.

LZA īsteno locekļu vadībā izstrādāti pētījumu projektu pieteikšanās un izvērtēšanas pamatprincipi. Tomēr jākonstatē, ka jauno pieteikumu izvērtēšanā nav vienotu objektīvu kritēriju un relatīvi daudz ir neapmierinātu zinātnieku par grantu un sadarbības projektu vērtēšanu, it īpaši humanitārajās un sociālajās zinātnēs.

LZA finansiālā situācija un saimnieciskā darbība

Saskaņā ar LZA Statūtu 6.6 punktu Uzraudzības padome veic LZA īpašuma pārvaldišanas un līdzekļu izlietojuma kontroli. Akadēmijas finanšu pārskata revīziju par 2009.gadu ir veikusi SIA "Zvērināto revidēntu firma KAPITĀLS". Revidenta ziņojumā par 2009.gada pārskatu atzīts, ka Finanšu pārskats sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Latvijas Zinātņu akadēmijas finansiālo stāvokli 2009.gada 31.decembrī, tās darbības rezultātiem, naudas plūsmu un pašu kapitāla izmaiņām 2009.gadā. Nemot vērā augšminēto, Uzraudzības padomei nav nepieciešams veikt audītu.

Saskaņā ar Zinātniskās darbības likumu Latvijas Zinātņu akadēmijas darbība daļēji tiek finansēta no valsts budžeta. 2009.gadā noslēgti 2 līgumi ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju par noteiktu pasākumu veikšanu 2009.gadā. Pārējā Akadēmijas darbības finansējuma izdevumu nozīmīga daļa tika nosepta ar ieņēmumiem no saimnieciskās darbības, tas ir, no Lietu pārvaldes saimnieciskās darbības ieņēmumu daļas pārsnieguma pār izdevumiem. Atskaites gadā Lietu pārvaldes finansējums Akadēmijas pamatlīdzekļu veikšanai bija 109 406 Ls (bez PVN), jeb 54,2% no kopējiem izdevumiem. LZA darbības finansējums no saimnieciskās darbības ieņēmumiem ir pieaudzis. Kopējie Lietu pārvaldes ieņēmumi 2009.gadā gan bija 581 519 Ls (bez PVN), kas bija par 14 % mazāk nekā 2008.gadā.

Lietu pārvaldes ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem veidojas no Akadēmijas valdījumā esošo īpašumu (kas ir 2,8 miljoni latu) apsaimniekošanas, galvenokārt no telekomunikāciju tehnisko iekārtu izvietošanas ēkas torņa daļā un servisa pakalpojumu sniegšanas to darbību nodrošināšanai, kā arī no telpu un autostāvvietu laukuma nomas un konferenču organizēšanas. Vienlaikus gan jāatzīmē, ka 2009.gadā bija grūtības ar

brīvo telpu izīrēšanu Augstceltnē un tas ir saistīts ar valsts saimnieciskās un finansiālās darbības krīzi. No kopējām Augstceltnē izīrējamām platībām – 3940 m² vidēji gadā ir neizirētas brīvas telpas 350 m², kas veido 8,8% no kopējām platībām.

2009.gadā Lietu pārvalde turpināja Augstceltnes remonta darbus. Veikts Augstceltnes centrālās daļas kreisās puses kāpņu, no cokolstāva līdz 4.stāvam, remonts. Izremontētas 8 darba telpas 160 m² platībā. Veikta Augstceltnes torņa daļas jumta seguma nomaiņa 23.stāva līmenī, torņa fasādes, balkonu un telpu remonts.

Valsts emeritētie zinātnieki

Valsts emeritēto zinātnieku padome 9 cilvēku sastāvā strādā akadēmiķa Raimonda Valtera vadībā. Kopš 2008. gada 1. februāra mūža grantu piešķir Ls 200,- mēnesi. 2009. gadā, kā arī šogad, finansējuma trūkuma dēļ jaunus mūža grantus vairāk nepiešķir.

Pagājušajā gadā mūžībā aizgājuši 15 emeritētie zinātnieki, un gada beigās mūža grantus saņēma 283 zinātnieki. 2009.gadā valsts mērogā nebija atrisināts jautājums par darba apmaksu valsts emeritētajiem zinātniekim, kuri turpināja strādāt savā zinātnes nozarē, vadot grantus un piedaloties to izpildē. Kopš 1996.gada mūža granti piešķirti 44 LZA īstenajiem loceklīem, 16 goda loceklīem, 15 korespondētāloceklīem un 18 LZA goda doktoriem.

Emeritēto zinātnieku sabiedriskās aktivitātes organizē biedrība „Emeritus”, kuru vada akadēmiķe Rita Kukaine. Šī biedrība tagad aptver 134 emeritētos zinātniekus. Biedrības „Emeritus” valde 2009. gadā noorganizēja 4 biedrības sanāksmes par ļoti svarīgām un interesantām tēmām: „Pārdomas par pasaules ekonomisko krīzi un Latvijas problēmām” (LZA goda loc. Pēteris Guļāns); „Kā un kāpēc mēs varam dzivot ilgāk, jeb mūsdienīga sirds ārstēšana” (LZA kor. loc., Dr. med. Andrejs Ērglis); „Par augstskolu un zinātnes reformām” (Augstskolu padomes priekšsēdētājs, LZA goda doktors Jānis Vētra); Dr. agr. Raimonda Baltakmeņa grāmatas „Dzīves inventariācija” prezentācija. Sanāksmēs bija arī risināti biedrības „Emeritus” darba jautājumi. Šī biedrība organizēja Valsts emeritēto zinātnieku atmiņu rakstu krājuma 1. sējuma „Zinātnie un mana dzīve” sagatavošanu un publikāciju. Līdzfinansējumā par kopējo summu Ls 9500,- (1000 eksemplāri) piedalījās LU (Ls 6000,-), RSU (Ls 2000,-) un LLU (Ls 1500,-). Biedrības „Emeritus” biedriem noorganizētas 2 tematiskās ekskursijas: „Riga gadsimtu apritē” un „Iepazīsim Piebalgu zelta rudeni”.

Starptautiskā sadarbība un sadarbība ar plašsaziņas līdzekļiem

Latvijas Zinātnu akadēmija 2009.gadā organizēja starptautisko sadarbību atbilstoši Hartai un Statūtiem. Uzraudzības padome atzīmē Latvijas zinātnieku plašo starptautisko kontaktu veidošanu, sadarbību ar citām zinātnu akadēmijām, zinātniskajām asociācijām, apvienībām, biedrībām un savienībām, kā arī Latvijas zinātnes pārstāvniecību starptautiskajās zinātniskajās organizācijās. Nesen Akadēmijas funkcijām

pievienojusies Eiropas Savienības starptautisko zinātnes un tehnoloģiju programmu un projektu pārzināšana Latvijā (Eiropas programmu centrs). LZA turpināja pārstāvēt Latvijas zinātni pasaules un reģionālos zinātnu akadēmiju tīklojumos, ES Zinātniskās un tehniskās pētniecības komitejā.

Uz 2010. gada 1. februāri LZA ir 26 spēkā esoši zinātniskās sadarbības dokumenti ar partnerakadēmijām. 2009. gadā pavisam notikušas 54 (tikpat cik 2008.g.) Latvijas zinātnieku īstermiņa vizītes un pieņemti 58 ārvalstu zinātnieki.

Latvijas Zinātnu akadēmijas un tās partnerakadēmiju divpusējās zinātniskās sadarbības līgumu ietvaros notika LZA un Eiropas Zinātnu un mākslu akadēmijas (EZMA) rudens kopsēde, kurā Valsts prezidentu V. Zatleru inaugurēja par EZMA aizbildni, kā arī pasniedza Fēliksa balvas.

Laba sadarbība izveidojusies ar vairākiem laikrakstiem. Pieprasīts ir LZA, LZP un LZS laikraksts „Zinātnes Vēstnesis”. Zināmu popularitāti ieguvusi LZA mājas lapa Internetā, kā arī LZA gadagrāmata. Žurnālam „Latvijas Zinātnu akadēmijas Vēstis” ir relatīvi maza tirāža. Apsverams ir jautājums par to, lai tas kļūtu par starptautiski atzītu izdevumu. Ar Eiropas programmu centra izveidi paplašinājušies pasākumi zinātnes popularizēšanā. Produktīva ir bijusi Terminoloģijas komisijas darbība. Mūsu izcilākie zinātnieki vairāk varētu sagatavot populārzinātniskas publikācijas, veicinot jauniešu interesi par zinātni.

Par lēmumu izpildi

Saskaņā ar Akadēmijas Statūtu 5.5. punktu Uzraudzības padome iepazinās ar Senāta, Prezidijs un Valdes lēmumiem. Padome konstatē, ka Senāta, Prezidijs un Valdes sēdes notiek regulāri. Tā izlases veidā iepazinās arī ar daļu no to lēmumiem un būtisku kritisku piezīmju tai nav. Iepriekšējā gada aprīļa LZA pilnsapulces izteiktie priekšlikumi tika izskatīti LZA Senātā. Uzraudzības padome gan atzīst, ka pieņemto lēmumu izpildei Akadēmijā būtu jāveltī lielāka uzmanība. Tāpat svarīgi sekmēt birokrātijas izpausmu samazinājumu zinātniskā darba organizēšanā un darbu vērtēšanā. Joprojām aktuāls ir jautājums par LZA locekļu sastāva atjaunināšanu.

Hartas un Statūtu pārkāpumus Uzraudzības padome nekonstatē.

Ziņojums apstiprināts Uzraudzības padomes sēdē 2010.gada 6.aprīlī.

Padomes priekšsēdētājs: akad. Pēteris Zvidriņš

Padomes locekļi: akad. Jānis Guntis Bērziņš

akad. Gunārs Duburs

akad. Arnis Kalniņš

kor.loc. Daina Kārkliņa

akad. Edvīns Vanags

akad. Nikolajs Vederņikovs

**AR LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJU SAISTĪTU
ORGANIZĀCIJU DARBĪBA 2010. GADĀ
(ĪSI PĀRSKATI)**

Latvijas Zinātņu akadēmijas Terminoloģijas komisija (LZA TK)

Terminu izstrāde, izvērtēšana un apstiprināšana

2010. gadā sešās LZA TK sēdēs izskatīti un apstiprināti divu nozaru — ekonomikas un pieaugušo izglītības — terminu saraksti, sniegtas atbildes uz konsultācijām, galvenokārt par angļu terminu atveidi latviešu valodā, atkārtoti apspriesti starpnozaru termini *drošība* un *drošums*, precizējot katra termina jēdzienisko izpratni un piekārtojot tiem atbilstošus terminus angļu valodā:

drošība — security; safety;

drošums — dependability; reliability, arī safety.

Izvērtējot LZA TK Ekonomikas apakškomisijā (jau 2009. gadā) izstrādātos aizsardzības ekonomikas un iepirkumu un ārējās tirdzniecības terminus, atzīts, ka *banking* ir *ieskaita uzkrājums*; *offset deal* — *ieskaita darījums*; *clearing arrangements* — *mijieskaita mehānisms*; norādīts uz terminu *produkts* un *produkcija* nozīmes atšķirībām.

Plašākais LZA TK sēdēs izskatītais, izspriestais un apstiprinātais terminu saraksts ir no LR Izglītības un zinātnes ministrijas saņemtais “Eiropas Pieaugušo izglītības glosārijs” ar terminu ekvivalentiem 27 ES dalībvalstu valodās un definīcijām angļu valodā (77 lpp. kopajomā). Materiālā iestrādāti šādi jaunvārdi: *mācekļiba* (apprenticeship); *rēķinpratība* (numeracy; sal.: *rakstpratība* — literacy); *ikdienējs* (informal) vārdkopā *ikdienējā mācīšanās*; *plaštvrūma izglītība* — lifewide learning.

Darbs LZA TK terminoloģijas apakškomisijās

No terminoloģijas apakškomisijām (TAK) visaktīvāk strādājusi Informātikas tehnoloģijas, telekomunikācijas un elektronikas TAK, regulāri (katru otro nedēļu) rīkojot sēdes, kurās apspriesti vairāk nekā 500 datorprogrammēšanas, pakešapstrādes, atklūdošanas, vides ietekmes u. c. terminu, piesaistot darbā arī LU Datorikas fakultātes studentus.

LZA TK loceklī (TAK vaditāji) M. Dunska, P. Zvidriņš piedalījušies kā vieslektori tulkotāju nodarbībās Luksemburgā.

Konsultācijas

Sniegts ap 100 konsultāciju, kurās galvenokārt ieteikti angļu terminiem atbilstoši latviskojumi, piem., *outlet* — *izpārdošana* vai *izpārdotava*; *flash mob* — *zībsapulce*, *zībpulce*, *momentakcija*, sar. val. arī *pēksnis*; *banner* — *reklāmkarogs* vai *reklāmplakāts*; *solid shampoo* — *sausais šampūns*; “*trimmēta zivs*” — *apdarināta zivs*; *scanner* — *skeneris*; *cartridge* — *kasetne*; *tracking* — *spējatkariņā grupēšana*.

LZA TK pieņemto lēmumu un ieteikumu publiskošana

Informācija par LZA TK sēdēm, protokoli, LZA TK lēmumi u. c. materiāli ievietoti LZA TK mājaslapā www.termini.lza.lv. LZA TK 2009. un 2010. gada lēmumi publicēti arī laikrakstā “Latvijas Vēstnesis” (sk. 14.01.2010.; 15.01.2010.; 19.01.2010.; 02.12.2010.).

Par LZA TK pieredzi ES terminu kopu precizēšanā V. Skujīņa nolasīja ziņojumu LR Ārlietų ministrijas, Valsts valodas centra, EK pārstāvniecības Latvijā un LZA rīkotajā starptautiskajā konferencē “Latviešu valoda ES — tiesību aktu tulkošana un sadarbības procesi pēc Lisabonas līguma” (2010. gada 28. oktobrī).

Citi darbi

Gada nogalē tika pārskatīts un atjaunināts TK vadības un LZA TK Terminoloģijas saskaņošanas komisijas (TSK) personālsastāvs un tika izteikti priekšlikumi 2006. gadā apstiprinātās “Terminu izstrādes, pieņemšanas, apstiprināšanas, publiskošanas un grozīšanas kārtības” teksta precizēšanai.

Komisijas priekšsēdētāja *Valentīna Skujīņa*

Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisija

VZK komisija 2010. gadā izskatīja un akceptēja 234 promocijas darbus, 4 darbi tika atgriezti promocijas padomēm komisijas recenzenta rekomendēto labojumu izdarīšanai. 2009. gadā komisija izskatīja un akceptēja 116 promocijas darbus. 2010. gadā akceptēto promocijas darbu skaits salīdzinājumā ar 2009. gadu ir palielinājies vairāk nekā divas reizes (!), t.i. par 101,7 %.

2010. gadā akceptētie promocijas darbi pa specialitātēm iedalās šādi (iekavās 2009. gadā akceptēto darbu skaits): arhitektūra – 4 (1), bioloģija – 12 (5), būvzinātne – 4 (3), datorzinātne un informācijas tehnoloģijas – 11 (5), ekonomika – 20 (10), vadībzinātne – 14, elektrotehnika un telekomunikācijas – 2 (3), enerģētika un

elektrotehnika – 7 (2), farmācija – 1 (0), farmakoloģija – 0 (1), filozofija – 2 (1), fizika – 13 (3), folkloristika – 1 (0), ģeogrāfija – 2 (1), ģeoloģija – 7 (1), juridiskā zinātne – 11 (9), ķīmija un ķīmijas inženierzinātnes – 6 (6), laukkopība – 4 (1), lauksaimniecības inženierzinātnē – 2 (0), literatūrzinātne – 5 (5), lopkopība – 1 (0), materiālzinātne – 4 (4), mākslas zinātne – 3 (2), matemātika – 5 (1), medicīna – 24 (18), mehānika un mašīnzinātne – 5 (2), mežzinātne – 3 (1), pārtikas zinātne – 3 (3), pedagoģija – 18 (11), psiholoģija – 8 (2), socioloģija un politikas zinātne – 9 (1), teoloģija – 0 (2), transports un satiksme – 4 (2), valodniecība – 7 (3), veterinārmedicīna – 3 (1), vēsture – 4 (3), vides zinātne – 5 (4).

Akceptētie darbi pa augstskolām iedalās šādi: Latvijas Universitāte – 119 (43), Rīgas Tehnikā universitāte – 35 (27), Latvijas Lauksaimniecības universitāte – 30 (12), Rīgas Stradiņa universitāte – 24 (15), Daugavpils Universitāte – 19 (7), Latvijas Mākslas akadēmija – 3 (0), Latvijas Sporta akadēmija – 2 (4), Liepājas Pedagoģijas universitāte – 1 (1), Transporta un sakaru institūts – 1 (0)

Komisijas priekšsēdētājs *Raimonds Valters*

Valsts emerītēto zinātnieku padome

Valsts emerītēto zinātnieku padome strādājusi, pamatojoties uz LR MK 1995.gada 7.novembra noteikumiem Nr.328 „Nolikums par valsts emerītētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu” un 1997.gada 11. februāra un 2006.gada 30. maija grozījumiem. Turpmāk spēkā stājas LR MK 2010.gada 27.jūlija noteikumi Nr. 692 „Valsts emerītētā zinātnieka statusa piešķiršanas kārtība”.

Kops 1996. gada, kad tika iedibināts valsts emerītētā zinātnieka statuss, piešķirtais finansējums (Ls) bijis sekojošs: 1996. g. – 17 820, 1997. g. – 59 226, 1998. g. – 91 720, 1999. g. – 105 848, 2000.g. – 111 077, 2001.g. – 121 077, 2002.g. – 133 000, 2003. g. – 153 000, 2004.g. – 153 000, 2005.g. – 263 000, 2006. g. – 314 000, 2007. g. – 505 000, 2008.g. – 695 600. 2009.gadā un 2010.gadā finansējuma trūkuma dēļ jauni granti netika piešķirti. No 2010.gada mūža granta apmērs mēnesī ir Ls 150. 2010.g., tāpat kā 2008.g. un 2009.g. finansējuma trūkuma dēļ jauni mūža granti netika piešķirti, un jauni mūža granti nav paredzēti arī 2011.gadā.

Mūža granti, atbilstoši piešķirtajam finansējumam, pavisam piešķirti 413 zinātniekiem, t.sk. 1996. g. – 40, 1997. g. – 46, 1998. g. – 50, 1999. g. – 9, 2000.g. – 20, 2001.g. – 23, 2002.g. – 13, 2003. g. – 40, 2004. – 20, 2005. – 50, 2006. – 45, 2007. – 23, 2008.g. – 34. 2010. gada beigās grantu saņēma 272 zinātnieki.

Granti piešķirti 44 LZA īstenajiem locekļiem, 16 goda locekļiem, 15 korespondētājlocekliem un 18 LZA goda doktoriem.

Atjaunotajā (LR IZM 13.09.2010. rīkojums Nr.472) VEZ Padomē iekļauti arī 9 LZA locekļi: kor.loc. E.Birģele, akad. J.Ekmanis, akad. A.Jemeļjanovs, akad. R.Kondratovičs, akad. M.Kūle, *Dr.h.c.* I.Ozolanta, akad. A.Treimanis, akad. R.Valters, kor.loc. L.Viksna.

Latvijas Zinātņu akadēmijas paspārnē aktīvi darbojas Valsts emeritēto zinātnieku biedrība “Emeritus” (priekšsēdētājs – akad. Tālis Millers).

Padomes priekšsēdētājs *Raimonds Valters*

Latvijas Zinātņu akadēmijas Baltijas stratēģisko pētījumu centrs (LZA BSPC)

Latvijas Zinātņu akadēmijas Baltijas stratēģisko pētījumu centrs (turpmāk tekstā – Centrs) ir nodibinājums, kurš savu darbību ir uzsācis 1993. gada novembrī. Aizvadīto gadu laikā Centrs rīkojis vairāk nekā 50 dažadas vietējas un starptautiskas konferences, publicējis virkni monogrāfiju, mācību grāmatu un vairākus simtus zinātnisku rakstu. 2010. gadā Centra zinātniski pētnieciskajā darbā iesaistīti 9 pētnieki, tajā skaitā 8 ar doktora zinātnisko grādu.

Centra mērķis ir pētījumu veikšana starptautiskās un nacionālās drošības jomā, demokrātijas attīstības un Latvijas jaunāko laiku vēstures problēmu izpēte. Par zinātniski pētnieciskā darba rezultātiem tiek informēta sabiedrība un nepieciešamības gadījumā sagatavoti un iesniegti priekšlikumi valsts un nevalstiskajām organizācijām.

2010. gadā Centra pētnieki bija iesaistījušies divu pētījumu programmu īstenošanā: „Latvijas drošība Eiropas Savienībā: politikas un tiesību problēmas” un „Latvieši un Latvija. Nacionālās identitātes saglabāšana un stiprināšana”. Šo programmu ietvaros 2010. gada 22. aprīlī notika konference „Latvijas neatkarības atgūšanas stratēģijas izvēle un īstenošana”, kuras materiāli stenogrammas veidā arī publicēti. 2010. gadā Centrā iznākusi arī monogrāfija par Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas parlamentāro ceļu latviešu un angļu valodā.

Centra valdes priekšsēdētājs *Tālavs Jundzis*

Latvijas Zinātņu akadēmijas Sertifikācijas centrs

Latvijas Zinātņu akadēmijas sertifikācijas centrs ir notificēta (valsts paziņota Eiropas Komisijai) sertifikācijas institūcija būvmateriālu atbilstības novērtēšanas jomā. Tas nozīmē, ka Centra izsniegtie būvmateriālu drošību apliecinātie dokumenti tiek atzīti visās ES dalībvalstīs un uz šo apliecinājumu pamata ražotajiem ir tiesības marķēt produkciju ar ES pieņemto drošības marķējumu „CE”. Tas savukārt dod tiesības marķētiem produktiem brīvu pieeju kopējā Eiropas tirgū.

Centrs ir akreditēts Latvijas (LATAK) un Apvienotās Karalistes (UKAS) akreditācijas institūcijās. Aizvadītajā gadā Centrs ir sekmīgi izturējis gadskārtējās uzraudzības akreditācijas. Centra pakalpojumus izmanto daudzas Eiropas valstis, tajā skaitā ārpus ES ietvariem (Krievija, Ukraina, Baltkrievija).

- 2010. gadā no jauna ir izsniegti:
- 30 produktu atbilstības sertifikāti,

91 ražotnes produkcijas kontroles (RPK) sertifikāti.

Bez sertifikācijas pakalpojumiem Centrs sniedz konsultācijas un veic apmācību Eiropas standartu apgūšanā, piedalās Latvijas nacionālo standartu izstrādāšanas darbā (3 standartu tehniskajās komitejās).

Centra valdes priekšsēdētājs *Imants Matīss*

Latvijas Zinātņu akadēmijas Zinātnes un tehnoloģijas pētniecības centrs

2010. gadā Latvijas Zinātņu akadēmijas Zinātnes un tehnoloģijas pētniecības centrs turpināja līdzdalību vairākos starptautiskos projektos, tostarp noslēdzot darbu pie ikgadējo nacionālo analītisko pārskatu sagatavošanas par inovāciju politiku Latvijā Eiropas Komisijai ilggadējā projekta „JNNO-Policy TrendChart” ietvaros, kurā Centra darbinieki nacionālo korespondentu statusā darbojās kopš 2004. gada. Tika pabeigts darbs pie 2009. gadā uzsāktā starptautiskā EK finansētā pētniecības projekta „Feasibility study for creating a European university data collection” (EUMIDA), kas pamatā bija vērsts uz nacionālo augstskolu darbības indikatoru un to rādītāju analīzi un apkopošanu, tas turpmāk kalpos par pamatu jauna statistisko datu par augstāko izglītību standarta ieviešanā Eiropas valstis. 2010. gadā tika uzsākts jauns posms iedibinātā *Erawatch* tikla Eiropas Komisijas finansētā ietvarlīguma „Support to the Monitoring and Analysis of Knowledge Triangle Policies in Europe” (2010–2012)

ietvaros. Tajā noritēja darbs pie ikgadējā nacionālā pārskata sagatavošanas par Latvijas pētniecības un inovāciju sistēmas sniegumu un politikas izvērtējumu, kas tika secīgi iekļauts arī CREST starptautiskā ekspertu paneļa izvērtējuma ziņojumā (*OMC Policy Mix Review Report: Latvia*), kā arī Latvijas nacionālās sadaļas aktualizēšanas apjomīgajai tiešsaistes datubāzei „*Erawatch Baseload Research inventory*” par zinātnes stāvokli un politiku Eiropas valstīs. Visbeidzot, 2010. gada nogalē centra darbinieki nacionālo korespondentu statusus iesaistījās vēl viena EK finansēta projekta „*Monitoring Policy and Research Activities on Science in Society in Europe*” (2010 – 2011) īstenošanā, kas paredz zinātnes un sabiedrības attiecības skaršo aktivitāšu identifikāciju, analīzi un monitoringu 38 Eiropas valstīs. 2010. gadā tika pabeigtī arī divi monogrāfiju raksti, kas atspoguļo starptautiskā pētniecības projekta „*Developing Universities – The Evolving Role of Academic Institutions in Economic Growth*” (UniDev) (2005-2009) nacionālos rezultātus. Vietējā kontekstā tika turpināts darbs pie Latvijas zinātnes atspoguļojuma analīzes starptautisko recenzēto publikāciju datubāzēs, kuras rezultāti (Zinātnes Vēstnesi) raisīja diskusiju zinātnieku aprindās. Centra pārstāvji ar referātiem piedalījās vairākās starptautiskās konferencēs (t.sk. 12. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē un 17. Starptautiskās sociologu asociācijas pasaules kongresā), kā arī Eiropas Pētniecības un tehnoloģiskās attīstības novērtēšanas tīkla (*European RTD Evaluation Network*) un ES 7. Ietvarprogrammas programmkomitejas “Zinātne sabiedrībā” (*Science in Society*) ikgadējās sanāksmēs.

Centra vadītājs *Jānis Kristaps*

Latvijas Zinātņu akadēmijas Eiropas programmu centrs

2010.gadā Latvijas Zinātņu akadēmijas Eiropas Programmu centrs nodrošināja starptautisko zinātnes un tehnoloģijas attīstības programmu (COST, EUREKA un Eurostars) darbību Latvijā. COST programmas ietvaros Latvijas zinātnieki ir aktīvi iesaistīti 18 COST akciju darbībā dažādās zinātnes nozarēs, kā rezultātā kopumā Latvijas dalībnieki jau piedalās vairāk nekā 80 COST akciju (no 303 akcijām) darbā. EUREKA programmas ietvaros šajā gadā ir nodrošināta piecu jaunu pētniecības projektu īstenošana sadarbībā ar citu ES valstu zinātniekiem un uzņēmējiem. Tika turpināta Eiropas Savienības kopējo tehnoloģiju ierosmju ARTEMIS (iegultās datorsistēmas) un IMI (inovatīvi medikamenti) ieviešana Latvijā, nodrošinot informācijas izplatīšanu, atbalstu projektu ideju izstrādē un piešķirot finansējumu sekmīgajiem projektiem. 2010.gadā tika uzsākta ARTEMIS atbalstīta projekta „*Robust and Safe Mobile Co-operative Autonomous Systems*” realizēšana, kurā no Latvijas ir iesaistīts LU Matemātikas un informātikas institūts.

Eiropas programmu centrs turpināja iepriekšējos gados uzsākto ERA-Net (*Smart Grids, EuronanoMed, Wood Visdom Net 2, ICT Agri, RURAGRI, PRIOMEDCHILD, eInfra Net*) un ERA-Net Plus (BONUS+ un MATERA+) projektu ieviešanu Latvijā un uzsāka dalību jaunā ERA-Net projektā TRANSCAN vēža izpētes jomā. BONUS+ projekta ietvaros tika nodrošināta divu pētījumu projektu īstenošana Baltijas jūras izpētes jomā, bet *Smart Grids* projekta ietvaros uzsākta divu projektu realizēšana enerģētikas jomā.

2010.gadā plašumā vērsās zinātni popularizējošu pasākumu skaits. 24.septembrī notika Eiropas Zinātnieku nakts pasākumi Rīgā, Jelgavā, Salaspilī, Rēzeknē, Daugavpilī un Ventspilī, kurus organizēja vadošie zinātniskie institūti, augstskolas, muzeji un citas ar pētniecību saistītas institūcijas. Latvijas Zinātņu akadēmijas telpās no 24.septembra līdz 15.oktobrim bija atvērta ceļojoša populārzinātniska izstāde no Francijas „Smilšu graudu spēles”. Notika Zinātnes kafejnīcas diskusijas par tādām aktuālām tēmām kā klimata izmaiņas, to ietekme uz dzīvo dabu Latvijā un atkritumu problēmas risinājuma meklējumi ar bioplastmasas lietošanu sadzīvē.

Visbeidzot, tika uzturēta un regulāri aktualizēta informācija Latvijas zinātnisko institūciju zinātniskā personāla datubāzē, kas pieejama Latvijas Zinātņu akadēmijas mājaslapā www.lza.lv

Centra vadītāja *Maija Bundule*

Sēlijas asociācija

Sēlijas asociācija – sabiedriska organizācija, kas organizē pasākumus Sēlijas (Augšzemes) kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma izpētei un saglabāšanai. Tā apvieno zinātniekus, skolotājus, kultūras un vietējo Jēkabpils, Aizkraukles un Daugavpils rajonu pašvaldību darbiniekus. Asociācija dibināta t.s. Sēļu gada (1995–1996) gaitā 1995.gada decembrī Ilūkstē, pēc LLMZA locekļa S.Timšāna un LZA korespondētājocekļa A.Varslavāna ierosmes, ievēlot par asociācijas pagaidu prezidentu akadēmiķi J.Stradiņu. Kopš 1999.gada asociācija organizē Sēlijas kongresus (1999., 2001., 2003., 2005., 2008.g.), izdod grāmatas, Letonikas valsts programmas ietvaros veic valodnieciska un kultūrvēsturiska rakstura pētījumus par šo reģionu. 1999.gadā ar LZA Senāta lēmmumu asociācija darbojas LZA ietvaros. 2005.gada to centās izveidot par neatkarīgu sabiedrisku organizāciju, priekšsēdētāja amata ievēlot Viesītes Domes priekšsēdētāju (tagad – Jaunjelgavas novada izpilddirektoru) Jāni Dimitriju, taču pagaidām tā vēl turpina darboties LZA aizgādībā (Asociācijas goda prezidents – akadēmiķis J.Stradiņš).

Plašu rezonansi sabiedrībā un plašsaziņas līdzekļos ir guvuši regulāri rikojamie Sēlijas kongresi (pēdējais Viesītē 2008.g.). Uz tur nolasīto referātu bāzes izdots Sēlijas problēmām veltīts žurnāla „Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis” A daļas numurs (2010., Nr. 5/6). Izdotas vērtīgas monogrāfijas un albumi par Sēliju, veikta pilskalnu un teiksmaino ezeru identifikācija (J.Urtāns). Sēlijas asociācijas goda biedru skaitā ir akadēmiķi S.Cimermanis, T.Millers, arheoloģe A.Zariņa, rakstnieki I.Auziņš, L.Ķuzāne, publicists U.Lasmanis, ģeogrāfe R.Avotiņa, LZA goda locekļi J.Streičs un H.Strods. Nākamo, VI Sēlijas kongresu iecerēts rīkot, izceļot Daugavas kreisa krasta dabas bagātības, īpaši augu un dzīvnieku valsts daudzveidību un Sēlijas mazpilsētu problēmas pēc administratīvi teritoriālas reformas.

Latvijas Zinātņu vēstures asociācija

Latvijas Zinātņu vēstures asociācija (dibināta 1958.g.) apvieno vairāk nekā 70 reģistrētu biedru, kas pēta zinātnes, tehnoloģijas un medicīnas vēsturi Latvijā. Tā darbojas Latvijas Zinātņu akadēmijas pārraudzībā kopš savas pastāvēšanas sākuma, jo tika organizēta ar Latvijas PSR ZA prezidija 1958.gada 30.janvara lēmumu kā Latvijas Dabaszinātņu un tehnikas vēsturnieku nacionālā grupa (vēlāk – apvienība). Tagadējais nosaukums tai ir kopš 1992.gada, jo tematikā iekļauta arī humanitāro zinātņu un pedagoģijas vēsture. Vadītāji – akad. P.Valeskalns (1958–1987), akad. J.Stradiņš (kopš 1987), sekretāri – Dr. A.Zigmunde un Dr. I.Grosvalds.

Kopš 1958.gada asociācija izdod rakstu krājumus, grāmatas par zinātņu vēsturi, organizē Baltijas zinātņu vēstures konferences pamīšus Rīgā, Vilnā un Tartu vai Tallinā. Kopš 1990.gada izveidota kopēja Baltijas valstu Zinātņu vēstures un filozofijas asociācija, kas ir biedrs Starptautiskajā Zinātņu vēstures un filozofijas ūnijā (kopš 1993). Baltijas asociācijas prezidenta pienākumus 1990.–1991., 1993.–1996., 2001.–2003., 2006.–2009.g. veica J.Stradiņš, kopš 2010.gada oktobra prezidentūra nodota Lietuvas pusei.

2010.gada 8.–9.oktobrī Tallinā notikusi 24. Baltijas zinātņu vēstures konference, kas lielā mērā bija veltīta Baltijas Zinātņu vēstures un filozofijas asociācijas 20 gadu dibināšanai (par šo tematu plenārlekciju nolasīja viens no tās dibinātājiem – J.Stradiņš). Vairākus referātus nolasīja Latvijas pārstāvji – LZA kor.loc. A. Veisbergs, profesors J.Salaks, Dr. A.Zigmunde u.c. 25. Baltijas zinātņu vēstures konferenci iecerēts organizēt Vilnā 2012.gadā.

2010.gadā pabeigta četrsējumu Igaunijas zinātnieku biogrāfiskās vārdnīcas veidošana, bet J.Stradiņš saņēmis Baltijas Asamblejas balvu par grāmatu „Zinātnes un augstskolu sākotne Latvijā”, kas atzinīgi vērtēta konferencē. Latvijā aizsākta humanitāro zinātņu virtuālās enciklopēdijas veidošana.

ZINĀTNU NODAĻAS

FIZIKAS UN TEHNISKO ZINĀTNU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Riga, LV 1050

Tel.: 67223633. Fakss: 67821153

E pasts: fizteh@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Juris JANSONS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Andrejs SILIŅŠ

Māris KNITE

Zinātniskā sekretāre Sofja NEGREJEVA

Padomes locekļi

Māris ĀBELE

Andris BUIĶIS

Ivars KNĒTS

Andris KRŪMIŅŠ

Pēteris RIVŽA

Antans Sauļus SAUHATS

Pēteris ŠIPKOVS

Nodaļa apvieno 97 LZA locekļus, t.sk. 36 īstenos, 5 goda, 21 ārzemju locekļus un 35 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīti 16 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespondētājloc.	ārzemju	goda
Fizika	20	8	11	—
Mehānika	8	7	4	1
Informātika	4	9	4	2
Matemātika	2	6	1	—
Astronomija	—	3	1	—
Enerģētika	2	2	—	2

Nodaļas locekļu sadalijums pa specialitātēm

astronomija

Māris Ābele, kor. loc.
Edgars Bervalds, kor. loc.
Juris Žagars, kor. loc.
Dainis Dravīņš, ārz. loc.

enerģētika

Leonīds Ribickis, īst. loc.
Pēteris Šipkovs, īst. loc.
Andris Krēslīņš, kor. loc.
Antans Sauļus Sauhats, kor. loc.
Viktors Žebergs, goda loc.
Namejs Zeltiņš, goda loc.

fizika

Mārcis Auziņš, īst. loc.
Jānis Guntis Bērziņš, īst. loc.
Elmārs Blūms, īst. loc.
Andrejs Cēbers, īst. loc.
Jurijs Dehtjars, īst. loc.
Olģerts Dumbrājs, īst. loc.
Juris Ekmanis, īst. loc.
Ruvins Ferbers, īst. loc.
Agris Gailītis, īst. loc.
Andris Krūmiņš, īst. loc.
Ivars Lācis, īst. loc.
Olģerts Lielausis, īst. loc.
Inta Muzikante, īst. loc.
Andris Ozols, īst. loc.
Andrejs Siliņš, īst. loc.
Linards Skuja, īst. loc.
Andris Šternbergs, īst. loc.
Kurts Švarcs, īst. loc.
Ivars Tāle, īst. loc.
Juris Zākis, īst. loc.
Imants Bērsons, kor. loc.
Jevgenijs Joļins, kor. loc.
Māris Knite, kor. loc.
Jevgenijs Kotomins, kor. loc.

Aleksejs Kuzmins, kor. loc.

Andris Muižnieks, kor. loc.
Juris Purāns, kor. loc.
Jānis Spīgulis, kor. loc.
Hermanis Branovers, ārz. loc.
Tills fon Egidījs, ārz. loc.
Roberts Evarestovs, ārz. loc.
Pauls Janmeijs, ārz. loc.
Ivars Melngailis, ārz. loc.
Jānis Melngailis, ārz. loc.
Zenons Rokus Rudziks, ārz. loc.
Žaks Simons, ārz. loc.
Juris Pēteris Svenne, ārz. loc.
Aleksandrs Šļugers, ārz. loc.
Juris Upatnieks, ārz. loc.

informātika

Andris Ambainis, īst. loc.
Jānis Bārzdiņš, īst. loc.
Ivars Biļinskis, īst. loc.
Jānis Grundspeņķis, īst. loc.
Guntis Bārzdiņš, kor. loc.
Juris Borzovs, kor. loc.
Igors Kabaškins, kor. loc.
Audris Kalniņš, kor. loc.
Jurijs Merkurjevs, kor. loc.
Leonīds Novickis, kor. loc.
Uldis Sukovskis, kor. loc.
Pēteris Videnieks, kor. loc.
Jāzeps Ločmelis, goda loc.
Jānis Osis, goda loc.
Žils Brasārs, ārz. loc.
Alvis Brāzma, ārz. loc.
Juris Hartmanis, ārz. loc.
Andris Padegs, ārz. loc.

informātika (zinātniecība)

Jānis Kristaps, kor. loc.

matemātika

Andris Buiķis, īst. loc.
Rūsiņš Mārtiņš Freivalds, īst. loc.
Agnis Andžāns, kor. loc.
Uldis Raitums, kor. loc.
Andrejs Reinfelds, kor. loc.
Felikss Sadirbajevs, kor. loc.
Aleksandrs Šostaks, kor. loc.
Aivars Zemītis, kor. loc.
Raimonds Čieģis, ārz. loc.

mehānika

Juris Jansons, īst. loc.
Ivars Knēts, īst. loc.
Egons Lavendelis, īst. loc.
Imants Matīss, īst. loc.

Rolands Rikards, īst. loc.
Kārlis Rocēns, īst. loc.
Vitauts Tamužs, īst. loc.
Gundaris Teters, īst. loc.
Jānis Auziņš, kor. loc.
Andris Čate, kor. loc.
Vladimirs Kasjanovs, kor. loc.
Roberts Maksimovs, kor. loc.
Jānis Rudzītis, kor. loc.
Narimants Salenieks, kor. loc.
Jānis Vība, kor. loc.
Jānis Dundurs, ārz. loc.
Jiri Engelbrehts, ārz. loc.
Renē Moro, ārz. loc.
Ralejs Tepfers, ārz. loc.
Vilis Vītols, goda loc.

Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas darbība

Pārskata perioda nodaļa organizēja 7 nodaļas sēdes un sagatavoja 3 LZA sēdes, vienu no tam izbraukumā. Turpināta tradīcija iepazīstināt ar nozīmīgākajiem zinātnes sasniegumiem Latvijā. Šim nolūkam bija veltītas LZA izbraukuma sēde un trīs nodaļas sēdes.

Nodaļas sēdes:

3. februāri FTZN pilnsapulcē nodaļas priekšsēdētājs akad. Juris Jansons sniedza pārskatu par nodaļas un tās locekļu darbību 2009.gadā un informēja par 2010.gadā plānotajiem pasākumiem. Nodaļas locekļi nolēma atzīt par sekmīgu nodaļas darbību un akceptēja ierosinājumus nodaļas darbībai 2010.gadā. Notika plaša diskusija par zinātnieku lomu zinātnes popularizēšanā, reklāmā un propagandā.

Nolēma: Sakarā ar to, ka sabiedrībā eksistē liela nesapratne par zinātnes, īpaši eksakto zinātņu lomu krīzes laikā, ir ļoti svarīga zinātnes popularizēšana, reklāma un praktiskā zinātnes propaganda. Nodaļas locekļi aicina zinātniekus izmantot jebkuru iespēju, lai celtu zinātnes prestižu. Rakstīt un pārtulkot populārzinātniskus rakstus. Rādīt savus sasniegumus un viņu praktisko nepieciešamību Latvijas iedzīvotājiem un rūpniecībai. Publicēt informāciju par Eiropas finansējuma piesaistīšanu, tā apjomiem un parādīt, cik daudz līdzekļu nopelna zinātnieki Latvijas budžetam. Rādīt, ka mums ir

zinātnieku veidotā eksporta prece, kuru mēs ražojam. Vairāk uzmanības pievērst cīņai ar birokrātiju zinātnē. Izmantot akadēmijas avizi un žurnālus, savu institūtu un LZA mājaslapas zinātnes popularizācijai, reklāmai un propagandai. Veltīt LZA sēdi valsts politiskās sistēmas trūkumu analizēm.

24. februārī pirmajā sēdē no cikla „Latvijas zinātnes nozīmīgākie zinātniskie sasniegumi (LU CFI 2008–2009)” par Kompleksa pieeju dinamiskas nesakārtotības problēmas risināšanai rentgenabsorbcijas spektru modelēšanā” referēja LZA kor.loc. Aleksejs Kuzmins un ar tēmu „Elektronu satveršana kvantu punktos: korelācijas un dinamikas efekti” klātesošos iepazīstināja *PhD* Vjačeslavs Kašejevs.

Nodāļas locekļi ar gandarījumu atzīmēja referātu augsto zinātnisko līmeni. J.Jansons aicināja sēdes dalībniekus domāt par vakancēm un kandidatūrām 2010.gada LZA jauno locekļu vēlēšanām un iesniegt priekšlikumus līdz aprīļa beigām.

12. martā sadarbībā ar KBMZN notika FTZN sēde „Sirds struktūrelementu biomehānisko īpašību un morfoloģijas pētījumi jaunu ārstēšanas metožu un materiālu izstrādei”. Sēdes dalībnieki noklausījās *Dr.med.* Pētera Stradiņa priekšlasījumu „Mūsdienu kardioloģijas iespējas un nākotnes virzieni”, LZA kor.loc. Vladimira Kasjanova referātu „Audu inženierija un sirds – asinsvadu sistēmas elementu izstrāde” un RSU doktoranta Mārtiņa Kalēja ziņojumu „Jaunu sirds vārstuļu bioloģisko protēžu rādišanai nepieciešamo biomehānisko parametru noteikšana un to testēšanas, implantācijas sistēmu izstrāde”.

Nolēma: Uzskatīt, ka paveikts nozīmīgs darbs un projekta realizācija ir devusi lielu ieguldījumu uz pierādījumiem balstītas sirds ķirurģijas attīstībā Latvijā. Darbs noteikti jātūrpina, izstrādājot jaunas, uz pasaules praksi un Latvijas pieredzi balstītās vadlīnijās. Jāattīsta aizvien ciešāka Latvijas Kardiologu biedrības un Latvijas Sirds-asinsvadu ķirurgu asociācijas sadarbība.

31. martā notika FTZN sēde no cikla „Latvijas zinātnes nozīmīgākie zinātniskie sasniegumi”. Referēja akad. Andrejs Cēbers „Lokanas magnētiskas stīgas un mikroorganismu kustīgums”. Zinātniekiem izdevies izstrādāt jaunu magnētiskās mikroreoloģijas metodi, kas balstās uz supramagnētiskas stīgas kustību mainīgā magnētiskā laukā. Veikti domenu dinamikas pētījumi feromagnētiķu plānās plēvītēs. Sintezētas fluorescējošas un biosavienojamas magnētiskas nanodalījās pielietojumiem biomedicīnā. Šīs stīgas paver plašas iespējas ar magnētisko lauku vadāmu mikrodzinēju izveidošanai, dažādu pārneses procesu realizācijai biotehnoloģijās un biomedicīnā. Autori: prof. A.Cēbers, asoc.prof. M.Belovs un pētn. K.Ērglis (LU Fizikas un matemātikas fakultātes Teorētiskās fizikas katedra).

Nolēma: Uzskatīt, ka paveikts nozīmīgs darbs un projekta realizācija ir devusi lielas iespējas ar magnētisko lauku vadāmu mikrodzinēju izveidošanai, dažādu pārneses procesu realizācijai biotehnoloģijās un biomedicīnā. Darbs noteikti jātūrpina. Jāattīsta aizvien ciešāka Latvijas mediku, biomehāniķu un fiziķu sadarbība.

22. septembrī sēdes dalībnieki noklausījās *Dr.sc.comp.* Jāņa Bičevska ziņojumu „40 gadi datorikā” par zinātnisko pētījumu rezultātiem. Profesors Jānis Bičevskis jau desmitiem gadu vada LU datorzinātnes un informātikas pētījumu lietišķo daļu, to, kas saistīta ar industriju (programmatūras izstrādes tehnoloģijas, testēšana, lielu sistēmu izstrāde). Viņš vadījis un vada praktiskus projektus, saistītus ar tautsaimniecību un ir viens no Datorikas institūta *DIVI* dibinātajiem, devis nozīmīgu ieguldījumu datorzinātnes bakalaura programmas izveidošanā un bijis tās vadītājs. Klātesošie vienbalsīgi nolēma piešķirt Jānim Bičevskim LZA goda doktora grādu.

Sēdes otrajā daļā LZP priekšsēdētājs akad. Andrejs Siliņš iepazīstināja dalībniekus ar zinātnisko institūciju zinātnu infrastruktūras attīstības plāniem.

6. oktobrī ar *Dr.sc.comp.* Gunta Bārzdiņa referātu ”Semantika un Datoru Tīkli”, *Dr.habil.phys.* Jura Purāna referātu „Jura Purāna zinātniskā darbība” un *Dr.chem.* Donāta Erta referātu „Galvenās pētījumu jomas nanotehnoloģijās” zinātniskajiem ziņojumiem sākās nodaļas locekļu iepazīstināšana ar jaunajiem LZA korespondētāj-locekļu kandidātiem.

20. oktobrī sēdes dalībnieki noklausījās un apsprieda LZA īsteno locekļu kandidātu LZA kor.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Pētera Šipkova referātu „Energoresursu racionālās un efektīvas izmantošanas sistēmpētījumi, ievērojot atjaunojamo energoressuru izmantošanas iespējas Latvija” un LZA kor.loc. *Dr.habil.phys.* Andra Ozola ziņojumu „Holografija un lāzergaismas izraisītie procesi vielā”. Tika konstatēts, ka Pēterim Šipkovam izdevies izstrādāt un realizēt „Saules enerģijas izmantošanas iekārtu testēšanas poligonus (atzīts kā 2008.g. sasniegums zinātnē)” un savukārt Andris Ozols 1973.gadā uzbūvēja pirmo hologrāfisko iekārtu Latvijā un izstrādāja jaunus organiskos materiālus virsmas reljefa hologrammu tiešam ierakstam spektra sarkanajā daļā (atzīts kā 2007.g. sasniegums zinātnē).

Sēdes otrajā daļā klātesošie apsprienda LZA ārzemju locekļu vēlēšanām pieteiktos trīs FTZ nodaļas kandidātus: Eiropas Bioinformātikas institūta (Kembridža, no 1996.g.) pētnieku grupas vadītāju *PhD* Alvi Brāzmu, **Teorijas nodaļas vadītāju Universitātes Koledžā Londonā** *Dr.habil.phys.* Aleksandru Šjugera un LZA goda doktoru Čalmeras universitātes (Zviedrija) emerītēto profesoru Raleju Tepferu, kā arī goda locekļu vēlēšanām izvirzīto FEI vadošo pētnieku, RTU asociēto profesoru *Dr.habil.sc.ing.* Nameju Zeltiņu. Aizklātās balsošanas rezultātā FTZN izteica savu atbalstu visiem LZA locekļu kandidātiem.

LZA Rudens pilnsapulcē 25. novembrī par akadēmiķiem no nodaļas ievēlēja Andri Ozolu un Pēteri Šipkovu, par LZA ārzemju locekļiem – Alvi Brāzmu, Aleksandru Šjugera un Raleju Tepferu, par goda locekli Nameju Zeltiņu un par korespondētājlocekļiem Gunti Bārzdiņu un Juri Purānu.

LZA sēdes:

17. martā notika LZA izbraukuma sēde uz LU Matemātikas un informātikas institūtu (LU MII). Līdz ar atzītiem dabaszinātņu pētniekiem sēdē piedalījās arī humanitāro un sociālo zinātņu pārstāvji, kuri vēlējās vairāk uzzināt par institūtu un tā piedāvātajām skaitļošanas resursu iespējām (sk. 131. lpp.).

14. maijā nodaļa sagatavoja tradicionālo sēdi "Zinātnes popularizēšana sabiedrībā". Par Astronomijas gada rezultātiem Latvijā un pasaulē referēja *Dr.sc.comp.* Mārtiņš Gills (sk. 133. lpp.).

16. jūnijā LZA Lielās medaļas pasniegšana akad. Kurtam Švarcam. *Laudatio* profesoram teica LZA prezidents Juris Ekmanis. Savukārt no Kurta Švarca lekcijas kolēģi un audzēknī uzzināja, ko profesors ir darījis un pie kādām zinātniskām atziņām nonācis pēdējo 18 gadu laikā (sk. 127.–130. lpp.).

Nodaļas zinātnieki devuši nozīmīgu ieguldījumu Latvijas zinātnes attīstībā. Četriem no Latvijas Zinātņu akadēmijas nosauktajiem 10 nozīmīgākajiem sasniegumiem autori vai līdzautori ir nodaļas locekļi – akadēmiķi Mārcis Auziņš un Olģerts Dumbrājs, korespondētālocekļi Andrejs Reinfelds, Juris Borzovs un Jānis Vība (sk. 93.–95. lpp.).

FTZN citi zinātniskie sasniegumi:

- 24. – 25. maijā Rīgā tika organizēta XVI Starptautiskā konference "Kompozīto materiālu mehānika". Konferences sagatavošanas laikā bija saņemtas 204 tēzes no 451 autora un pieteikumi uz piedalīšanos konferences darbā no 28 valstīm. Konferences darbā ar referātiem piedalījās 164 dalībnieki no 26 valstīm – ASV, Azerbaidžānas, Baltkrievijas, Čehijas, Dānijas, Dienvidāfrikas, Francijas, Grieķijas, Igaunijas, Itālijas, Izraēlas, Japānas, Kazahstānas, Korejas Republikas, Krievijas, Ķīnas, Latvijas, Lielbritānijas, Lietuvas, Niderlandes, Polijas, Spānijas, Turcijas, Ukrainas, Vācijas un Zviedrijas (sk. *Zinātnes Vēstnesis*, 2010,12.jūlijs).
- Rīgā pirmo reizi tika organizēta augsta līmeņa 16. Starptautiskā konference „Diferenču vienādojumi un lietojumi ICDEA2010” (*16th International Conference on Differential Equations and Applications*), kura pulcēja virkni pasaules ievērojamo speciālistu nozarē (organizatori *Dr. Inese Bula, Dr. Jānis Cepītis*, LZA kor.loc. Andrejs Reinfelds, LU un LU MII).
- 5.–9. jūlijā Rīgā Transporta un sakaru institūtā notika 2. Starptautiskais specializētais simpozijss "Space & Global Security of Humanity" (SGS 2010).
- 2010. gada 16. decembrī notikušajā Latvijas izgudrotāju dienā, kurā prezentēti vairāk nekā 70 izgudrojumi, patents „Viscaur superelastīgs spiediena sensor-elements” ieguva 2. vietas godalgu (LZA kor.loc. Māris Knite un doktorants Juris Zavickis (RTU)).

- Būtiski jauns rezultāts sasniegts divatomu molekulu disociācijas enerģijas precīzā noteikšanā. Rezultāti tika sasniegti RbCs un KCs, kā arī NaCs molekulās, kas ir ļoti populāri objekti iegūšanai pie superzemām temperatūrām (zem 1 mikro-Kevina). Rezultāti iegūti Latvijas Universitātes Lāzeru centrā, izmantojot superaugstas izšķiršanas Furjē transformācijas spektrometru Bruker IFS-125 un izstrādātu teorētisko aprakstu. 2010. gadā nākuši klajā četri raksti prestižā izdevumā *Physical Review A* (akad. Ruvins Ferbers).
- Iegūti jauni dati par supersīkstruktūras magnētiskām konstantēm Niobija atomiem ar aizpildāmo d-čaulu, kurām ir būtiska nozīme zvaigžņu atmosfēru modelēšanā un nukleosintēzes procesu pētīšanā. Rezultāti iegūti LU Lāzeru centrā un publicēti 2010. gada izdevumā *Astronomy and Astrophysics 516, A70 (2010)* (akad. Ruvins Ferbers, Dr. Laimons Začs sadarbībā ar Dr. Sofiju Kroeger (Berlīnes Tehnikas un ekonomikas augstskola)).
- Kopā ar līdzstrādniekiem veikti pētījumi par vanšu aizstāšanas ar vanšu kopnēm lietderību, veidojot iepriekš saspriegtas stieptas konstrukcijas nolūkā pavērt ceļu plašai stiegroto plastiku izmantošanai transportbūvju nesošajās konstrukcijās. Izstrādāti racionāli saspriegtu vanšu kopņu režģojumu varianti (akad. Kārlis Rocēns).
- Izstrādāti priekšlikumi putuplasta paneļu ar metāla apšuvumu nestspējas palielināšanai, izmantojot par ribām cilindriskas čaulas no slāņainiem koksnes materiāliem(akad. Kārlis Rocēns).
- Eksperimentāli novērots un aprakstīts dzīvas ādas fotoatmiņas efekts zemas jaudas lāzeru apstarojuma ietekmē (LZA kor.loc. Jānis Spigulis, Aleksejs Ļihačovs, Jānis Lesiņš, Dainis Jakovels, LU Atomfizikas un spektroskopijas institūts).
- Atklāta, izpētīta un pirmpublīkācijās aprakstīta līdz šim nezināmu regulāru telpisku šūnu kopas (*honeycomb*) ģeometrija. Šo kopu veidojošas kā pentahedri nodefinētās šūnas ar liektām skaldnēm, izrādās, ir tikai otrs zināmais regulāru daudzskaldņu tips pēc Platona kuba, ar kuriem var aizpildīt trīsdimensiju telpu bez tukšumiem un pārklājumiem. Veikto teorētisko pētījumu rezultāti ir pilnvērtīgs konstruktīvi metodoloģisks pamats visstingāko vai minimālās masas liela izmēra struktūru radīšanai, kuru efektivitāte jo sevišķi pieaugtu objektiem Zemes orbitā un uz tās dabīgajiem pavadonjiem (LZA kor.loc. Edgars Bervalds LZA, Aivars Bērziņš LU, Modris Dobelis RTU).
- Izstrādāta aproksimatiņu sistēmu teorija un izpētīti tās lietojumi gan teorētiskajā matemātikā (topoloģijā, algebrā, mēra un integrālā teorijā u.c.), gan lietišķajā (agregāciju modeļos, lēmumu pieņemšanā u.c.). Aproksimatiņu sistēmu teorija dod vienotu pieejumu nestriktu kopu un logiku (*fuzzy sets and logics*) un raupju kopu (*rough sets*) teorijām, kuras ir modernās matemātikas alternatīvas tradicionālajām

statistiskām metodēm, pētot ar neprecizitāti (*uncertainty*), neskaidrību (*vagueness*) un subjektivitāti saistītās problēmas (LZA kor.loc. Aleksandrs Šostaks, *Dr.math.* Svetlana Asmuss, *Dr.math.* Ingrīda Uljane, *Dr.math.* Sergejs Solovjovs).

- Iegūti nozīmīgi rezultāti diferenciālvienādojumu un (tās diskrētais analogs) diferenču vienādojumu teorijā. Kā piemēru minēsim asimetrisko nelineāro osculatoru pētīšanu, kuras rezultāti publicēti rakstu sērijā (*Dr.math.* Armands Gricāns, *Dr.* grāda pretendente Natālija Sergejeva, LZA kor.loc. Felikss Sadirbajevs, DU).

LZA Lielo medaļu saņēmuši akad. Mārcis Auziņš par izcilu ieguldījumu koherento procesu izpētē atomos un molekulās un akad. Kurts Švarcs par izciliem darbiem un praktiskiem risinājumiem radiācijas fizikā un holografijā, „Grindeks” balvu par starptautiski nozīmīgu ieguldījumu divatomu molekulu struktūras izpētē ar lāzeru spektroskopijas metodēm akad. Ruvins Ferbers un „IZM balvu – 2010” akad. Jānis Grundspenķis par ieguldījumu jauno zinātnieku sagatavošanā.

Nodaļas priekšsēdētājs *Juris Jansons*
Zinātniskā sekretāre *Sofja Negrejeva*

ĶĪMIJAS, BIOLOĢIJAS UN MEDICĪNAS ZINĀTNU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67220725. Fakss: 67821153

E pasts: chem@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētājs Raimonds VALTERS

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Gunārs DUBURS

Vija KLUŠA

Zinātniskā sekretāre Baiba ĀDAMSONE

Padomes locekļi

Bruno ANDERSONS

Rihards KONDRATOVIČS

Jekaterina ĒRENPREISA

Tālis MILLERS

Elmārs GRĒNS

Jānis STRADINŠ

Aleksandrs JEMELJANOVS

Andris STRAKOVS

Uldis KALNENIEKS

Jānis VOLKOLĀKOVS

Mārtiņš KALNINŠ

Henriks ZENKEVIČS

Nodaļa apvieno 119 LZA locekļus, t.sk. 38 īstenos, 5 goda, 30 ārzemju locekļus un 46 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbu saistīti 28 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespon- dētājloc.	ārzemju	goda
Ķīmija	15	8	9	—
Medicīna	9	14	9	3
Bioloģija	8	12	6	1
Biotehnoloģija	1	—	1	—
Ekoloģija, videszinātnes un ģeogrāfija	2	4	1	—
Geoloģija un ūdenssaimniecība	—	2	2	—
Lauksaimniecības zinātnes	1	3	—	1
Mežzinātnes	—	1	—	—
Zinātnes vēsture	—	—	1	—
Materiālzinātnē	2	1	1	—
Farmācija	—	1	—	—

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

bioloģija

Jekaterina Ērenpreisa, īst. loc.
Elmārs Grēns, īst. loc.
Rihards Kondratovičs, īst. loc.
Indriķis Muižnieks, īst. loc.
Pauls Pumpēns, īst. loc.
Īzaks Rašals, īst. loc.
Nikolajs Sjakste, īst. loc.
Jānis Viķsne, īst. loc.
Gunārs Andrušaitis, kor. loc.
Arvīds Barševskis, kor. loc.
Uldis Kalnenieks, kor. loc.
Jānis Kloviņš, kor. loc.
Tatjana Kozlovska, kor. loc.
Imants Liepa, kor. loc.
Aija Linē, kor. loc.
Viesturs Melecis, kor. loc.
Aleksandrs Rapoports, kor. loc.
Maija Rukliša, kor. loc.
Kaspars Tārs, kor. loc.
Henriks Zenkevičs, kor. loc.
Viesturs Baumanis, goda loc.
Māris Hartmanis, ārz. loc.
Vitauts Kalniņš, ārz. loc.
Jānis Metuzāls, ārz. loc.
Uldis Streips, ārz. loc.
Rihards Villems, ārz. loc.
Kurts Vitrihs, ārz. loc.

biotehnoloģija

Mārtiņš Beķers, īst. loc.
Andrejs Daugulis, ārz. loc.

ekoloģija, videszinātnes

Pēteris Cimdiņš, īst. loc.
Māris Kļaviņš, īst. loc.
Aija Melluma, kor. loc.

farmācija

Maija Dambrova, kor. loc.

ģeogrāfija

Guntis Eberhards, kor. loc.
Zaiga Krišjāne, kor. loc.
Olģerts Nikodemus, kor. loc.
Edmunds Bunkše, ārz. loc.

ģeoloģija un ūdenssaimniecība

Ervīns Lukševičs, kor. loc.
Vitālijs Zelčs, kor. loc.
Aleksis Dreimanis, ārz. loc.
Hennings Sērensens, ārz. loc.

ķīmija

Gunārs Čipēns, īst. loc.
Gunārs Duburs, īst. loc.
Mārtiņš Kalniņš, īst. loc.
Ivars Kalviņš, īst. loc.
Valdis Kampars, īst. loc.
Edvards Liepiņš, īst. loc.
Tālis Millers, īst. loc.
Uldis Sedmalis, īst. loc.
Jānis Stradiņš, īst. loc.
Andris Strakovs, īst. loc.
Arnis Treimanis, īst. loc.
Raimonds Valters, īst. loc.
Nikolajs Vederņikovs, īst. loc.
Grigorijs Veinbergs, īst. loc.

- Andris Zicmanis, īst. loc.
Edgars Ābele, kor. loc.
Māra Jure, kor. loc.
Valerjans Kauss, kor. loc.
Valdis Kokars, kor. loc.
Aivars Krauze, kor. loc.
Ēriks Kupče, kor. loc.
Edgars Sūna, kor. loc.
Pēteris Trapencieris, kor. loc.
Nikodemis Bojārs, ārz. loc.
Pēteris Bolšaitis, ārz. loc.
Benedikts Juodka, ārz. loc.
Georgs Pauls Kreišmanis, ārz. loc.
Arnis Kuksis, ārz. loc.
Gotfrīds Ottings, ārz. loc.
Edvīns Vedējs, ārz. loc.
Mihails Voronkovs, ārz. loc.
Regīna Žuka, ārz. loc.
- lauksaimniecības zinātnes**
- Aleksandrs Jemeļjanovs, īst. loc.
Edite Birģe, kor. loc.
Andrejs Cālītis, kor. loc.
Aldis Kārkliņš, kor. loc.
Jānis Latvietis, goda loc.
- materiālzinātnes**
- Bruno Andersons, īst. loc.
Jānis Grabis, īst. loc.
Jānis Grāvītis, kor. loc.
Elza Reihmane, ārz. loc.
- medicina**
- Georgs Andrejevs, īst. loc.
Jānis Gardovskis, īst. loc.
Viktors Kalnbērzs, īst. loc.
Vija Kluša, īst. loc.
Ruta Muceniece, īst. loc.
- Jānis Priedkalns, īst. loc.
Rafails Rozentāls, īst. loc.
Arnis Vīksna, īst. loc.
Jānis Volkolākovs, īst. loc.
Igors Aksiks, kor. loc.
Andrejs Ērglis, kor. loc.
Andris Ferdats, kor. loc.
Dace Gardovska, kor. loc.
Aivars Lejnieks, kor. loc.
Alfrēds Miltiņš, kor. loc.
Modra Murovska, kor. loc.
Māra Pilmane, kor. loc.
Valdis Pīrāgs, kor. loc.
Ingrīda Rumba-Rozenfelde, kor. loc.
Andrejs Skaģers, kor. loc.
Uldis Vikmanis, kor. loc.
Ludmila Viķsna, kor. loc.
Aija Žileviča, kor. loc.
Ēvalds Ezerietis, goda loc.
Kristaps Juris Keggi, goda loc.
Nikolajs Skuja, goda loc.
Sergejs Fjodorovs, ārz. loc.
Meinhards Klasens, ārz. loc.
Jānis Kļaviņš, ārz. loc.
Ruta Kundziņa, ārz. loc.
Andrejs Okše, ārz. loc.
Felikss Ungers, ārz. loc.
Jarls Vikbergs, ārz. loc.
Bertrams Zariņš, ārz. loc.
Kristaps Zariņš, ārz. loc.
- mežzinātnes**
- Pēteris Zālītis, kor. loc.
- zinātnes vēsture**
- Jurijs Solovjovs, ārz. loc.

Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas darbība

Pārskata periodā nodaļa organizēja divas LZA sēdes un sešas nodaļas sēdes.

LZA sēdes

23. aprīlī sēdē „*Daugavas ekosistēma un tās ilgtspējīga attīstība*” noklausījās un apsprieda 4 referātus: „Daugavas ekosistēmas izpēte un ekoloģiskā kvalitāte (*Dr.biol.* Gunta Spriņģe, LU; *Dr.biol.* Elga Parele, LU BI), „Fitoplanktons kā Daugavas ekoloģiskā stāvokļa raksturotājs” (*Dr.biol.* Ivars Druvietis, LU), „Daugavas ūdeņu kvalitātes ilgtermiņa izmaiņas” (*Dr.geogr.* Ilga Kokorīte, LU) un „Daugavas kā transportceļa potenciālās izmantošanas ietekme uz tās sateces baseinu un Baltijas jūru” (*Dr.biol.* Elmīra Boikova, LU BI). Sēdē pieņēma rezolūciju par LZA viedokli par kuģojamā Daugavas ūdensceļa izveidi:

Latvijas Zinātņu akadēmijas sēdes r e z o l u c i j a

2010.g. 23.aprīlī LZA sēdē „Daugavas ekosistēma un tās ilgtspējīga attīstība” tika detalizēti apspriesti LU Bioloģijas institūta, LU Bioloģijas fakultātes un LU Geogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes zinātnieku referāti, t.sk. LU BI Jūras ekoloģijas laboratorijas vadītājas *Dr.biol.* Elmīras Boikovas ziņojums „*Daugavas kā transportceļa potenciālās izmantošanas ietekme uz tās sateces baseinu un Baltijas jūru*”**

LZA sēdē vienprātīgi tika atbalstītas LU Bioloģijas institūta Zinātniskās padomes š.g. 23. marta rekomendācijas un pieņemti lēmumi:

1. Nemot vērā Latvijai saistošos normatīvos dokumentus**, kā arī „*Daugavas lokos*” izveidotās NATURA 2000 teritorijas saglabāšanas nepieciešamību, Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) kategoriski iebilst pret jebkādu Daugavas ekosistēmas iespējamo pārveidi, lai izmantotu Daugavas gultni kā rūpniecisku transporta kanālu uz Baltkrieviju, Ukrainu un Krieviju.

---

* 2010. gada 4. martā prezentēts ar LR satiksmes ministra K. Gerharda rīkojuma Nr.01.1-03/51 izveidotās speciālās Darba grupas „*Latvijas un Baltkrievijas sadarbība, izmantojot Daugavu transporta pakalpojumu sniegšanai*” sanāksmē.

** ES Ūdens struktūrdirektīva 2000/60/EK, Helsinku Konvencijas rekomendācijas kopš 1992. gada par Baltijas jūras sateces baseina ūdeņu kvalitātes paaugstināšanu, LR Vides ministrijas izstrādātais Daugavas upju baseina apsaimniekošanas plāns 2010.–2015. gadam ar galveno mērķi uzlabot pašreizējo ūdens kvalitāti Daugavā – galvenajā Rīgas dzeramā ūdens ieguves avotā.

2. Ņemt vērā vairāku tautsaimnieku apsvērumus, ka Daugavas pārveidošana par kuģojamu upi ekonomiskā ziņā ir augstākā mērā neracionāla un nerentabla. Tā radītu ne tikai neatgriezeniskus ekoloģiskus zaudējumus, bet arī tradicionālo dabas ainavu degradāciju, apdraudētu Daugavas krastos esošo pilsētu un apdzīvoto vietu kultūrvēsturiskos pieminekļus, pazeminātu funkcijējošo Daugavas HES jaudas. Ūdens daudzums Daugavā ir nepietiekams, lai nodrošinātu lieljaudas kuģu pietiekamu iegrīmi. Gultnes mākslīga padziļināšana prasītu milzīgus ekonomiski neattaisnotus kapitālieguldījumus, papildus ņemot vērā faktu, ka kanāla ekspluatācija ziemas apstākļos ir apgrūtināta. **LZA kategoriski iebilst pret kuģojamu Daugavas ūdensceļu projektu iekļaušanu jebkādos Latvijas nacionālās stratēģijas plānu un vīziju projektos sakarā ar šādu scenāriju utopisko raksturu.**

Daugavas kuģojamā ceļa īstenošanas vietā LZA sēdes dalībnieki atzīst par nepieciešamu piesaistīt ES līdzekļus, lai radikāli modernizētu un uzlabotu dzelzceļu un autoceļu komunikāciju, nodrošinot Baltijas sasaisti ar ES un NVS valstīm.

3. Ievērojot pasaules un īpaši Eiropas negatīvo pieredzi, kas gūta pagājušā gadsimta 60.–70. gados upju pārveidē par transporta sistēmām, kā arī ņemot vērā Pasaules Bankas un Pasaules dambju komisijas deklarētās brīdinājumu rekomendācijas saistībā ar jaunu dambju sistēmu un hidroelektrostaciju būves izraisītiem nopietniem riskiem un apdraudējumiem ne tikai upju un to baseinu dabiskajam ekoloģiskajam potenciālam, bet lielā mērā arī cilvēku dzīves kvalitātei, **LZA zinātnieku nostāja ir – nepielaut Daugavas nodošanu koncesijā uzņēmēju grupas interesēs, lai veiktu, iespējams, nelabojamus un pat postošus upes pārveides pasākumus.**

4. Ņemot vērā jau Trešās atmodas laika pamatotos argumentus pret Daugavpils HES celtniecību, **atzīt LR Saeimas un valdības līmenī Daugavu ar tās dabisko tecējumu par Latvijas nacionālo vērtību, kas maksimāli jāsaudzē.**

5. Ņemot vērā Dabas parkā „Daugavas loki” un aizsargājamo ainavu apvidū „Augšdaugava” saglabātās unikālās dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, pieprasīt **nekavējoties izvīzīt šo teritoriju iekļaušanai UNESCO Dabas un kultūrvēsturisko mantojumu sarakstā un izskatīt jautājumu par Nacionālā parka izveidi šajās teritorijās.**

2010. gada septembrī UNESCO Latvijas Nacionālajai komitejai (LNK) tika iesniegta nominācija „Par Aizsargājamo ainavu apvidu „Augšdaugava”(NATURA 2000) iekļaušanu UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā”, 2011. gada janvārī notika UNESCO LNK pārstāvju, pieaicināto ekspertu un nominācijas iesniedzēju vizīte Daugavpili un Krāslavā. 25. februārī UNESCO LNK Asambleja iekļāva minēto objektu UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas Nacionālajā sarakstā.

23. septembrī – sēdē „Tautas veselības nākotne Latvijā – problēmas un konsekvences” ar ziņojumiem uzstājās veselības un ekonomikas eksperti, kuri runāja par tādām nozīmīgām tēmām kā bērnu veselības rādītāji un mīrstība, dzimstība un paaudžu nomaiņa, tās ietekme uz valsts ekonomiku nākotnē.

LZA sēdi atklāja LZA prezidents akad. Juris Ekmanis. Ar ziņojumu „ANO Tūkstošgades attīstības mērķu izpilde: starpdisciplinārs skatījums uz bērnu mīrstību Latvija” uzstājās LZA korespondētājocekle un LU Medicīnas fakultātes prof. Ingrīda Rumba-Rozenfelde, kas ilgstoši un sistemātiski veikusi pētījumus par bērnu mīrstību un tās cēloņiem Latvijā.

Organizācijas “Glābiet bērnus” priekšsēdētāja LU MF docente *Dr.med.* Inguna Ebela nolasīja referātu „ANO konvencija par bērnu tiesībām un bērnu veselības rādītāji Latvijā gadu retrospekcijā”. Savukārt par dzimstību un paaudžu nomaiņu Latvijā runāja akad. Pēteris Zvidriņš. Sēdi noslēdza ekonomikas ekspertes akad. Raitas Karnītes ziņojums „Latvijas demogrāfiskā profila ekonomiskās sekas”.

LZA sēdes „Tautas veselības nākotne Latvijā – problēmas un konsekvences” lēmums

LZA 2010. gada 23. septembra sēdes „Tautas veselības nākotne Latvijā – problēmas un konsekvences” dalībnieki, noklausoties nozaru speciālistu ziņojumus un debatēs izteiktos priekšlikumus, konstatēja:

1. Latvijas iedzīvotāju dzimstības, bērnu veselības, mīrstības, paaudžu nomaiņas rādītāju apzināšana un izpēte ir valstiski nozīmīga. Latvijā bērnu un mātes veselība un mīrstība ir problēmjautājumi, bet mīrstību ietekmējošie parametri līdz šim pētīti nepietiekami.

2. No pasaules perspektīvas Latvija pieder industriālo valstu reģionam ar zemu bērnu mīrstību, tomēr Eiropas reģionā Latvijā bērnu mīrstība ir viena no visaugstākajām (četru sliktāko valstu vidū Eiropas Savienībā) un ir augstākā Baltijas valstīs. Bērnu mīrstību var ietekmēt dažādi parametri: sociālekonomiski (iekšzemes kopprodukts, nevienlīdzība ienākumu sadalē) veselības aprūpes organizācija (primārā aprūpe, stacionāru tīkls un pieejamība, pacientu līdzmaksājuma īpatsvars veselības pakalpojumos u.c.), epidemioloģiskā situācija, izglītība, migrācija u.c.

3. Latvijā augstāka nekā citās valstīs galvenokārt ir zīdaiļu mīrstība uz noteiktu perinatālā perioda stāvokļu, iedzīmtu anomaliju un citu cēloņu (t.s. zīdaiļu pēkšņas nāves sindroms) rēķina. Valsts pētījumu programmas „Latvijas iedzīvotāju dzīvīldzi un dzīves kvalitāti apdraudošo galveno patoloģiju zinātniska izpēte ar multi-disciplināra pētnieciskā konsorcija palīdzību” ietvaros noskaidrots, ka bērnu mīrstība Latvijā ir īpaši atkarīga no sociālekonomiskā ietvara, tāpat kā tas ir jaunattīstības valstīs.

4. Bērnu mirstība un sašaurinātā paaudžu nomaiņas specifika Latvijā rada labvēligus apstākļus neatgriežami lejupslišo iedzīvotāju skaita tendencēi un draudus darbaspēka nodrošinājumam un labklājības mērķu sasniegšanai Latvijā jau tuvākajā laikā.

Nolēma:

1. Atbalstīt starpnozaru pētniecību, tajā skaitā valsts finansētu projektu izveidi, bērnu veselības, paaudžu nomaiņas, darbaspēka nodrošinājuma jomā Latvijā.

2. Ierosināt izveidot starpdisciplināru darba grupu demogrāfisko, tajā skaitā bērnu veselības un mirstības problēmu risināšanai, iesaistot vadošos ārvalstu speciālistus.

Citi pasākumi

15. aprīli – 47. Stradiņa lasījumi Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejā. LZA Paula Stradiņa balvu medicīnā pasniedza profesoram Jānim Gardovskim, kurš nolasīja akadēmisko lekciju "Ķirurģija vakar, šodien, rīt".

4. oktobrī RTU Materiālzinātnes un lietiskās ķīmijas fakultātē notika profesores Emīlijas Gudrinieces deviņdesmitajai dzīmšanas dienai veltīti piemiņas lasījumi. Šo pasākumu patiesi nozīmīgu darīja ar profesores Māras Jures iniciatīvu un rūpēm sagādātais profesorei Emīlijai Gudriniecei veltītais apceru un atmiņu krājums („*Profesore Emīlija Gudriniece. Deviņdesmitajai dzīmšanas dienai veltīts apceru un atmiņu krājums*. Rīga: RTU, 2010. 216 lpp.), kurā daļēji ietvertas arī profesores dienasgrāmatas. Plašu E. Gudrinieces pretrunīgo mūžu raksturojošu runu teica grāmatas tapšanas ierosinātājs Jānis Stradiņš.

Nodaļas sēdes

12. februārī nodaļas pilnsapulcē noklausījās nodaļas priekšsēdētāja akad. R. Valtera pārskatu par nodaļas un tās locekļu darbību 2009. gadā un 2010. gadā plānotajiem pasākumiem. Sēdes dalībnieki noklausījās divus referātus par tēmu „**Hroniskā noguruma sindroms**”: LZA kor. loc. L. Viksna “Noguruma slimība: zināmais un diskutabla” un LZA kor. loc. M. Murovska “Hroniskā noguruma sindroma etiopatoģēnēzes izpēte un biomarķieru meklējumi”.

12. martā KBMZN sēde (sadarbībā ar FTZN) no cikla „2009. gada nozīmīgie zinātniskie sasniegumi” – **Sirds struktūrelementu biomehānisko īpašību un morfoloģijas pētījumi jaunu ārstēšanas metožu un materiālu izstrādei.**

Par mūsdienu kardioloģijas iespējām un nākotnes virzieniem pārdomās dalījās RSU docents, kardioķirurgs *Dr.med.* Pēteris Stradiņš; LZA kor.loc. RSU profesors Vladimirs Kasjanovs runāja par tēmu „Audu inženierija un sirds-asinsvadu sistēmas elementu izstrāde”; RSU doktorants Mārtiņš Kalējs nolasīja ziņojumu ”Jaunu sirds vārstuļu bioloģisko protēžu radišanai nepieciešamo biomehānisko parametru noteikšana un to testēšanas, implantācijas sistēmu izstrāde”.

10. septembrī notika nodaļas sēde „**Sirds un asinsvadu slimību riska faktori**”.

Sēdes dalībnieki ar lielu interesi noklausījās un apsprieda RSU profesora Aivara Lejnieka referātu „Sirds un asinsvadu slimību riska faktori Latvijas iedzīvotājiem” un LZA korespondētājlocekļa Latvijas Kardioloģijas centra vadītāja Andreja Ērgla priekšlasījumu „No rīta kafijas līdz translācijas medicīnai”.

Sirds un asinsvadu problēmas ir vienas no būtiskākām mirstības ziņā gan pasaulē, gan arī Latvijā. Līdz pat šim laikam, neskaitoties uz ieguldītām pūlēm, mirstība no sirds un asinsvadu slimībām ir pirmajā vietā Latvijā, un pētījumi liecina, ka asinsrites slimības mirstību būtiski palielina tieši darbaspējīgā vecumā (no 35 līdz 60 gadiem). Tāpēc ļoti svarīgi ir izzināt un saprast sirds un asinsvadu riska faktorus, to izplatību ne tikai pasaulē, bet konkrēti arī Latvijā.

Sekojošajā diskusijā piedalījās akadēmiķi J.Ērenpreisa, V.Kluša, I.Knēts, A.Siliņš, LZA goda doktori A.Saltups (Austrālija) un O.Plepis.

1. oktobrī notika nodaļas sēde, kurā tās dalībnieki noklausījās un apsprieda sešus LZA korespondētājlocekļu kandidātu zinātniskos ziņojumus. Ar savu zinātnisko pētījumu jomām un rezultātiem, pedagoģisko un organizatorisko darbību klātesošos iepazīstināja pretendenti uz vakantajām kor.loc. vietām: medicīnā – RSU profesors *Dr.med.* Aivars Lejnieks un LU asoc.profesors un P.Stradiņa Klīniskās universitātes slimīņcas mācību un zinātnes direktors *Dr.med.* Dainis Krieviņš; ģeogrāfijā – LU profesore *Dr.geogr.* Zaiga Krišjāne un LU docente *Dr.geogr.* Inese Stūre; ķīmijā – LOSI vadošais pētnieks *Dr.habil.chem.* Edgars Ābele un LU asoc. profesors *Dr.chem.* Pēteris Mekšs. Aizklāti balsojot, nodaļas locekļi izteica atbalstu E.Ābelem, D.Krieviņam, Z.Krišjānei, A. Lejniekam un P.Mekšam. Akadēmijas pilnsapulcē 25. novembrī par LZA korespondētājlocekļiem ievēlēja E.Ābeli, Z.Krišjāni un A.Lejnieku.

5. novembrī nodaļas sēdē tās dalībnieki noklausījās un apsprieda četru LZA īsteno locekļu kandidātu un viena korespondētājlocekļa kandidāta zinātniskos ziņojumus. LZA kor. loc., LU profesore Ingrīda Rumba-Rozēnfelde referēja par tēmu „Bērnu mirstības un invaliditātes riska faktoru izpēte”, LZA kor. loc., RSU profesore Ludmila Viķsna sniedza pārskatu par problēmu pētījumiem ”Tuberkuloze – aktuāla sabiedrības un indivīda veselības problēma Latvijā”. LZA kor.loc., LU profesora Nikolaja Sjakstes referāta tēma – „Farmakologa un ģenētiķa pieejas cukura diabēta, autoimūno slimību un ļaundabīgo audzēju problēmām”. LZA kor. loc., LOSI vadošais pētnieks Grigorijs Veinbergs sniedza pārskatu par saviem pētījumiem bioloģiski aktīvu savienojumu jomā – „Bioloģiski aktīvu savienojumu sintēze uz β -laktāma un 2-pirolidinona heterocikla pamata”. Korespondētājlocekļa kandidāta bioloģijā LBMC vadošā pētnieka Kaspara Tāra ziņojuma tēma bija “Proteīnu kristalogrāfijas pielietojums medicīnisku preparātu radīšanā”.

Aizklāti balsojot, nodaļas locekļi izteica atbalstu visiem pretendentiem.

Akadēmijas pilnsapulcē 25. novembrī par LZA īstenajiem locekļiem ievēlēja Nikolaju Sjaksti un Grigoriju Veinbergu, par korespondētājlocekli – Kasparu Tāru.

10. decembrī notika LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnu nodaļas sēde „**Latvijas Zemes dzīļu resursi un tehnoloģijas to izmantošanai**”, kas būtībā bija pārskats par pusgada laikā paveikto jaunās valsts pētījumu programmas „Vietējo resursu (zemes dzīļu, meža, pārtikas un transporta) ilgtspējīga izmantošana – jauni produkti un tehnoloģijas (NatRes)” 1. projekta „**Zemes dzīļu resursi**” ietvaros.

Pēc akadēmiķa Māra Klaviņa ievadvārdiem sēdes dalībnieki noklausījās un apsprendēja 6 referātus: „Māla iegulu sastāva dažādība Latvijā jaunām tehnoloģijām un produktiem” (Ilze Lūse, LU), „Jauni keramikas produkti un tehnoloģijas” (Gaida Sedmale, RTU), „Jauni porainas keramikas produkti no Latvijas izejvielām” (Ruta Švinka, RTU), „Augsnes bioremediācija: klasisko pamatu un mūsdienu iespēju sintēze” (Olga Mutere, LU), „Kūdras humusvielu īpašības un izmantošanas iespējas” (Jānis Šīre, LU), „Latvijas mālu sorbtīvās īpašības un pētījumi mālu inovatīvam pielietojumam” (Vitālijs Lakevičs, RTU).

Sēdes noslēgumā ziņojumā „Sadarbība Latvijas zemes dzīļu resursu izpētei un to izmantošanas tehnoloģiju izstrādei – sasniegtais un iespējais” profesors Valdis Seglinš sniedza plašāku projekta raksturojumu, norādot, ka projekts ir mērķorientēta vairāku LU un RTU struktūrvienību pētnieku grupu sadarbība, kas, aptverot dažādas ģeoloģijas, ķīmijas, bioloģijas, vides zinātnes un materiālzinātnu zinātniskās pētniecības jomas, ļauj risināt sešus savstarpēji saistītus, sinergiskus pētniecības virzienus ar augstu un tiešu izmantošanas potenciālu tautsaimniecībā. Tieši šī sadarbība un efektīva zinātniskās domas apmaiņa sekਮējusi pētījumu uzsākšanu un ļāvusi sasniegt augstus zinātniskos rezultātus jau pirmajā pētniecības gadā: aizstāvētas trīs doktora disertācijas, sagatavoti divi Latvijas patentti, izdoti 6 un iesniegti publicēšanai 11 zinātniski raksti, publicēti 6 zinātnisko konferenču pilnu ziņojumu teksti. Pētījumu rezultāti ir prezentēti un aprobēti zinātniskos kongresos un konferencēs – 16 mutiski un 6 stenda ziņojumi. Projektam ir izveidota sava mājaslapa internetā www.lu/VPP/

Nodaļas locekļi devuši nozīmīgu ieguldījumu Latvijas zinātnes attīstībā.

Diviem no Latvijas Zinātnu akadēmijas nosauktajiem 10 nozīmīgākajiem sasniegumiem autori vai līdzautori ir mūsu nodaļas locekļi – akad. E.Liepiņš, kor.loc. M.Dambrova, kor.loc. A.Ērglis un kor.loc. K.Tārs:

Teorētiskajā zinātnē

1. Noskaidrota enzīma (gamma-butirobetaīna hidroksilāzes) trīsdimensionālā struktūra, kas ļaus izstrādāt jaunas kardioprotektīvas darbības zāļu vielas (LZA kor. loc. Kaspars Tārs, Dr. Andris Zeltiņš, Dr. Ainārs Leončiks, Dr. Andris Kazāks, Jānis Rūmnieks, Svetlana Koteloviča, Jeļena Šaripo, LZA kor. loc. Maija Dambrova, Dr. Edgars Liepiņš, Jānis Kūka, akad. Edvards Liepiņš, Kristaps Jaudzems, profesors

Artūrs Viksna, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Latvijas Universitāte).

Praktiskajos pielietojumos

2. Pirmo reizi veikta sekmīga cilmes šūnu transplantācija sirds muskulī zīdainim ar smagu sirdskaiti (vadītāji profesors Aris Lācis un LZA kor.loc. Andrejs Ērglis, Bērnu kliniskā universitātes slimnīca un Paula Stradiņa Kliniskās universitātes slimnīcas Latvijas Kardioloģijas centrs un Šūnu transplantācijas centrs).

Nodaļas locekļu citi zinātniskie sasniegumi

- Atklātas jaunas mildronāta un antikoagulantu sinerģiskās darbības kompozīcijas sirds-asinsvadu slimību ārstēšanai (I.Kalviņš, LOSI Medicīniskās ķīmijas nodaļa)
- Parādīts, ka gēnu transfekcijas aģentam ir arī multirezistenci inhibējošas išpašības (G.Duburs, LOSI)
- Izstrādātas nanodalīņas (oglekļa nanocaurules, daļīņas ar magnētiskām išpašībām, u.c.) saturošu termoplastisku polimērkompozītu iegūšanas metodes (M.Kalniņš, RTU)
- Piešķirtas selekcionāra tiesības un reģistrētas Latvijas aizsargāto augu šķirņu valsts reģistrā 12 jaunas brīvdabas rododendru šķirnes (R.Kondratovičs, LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētava „Babīte”)
- VLP nanotehnoloģiju attīstība, hepatīta B un C modeļi, jaunu VLP vektori, VLP pakošana, kontrakta atjaunošana ar Cytos Biotechnology, iesaistīšanās jaunajā ES grantā par vakcīnu izveidošanu (P.Pumpēns un kolēgi)
- Neirodegeneratīvo slimību dzīvniekmodeļos atrasta jaunu oriģinālsavienojumu neiroprotektīvā darbība, kas pamatojas uz smadzeņu nervu un gliālo šūnu neiroinūno reakciju regulāciju. Īpaša nozīme šajos procesos ir vielu reģeneratīvos mehānismus stimulējošai aktivitātei (V.Kluša un kolēgi, LU MF)
- Pierādīts, ka eksperimentāla cukura diabēta attīstībai seko pārmēriga slāpekļa oksida produkcija vairākos orgānos. Cerebrokrasts un citi OSI radīti dihidropiridīni normalizē NO produkciju diabētisko dzīvnieku audos (N.Sjakste, LU, LOSI)
- Izveidoti jonu šķidrumi, kuri ir gan biodegradabli, gan minimāli toksiski (A.Zicmanis, LU)
- Izstrādāts pētnieciskā darba rezultātos balstīts rīcības algoritms diagnostikas un antimikrobiskās terapijas ordinēšanai bērniem ar drudzi neatliekamās palīdzības nodaļas Latvijā, kam ir liela praktiska nozīme medicīnā (D.Gardovska, RSU)
- Sadarbībā ar ārzemju kolēģiem attīstīti jauni reumatisko slimību diagnostiskie kritēriji (I.Rumba-Rozenfelde, LU MF)

- Alternatīvu metožu izstrāde neinvazīvai aknu biopsijai (L.Vīksna un kolēgi, RSU un Latvijas Infektoloģijas centrs)
- Valsts pētījumu programmas “Klimata maiņas ietekme uz Latvijas ūdeņu vidi” (KALME) (Vad. prof. M.Kļaviņš un Dr.biol. A.Andrušaitis) rezultāti, kuras ietvaros pirmo reizi Latvijā prognozēta klimatu mainība Latvijā nākošajos 100 gados; pētījumu rezultātā parādits, kā klimata mainība varētu tuvākā un tālākā nākotnē ietekmēt ūdensvidi, tamēcī vienlaikus ietekmēt ūdensplūsmu Latvijas upēs
- Ieviests praksē jauns imūnsupresijas medikaments *Advagraf* (R.Rozentāls u.c.).

2010. gadā iznākušas 12 grāmatas, kuru autori vai līdzautori ir nodalās loceklī

  - **R.Kondratovičs**, G.Riekstiņa, U.Kondratovičs. Rododendri. LU Rododendru selekcijas un izmēģinājumu audzētavai „Babīte” – 30. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2010. 104 lpp.
  - **J.Rukšāns**. Crocusses: a Complete Guide to the Genus. Portland, London: Timber Press, 2010. 216 p.
  - **U.Viesturs**, I.Simeonov, T.Pencheva, J.Vanags, M.Petrov. Y.Pavlov, O.Roeva, T.Ilkova, M.Vishkins, I.Hristozov. Contemporary approaches to Modelling, Optimisation and Control of Biotechnological Processes. (edited by S. Tzonkov), Sofia: Prof. Marin Drinov Academic Publishing House, 2010. 240 p.
  - **A.Vīksna**. Latvijas ķirurģijas profesori. Rīga, 2010. 141 lpp.
  - S.Boka, **M.Pilmane**, V.Kavak. Embriology and Anatomy for Health Sciences, Rīga: RSU, 450 p.
  - D.Markus, **J.Raipulis**. Radošie malēnieši un viņu valoda. Rīga: LZA Vēstis, 2010. 216 lpp. (Letonikas bibliotēka.)
  - I.Šperberga, **U.Sedmalis**, G.Sedmale. Silikātu un grūti kūstošu nemetālisku materiālu fizikālā ķīmija. Rīga: RTU izdevniecība, 2010. 170 lpp.
  - Profesore Emīlija Gudriniece. Deviņdesmitajai dzimšanas dienai veltīts apceru un atmiņu krājums. (Redkol.: **M.Jure** – atb.red., **J.Stradiņš**, **R.Valters**). Riga: RTU, 2010. 216 lpp.
  - Mires and Peat. (Ed. **M.Kļaviņš**). Riga: University of Latvia Press, 2010. 214 p.
  - Environment and Sustainable Development. (Eds. **Kļaviņš M.**, Filho W.L., Zaļoksnis J.). Riga, University of Latvia, 2010. 300 p.
  - Vide un ilgtspējīga attīstība. (Red. **Kļaviņš M.**, Zaļoksnis J.). Rīga: Latvijas Universitāte, 2010. 334 lpp.
  - The Fifth European Conference on Wood Modification, Proceedings. (Ed. By C.A.S.Hill, H.Militz and **B.Andersons**). Riga: Agentura Radars Ltd., 2010. 398 p. (ISBN: 978-9984-49-135-6).

Par zinātniskajiem sasniegumiem dažadas balvas saņēmuši nodaļas loceklī:

- Akadēmiķim Jānim Stradiņam – Baltijas Asamblejas gada balva zinātnē par grāmatu „Zinātnes un augstskolu sākotne Latvijā”
- Kor.loc. Ervīnam Lukševičam – Baltijas valstu zinātņu akadēmiju medaļa par nozīmīgu ieguldījumu Baltijas reģiona ģeoloģiskās vēstures un seno mugurkaulnieku evolūcijas pētījumos
- Akadēmiķim Rafaīlam Rozentālam – LR Ministru kabineta balva par nieru transplantācijas metožu izstrādāšanu un ieviešanu Latvijas medicīnas praksē
- Akadēmiķim Ivaram Kalviņam – Rīgas balva par inovatīvu darbību
- Akadēmiķim Jānim Gardovskim – LZA Paula Stradiņa balva medicīnā par izcilu devumu modernās kirurgijas, medicīnas zinātnes un akadēmiskās izglītības attīstībā Latvijā
- Akadēmiķim Edvardam Liepiņam – LZA un a/s *Grindeks* balva „Zelta pūce” par izcilu ieguldījumu kodolmagnētiskās rezonances metodes attīstībā Latvijā
- Kor.loc. Imantam Liepam – LZA, „ITERA Latvija” un RTU Attīstības fonda balva par izciliem sasniegumiem vides, Zemes un ģeogrāfijas zinātnēs (darbu kopa „Pētījumi meža ekoloģijā”)
- Kor.loc. Andrejam Skaļeram LR MK Atzinības raksts
- Akadēmiķei Vijai Klušai – LU Gada balva par zinātniskās skolas radīšanu
- Kor.loc. Mārai Pilmanei – RSU akadēmiskā personāla Gada balva 2010
- Kor.loc. Arvīda Barševska vārdā nosaukta jaunatklāta vaboļu suga *Platyderus barsevskisi*
- Akadēmiķei Ritai Kukainei – Triju Zvaigžņu ordenis
- Kor.loc. Arvīdam Barševskim – Draudzības ordenis (Krievija)

Nodaļas loceklī aktīvi piedalās zinātnes organizatoriskajā darbā, ir vairāku Valsts pētījumu programmu vadītāji (akad. B. Andersons, akad. I. Kalviņš, akad. M. Klavīniņš, kor.loc. V. Pīrāgs), daudzu starptautisku un Latvijas zinātnisko projektu vadītāji un līdzdalībnieki.

Liels darbs ieguldīts nodaļas ekspertu komisijās, izvērtējot dažādu balvu pretendantu iesniegtos pieteikumus un organizējot balvu pasniegšanas pasākumus.

Nodaļas priekšsēdētājs *Raimonds Valters*
Zinātniskā sekretāre *Baiba Ādamsone*

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTNU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67225889. Fakss: 67821153. E pasts: humana@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētāja Ilga JANSONE

Nodaļas priekšsēdētāja vietnieki Jānis BĒRZINŠ, Viktors HAUSMANIS,
Dace MARKUS

Zinātniskā sekretāre Ilga TĀLBERGA

Padomes locekļi

Andris CAUNE, Saulvedis CIMERMANIS, Pārsla EGLĪTE,
Raīta KARNĪTE, Jānis KRASTIŅŠ, Maija KŪLE, Baiba RIVŽA,
Valentīna SKUJIŅA, Jānis STRADINŠ, Kalvis TORGĀNS

Nodaļa apvieno 148 LZA locekļus, t.sk. 33 īstenos, 45 goda, 37 ārzemju un 33 korespondētājlocekļus. Ar nodaļas darbu saistīti 32 LZA goda doktori.

Specialitāte	Loceklu skaits			
	īstenie	korespondētājloc.	ārzemju	goda
Literatūrzinātne	5	3	7	—
Literatūra	—	—	—	13
Ekonomika	6	6	3	2
Filosofija	3	4	1	—
Tiesību zinātnes	2	2	1	—
Valodniecība	4	7	9	1
Vēsture	4	1	7	2
Antropoloģija	—	—	—	1
Arheoloģija	3	3	—	—
Arhitektūra	1	—	1	1
Bibliogrāfija	—	—	1	—
Demogrāfija	1	1	—	—
Etnogrāfija	1	—	—	—
Mākslas zinātnes	1	1	—	—
Māksla	—	—	1	22
Pedagoģija	—	1	—	—
Politoloģija	1	1	3	—
Psiholoģija	—	—	1	—
Psiholoģija, folkloristika	1	—	—	—
Socioloģija	—	2	—	—
Teoloģija	—	—	—	1
Kultūras vēsture	—	1	1	—
Mākslas vēsture	—	1	—	1
Zinātnes vēsture	—	—	1	—
Žurnālistika	—	—	—	1

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

antropoloģija

Raisa Denisova, goda loc.

arheoloģija

Andris Caune, īst. loc.

Ēvalds Mugurēvičs, īst. loc.

Ieva Ose, īst. loc.

Ilze Biruta Loze, kor. loc.

Andrejs Vasks, kor. loc.

Guntis Zemītis, kor. loc.

arhitektūra

Jānis Krastiņš, īst. loc.

Gunārs Asaris, goda loc.

Gunārs Birkerts, ārz. loc.

bibliogrāfija

Jānis Krēslīņš, ārz. loc.

demogrāfija

Juris Krūmiņš, īst. loc.

Pārsla Eglīte, kor. loc.

ekonomika

Arnis Kalniņš, īst. loc.

Raita Karnīte, īst. loc.

Oļģerts Krastiņš, īst. loc.

Baiba Rivža, īst. loc.

Edvīns Vanags, īst. loc.

Pēteris Zvidriņš, īst. loc.

Konstantīns Didenko, kor. loc.

Jānis Janovs, kor. loc.

Imants Kirtovskis, kor. loc.

Uldis Osis, kor. loc.

Remigījs Počs, kor. loc.

Inna Šteinbuka, kor. loc.

Pēteris Guļāns, goda loc.

Valdis Jākobsons, goda loc.

Nikolajs Balabkins, ārz. loc.

Gundars Ķeniņš (Kings), ārz. loc.

Juris Viķsnīņš, ārz. loc.

etnogrāfija

Saulvedis Cimermanis, īst. loc.

filozofija

Maija Kūle, īst. loc.

Valentīns Šteinbergs, īst. loc.

Andris Rubenis, kor. loc.

Igors Šuvajevs, kor. loc.

Ivans Vedins, kor. loc.

Vilnis Zariņš, kor. loc.

Arvīds Ziedonis, ārz. loc.

kultūras vēsture

Juris Tālivaldis Urtāns, kor. loc.

Vjačeslavs Ivanovs, ārz. loc.

literatūra

Ludmila Azarova-Vāciete, goda loc.

Alberts Bels, goda loc.

Uldis Bērziņš, goda loc.

Leons Briedis, goda loc.

Roalds Dobrovenskis, goda loc.

Juris Kronbergs, goda loc.

Jānis Peters, goda loc.

Valdis Rūmnieks, goda loc.

Knuts Skujenieks, goda loc.

Zigmunds Skujiņš, goda loc.

Māra Zālīte, goda loc.

Imants Ziedonis, goda loc.

Anna Žigure, goda loc.

literatūrzinātne

Viktors Hausmanis, īst. loc.
Viktors Ivbulis, īst. loc.
Benedikts Kalnačs, īst. loc.
Janīna Kursīte-Pakule, īst. loc.
Vera Vāvere, īst. loc.
Ausma Cimdiņa, kor. loc.
Fjodors Fjodorovs, kor. loc.
Māra Grudule, kor. loc.
Rolfs Ekmanis, ārz. loc.
Lalita Muižniece, ārz. loc.
Valters Nollendorfs, ārz. loc.
Radegasts Paroleks, ārz. loc.
Juris Silenieks, ārz. loc.
Frīdrihs Šolcs, ārz. loc.
Jana Tesaržova, ārz. loc.

māksla

Biruta Baumane, goda loc.
Ilmārs Blumbergs, goda loc.
Jānis Dūmiņš, goda loc.
Uldis Dumpis, goda loc.
Maija Einfelde, goda loc.
Alvis Hermanis, goda loc.
Imants Kalniņš, goda loc.
Imants Kokars, goda loc.
Gidons Krēmers, goda loc.
Olģerts Kroders, goda loc.
Jānis Andris Osis, goda loc.
Raimonds Pauls, goda loc.
Jāzeps Pigoznis, goda loc.
Indulis Ojārs Ranka, goda loc.
Māris Sirmais, goda loc.
Džemma Skulme, goda loc.
Jānis Streičs, goda loc.
Jānis Strupulis, goda loc.
Pēteris Vasks, goda loc.
Andris Vārpa, goda loc.

Kārlis Zariņš, goda loc.

Uldis Zemzaris, goda loc.

Ernsts Ņeizvestnijs, ārz. loc.

mākslas vēsture

Jānis Zilgalvis, kor. loc.
Imants Lancmanis, goda loc.

mākslas zinātnes

Ojārs Spārītis, īst. loc.
Silvija Radzobe, kor. loc.

pedagoģija

Tatjana Koķe, kor. loc.

politoloģija

Tālavs Jundzis, īst. loc.
Artis Pabriks, kor. loc.
Juris Dreifelds, ārz. loc.
Jānis Peniķis, ārz. loc.
Rasma Šilde-Kārkliņa, ārz. loc.

psiholoģija

Solveiga Miezīte, ārz. loc.

psiholoģija, folkloristika

Vaira Viķe-Freiberga, īst. loc.

socioloģija

Aivars Tabuns, kor. loc.
Tālis Tisenkopfs, kor. loc.

teoloģija

Juris Rubenis, goda loc.

tiesību zinātnes

Juris Bojārs, īst. loc.
Kalvis Torgāns, īst. loc.
Ārija Meikališa, kor. loc.
Andris Plotnieks, kor. loc.
Erki Hollo, ārz. loc.

valodniecība

Aina Blinkena, īst. loc.
Ilga Jansone, īst. loc.
Dace Markus, īst. loc.
Valentīna Skujiņa, īst. loc.
Brigita Bušmane, kor. loc.
Ina Druviete, kor. loc.
Benita Laumane, kor. loc.
Daina Nitiņa, kor. loc.
Anna Stafecka, kor. loc.
Jānis Valdmanis, kor. loc.
Andrejs Veisbergs, kor. loc.
Tenu Karma, goda loc.
Aleksejs Andronovs, ārz. loc.
Dzintra Bonda, ārz. loc.
Maikls Brančs, ārz. loc.
Umberto Pjetro Dini, ārz. loc.
Trevors Fennels, ārz. loc.
Tomass Gamkrelidze, ārz. loc.
Baiba Metuzāle-Kangere, ārz. loc.
Alģirts Sabaļausks, ārz. loc.
Zigms Zinkevičs, ārz. loc.

vēsture

Jānis Bērziņš, īst. loc.
Valdis Bērziņš, īst. loc.
Inesis Feldmanis, īst. loc.
Aivars Stranga, īst. loc.
Ilga Apine, kor. loc.
Anna Jurkāne, goda loc.
Heinrihs Strods, goda loc.
Norberts Angermanis, ārz. loc.
Frīdrihs Benninghofens, ārz. loc.
Andrievs Ezergailis, ārz. loc.
Ervins Oberlenders, ārz. loc.
Gerts fon Pistolkorss, ārz. loc.
Andrejs Plakans, ārz. loc.
Enns Tarvels, ārz. loc.

vēsture, filozofija

Vilis Samsons, īst. loc.

zinātnes vēsture

Anto Leikola, ārz. loc.

žurnālistika

Oskars Gerts, goda loc.

Humanitāro un sociālo zinātnu nodaļas darbība

LZA Humanitāro un sociālo zinātnu nodaļas galvenā uzmanība bija veltīta valsts prioritārās pētījumu programmas „Nacionālā identitāte (valoda, Latvijas vēsture, kultūra, cilvēkdrošība) uzsākšanai, kā arī citu Letonikas tēmu izstrādei. Valsts programma apstiprināta ar LR Ministru kabineta 2010. gada 29. maija rīkojumu Nr. 294 „Par valsts pētījumu programmām”. To izpilda divas pētnieku grupas – humanitāro un sociālo zinātnu speciālisti. Pirmo koordinē LZA, otro – LU Sociālo zinātnu fakultāte. Humanitārais bloks atskaites periodā publicējis 20 monogrāfijas, 137 zinātniskos, 46 populārzinātnisko rakstus, divas e- publikācijas, zinātnieki nolasījuši 141 referātu, 36 populārzinātniskās lekcijas. Programmā iesaistīti 16 doktoranti, 32 maģistra-

tūras studenti, 18 bakalaura studenti. Aizstāvēti četri promocijas darbi. Mājaslapa: www.nacionala-identitate.lv/. Sociālo zinātnu bloks publicējis 11 grāmatas, t.sk. 10 elektroniskās, nolasiti 46 referāti, interesentiem pieejama mājaslapa www.nacionalaidentitate.lv/, kurā ir saikne ar plašu problēmu loku. Iesaistīti 15 zinātnu doktori, 40 studentu.

HSZN noorganizēja 4 LZA sēdes, vienu kopsēdi:

11. martā notika sēde „Latvijas kultūrainava pagātnē un mūsdienu skatījumā”. Atb. akadēmīkis Saulvedis Cimermanis. Pēc LZA prezidenta Jura Ekmana ievadvārdiem referēja Latvijas izcilākie ainavas un kultūras vēsturnieki. *LZA kor.loc.* Aija Melluma. „Dažādā ainava: domas, pētījumi, prakse”. *Dr. geogr.* Inese Stūre. „Ainavas tuvplāns: cilvēka dzīves telpas saprāšana”. Ainavu arhitekte Ilze Janele. „Bijušo muižu centru kultūrainavas problēmas”. Akadēmīkis Ojārs Spārītis. „Dievnamī Latvijas kultūrvīdē”. *LZA kor.loc.* Juris Urtāns. „Pārdomas par Latvijas jūras dibena kultūrainavu”. Akadēmīkis S. Cimermanis. „Dažas kultūrvēstures dokumentu kopas par Latvijas ainavu”. *Zinātnes Vēstnesis*, 29. 03. 2010.

3. jūnijā LZA izbraukuma sēde Jaunpiebalgā „Piebalga Latvijas kultūrā”. Atb. akadēmīkis Tālavs Jundzis, akadēmiķe Ilga Jansone. Par Piebalgas īpašo kultūrvēsturisko lomu Latvijā, par tās izcilajiem darbiniekiem, arī par Karlu Eduardu Napjerski referēja akadēmīkis Jānis Stradiņš. Sēdes dalībnieki iepazīnās ar Emīla Dārziņa muzeju, Jaunpiebalgas Novadpētniecības muzeju un vidusskolu, Sv. Toma baznīcas atjaunošanu, Kārļa Zāles veidoto pieminekli Brīvības cīņās kritušajiem, tikās ar Jaunpiebalgas novada Domes priekšsēdētāju Laimi Šāvēju un SIA „Piebalgas Alus” valdes priekšsēdētāju Ināru Dūklavu. <http://www.lza.lv/>, *Druva*, 5. 06. 2010., *Zinātnes Vēstnesis*, 14. 06. 2010.

11. novembrī LZA Senāta zālē notika tradicionālā LZA sēde „Sarunas par teātri”. Atb. akadēmīkis Viktors Hausmanis. Sarunu uzsāka akadēmīkis V. Hausmanis, raksturojot savus uzskatus un iespaidus par Latvijas teātra mākslu. Turpināja: Baiba Rivža, Evita Sniedze, Jānis Streičs, Pauls Putniņš. Par teātra dzīves un aizvadītās sezonas aktualitātēm izteicās arī citi teātra mākslu mīlošie. [www.http://lza.lv](http://lza.lv)

8. decembrī, atsaucoties uz nozīmīga notikuma atceri, LZA HSZN un G. Eliasu Jelgavas Vēstures un mākslas muzejs sarikoja izbraukuma sēdi Jelgavā „Kurzemes Literatūras un mākslas biedrībā – 195”. Biedrība savulaik dēvēta par Zinātnu akadēmijas pirmo aizmetni. Atb. akadēmiķe I. Jansone. Šo kultūras faktu novērtēja: muzeja direktore Gita Grase, LZA prezidents Juris Ekmanis, LLU prorektors Arnis Mugurevičs. Zinātniskos ziņojumus nolasīja: *Dr. med.* Valdis Pirāgs. „Brīvmūrniecība Latvijā un tās saistība ar Kurzemes Literatūras un mākslas biedrības nodibināšanu”, *Dr. hist.* Armands Vijups. „Kurzemes literatūras un mākslas biedrība un arheoloģijas attīstība Latvijā 19.gs.”, Edvarda Šmitē. „Artefaktu krāšana, saglabāšana un izpēte kā viens no KLMB darbības virzieniem”, akadēmīkis Jānis Stradiņš. „Jelgavas

universitātes 109 dienas”, *Dr. philol.* Regīna Kvašite un Gerda Čepaitiene (Lietuvas Republika). „Jons Jablonskis: Lietuvā un Latvijā”, *PhD.* Ainārs Dimants. „Eiropas Žurnālistikas observatorijas redzējums: no „Latviešu Avīzēm” uz „Latvijas Avīzi”. Žurnālistu profesionālā un nacionālā identitāte Latvijā”, Mihails Gorskis. „T. Grotusa uzskati mūsdienu zinātnes skatijumā”, Ivars Zupiņš. „E. K. Eihvalds: paleontoģijas pirmsākums un mūsdienas”. *LNT* 8.12.2010. *Zinātnes Vēstnesis*, 13.12.2010., *Voldemārs Hermanis. Jelgava Eiropas skatupunktos. Kultūras Forums*, 17.–31.12.2010.

Kopsēde

23. septembrī LZA sēdē analizēja aktuālu jautājumu – „Tautas veselības nākotne Latvijā – problēmas un konsekences”. Atb. LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātnu nodaļa, piedaloties HSZN. LZA prezidenta J. Ekmaņa ievadvārdiem sekoja zinātniskie ziņojumi. LZA kor. loc. Ingrīda Rumba-Rozenthal. „ANO Tūkstošgades attīstības mērķu izpilde: starpdisciplinārs skatījums uz bērnu mirstību Latvijā.” LU MF docente, organizācijas “Glābiet Bērnus” priekšsēdētāja *Dr. med.* Inguna Ebela. „ANO konvencija par bērnu tiesībām un bērnu veselības rādītāji Latvijā gadu retrospekcijā”. Akadēmiķis Pēteris Zvidriņš. „Dzimstība un paaudžu nomaiņa Latvijā”. Akadēmiķe Raita Karnīte. „Latvijas demogrāfiskā profila ekonomiskās sekas”. *LNT*, 23. 09. 2010., *Latvijas Radio I*, 23. 09. 2010., *Delfi*. 24. 09. 2010., *Neatkarīgā Rīta Avīze Latvijai*, 27. 09. 2010. (*Inga Paparde.* Bērnu mirstība saistīta ar sociāli ekonomisko situāciju.”), *Zinātnes Vēstnesis*, 11. 10. 2010.

Notikušas 2 nodalas sēdes:

4. februārī apspriests LZA kor.loc. *Dr. arch.* Jāņa Zilgalvja ziņojums par jaunākajiem pētījumiem Latvijas muižu kompleksu atjaunošanā/sakārtošanā. Šo pētījumu rezultātus izmantoja LR Izglītības un zinātnes ministrija. Sekoja HSZN priekšsēdētājas akadēmiķes Ilgas Jansones atskaita par aizvadītā gada darbu, jaunāko publikāciju izstāde. Tika piešķirti LZA goda doktora grādi: literatūrzinātniecei Līvijai Volkovai un juristam Jānim Bolim. *Zinātnes Vēstnesis*, 15. 02. 2010.

14. oktobrī LZA HSZN sēdē uzklasīts un apspriests LU profesores *Dr. philol.* Māras Grudules zinātniskais ziņojums „Latviešu poētikas sākotne un tās atbalsis 19. gadsimta literatūrā”. Notika balsojums (ar pozitīvu rezultātu) atbalsta izteikšanai LZA jauno locekļu kandidātiem 2010. gada vēlēšanās. [Http://www.lza.lv](http://www.lza.lv), *Zinātnes Vēstnesis*, 25. 10.2010.

Konferences – diskusijas, atceres

Turpinot tradicionālās darba formas, nodaļa mēģināja atrast jaunus sadarbības veidus ar zinātniskajām institūcijām un speciālistiem.

22. aprīlī LZA sadarbībā ar 4. Maija Deklarācijas klubu sarīkoja konferenci – diskusiju „Latvijas neatkarības atgūšanas stratēģijas izvēle un īstenošana: starp

ideāliem un īstenību (1989.gada 31. maijs – 1990. gada 4. maijs). Atb. akadēmiķis Tālavs Jundzis. Atvēra T. Jundža grāmatu „Latvijas valsts atjaunošanas parlamentārais ceļš. 1989–1993” R. : LZA BSPC, 2010. 112 lpp. *LTV Labrit, Latvija, LNT 900*”, *LETA, BNS, http://www.lu.lv/zinas, Latvijas Avīze, 24.04., Zinātnes Vēstnesis, 10.05.2010., Jurista Vārds, 18.05.2010.*

30. aprīlī LZA notika LR IZM Valsts izglītības satura centra, www.gramata21.lv, Tautas frontes muzeja atbalstītā skolēnu radošo darbu konference – konkurss „Brīvība – augstākā vērtība.” To atklāja LZA viceprezidents Tālavs Jundzis, Eiropas Parlamenta deputātes Sandra Kalniete un Inese Vaidere. Piecās sekcijās: „Mērķis – brīvs latvietis brīvā valstī”, „LR pilsoņu pirmās paaudzes mantojums”, „LTf ieguldījums ceļā uz Latvijas neatkarību”, „Nevardarbīgās pretošanās dalibnieki”, „Latvijas ļaudis toreiz un tagad – vai pozīcijas maiņa?” savus radošos referātus nolasīja labākie Latvijas solu audzēkņi.

5. maijā – konference/diskusija “Humanitārās un sociālās zinātnes Latvijā: kopīgais un atšķirīgais ar citām zinātnē jomām”. Atb. akadēmiķis T. Jundzis. Konferenci atklāja LZA prezidents Juris Ekmanis. *LZA Dr.h.c.iur. Egils Levits* uzstājās ar priekšlaistumu. Diskusijā „Humanitāro un sociālo zinātni (HSZ) uzdevumi un atšķirības no dabas zinātnēm” par tēmām: HSZ pasūtītājs un gala lietotājs, HSZ rezultātu publiskošana, t.sk. nacionālos un starptautiskos izdevumos, HSZN finansējums un loma krīzes apstākļos un HSZ mijiedarbība ar citām zinātnē nozarēm un tās nozīme runāja: Jānis Stradiņš, Ilga Jansone, Andrejs Siliņš, Maija Küle, Jānis Kristapssons

15.–16. jūnijā LZA un LU Akadēmiskās bibliotēkas rīkota zinātniskā konference „Kultūrvēstures avoti un Latvijas ainava”. Atb. akadēmiķis S. Cimermanis. Arheologi, arhitekti, etnologi, folkloristi, ģeogrāfi, mākslas zinātnieki, valodnieki un vēsturnieki 25 referātos, hronoloģiski aptverot periodu no neolīta līdz mūsdienām, sistematizēja jau izzināšanai apgūtos avotus, analizēja ainavas veidošanas vispārējos un lokālos (novadu) jautājumus. Apzinātas ainavas kultūrvēsturiskās vērtības un skaidrota to izmantošanas nepieciešamība mūsdienās, saistot ar reģionālo plānošanu un apdzīvoto vietu attīstīšanu. www.lu.lv/

17. jūnijā LZA Mazajā zālē atceres pēcpusdienā „Divas mīlestības: vārdnīcas un teātris. LZA korespondētājloceklīm *Dr. habil philol. Laimdotam Ceplītim – 80*” pulcējās valodnieki. Atb. akadēmiķe I. Jansone. Par Laimdota Cepliša ieguldījumu latviešu literārās valodas tapšanā referēja *Dr. philol. Ieva Zuicena. L. Cepliša un teātra saikni aplūkoja akadēmiķis V. Hausmanis. Sintakses jautājumi Laimdota Cepliša darbībā apskatīti LZA kor. loc. Jāņa Valdmaņa runā. Par Laimdotu Ceplīti un Fonētikas laboratoriju runāja *Dr. philol. Anita Stelle. Diskusijā izteicās akadēmiķe Aina Blinkena, Dr.h.c., Dr. philol. Melita Stengrevica u.c.**

3. jūlijā Latvijas valsts prezidents Valdis Zatlers darba vizītē Jaunpiebalgā tikās ar vietējas varas un uzņēmējdarbības pārstāvjiem un piedalījās pieminekļa Brīvības cīnītājiem 1914–1920 astoņdesmitās gadadienas svinībās. To rikojā Jaunpiebalgas novada Dome, Jaunpiebalgas Sv. Toma evaņģēliski luteriskās baznīcas draudze, Jaunpiebalgas Sv. Toma baznīcas Atbalsta fonda valde un akadēmiķi T. Jundzis un I. Jansone. *Latvijas Radio I, LTV Panorāma 3. 07., LETA, Latvijas Vēstnesis, 6.07.2010.*

4.–5. novembrī Viļnā notika XII Baltijas Intelektuālās sadarbības konference „Zinātnē un sabiedrībā”. Šīgada Baltijas zinātnu akadēmiju medaļu laureāti: Pjetro Umberto Dini (Itālija), Ains Elmars Kāsiks (Igaunija) un Ervīns Lukševičs (Latvija). Konferences dalībnieki pieņēma Rezolūciju par zinātnes lomu un pienākumiem mūsdienu sabiedrībā. *Zinātnes Vēstnesis, 13.12.2010.*

22. decembrī tradicionālajā pasākumā „Sagaidisim Ziemassvētkus ar baltām domām” piedalījās: LZA goda loceklis *Dr. theol.* Juris Rubenis, LZA goda locekle dzejniece, atdzīdotāja, publiciste Ludmila Azarova, LZA goda loceklis režisors, rakstnieks, mākslinieks Jānis Streičs, režisore, dzejniece, žurnāliste Vija Beinerte.

Ekonomikas aktuālajiem jautājumiem veltītas diskusijas

26. martā notika LZA un LZA EI organizētās diskusijas „Valsts ekonomiskā politika recessijas pārvarēšanai” trešā diskusija „Cilvēkresursu atjaunošanās un izaugsmes izredzes Latvijā.” LZA prezidenta J. Ekmaņa ievadvārdiem sekoja zinātniekiecīgi ziņojumi: *Dr. habil. oec.* P. Eglīte. „Iedzīvotāju skaita un vecumsastāva paredzamās izmaiņas Latvijā un tās reģionos”. Prof. Z. Krišjāne. „Migrācijas ietekme uz Latvijas un reģionu iedzīvotāju skaita izmaiņām”. I. Jaunzeme. „Izglītības sistēmas elastība un atbilstība mūsdienu prasībām”. Prof. V. Bikse. „Mūsdienu izaicinājumi uzņēmējdarbības izglītības veicināšanai”. *LNT 900*, *Latvijas Radio I, Izglītība un Kultūra, 25.03. 2010., Zinātnes Vēstnesis, 10. 05. 2010.*

28. oktobrī Mazajā zālē notika LZA un Ekonomikas institūta rīkotā ceturtā diskusija ciklā „Valsts ekonomiskā politika recessijas pārvarēšanai” „Nekustamā īpašuma nodoklis un Latvijas tautsaimniecība”. Atklāja LZA viceprezidents T. Jundzis. Referēja: *Dr. habil. oec.* P. Guļāns. „Nekustamā īpašuma nodokļa sociāli ekonomiskie aspekti”. LZA EI pētnieks J. Počs. „Nekustamā īpašuma nodokļa kadastrālās vērtības noteikšanas metodoloģiskās problēmas un sekas”. *Dr. oec.* M. Grīnbergs. „Nekustamā īpašuma nodokļa, nekustamā īpašuma tirgus un kadastrālās vērtības mijiedarbība Latvijā”.

Piemīnas plāksnes atklāšana

7. maijā LZA, Latviešu–vācbaltiešu centrs *Domus Rigenis*, Mencendorfa nams un Latvijas Juristu biedrība ielūdza uz profesora, *Dr.iur.*, *Dr.h.c. iur.* Dītriha Andreja Lēbera (*Loeber*) (04.01.1923.–26.06.2004.) piemiņas pasākumu un piemiņas plāksnes atklāšanu Hospitālu ielā 22. Klātesošos uzrunāja akadēmiķis T. Jundzis, Juristu biedrības priekšsēdētājs Aivars Borovkovs, *Domus Rigenis* priekšsēdētājs Eižens

Upmanis, mākslinieks Jānis Strupulis. Mencendorfa namā kopā ar profesora ģimeni notika mecenātam, LZA ārzemju loceklī D. A. Lēberam veltīta atmiņu pēcpusdiena, fotoretrōspekcija, uzsklausīti atmiņu stāstījumi un koncerts. *LTV Labrit, LNT 900*, *Latvijas Avize, 8.05.2010., Jurista Vārds, 18.05.2010., Zinātnes Vēstnesis, 24.05.2010.*

Filmas pirmizrāde

4. martā pēc Latvijas un pasaules pirmizrādēm Jānis Streičs ielūdz LZA uz savas jaunākās filmas „Rūdolfa mantojums” skati. Pēc tam sekoja saruna ar režisoru, LZA goda loceklī Jāni Streiču, Romualdu Ancānu (Rūdolfu Rūdupu), operatoru Gvido Skulti un producentu, LNT ģenerāldirektoru Andreju Ēķi. *Zinātnes Vēstnesis, 29.03. 2010.*

Izstādes

7. februārī – Džemma Skulme. „Džemma. Neparastā”

30. martā – Andris Vārpa. „Viņa. Daba”

27. aprīlī – Jānis Andris Osis. „Ainava”

1. jūnijā – Aleksejs Naumovs. „Ainava. 21. gadsimts. Latvija. Francija. Itālija”

29. jūnijā – Osvalds Zvejsalnieks. „Baltā baznīca”

14. septembrī – Jānis Murovskis. „Jauni darbi”

7. decembrī – Ligita Ulmane–Franckeviča un Ligita Dekšeniece. „Divas Ligitas”

Zinātnieki ieguvuši valsts un starptautiskus apbalvojumus un atzinības:

14. aprīlī publicēts Ordeņu kapitula ziņojums. Saistībā ar Latvijas Republikas Neatkarības deklarācijas pasludināšanas dienu valsts augstākie apbalvojumi par nopelnīmiem Latvijas labā piešķirti 102 cilvēkiem, t.sk. LZA goda loceklīm vēsturiekam Heinriham Strodam, LZA goda loceklīm tēlniekam Andrim Vārpam.

27.oktobrī ar LR MK lēmumu 2010. gada Ministru Kabineta balvas piešķirtas:

Teātra zinātniecei, profesorei *Dr.habil.art.* Līvijai Akurāterei par mūža ieguldījumu teātra kritikas un zinātnes attīstībā, kā arī jaunākās paaudzes un topošo profesionāļu izglītošanā.

VII, VIII, IX un X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku Mākslinieciskās padomes priekšsēdētājam, komponistam, LZA goda loceklīm Raimondam Paulam par radošu un mērķtiecīgu ieguldījumu Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku tradiciju saglabāšanā un pilnveidē 20 gadu garumā, par ilggadēju māksliniecisko darbību bērniem un jauniešiem veltītā mūzikas repertuāra izveidē un muzicēšanas mākslas attīstībā, veicinot nacionālo pašapziņu un kultūras vērtību pārmantošanu.

MK Atzinības rakstu saņēma LZA kor.loc. *Dr.philol.* Ausma Cimdiņa.

24. septembrī starptautiskā žūrija piešķīra Baltijas Asamblejas 2010. gada balvu zinātnē akadēmīkam Jānim Stradiņam par monogrāfiju „Zinātnes un augstskolu sākotne Latvija”. *Diena, 25.09.2010., Latvijas Avīze, 25.09.2010., Dienas Bizness, 27.09. 2010., LNT 20.11.2010.*

25. novembrī Rīgā, Mazajā ģildē devīto reizi pasniedza Rīgas balvas. Tās saņēma: rakstnieks, LZA goda loceklis Zigmunds Skujinš par Rīgas identitātes veidošanu, Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs par zinātnes un medicīnas pētījumu populārizāciju, biznesa augstskola „Turība” par Rīgas uzņēmējdarbības vides attīstīšanu un topošo speciālistu iesaistīšanu starptautiskās izglītības sistēmas un biznesa aprītē. *Latvijas Avīze, 26.12.2010., Izglītība un Kultūra, 2.12.2010., Zinātnes Vēstnesis, 13.12.2010.*

18. maijā *Latvijas Avīze* publicējusi uzziņu „Literatūras Gada balvas 2009” laureāti. Dzejā – LZA goda loceklis Uldis Bērziņš par dzejoļu krājumu „Saruna ar Pastnieku”, akadēmīcei Janīnai Kursītei speciālbalva starpžanru darbam – „Tautlietū vārdene”, par mūža ieguldījumu latviešu literatūrā – literatūrinātniekam un kritiķim, latviešu literārā mantojuma apzinātājam un dokumentētājam LZA goda doktoram Ilgonim Bērsonam.

Leons Briedis par dzejoļu krājumu “Mijkrēšļa rokraksti” ieguva Ojāra Vācieša 2010. gada literāro prēmiju.

26. novembrī 2010. gada A/S *Grindeks* fonda “Zinātnes un izglītības atbalstam” balvu līdz ar nozīmīti “Zelta pūce” saņēma akadēmīce Ilga Jansone. *Zinātnes Vēstnesis, 13.12.2010.*

LZA locekļu darbību augsti novērtēja ārvalstīs:

2. martā Vilim Samsonam piešķirta medaļa „Uzvaras dienas 65. gadadienai”

18. martā LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore Venta Kocere apbalvota ar Māras Zemes krustu (Igaunija)

8. jūlijā *Diena* un *Latvijas Avīze* informē, ka Raimondam Paulam piešķirts Krievijas Goda ordenis

25. septembrī Vācijā, Ūzedomas festivālā LZA goda loceklis Pēteris Vasks ievēlēts par festivāla galveno komponistu. Festivālu atklāja vācu koris, latviski izpildot Jāzepa Vitola „Gaismas pili”. *Diena, 28. 09. 2010.*

1. oktobrī – režisoram Alvim Hermanim par darbu vāciski runājošās zemēs un Jaunā Rīgas Teātra starptautiskajiem sasniegumiem piešķirtas Konrāda Volfa un Johana Nestroja balvas par labāko režiju Vīnes Burgtheater.

Nodaļa sekmīgi sadarbojusies ar masu saziņas līdzekļiem. Par to liecina žurnālistu atsaucība zinātnes aktualitātēm, publikācijām, sasniegumu popularizācijai, kā arī problēmu atspoguļošanai. Pateicamies Oskaram Gertam, Zaigai Kiperei, Arno Jundzem, Daigai Klānskai, Viktoram Avotiņam, Voldemāram Hermanim, Elitai Veidemanei, Līgai Nesterei, Daigai Stokenbergai, Līvijai Dūmiņai, Voldemāram

Krustiņam, Ilzei Kuzminai, Inārai Mūrniecei, Viesturam Sprūdem, Gundegai Skagalei, Dacei Kokarevičai, Andai Hailovai, Vijai Beinertei, Ilzei Lavrinovičai, Didzim Meļķim, Vitai Dreijerei, Viktījai Valdmanei, Signei Knipšei, Andrejam Vaivaram, Līvai Melbārzdei, Violetai Brenčevai, Andrim Bērziņam, Ilzei Dobelei, Danai Francei, Judītei Čunkai, Tomam Kalnītim, Eduardam Liniņam, Ingri dai Ābolai, Andai Buševicai, kā arī visiem citiem, kuri interesējušies par zinātnes dzives problēmām.

LZA HSZN pateicas kolēģiem LZA, augstskolās un zinātniskajās institūcijās par atsaucību un sadarbību.

Perspektīvā nodaļas, (arī LZA) darbība saistās ar valsts pētījumu programmas izpildi, jaunu starpnozaru pētījumu attīstību, kā arī ar Pasaules latviešu zinātnieku III kongresa un Letonikas IV kongresa „Zinātne, sabiedrība un nacionālā identitāte” sagatavošanu un sekmīgu norisi 2011. gada 24.–26. oktobrī.

Nodaļas priekšsēdētāja *Ilga Jansone*
Zinātniskā sekretāre *Ilga Tālberga*

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTNU NODAĻA

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67223448; 26363506. Fakss: 67821153

E pasts: lmzn@lza.lv

Nodaļas padome

Nodaļas priekšsēdētāja Baiba RIVŽA

Zinātniskā sekretāre Ieva BRENCĒ

Padomes locekļi

Aleksandrs JEMEĻJANOVS

Īzaks RAŠALS

Nodaļa šobrīd apvieno 23 LZA locekļus, t.sk. 8 īstenos, 2 goda locekļus, 1 ārzemju locekli un 12 korespondētājlocekļus.

Ar nodaļas darbību saistīti 4 LZA goda doktori.

Specialitāte	Locekļu skaits			
	īstenie	korespon-dētājloc.	ārzemju	goda
Bioloģija un biotehnoloģija	2	—	—	—
Ekonomika	2	1	—	—
Lauksaimniecība un pārstrādes tehnoloģijas	1	6	—	1
Mežzinātne un koksnes tehnoloģijas	3	5	1	—
Māksla	—	—	—	1

Nodaļas locekļu sadalījums pa specialitātēm

bioloģija un biotehnoloģija

Mārtiņš Beķers, īst.loc.

Īzaks Rašals, īst.loc.

ekonomika

Arnis Kalniņš, īst.loc.

Baiba Rivža, īst.loc.

Irina Pilvere, kor. loc.

lauksaimniecība un pārstrādes tehnoloģijas

Aleksandrs Jemeljanovs, īst.loc.

Edite Birģele, kor.loc.

Zinta Gaile, kor.loc.

Edite Kaufmane, kor.loc.

Daina Kārkliņa, kor.loc.

Aldis Kārkliņš, kor.loc.

Juris Skujāns, kor.loc.

Jānis Latvietis, goda loc.

māksla

Arta Dumpe, goda loc.

mežzinātne un koksnes tehnoloģijas

Bruno Andersons, īst.loc.

Arnis Treimanis, īst.loc.

Nikolajs Vederžikovs, īst.loc.

Tatjana Dižbīte, kor.loc.

Imants Liepa, kor.loc.

Pēteris Zālītis, kor.loc.

Aivars Žūriņš, kor.loc.

Tālis Gaitnieks, kor.loc.

Oskars Fejs, ārz.loc.

Lauksaimniecības un meža zinātnu nodaļas darbība

Latvijas Zinātnu akadēmijas (turpmāk – LZA) Lauksaimniecības un meža zinātnu nodaļas (turpmāk – LMZN) darbība tika balstīta uz LZA Statūtu, LZA Hartas un 2010. gada 19. februārī parakstītajā nodomu protokolā starp LR Zemkopības ministriju, LZA un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātnu akadēmiju (turpmāk – LLMZA) definētajiem uzdevumiem.

2010. gadā LMZN pārstāvji organizēja četras LZA LMZN un LLMZA prezidija kopsēdes un deviņas izbraukuma sēdes, piedalījās diskusijā par Tradicionālās kultūras mantojuma likumprojektu, kā arī ļēma dalību rāžas svētku „Vecauce-2010” un LLMZA kopsapulces organizēšanā, kurā tika aktīvi diskutēts par jautājumiem, kas skar lauksaimniecības zinātni.

LMZN organizētās sēdes un semināri

15. februārī LZA norisinājās LZA LMZN un LLMZA prezidija kopsēde, kurās laikā noklausījās LZA LMZN korespondētājlocekles profesores Zintas Gailes zinātnisko referātu „Kukurūzas pētniecība: vēsture un jaunākie rezultāti”. Profesore iepazīstināja ar kukurūzas audzēšanai nepieciešamajiem klimatiskajiem apstākļiem,

sniedza vēsturisku ieskatu par kukurūzas izcelsmi un pielietošanas daudzveidīgajām iespējām, kā arī izklāstīja iespējas kukurūzas audzēšanai Latvijā. Par LZA un LLMZA locekļu aktivitātēm un sasniegumiem ziņoja L MNZ priekšsēdētāja p.i. akadēmiķis A.Treimanis. Kopsēdē tika papildināts un apstiprināts L MNZ gada pasākumu plāns 2010. gadam.

18. februārī tika atklāta literatūras izstāde „Mežzinātne un koksnes tehnoloģijas Latvija”. Izstādi organizēja Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka sadarbībā ar LZA un LLMZA. Izstādes materiālos atspoguļota arī Latvijas Valsts koksnes ķimijas institūta, LVMI „Silava”, Latvijas Lauksaimniecības universitātes (turpmāk – LLU), Meža un koksnes produktu pētniecības un attīstības institūta, Meža pētišanas stacijas, Latvijas Universitātes, Rīgas Tehniskās universitātes un Daugavpils Universitātes darbība mežzinātnes un koksnes tehnoloģiju jomā. Izstādes ekspozīcijā bija apskatāms plašs periodisko izdevumu klāsts, kā arī grāmatas ar senu pagātni un grāmatas, kas pavisam nesen izdotas. Vienlaicīgi notika arī Daugavpils Universitātes rektora, LZA korespondētālocekļa prof. Arvīda Barševska fotoizstādes „Meža daudzveidība” atklāšana.

19. februārī tika parakstīts nodomu protokols starp LR Zemkopības ministriju, LZA un LLMZA. Protokola mērķis ir veicināt lauksaimniecības un meža zinātnes ciešku sadarbību ar citām LZA pārstāvētām nozarēm. Visas puses vienojās sadarboties tādās jomās kā kopēju pētījumu veikšana, jauno zinātnieku sagatavošana, kā arī efektīvas informācijas apmaiņas veicināšana. Plānots atbalstīt arī starptautisko zinātnisko sadarbību, kā arī kopīgi izstrādāt ar zinātni un augstāko izglītību saistītus normatīvos aktus. Paredzēta sadarbība arī citās jomās.

15. martā norisinājās LZA L MNZ un LLMZA prezidija kopsēde, kurā laikā tika noklausīts LLMZA prezidentes profesores Baibas Rivžas referāts „Augstākā izglītība, zinātne un uzņēmējdarbība – pamats tautas labklājībai”. Referātā tika skartas vairākas svarīgas tēmas kā, piemēram, augstākā izglītība, agrārekonomika un jo īpaši grupu mikrokredits un mentorings. Akadēmiķe ziņojumu sāka ar frāzi: „Kārlis Ulmanis bija pragmatiķis, un tāpēc jo lielāks prieks, ka zināšanu lomu viļš ir vērtējis ļoti augstu, sakot, ka dzīvot bez zināšanām ir tikpat kā dzīvam nebūt!” Būdama Augstākās izglītības padomes priekšsēdētāja, Baiba Rivža vadījusi Latvijas pirmās Augstākās izglītības un augstskolu attīstības nacionālās konvencijas izstrādi un realizāciju, kā arī piedalījusies Boloņas deklarācijas īstenošanā un augstskolu izglītības likuma izstrādē. Darbu kopums augstākajā izglītībā ietver rakstus par ekonomikas zinātni un izglītību Latvijā, augstākās izglītības kvalitāti, pieejamību, profesūru un doktorantūras attīstību. Profesore vienmēr bijusi saistīta ar LLU, jo tur mācījusies, savukārt tagad, būdama profesore šajā mācību iestādē, daudzus gadus pasniedz tādus priekšmetus kā tirgzinība un reģionālās attīstības plānošana. Akadēmiķes Rivžas vadībā ir aizstāvēti astoņu doktorantu promocijas darbi un divi ir iesniegti promocijas padomei izskatīšanai. Ir uzrakstītas 210 zinātniskās publikācijas, 50 grāmatas un mācību līdzekļi, īstenoti 19

starptautiski projekti un 11 Latvijas pētniecības projekti, ņemta dalība daudzās zinātniskās konferencēs. Nodalas sēdē ar jaunumiem Eiropas Savienības COST (*European Cooperation in Science and Technology*) projektu jomā iepazīstināja arī LZA LMZN priekšsēdētāja p.i. akadēmīkis A. Treimanis. Viņš atzīmēja, ka COST ir viena no apjomīgākajām atbalsta programmām. M. Bundule savukārt piebilda, ka šobrīd, diemžēl, ir nepieciešams pašu projektu izpildītāju līdzfinansējums, kas dažkārt rada sarežģījumus, taču pastāv iespēja līdzfinansējumu iegūt arī no ministrijām. COST akcijām esot iespējams pievienoties jebkurā laikā un šīs akcijas būtu vairāk jāpopularizē.

17. maijā norisinājās LZA LMZN un LLMZA prezidija kopsēde, kurā ar zinātnisko ziņojumu „Audu kultūras augu selekcijas intensifikācija” uzstājās LZA akadēmīkis Īzaks Rašals. Kopsēdes dalībnieki arī vienbalsīgi izvīrzīja Jāņa Tālivalža Kārkliņa kandidatūru LLMZA Goda loceklā vakantajai vietai. Sēdes laikā tika atbalstīta LLMZA prezidentes un vienlaicīgi arī Eiropas Lauksaimniecības, pārtikas un dabaszīnātņu akadēmiju apvienības (Apvienība) prezidentes akadēmiķes Baibas Rivžas dalība Apvienības Ģenerālasamblejā 26.–28.maijā Ukrainā. Tika arī diskutēts par sekmīga citējamā zinātniskā raksta sagatavošanu – „*scientific writing*”. Šo jautājumu izklāstīja akadēmīkis A.Treimanis. Viņš pielāva iespēju, ka tuvākajā nākotnē tiks organizēts seminārs par šo tēmu, jo šobrīd tā ir ļoti aktuāla. Noslēgumā tika apspriests jautājums par atbalstu akadēmiķa Jāņa Stradiņa grāmatas izvirzīšanai Baltijas Asamblejas balvai literatūrā, mākslā un zinātnē. Sēdes vadītāja akad. B.Rivža informēja, ka 2009. gada nogalē ir nākusi klajā LZA īstenā loceklā un Senāta priekšsēdētāja, *Dr.habil.chem.* Jāņa Stradiņa grāmata „Zinātnes un augstskolas sākotne Latvijā”, kuru izdevis Latvijas vēstures institūts, (Rīgā, 2009., 639 lpp.). Šajā grāmatā zinātnu attīstība Latvijā parādīta sistematiskā tvērumā, kopš pašiem pirmsākumiem. Sēdes dalībnieki vienbalsīgi nobalsoja par Jāņa Stradiņa grāmatas „Zinātnes un augstskolas sākotne Latvijā” virzīšanu Baltijas Asamblejas balvai literatūrā, mākslā un zinātnē.

2010. gada jūnijā un jūlijā LZA LMZN sadarbībā ar LLMZA un Lauksaimniecības zinātnisko institūtu direktoru padomi organizēja izbraukuma sēdes uz Latvijas Valsts augļkopības institūtu, Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūtu, Pūres dārzkopības izmēģinājumu staciju, Zemkopības zinātnisko institūtu, Latgales lauksaimniecības zinātnes centru, LLU mācību un pētījumu saimniecību „Pēterlauki”, kā arī LLU mācību un pētījumu saimniecību „Vecauce”.

9. jūlijā LZA LMZN, sadarbībā ar LLMZA Inženierzinātņu nodalju, organizēja izbraukuma sēdi uz Lauksaimniecības tehnikas zinātnisko institūtu. Sēdē ar referātu „Mikroklimata uzturēšana jaundzimušu sivēnu novietnēs, izmantojot atjaunojamos energijas avotus” uzstājās doktorante V. Zagorska, savukārt pārskatu par Lauksaimniecības tehnikas zinātniskā institūta paveikto 50 gadu periodā sniedza profesors D. Viesturs. Sēdes dalībnieki arī apmeklēja Latvijas Valsts lauksaimniecības

mehanizācijas un elektrifikācijas zinātniskās pētniecības institūta (tagadējais Lauksaimniecības tehnikas zinātniskais institūts) direktora (1966–1991) un LLMZA Inženierzinātņu nodalas pirmā vadītāja (1992–1998) profesora Edgara Lāčgalvja kapu. Sēdes noslēgumā bija iespēja iepazīties ar SIA KNAUF uzņēmumu un tehnoloģijām.

19. augustā Dobēles novada pašvaldībā norisinājās diskusija par Tautas kultūras mantojuma likumprojektu. To organizēja LZA LMZN un LLMZA un vadīja akadēmiķe Baiba Rivža un Latvijas Lauku sieviešu apvienības zinātniskā un stratēģiskā konsultante Maiga Krūzmētra. Diskusijas sākumā B.Rivža informēja:

- 2010.gada janvārī Latvijas Lauku sieviešu apvienība griezās Saeimā, Zaļo un Zemnieku savienībā (turpmāk – ZZS) ar līgumu izstrādāt Tautas kultūras mantojuma saglabāšanas likumu;
- 2010.gada februārī Kultūras ministrija, pieaicinot Zemkopības ministriju, Latvijas Lauku sieviešu apvienību un Saeimas deputātus, organizēja tikšanos ar Lietuvas Kultūras un Zemkopības ministriju pārstāvjiem – Tautas kultūras mantojuma likuma izstrādātājiem;
- laikā no 2010.gada marta līdz aprīlim Latvijā notika trīs likuma iniciatīvas grupu sanāksmes, kurās piedalījās Latvijas Lauku sieviešu apvienības, Kultūras ministrijas, Zemkopības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Latviešu tautas mākslas savienības, Latvijas Amatniecības kameras pārstāvji un LLU profesore Baiba Rivža (ZZS);
- 2010.gada 25.maijā notika zemkopības ministra un kultūras ministra tikšanās, kuras laikā vienojās par Tautas kultūras mantojuma saglabāšanas likuma nosaukumu;
- likumprojekts jāsagatavo un jāiesniedz kultūras ministram līdz 2011.gada 30.aprīlim.

19.–21. septembrī viesnīcā „Radisson Blue Latvija” (Rīgā) norisinājās starptautiska konference „5. Eiropas konference koksnes modifikācijas jomā”, kuras organizatori bija arī LZA LMZN pārstāvji. Konference tika diskutēti jautājumi par dažādām modifikācijas tehnoloģijām, produktu testa metodēm un standartiem, vides un komercializācijas aspektiem, savukārt uzņēmumiem tika dota iespēja demonstrēt savas jaunās tehnoloģijas un produktus starptautiskai auditorijai.

28. septembrī LR Kultūras ministrijā norisinājās sanāksme par Tautas kultūras mantojuma likumprojektu, kurā LZA un LLMZA pārstāvēja akadēmiķe Baiba Rivža un zinātniskā sekretāre Ieva Brencē. Sēdes laikā, pēc LZA un LLMZA un LR Zemkopības ministrijas pārstāvju iniciatīvas, Tautas kultūras mantojuma likumprojekts tika pārdēvēts par Tradicionālās kultūras mantojuma likumprojektu.

28. septembrī norisinājās LZA LMZN un LLMZA prezidija kopsēde. Tās laikā tika noklausīti LLMZA locekļu kandidātu ziņojumi. LLU Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskā institūta „Sigra” vadošā pētniece, Bioķīmijas un

mikrobioloģijas zinātniskās laboratorijas bioķīmijas daļas vadītāja *Dr.sc.ing.* Vita Šterna informēja klātesošos par saviem pētījumiem, kas saistīti ar piena bioķīmisko sastāvu un kvalitāti. LLU profesore *Dr.oec.* Aina Dobele iepazīstināja ar savu pētījumu rezultātiem par zemes izmantošanu, atgādinot, ka vispārinātā veidā zeme ir pamats sabiedrības eksistencei un attīstībai. LLU asociētā profesore *Dr.oec.* Velta Paršova prezentēja pirmos rezultātus pētījumam par teritorijas komplekso izvērtējumu. Tā mērķis ir izvērtēt lauku zemes faktisko zemes izmantošanu un noskaidrot saimniecību ipašnieku viedokli par saimnieciskās darbības iespējām. Nobeigumā LLU Meža fakultātes dekāns, asociētais profesors *Dr.silv.* Dagnis Dubrovskis uzstājās ar referātu par meža resursu vērtējumu un ciršanas apjomiem.

Sēdes dalībnieki tika iepazīstināti arī ar tēlnieces Artas Dumpes biogrāfiju un pauda atbalstu viņas ievēlēšanai par LZA goda locekli.

11. oktobrī Latvijas Zinātņu akadēmijā norisinājās seminārs “Kā uzrakstīt sekmīgu citējamo zinātnisko rakstu”. Semināru atklāja akadēmiķe Baiba Rivža, savukārt prezentāciju par zinātnisko rakstu sagatavošanu nodrošināja akadēmīkis Arnis Treimanis. B. Rivža uzsvēra, ka Latvija drīz būs vienīgā Baltijas valsts, kurā promocijas darbus varēs aizstāvēt latviski. Igaunijā promocijas darbu rakstīšana un aizstāvēšana pilnībā notiek angļu valodā un arī Lietuvā studentiem, kuri šajā mācību gadā uzsākuši doktorantūras studijas, izvirzita prasība promocijas darbus aizstāvēt angļiski. Lai arī mūsu valstī šāds kritērijs vēl nav stājies spēkā, arī Latvijas studentiem jāvērš uzmanība uz nepieciešamību teicami pielietot valodu zināšanas. Savukārt A. Treimanis klātesošos iepazīstināja ar citējamu zinātnisku rakstu sagatavošanas un publicēšanas pamatnosacījumiem.

18. oktobrī norisinājās LZA LMZN un LLMZA prezidija kopsēde. Tās laikā aizklātās vēlēšanās tika pausts LMZN pārstāvju atbalsts akadēmiķes Baibas Rivžas ievēlēšanai LMZN priekšsēdētājas amatā. Sēdes laikā tika noklausīts arī LZA korespondētāloceļa kandidātes profesores *Dr.oec.* Irinas Pilveres ziņojums. I.Pilvere informēja par galvenajiem savu pētījumu virzieniem, kas ietver ES Kopējās lauksaimniecības politikas reformas un to ietekmi lauksaimniecības nozaru attīstībā un konkurētspējas stiprināšanā Latvijā, kā arī citas jomas. Sēdes dalībnieki pauda vienbalsīgu atbalstu viņas ievēlēšanai par LZA korespondētāloceļu. Bez tam sēdes dalībnieki tika iepazīstināti ar LZA ārzemju loceļa kandidāta – profesora Oskara Feja (*Oscar Faix*) biogrāfiju un tika pausts vienbalsīgs atbalsts viņa ievēlēšanai LZA.

19. oktobrī LR Kultūras ministrijā norisinājās sanāksme par Tradicionālās kultūras mantojuma likumprojektu, kurā LZA un LLMZA pārstāvēja akadēmiķe Baiba Rivža un zinātniskā sekretāre Ieva Brence. Tās laikā tika panākta vienošanās par tradicionālās kultūras mantojuma sarakstā iekļaujamajiem kritērijiem.

21. oktobrī LZA LMZN un LLMZA Pārtikas un veterinārmedicīnas zinātņu nodaļa, sadarbībā ar Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātnisko institūtu

„Sigra” (turpmāk ZI „Sigra”) organizēja izbraukuma semināru „Netradicionālās lauksaimniecības attīstības tendences Latvijā”. Semināra sākumā akadēmiķis Aleksandrs Jemeļjanovs uzstājās ar ziņojumu par ZI „Sigra” darbību, kā arī savu pētījumu galvenajiem rezultātiem. Izbraukuma semināra dalībnieki apmeklēja z/s „Saulstari”, iepazistoties ar tās darbu, kā arī klātienē apskatot gan briežus, gan mežacūkas, kas sastopamas saimniecībā.

22. oktobrī LZA LMZN organizēja diplomu pasniegšanu LLMZA, LLU Zemkopības zinātniskā institūta un Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūta iedibinātās Jāņa Lielmaņa prēmijas konkursa (turpmāk – Konkurss) laureātiem. Konkursu organizē reizi trijos gados, godinot izcilā agronoma un selekcionāra Jāņa Lielmaņa piemiņu. Konkursam bija izvirzīti trīs darbi un, tā kā visi Konkursam pieteiktie darbi bija ļoti specīgi un vērtēšanā ieguva ļoti nelielu punktu starpību, vērtēšanas komisija nolēma apbalvot visus trīs Konkursam pieteiktos darbus un zinātniekus, pirmo vietu piešķirot Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta pārstāvjiem I. Skrabulei, G. Bebrei, M. Ošai, B. Ozoliņai, L. Devenei un A. Legzdīņai par ilggadīgu un sekmīgu darbu jaunu kartupeļu šķirņu selekcijā, savukārt dalītu otro un trešo vietu – Zemkopības zinātniskā institūta pārstāvei B. Jansonei un Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūta pārstāvei V. Strazdiņai.

29. oktobrī LZA LMZN un LLMZA Mežzinātņu nodaļa, sadarbībā ar LVMI „Silava” un SIA „Rigas meži”, organizēja izbraukuma semināru „Mežaudžu vitalitātes, ražības un kvalitātes uzlabošanas pētījumi”. Tā sākumā Dr. I. Baumanis un Dr. Ā. Jansons uzstājās ar ziņojumu „Izcilās priežu audzes apskate: pluskoki – meža selekcijas sākuma posms”, savukārt pētnieki Dr. J. Bisenieks, A. Lazdiņš, Dr. U. Neimane iepazīstināja ar pētījumu sākotnējiem rezultātiem meža vitalitātes nodrošināšanai. Sēdes noslēgumā tika apmeklēta SIA „Rigas meži” Norupes kokaudzētava, kur SIA „Rigas meži” valdes priekšsēdētājs A. Tauriņš sniedza ziņojumu par uzņēmuma darbības virzieniem, meža kokaudzētavu, kā arī SIA ieguldījumu pētniecības atbalstam. Savukārt pētnieki Dr. I. Baumanis, Dr. Ā. Jansons, Dr. U. Neimane uzstājās ar referātu „Skuju un lapu koku sēklu plantāciju un tajās izmantoto klonu pēcnācēju pārbaužu stādījumi”.

4. novembrī LLU mācību un pētījumu saimniecībā „Vecauce” norisinājās tradicionālie ražas svētki „Vecauce-2010”, kuru organizēšanā piedalījās arī LLMZA un LZA LMZN. To ietvaros norisinājās zinātnisks seminārs, kurā ar referātiem par aktualitātēm lauksaimniecībā – gan laukkopībā, gan dzīvnieku zinātnēs – uzstājās astoņi jaunie zinātnieki. Pēc doktorantu ziņojumiem Lauksaimniecības fakultātes studenti demonstrēja veidoto filmas “Mēs – par Latvijas lauksaimniecību” otru daļu. Pasākuma oficiālās daļas noslēgumā norisinājās LLMZA organizētā jauno zinātnieku konkursa uzvarētāju apbalvošana. Šogad par labāko zinātnieci ir atzīta Lauksaimniecības fakultātes doktorante Gundega Dinaburga. Otra labāko rezultātu šajā konkursā uzrādīja doktorante Valentīna Surikova, bet trešo – Jānis Bartuševičs.

Diplomus saņēma arī 1.kursa doktorante Ingrīda Grantiņa, Dace Piliksere un Daina Feldmane. LLMZA prezidente Baiba Rivža pasniedza diplomus arī Lauksaimniecības zinātnisko institūciju konkursa uzvarētājiem – LLU aģentūrai “Zemkopības zinātnes institūts” un Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūtam.

6. decembrī Latvijas Akadēmiskās bibliotekas telpās norisinājās Latvijas Zinātnu akadēmijas akadēmiķa, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas īstena loceklā, Karaliskās zviedru inženierzinātņu akadēmijas ārzemju loceklā *Dr.habil.sc.ing., Dr.chem.*, profesora Arņa Treimaņa biobibliogrāfijas atvēršanas svētki. Biobibliogrāfijā iekļauts A. Treimaņa stāstijums par viņa dzives un darba gājumu, publicēto, rediģēto, recenzēto darbu, izsniegtos autorapliecību, kā arī recenzēto promocijas darbu, to kopsavilkumu un interviju ar A. Treimanu bibliogrāfiskie apraksti.

10. decembrī LMZN pārstāvji piedalījās LLMZA kopsapulcē, kurās laikā LLMZA prezidente akadēmiķe Baiba Rivža iepazīstināja klātesošos ar šobrīd paveikto lauksaimniecības zinātnes jomā, kā arī nākotnes izaicinājumiem. Ar referātu uzstājās arī LLMZA, Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūta un Zemkopības zinātniskā institūta organizētā Jāņa Lielmaņa balvas konkursa laureāti – Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta Kartupeļu selekcijas grupas vārdā ziņojumu sniedza *Dr.agr. Ilze Skrabule*. Viņa vērsa uzmanību, ka kartupeļu patēriņš uz vienu iedzīvotāju Latvijā ir astotais augstākais pasaulei (114 kg uz vienu iedzīvotāju gadā, savukārt pirmajā vietā ir Baltkrievija, kur viens iedzīvotājs gadā vidēji patērē 181 kg kartupeļu). I.Skrabule arī iepazīstināja klātesošos ar jaunākajām Latvijā reģistrētajām kartupeļu šķirnēm – Imantu, Mandagu, Prelmu un Gundegu, raksturojot to ipatnības. Savukārt Zemkopības ministrijas konkursa „Sējējs-2010” grupas „Zinātnie lauku attīstībai” trešās vietas ieguvēja *Dr.sc.ing. Īrisa Mūrniece* LLMZA kopsapulces dalībniekiem prezentēja sava promocijas darba „Latvijā selekcionēto šķirņu kartupeļu integrētais novērtējums” galvenos pētījumu rezultātus. LLMZA diskusijas daļā ar savu darbu iepazīstināja Jauno zinātnieku apvienības pārstāvji. Savukārt Latvijas Agronomu biedrība par ilggadēju un sekmīgu darbu agronomijas jomā piešķira Atzinības rakstu LLMZA īstенajam loceklim *Dr.habil.agr. Artūram Mārtiņam Priedītem*.

LMZN loceļu apbalvojumi un sasniegumi

LZA goda doktoram profesoram Voldemāram Strīķim piešķirts LR Ministru kabineta Atzinības raksts par mūža ieguldījumu agrārās ekonomikas zinātnes attīstībā un jauno speciālistu sagatavošanā, kā arī par aktīvu sabiedriski organizatorisko darbību. P. Lejīna balvas konkursa laureāts ir LZA korespondētāloceklis, profesors *Dr.habil.agr. Aldis Kārkliņš* (publikāciju kopa par vienotas Latvijas augšņu informācijas sistēmas izveidi). Savukārt 6. decembrī Latvijas Akadēmiskās bibliotekas telpās norisinājās akadēmiķa, profesora Arņa Treimaņa biobibliogrāfijas atvēršanas svētki.

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTNU NODAĻA

Akadēmīķei profesorei Baibai Rivžai piešķirta Kārļa Ulmaņa balva par lauku sieviešu kustības stiprināšanu un pētījumiem lauksaaimniecības jomā, kā arī Izglītības un zinātnes ministrijas balva par veiksmīgu un radošu darbu izglītības sistēmas pilnveidē, jauniešu un pieaugušo izglītošanā.

Izmaiņas LMZN locekļu sastāvā

2010. gadā mūžībā aizgājuši divi LMZN locekļi – akadēmīķis, profesors *Dr.habil.sc.ing.* Uldis Viesturs un LZA korespondētājoceklis, profesors *Dr.habil.oec.* Kazimirs Špoģis.

Nodaļas sastāvs papildinājies ar trijiem jauniem locekļiem – par LZA korespondētājoceklī ievēlēta profesore *Dr.oec.* Irina Pilvere, par LZA goda locekli – Arta Dumpe un par LZA ārzemju locekli – profesors Oskars Fejs.

Nodaļas priekšsēdētāja *Baiba Rivža*
Zinātniskā sekretāre *Ieva Brence*

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

2010. gadā LZA starptautiskā darbība notika šādos virzienos: Latvijas zinātnieku starptautisko kontaktu veidošana, sadarbība ar citām zinātņu akadēmijām; Latvijas zinātnes pārstāvniecība starptautiskās zinātniskās organizācijās. Saskaņā ar IZM deleģējuma līgumu LZA darbība ietver Eiropas Savienības starptautisko zinātnes un tehnoloģiju programmu un projektu (COST, EUREKA, ERA-Net u.c.) ieviešanu Latvijā un šo darbu veic LZA Eiropas programmu centrs.

LZA sadarbība ar starpvalstu un starptautiskām nevalstiskām organizācijām

UNESCO. LZA ir parakstījusi zinātniskās sadarbības līgumu ar starpvaldību organizāciju UNESCO (1998) un sadarbojas ar UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju (LNK). Atbilstoši jaunajam UNESCO LNK likumam (pieņemts Saeimā 28.10.2010.) tās Asamblejas sastāvā turpmāk būs LZA pārstāvis – šim darbam pilnvarots LZA ārlietu sekretārs A. Siliņš.

2010. gadā LZA iesniedza iekļaušanai UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā nomināciju „Aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava”, Eiropas nozīmes ipaši aizsargājamā dabas teritorija (NATURA 2000)”. UNESCO LNK Asambleja 2011. gada 25. februārī nolēma iekļaut šo nomināciju UNESCO pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā.

Gada nogalē LZA pieteica iekļaušanai UNESCO svinamo dienu kalendārā 2012.–2013. gadā šādas nozīmīgas gadadienas: ķīmiķa Paula Valdena 150 gadu jubileja 2013. gadā; Rīgas Tehniskās universitātes 150 gadu jubileja 2012. gadā. UNESCO LNK Asambleja 22.decembrī nolēma tās abas iekļaut Latvijas pieteikumā (pavisam 4 notikumi).

EASAC. Eiropas akadēmiju Zinātnes konsultatīvajā padomē (angliski saisin. EASAC) LZA turpināja pārstāvēt ārlietu sekretārs A. Siliņš. Padomi veido 25 locekļi: pa vienam katras ES valsts nacionālās zinātņu akadēmijas nominētam pārstāvim un pa vienam pārstāvim no *Academia Europaea* un ALLEA. Būtiski ir uzsvērt, ka EASAC darbojas trīs plašās zinātņu jomās: vides zinātnes, biozinātnes un enerģija. EASAC izveido augsti kvalificētu speciālistu grupas, kas sagatavo ziņojumus un objektīvu informāciju, kuru galvenie adresāti ir Eiropas Komisija un Eiropas Parlaments, kā arī ES dalībvalstu politiskās institūcijas. 2010. gadā, tāpat kā iepriekšējos gados, LZA nepieteica Latvijas zinātniekus darbam ekspertu grupās.

Saskaņā ar iepriekšējā gadā pieņemto lēmumu mainīt EASAC sekretariāta ģeogrāfisko atrašanās vietu no Londonas uz Viduseiropu, 2010. gada aprīlī sekretariāts jaunā sastāvā uzsāka darbu Vācijas Nacionālajā zinātņu akadēmijā *Leopoldina* Halles

pilsētā. Bez tam no 2010. gada Beļģijas ZA, saņemot mērķfinansējumu no valdības, nodrošinās EASAC sekretariāta filiāles darbību Briselē. 2010. gadā EASAC sagatavoja un publicēja ziņojumu „Sintētiskās bioloģijas potenciāla išstenošana Eiropā: zinātniskās iespējas un laba pārvaldība”.

Katru gadu notiek divas padomes sēdes, bet 2010. gadā LZA pārstāvis piedalījās vienā EASAC sēdē 2.–3. decembrī Varšavā, Polijas Zinātņu akadēmijā (<http://www.easac.org>).

ALLEA. Eiropas zinātņu akadēmiju federācija apvieno 53 zinātņu akadēmijas 40 Eiropas valstis (angliski saisin. ALLEA, <http://www.allea.org>). 2010. gadā ALLEA divas pastāvīgās komisijas un divas darba grupas strādāja šādās jomās: zinātnē un sabiedrība, ētika un pētniecības izvērtējums, intelektuālā īpašuma tiesības un zinātniskā darba brīvība, zinātniskā ekselence. 2010. gada ALLEA ģenerālā asambleja notika 16.–17. aprīlī Stokholmā. Diemžēl LZA pārstāvis bija spiests atceļt dalību sakarā ar Īlandes Eijafjadlajegidla vulkāna izraisīto haosu Eiropas gaisa telpā.

ALLEA darba grupa „Izvērtēšana zinātnes vajadzībām (*Evaluating for Science*)” sasaucu konsultatīvu sanāksmi „Darbs pie Eiropas zinātnisko institūciju izvērtēšanas protokola” 2010. gada 28.–29. jūnijā Maincā (Vācija), kurā LZA pārstāvēja Dr. A. Kokorēvičs (Latvijas KKI).

ALLEA Zinātnes un ētikas komisija kopā ar Eiropas Zinātnes fondu turpināja darbu pie Eiropas Zinātniskā godiguma kodeksa (*The European Code of Conduct on Research Integrity*, ECCRI). LZA sniedza pieprasīto informāciju rakstveidā.

2010. gadā ALLEA turpināja projektu *Towards a European Young Academy*, kura ietvaros 26.–28. martā Turcijas Zinātņu akadēmijā, Antālijā, notika jauno zinātnieku „prāta vētras” seminārs „Lielie izaicinājumi (*Grand Challenges*)”. Dalībai šajā pasākumā LZA nominēja Dr.phys. L. Grīnbergu (LU CFI).

FEAM. LZA saglabā novērotāja statusu Eiropas Medicīnas zinātņu akadēmiju federāciju (angliski saisin. FEAM; <http://www.feam.eu.com>).

ICSU. Starptautiskā padome zinātnei (*International Council for Science*, <http://www.icsu.org>) apvieno divu kategoriju locekļus (institūcijas): (1) pēc valstiskās piederības (pavisam 121, galvenokārt zinātņu akadēmijas) un (2) starptautiskās zinātniskās biedrības (30). LZA darbojas nacionālā locekļa statusā. ICSU pēdējos gados pakāpeniski attīstās tuvāk finansējošas iestādes statusam. ICSU kā pasaules mēroga organizācija, galvenokārt, koncentrē savu darbību uz globālām problēmām un zinātniski pētnieciskās darbības atbalstīšanu attīstības valstis, bet reģionāli – Eiropas valstīm, nemot vērā kontinenta vēsturi, kultūru un ekonomiku, ir savas specifiskas intereses. Tāpēc ICSU Eiropas valstu zinātņu akadēmijas kopš 2002. gada rīko ikgadējas sanāksmes, lai pārrunātu kopīgos jautājumus un saskaņotu viedokļus. 2010.

gadā kārtējā tikšanās notika 17. septembrī Londonas Karaliskajā biedrībā, taču LZA nebija tajā pārstāvēta.

UAI. Starptautiskā humanitāro zinātņu akadēmiju apvienība (*The Union Académique Internationale*, <http://www.uia.org>) apvieno 61 nacionālo zinātņu akadēmiju no visas pasaules; tā koordinē un atsevišķos gadijumos finansē tādus humanitāro zinātņu projektus, kas ir plaški un iziet ārpus vienas valsts robežām.

IAP un IAMP (globāli zinātņu akadēmiju tīkli, abi izveidoti 1993. gadā). LZA pievienojās Globālajam zinātņu akadēmiju tīklam (IAP) 2000. gadā. Sakarā ar nosaukuma maiju 2010. gadā, tā pilnais nosaukums ir šāds: *IAP: the global network of science academies*, <http://www.interacademies.net>). IAMP (*The InterAcademy Medical Panel*) apvieno 65 pasaules medicīnas akadēmijas vai zinātņu akadēmijas, kurās ir medicīnas nodaļas (angļiski saīsin. IAMP, <http://www.iamp-online.org>); LZA pievienojās šim tīklam 2006. gadā. Abu apvienību (IAP un IAMP) galvenais mērķis ir visas pasaules zinātņu akadēmiju spēku apvienošana cilvēci apdraudošu globālu jautājumu risināšanā. To galvenā mītne atrodas Attīstības valstu zinātņu akadēmijā (*The Academy of Sciences for the Developing World*, TWAS) Triestē (Itālija).

2010. gada 12.–15. janvāri Londonā, Karaliskajā biedrībā, notika IAP Ģenerālā Asambleja un konference par bioloģisko daudzveidību, tādējādi atklājot ANO Starptautisko bioloģiskās daudzveidības gadu. LZA šajā notikumā netika pārstāvēta.

LZA ir piekritusi līdzdarboties IAP Ūdeņu programmas Eiropas reģionālajā apakšprogrammā (LZA pārstāvis īst. loc. M. Kļaviņš). 2010. gada septembrī Zakopanē (Polija) notika IAP Ūdeņu programmas 3. Eiropas reģionālais seminārs, kuru organizēja Polijas ZA sadarbībā ar Vācijas Nacionālo ZA *Leopoldina*, ar EASAC un Itālijas Nacionālo zinātņu akadēmiju. LZA šajā seminārā netika pārstāvēta.

CEEN. Centrālās Eiropas un Austrumeiropas zinātņu akadēmiju tīkla (angļiski saīsin. CEEN, <http://www.european-academy.at>) pirmsākumi meklējami 1992. gadā, kad Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmija, EZMA (Zalcburga, Austrija) sāka sasaukt Centrālās Eiropas un Balkānu reģiona zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes ar mērķi veicināt demokrātiskos procesus Balkānu reģionā. Ar laiku tīkls paplašinājās un CEEN darbība bija vērsta uz Eiropas integrācijas procesa veicināšanu. Divas reizes gadā akadēmiju pārstāvji tiksā klātienē vienā no tīkla dalībvalstīm. LZA, būdama līgumattiecībās ar EZMA, pievienojās tam 2003. gadā.

2010. gada 26.–28. maijā EZMA rikoja konferenci „*What does Russia expect from Europe?*” Zalcburgā, kurā ar referātu piedalījās LZA viceprezidents T. Jundzis. Konferences ietvaros notika arī kārtējā CEEN sanāksme, acīmredzot pēdējā tāda veida sanāksme, jo gada nogalē tika pieņemts lēmums mainīt CEEN darbības veidu, uzticot to īstenot profesoram S. Lubi (*Stefan Luby*, Slovākijas ZA prezidents 1995–2009).

IFS. LZA ir Starptautiskā fonda zinātnei (angliski saīsin. IFS, <http://www.ifs.se>) atbalstošo organizāciju vidū. Tā ir nevalstiska organizācija, kas veicina un finansē pētniecību attīstības valstīs bioloģisko resursu ilgtspējīgas izmantošanas jomā. LZA atbalsts 2010. gadā, tāpat kā iepriekšējos gados, izpauðas kā iesniegto pētniecisko grantu izvērtēšana tādās nozarēs kā uzturzinātne, dabasproduktu izpēte un biotehnoloģija, eksperta darbu veica LZA īst. loc. U. Viesturs.

LZA sadarbība ar citu valstu zinātnu akadēmijām /zinātniskām organizācijām

2010. gada 4.–5. novembrī Lietuvas, Latvijas, Igaunijas un Somijas zinātnu akadēmiju delegācijas tikās Vilnā, Lietuvas Zinātnu akadēmijā, kur notika 12. Baltijas Intelektuālās sadarbības konference, kuras tēma bija „Zinātne un sabiedrība”. Šajā reizē Lietuvas Zinātnu akadēmija aicināja savus tradicionālos sadarbības partnerus uz konferenci. LZA pārstāvēja 11 cilvēku delegācija. Konferenci atklāja un vadīja triju Baltijas valstu zinātnu akadēmiju prezidenti V. Razumas, J. Ekmanis, R. Villemss un Eiropas zinātpu akadēmiju federācijas (ALLEA) prezidents J. Engelbrehts. Pēc konferences atklāšanas uzrunām tika apbalvoti šī gada Baltijas zinātnu akadēmiju medaļas laureāti: Pjetro Umberto Dini (Itālija), Ains Elmars Kāsis (Igaunija), Ervīns Lukševičs (Latvija) un Zigms Zinkēvičs (Lietuva). Katra laureāta diplomā ierakstītais formulējums gan bija atšķirīgs, taču visus vienoja lielais ieguldījums sadarbības veicināšanā starp Baltijas reģiona zinātniekiem un kopīgu zinātnisku pētījumu izstrādē.

Latvijas delegāti referēja par zinātnes un sabiedrības mijiedarbību, par Baltijas valstu salīdzināmo literatūru, par akadēmisko godīgumu, par valsts pētījumu programmu „Nacionālā identitāte”, bet klausītāju īpašu uzmanību izpelnījās akadēmiķa J. Stradiņa referāts par Baltijas valstu intelektuālās antantes pirmsākumiem (1920–1935–1940).

12. Baltijas Intelektuālās sadarbības konferences dalībnieki pieņēma Rezolūciju par zinātnes lomu un pienākumiem mūsdieni sabiedrības dzīvē.

Uz 2011. gada 1. februāri LZA ir spēkā 27 esoši zinātniskās sadarbības dokumenti ar partnerakadēmijām. Divpusējās sadarbības līgumu loma zinātniskās sadarbības veicināšanā izpaužas trejādi: zinātnisko kontaktu stiprināšana starp pētniekiem individuālā līmeni; kopīgu pētniecības interešu identificēšana; ilgtspējīgas sadarbības veidošana.

Daudzu sadarbības līgumu darbības ilgums ir neierobežots, bet 2010. gadā tika atjaunoti protokoli par zinātnisko vizīšu apmaiņas kārtību ar Lietuvas Zinātnu akadēmiju, Igaunijas Zinātnu akadēmiju un Ungārijas Zinātnu akadēmiju. LZA parakstīja divpusējas sadarbības līgumu ar Azerbaidžānas Zinātnu akadēmiju. Ir

beidzies (2009. gadā) LZA un Britu akadēmijas sadarbības līguma termiņš un sarunu stadijā ir cita satura sadarbības dokumenta parakstīšana. Nepieredzēta situācija 2010. gadā izveidojās divpusējās attiecībās ar Bulgārijas ZA, kas nepietiekama finansējuma dēļ nepieņema nevienu Latvijas (arī citu Austrumeiropas valstu) zinātnieku. LZA turpināja pildit sadarbības līguma nosacījumus.

LZA ir sadarbības līgumi (kopā 27) ar Austrijas Zinātņu akadēmiju (ZA), Baltkrievijas Nacionālo ZA, Berlīnes-Brandenburgas ZA, Bulgārijas ZA, Čehijas ZA, Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmiju, Francijas ZA, Igaunijas ZA, Itālijas Nacionālo ZA, Izraēlas ZA, Kanādas Karalisko biedrību, Krievijas ZA, Lietuvas ZA, Karalisko biedrību (Londona), Melnkalnes ZA, Norvēģijas ZA, Polijas ZA, Saksijas ZA, Slovākijas ZA, Slovēnijas ZA, Somijas ZA, Šveices ZA, Taivānas (Ķīnas Republika) Nacionālo zinātnes padomi, Ukrainas Nacionālo ZA, Ungārijas ZA un Zviedrijas Karalisko literatūras, vēstures un kultūras mantojuma akadēmiju.

Vairākumā sadarbības līgumu paredzētas zinātnieku īstermiņa vizītes. Ikviens Latvijas zinātnieks var pieteikties īstermiņa vizītei uz ārvalstu zinātnisko centru / institūtu, ja vien tas ietilpst LZA partnerakadēmiju iestāžu lokā. Protī, Eiropā daudzas zinātņu akadēmijas apvieno pētnieciskos institūtus un atbalsta šajos institūtos strādājošo zinātnieku mobilitāti, bet citas (piem., Igaunijas, Izraēlas, Norvēģijas ZA) atbalsta zinātniskās sadarbības attīstīšanu neatkarīgi no zinātnieka pamatdarba vietas, t.i., zinātniska institūcija, universitāte vai tml.

LZA un partnerakadēmijas atbalsta abu pušu zinātnieku īstermiņa vizītes, pielietojot izmaksu sadales modeli, proti, LZA partner- jeb pieņēmēja akadēmija nodrošina finansiāli Latvijas zinātnieka uzturēšanos konkrētajā valstī (samaksā viesnīcas vai tml. izdevumus un līgumā paredzēto dienas naudu) atbilstoši vizītes darba programmai, bet vizītes dalībniekam pašam jārisina starptautiskā transporta biļešu iegādes jautājums. LZA, savukārt, nodrošina partnerakadēmiju nominēto zinātnieku uzturēšanos un saskaņo viņu zinātniskās programmas Latvijā. Vizīšu kārtību nosaka „Noteikumi par Latvijas zinātnieku īstermiņa vizītēm un ārvalstu zinātnieku uzņemšanu LZA divpusējās zinātniskās sadarbības līgumu ietvaros”, kurus apstiprinājusi LZA Valde 2009.gada 14. janvārī.

Sadarbībā ar Polijas ZA, Bulgārijas ZA un Ungārijas ZA prioritāte tiek piešķirta tādām vizītēm, kuru mērķis ir abu akadēmiju apstiprināto sadarbības projektu izpilde.

LZA – Bulgārijas ZA kopprojekti 2009–2011

- Bulgārija un Latvija: nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana (*Dr. M. Santova, Bulgārijas ZA Folkloras institūts, un Dr. A. Jansone, LU Latvijas vēstures institūts*)
- Jaunu neorganisko materiālu iegūšana un izpēte (*Dr. S. Rakovskis, BZA Katalizes institūts, un Dr. J. Grabis, RTU Neorganiskās ķīmijas institūts*)

- Hidroksilapatītu nanopulveru kompozītpārklājumu izpēte (*Dr. E. Pečeva, BZA Cietvielu fizikas institūts, un Dr. Ē. Palčevskis, RTU Neorganiskās ķīmijas institūts*)
- Ar asinīm pārnēsājamo vīrusu infekciju bioloģiskie aspekti (*Dr. R. Rusevs, BZA Eksperimentālās patoloģijas un parazitoloģijas institūts, un Dr. M. Murovska, RSU A. Kirhenšteina Mikrobioloģijas un virusoloģijas institūts*)

LZA – Polijas ZA kopprojekti 2009–2011

- Nukleosintēze asimptotiskā milžu zara (AGB) un post-AGB zvaigznēs (*Dr. L. Začs, LU Fizikas un matemātikas fakultāte, un Dr. M. Šmits, PZA Nikolaja Kopernika Astronomijas centrs*)
- Livonija un Polijas–Lietuvas ūnija (Žečpospolita) 16.–18. gs. (*Prof. B. Dibašs, PZA Vēstures institūts, un Dr. M. Jakovļeva, LU Latvijas vēstures institūts*)
- Cietvielas strukturālie pētījumi – jauni savienojumi, jaunas metodes (*Dr. A. Mišnevs, Latvijas OSI, un prof. Z. Lipkovska, PZA Organiskās ķīmijas institūts*)
- Latviešu un slāvu valodas un kultūras sakari (*Dr. I. Grek-Pabis, PZA Slāvistikas institūts, un Dr. I. Jansone, LU Latviešu valodas institūts*)
- Polijas un Latvijas mākslas sakari. 16.–20. gadsimts (*Dr. R. Kaminska, LMA Mākslas vēstures institūts, un Dr. M. Omilanovska, PZA Mākslas institūts*)

LZA – Ungārijas ZA kopprojekti 2010–2012

- Peptīdu kompleksi kā māksligo hidrolāžu aktīvie centri (*Dr. I. Vosekalna, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, un Dr. B. Gursčiks, UZA Segedas universitāte*)
- Brīvie radikāļi un elementi iekaisumu un audzēju saslimšanās (*Dr. A. Šķesters, Rīgas Stradiņa universitāte, un Dr. K. Szentmihjli, UZA Materiālu un vides ķīmijas institūts*)
- Termo-higrokompozīti: teorija un eksperimenti. Pārklājošo siltuma-mitruma-mehānisko efektu izpēte polimēru materiālos (*Dr. A. Aņiskēvičs, LU Polimēru mehānikas institūts, un Dr. S. Sekerešs, Budapeštas Tehnoloģiju universitāte*)
- Cietvielu fizika, fotonikas materiāli un optiskā spektroskopija (*Dr. L. Grigorjeva, LU Cietvielu fizikas institūts, un Dr. G. Corradi, UZA Cietvielu fizikas un optikas institūts*)

Ik gadu vidēji 55–60 Latvijas un ārvalstu zinātnieki izmanto apmaiņas programmu piedāvātās iespējas (sk. statistiku 1995–2008 LZA Gadagrāmatā 2008).

2010. gadā pavisam notikušas 43 Latvijas zinātnieku īstermiņa vizītes (304 dienas) un pieņemti 52 ārvalstu zinātnieki (374 dienas), tostarp komandēti 4 Latvijas doktoranti (LU un Latvijas Mākslas akadēmija) un pieņemts 1 ārvalstu doktorants.

Vizītes pēc to mērķa iedalāmas šādi:

- Akadēmiju kopprojektu izpilde un/vai regulāra zinātniskā sadarbība (no Latvijas 15 cilv./98 dienas; uz Latviju 22 cilv./199 dienas)
- Dalība konferencēs / semināros (no Latvijas 20 cilv./110 dienas; uz Latviju 22 cilv./86 dienas)
- Individuāla pētnieciskā darba veikšana vai sadarbības uzsākšana (no Latvijas 7 cilv./81 diena; uz Latviju 7 cilv./75 dienas)
- Darbs arhīvos un muzejos (no Latvijas 1 cilv./15 dienas; uz Latviju 1 cilv./14 dienas)

2010. gadā LZA divpusējās zinātniskās sadarbības līgumu ietvaros tika īstenotas arī šādas vizītes un pasākumi:

- 6. martā LZA viceprezidents T. Jundzis piedalījās Eiropas Zinātņu un mākslas akadēmijas svinīgajā plenārsēdē Zalcburgā un pasniedza prezidentam F. Ungeram apsveikuma rakstu no LZA sakarā ar EZMA 20 gadu jubileju. Savukārt T. Jundzis saņēma EZMA īstenā locekļa diplomu (ievēlēts par EZMA locekli 2009. gadā)
- 12. aprīlī LZA prezidents J. Ekmanis nosūtīja līdzjūtības vēstuli Polijas Zinātņu akadēmijas presidentam Mihailam Kleiberam (*Michail Kleiber*) un izteica visdzīļāko līdzjūtību Polijas tautai sakarā ar traģisko aviokatastrofu, kurā gāja bojā Polijas prezidents L. Kačinskis un vairākas augstas valsts amatpersonas
- 26.–28. maijā LZA viceprezidents T. Jundzis piedalījās EZMA konferencē *What does Russia expect from Europe?* Zalcburgā un nolasīja referātu
- 27. maijā vizītē LZA ieradās prof. Asafs D. Zamanovs, Baku Skolotāju kvalifikācijas celšanas institūta rektors, kurš faktiski pildīja Azerbaidžānas Nacionālās zinātņu akadēmijas (ANZA) sūtņa funkcijas. Tikšanās laikā LZA prezidents parakstīja LZA–ANZA zinātniskās sadarbības līgumu. Jūnijā LZA saņēma pa pastu savu līguma eksemplāru ar ANZA prezidenta akadēmiķa M. Kerimova parakstu
- 24. jūnijā LZA īst.loc. A. Treimanis piedalījās Karaliskās biedrības 350 gadu jubilejas svinībās Londonā
- 4.–5. oktobrī LU Akadēmiskās bibliotēkas direktore LZA *Dr.h.c.* V. Kocere un bibliotēkas direktora vietnieks V. Mazulis piedalījās starptautiskā konferencē *Modus Vivendi III – Image of the City in the 17th–19th century* Tallinā, kas bija veltīta igauņu profesora LZA *Dr.h.c.* Raimo Pullata 75. dzimšanas dienai

- 2.-3.decembrī LZA īst.loc. B. Kalnačs piedalījās Britu akadēmijas ierosinātā un sponsorētā sanāksmē Romā. Sanāksme pulcēja Eiropas valstu (kopā 16) zinātnu akadēmiju, kā arī ALLEA pārstāvus ar mērķi panākt kopīgu vienošanos par sociālo un humanitāro zinātnu vietu Eiropas Komisijas 8. Ietvarprogrammā (2014-2020) un sagatavotu priekšlikumus iesniegšanai Komisijā 2011. gada sākumā

Citi pasākumi / notikumi starptautisko kontaktu ietvaros

10. februārī vizitē LZA ieradās Ķīnas Republikas (Taivānas) ārlietu ministra vietnieks Dr. Liušuns Šens (*Lyushun Shen*) un Taipejas misijas Latvijā vadītājs Deivids Vongs (*David C.Y. Wang*) ar pavadpersonām. Viesus pieņema LZA viceprezidents T. Jundzis, ārlietu sekretārs A. Siliņš, FTZN priekšsēdētājs Juris Jansons, EPC vadītāja M. Bundule un prezidenta padomniece A. Draveniece. Sarunu gaitā puses pārrunāja jautājumus saistībā ar Latvijas–Lietuvas–Taivānas Savstarpejās zinātniskās sadarbības fonda un tā komisijas darbību, kā arī plašākus jautājumus, tai skaitā Taivānas palīdzību zemestrīcē cietušajai Haiti

25. februārī LZA prezidents Juris Ekmanis nosūtīja pateicības vēstuli Vācijas Nacionālās zinātnu akadēmijas *Leopoldina* presidentam Folkeram ter Moilenam (*Volker ter Meulen*) sakarā ar prezidentūras termiņa izbeigšanos

1. aprīlī vizitē LZA ieradās Turcijas Republikas vēstniece Aiše Aihana Asja (*Ayre Ayhan Asya*), kas ir karjeras diplomāte, ieguvusi izglītību politikas zinātnē. Viešu pieņēma LZA prezidents J. Ekmanis, ārlietu sekretārs A. Siliņš un prezidenta padomniece A. Draveniece. Sarunu gaitā tika pārrunāti jautājumi par zinātnes un augstākās izglītības situāciju Latvijā un Turcijā, par LZA lomu valstī, kā arī plašāki jautājumi.

14. maijā LZA prezidents J. Ekmanis nosūtīja līdzjūtības vēstuli LZA ārzemju locekļa profesora Vilfrīda Šlaua (*Wilfried Schlau*) ģimenei sakarā ar profesora aiziešanu mūžībā 2010. gada aprīlī

3.–5. oktobrī saskaņā ar Japānas Zinātnes padomes ielūgumu LZA viceprezidents T. Jundzis piedalījās 7. pasaules forumā „Zinātne un tehnoloģija sabiedrībā (*Science and Technology in Society*)” Kioto, kā arī foruma ietvaros notiekošajā pasaules zinātnu akadēmiju prezidentu sanāksmē

8.–9. oktobrī LZA akadēmiķis J. Stradiņš devās uz Tallinu, lai piedalītos 24. Baltijas zinātnu vēstures konferencē un Baltijas Zinātnu vēstures un filozofijas asociācijas asamblejā

18. oktobrī vizitē LZA ieradās Ķīnas Tautas Republikas Ārlietu ekspertu valsts administrācijas (ĀEVA) delegācija sešu cilvēku sastāvā tās direktora vietnieka Sun Zhaohua vadībā. Delegāciju pavadija ĶTR vēstnieks Latvijā Hu Ješunu (*Hu Yeshun*). Viesus pieņema LZA viceprezidents T. Jundzis, prezidenta padomniece A. Draveniece

un Eiropas programmu centra vadītāja M. Bundule. Ķīnas delegācija ieradusies Latvijā, lai nodibinātu kontaktus ar valsts pārvaldes, izglītības un zinātnes institūcijām un pārrunātu iespējas uzsākt sadarbību kopīgu divpusējo un daudzpusējo starptautisko pētniecības un izglītības programmu un projektu īstenošanā.

29. oktobrī LZA prezidents J. Ekmanis nosūtīja līdzjūtības vēstuli Georga Augusta Getingenes universitātei LZA un Latvijas baltistu vārdā sakarā ar profesora Wolfganga Šmida, LZA ārzemju locekļa aiziešanu mūžībā 2010. gada 22. oktobrī.

9. novembrī LZA iepazīšanās vizītē ieradās Čehijas vēstnieks Latvijā *PhD* Tomāss Pštross. Vēstnieku pieņēma LZA prezidents J. Ekmanis, ārlietu sekretārs A. Silipš, FTZN priekšsēdētājs J. Jansons, akadēmiķi T. Millers un V. Hausmanis. Sarunā piedalījās prezidenta padomniece A. Draveniece un „Zinātnes Vēstneša” redaktore Z. Kipere. Vēstnieks interesējās par Ventspils Starptautisko radioastronomijas centru un minēja dažas nozares, kurās Latvijas un Čehijas zinātnieku sadarbība būtu vēlama un abpusēji lietderīga, pieminot Šumavas mežu veselības problēmas, kā arī to, ka Čehijas ziemeļrietumu mežu stāvokli bojā gaisa rūpnieciskais piesārņojums.

LZA locekļu piederiba citu valstu zinātņu akadēmijām, starptautiskajām organizācijām un pagodinājumi

Daudzi LZA locekļi ir dažādu starptautisku zinātnisko organizāciju, tostarp zinātņu akadēmiju, locekļi (sk. LZA gadagrāmatas 2008 un 2009).

2010. gadā par Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas (Zalcburga, Austrija) īstenajiem locekļiem ievēlēja LZA goda doktorus Romānu Lāci un Imantu Lancmani, kā arī Latvijas Mākslas akadēmijas rektoru Alekseju Naumovu.

Starptautiskās daļas vadītāja *Dr. Anita Draveniece*

DOKUMENTI

LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJAS UN RĒZEKNES AUGSTSKOLAS SADARBĪBAS LĪGUMS

Latvijas Zinātnu akadēmija tās prezidenta **Jura Ekmaņa** personā un **Rēzeknes Augstskola** tās rektora **Edmunda Teirumnieka** personā (turpmāk – Puses) atzīst, ka tikai harmoniska visu Latvijas reģionu attīstība nodrošina Latvijas valsts ilgtspējīgu attīstību. Latvijas Zinātnu akadēmija un Rēzeknes Augstskola, izmantojot savu zinātnisko potenciālu, pieredzi un autoritāti, var veicināt valsts varas un sabiedrības izpratni par augstākās izglītības un pētniecības izšķirošo nozīmi Latvijas reģionu attīstības disproporciju mazināšanā, jauniešu izglītības iespēju un mūžizglītības nodrošināšanā, aktuālu pētījumu veikšanā, infrastruktūras sakārtošanā un starptautisko sakaru attīstīšanā.

Līgumslēdzējas Puses apzinās, ka situācijas uzlabošanai nepieciešamas ne tikai spēcīgas vadošās zinātniskās institūcijas, bet arī augstākās izglītības un pētniecības intelektuālo un materiālo resursu nostiprināšana reģionos. Puses noslēdz līgumu (turpmāk – Līgums) par sekojošo:

1. Līguma priekšmets

1.1. Attīstīt sadarbību zinātniskajā pētniecībā humanitāro, sociālo, pedagoģijas, dabas un inženierzinātnu jomā, stiprinot pētniecības un augstākās izglītības integrāciju katrā Latvijas reģionā, veicinot Latgales kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un izkopšanu.

1.2. Kopīgi veicināt augstākās izglītības un zinātnes prestiža celšanu, iesaistot akadēmisko personālu, studējošos un reģiona institūcijas starptautiskās un valsts pētniecības programmās un projektos.

1.3. Sadarboties līdzekļu piesaistīšanā Latvijas valstij un Latgales reģionam aktuālu pētījumu veikšanai.

1.4. Veidot kopīgu sadarbību ar Saeimas un LR valdības institūcijām, lai risinātu augstākās izglītības un zinātnes, kā arī reģionālo augstskolu pilnvērtīgas attīstības problēmas.

1.5. Veicināt Rēzeknes Augstskolas zinātnisko institūtu, kā arī citu zinātnisko institūciju un struktūrvienību intelektuālā potenciāla pilnveidi un pētniecības infrastruktūras attīstīšanu.

1.6. Organizēt zinātniskās konsultācijas, regulāru zinātnisko izdevumu un pētījumu rezultātu apmaiņu.

1.7. Rīkot kopīgus vietējās un starptautiskās sadarbības pasākumus, seminārus un konferences.

1.8. Kopīgi darboties zinātnes sasniegumu popularizēšanā, veicināt cilvēkresursu piesaistīti zinātnei.

2. Pušu tiesības un pienākumi

2.1. Pusēm ir pienākums radīt un attīstīt nepieciešamos apstākļus Līguma realizācijai.

2.2. Pušu pārstāvji uztur pastāvīgus sakarus, apmainās ar nepieciešamo informāciju un koordinē darbu, lai izpildītu Līgumu.

2.3. Visi kopējās sadarbības rezultāti tiek apspriesti, pēc tam tiek izstrādāti priekšlikumi tālākai sadarbībai. Ar šādu mērķi tiek organizēta abu Pušu pilnvaroto pārstāvju tikšanās. Tikšanos organizē, pa kārtai katrai Pusei uzņemot pretējo Pusi.

2.4. Puses atzīst, ka jebkuras sadarbības programmas īstenošana būs atkarīga no konkrētās Puses rīcībā esošajiem līdzekļiem un finansiāla atbalsta.

2.5. Katra sadarbības veida finansēšana tiek apspriesta laikā, kad ienāk piedāvājums sadarboties konkrētajā projektā un finansēšanas nosacījumi tiek atspoguļoti papildus protokolos, kas ir Līguma neatņemama sastāvdaļa.

3. Līguma darbības laiks un kārtība

3.1. Līgums stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi no abām Pusēm. Tas tiek noslēgts uz nenoteiktu laiku.

3.2. Pusēm ir tiesības lauzt Līgumu, rakstveidā informējot par to otru Pusi ne vēlāk kā trīs mēnešus iepriekš.

4. Pušu atbildība

4.1. Puses vienādā mērā ir atbildīgas par Līguma noteikumu pildīšanu. Gadījumos, kad rodas šaubas par Līguma iztulkšanu un pielīgo pienākumu ievērošanu, Puses rūpīgi izskata šo jautājumu un vienojas par turpmākai sadarbībai atbilstošu risinājumu.

5. Citi noteikumi

- 5.1. Šis Līgums apliecina pilnīgu Pušu izpratni par Līguma priekšmetu un atceļ visus iepriekšējos rakstiski vai mutiski Pušu starpā noslēgtos līgumus.
- 5.2. Nekas Līgumā neliedz Pusēm slēgt tādus pašus vai līdzīgus līgumus ar citām institūcijām.
- 5.3. Šī Līguma grozījumi, izmaiņas vai papildinājumi ir spēkā, ja tie ir sastādīti rakstiski un tos ir parakstījušas abas Puses.
- 5.4. Jebkurus strīdus, kas radīsies Līguma sakarā vai saistībā ar to, puses risinās savstarpēju sarunu celā.
- 5.5. Šis Līgums sastādīts divos autentiskos eksemplāros, kuriem ir vienāds juridisks spēks, katrai Pusei – pa vienam eksemplāram.

Apliecinot iepriekš minēto, Puses ir sastādījušas un parakstījušas šo Līgumu:

Konkrētu uzdevumu izpildei Līguma minētajos sadarbības aspektos tiks noslēgti atbilstoši sadarbības līgumi.

Latvijas Zinātnu akadēmija

PVN reģ. Nr. LV 90000022543
Adrese: Akadēmijas laukums 1,
Rīga, LV-1050, Latvija
Tālr.: +371 67225361
Fakss: +371 67821153
e pasts: lza@lza.lv

Rēzeknes Augstskola

IZM reģ. apl. Nr. 3143001444
PVN reģ. Nr. 90000011588
Adrese: Atbrīvošanas aleja 90,
Rēzekne, LV-4601, Latvija
Tālr.: +371 64623709
Fakss: +371 64625901
e pasts: ra@ru.lv

Prezidents
Juris Ekmanis

Rektors
Edmunds Teirumnieks

Rēzekne, 2010. gada 10. septembrī.

**SADARBĪBAS PROTOKOLS STARP L'OREAL BALTIC SIA,
UNESCO LATVIJAS NACIONĀLO KOMISIJU UN
LATVIJAS ZINĀTNU AKADĒMIJU**

Uzskatot, ka svarīgs progresu faktors ekonomikas, sociālajā un kultūras jomā ir sieviešu līdzdalība zinātniskajos pētījumos, *L'OREAL BALTIC SIA* ar UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju (UNESCO LNK) un Latvijas Zinātnu akadēmiju (LZA) vienojas:

1. Turpināt 2005.gadā uzsākto ikgadējo stipendiju programmu ar nosaukumu ***L'OREAL Latvijas stipendija Sievietēm zinātnē ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas un Latvijas Zinātnu akadēmijas atbalstu***, tādējādi veicinot sieviešu iespējas veidot karjeru zinātnisko pētījumu un tehnoloģiju izstrādes jomā Latvijā.

2. Pasniegt šo stipendiju Latvijā, īstenojot *L'OREAL* Grupas un UNESCO sadarbību starptautiskās programmas *Sievietēm Zinātnē (For Women in Science)* ietvaros.

3. 2011.gadā piešķirt trīs stipendijas, katru Ls 4000 (četri tūkstoši latu) vērtībā Latvijas zinātniečem dzīvības zinātnu un matēriālzinātnu jomā. Divas no minētajām stipendijām piešķirt doktorantēm līdz 33 gadu vecumam disertācijas sekmīgai izstrādei, bet trešo – zinātniecei ar doktora grādu līdz 40 gadu vecumam pētījumu veikšanai.

4. *L'OREAL BALTIC SIA* pienākumi stipendiju programmas īstenošanā:

- organizēt nepieciešamās sanāksmes kopīgi ar stipendiju programmā iesaistītajām organizācijām (UNESCO LNK un LZA), lai nodrošinātu stipendiju programmas veiksmīgu īstenošanu;
- sagatavot stipendiju programmai nepieciešamos komunikācijas materiālus – stipendijas diplomas, ielūgumus, veidlapas un citus materiālus;
- nodrošināt pilnu stipendijām nepieciešamo finansējumu – trīs stipendijas katru 4000 Ls vērtībā;
- kopīgi ar UNESCO LNK un LZA nodrošināt Žūrijas komisijas sastādīšanu;
- deleģēt *L'OREAL BALTIC SIA* pārstāvi Žūrijas komisijā;
- popularizēt šo stipendiju programmu *L'OREAL BALTIC SIA* saziņas lokā, tai skaitā plāssaziņas līdzekļiem;
- piedalīties ar šo stipendiju programmu saistītajos pasākumos.

5. UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas pienākumi stipendiju programmas īstenošanā:

- atbalstīt stipendiju programmas īstenošanu Latvijā, ievērojot *L'OREAL – UNESCO* starptautisks programmas nosacījumus;
- koordinēt starptautiskās programmas *Sievietēm Zinātnē* Latvijas stipendiju piešķiršanu un kārtot ar stipendijām saistītās formalitātes Latvijas valsts institūcijās;
- organizēt nepieciešamās sanāksmes kopīgi ar stipendiju programmā iesaistītajām organizācijām (*L'OREAL BALTIC SIA* un *LZA*), lai nodrošinātu stipendiju programmas veiksmīgu īstenošanu;
- organizēt kandidātu iesniegumu pieņemšanu un sniegt atbildes uz kandidātu jautājumiem par stipendijas piešķiršanas kārtību;
- organizēt pieņemšanu pēc stipendijas pasniegšanas oficiālās ceremonijas un segt ar to saistītos izdevumus;
- kopīgi ar *L'OREAL BALTIC SIA* un *LZA* nodrošināt Žūrijas komisijas sastādišanu;
- deleģēt *UNESCO LNK* pārstāvi Žūrijas komisijā;
- popularizēt šo stipendiju programmu *UNESCO LNK* saziņas lokā, tai skaitā plašsaziņas līdzekļos;
- piedalīties ar šo stipendiju programmu saistītajos pasākumos.

6. Latvijas Zinātnu akadēmijas pienākumi stipendiju programmas īstenošanā:

- veicināt Latvijas zinātnieču dalību šajā stipendiju programmā;
- organizēt nepieciešamās sanāksmes kopīgi ar stipendiju programmā iesaistītajām organizācijām (*L'OREAL BALTIC SIA* un *UNESCO LNK*), lai nodrošinātu stipendiju programmas veiksmīgu īstenošanu;
- organizēt kandidātu iesniegumu izvērtēšanu, balstoties uz *LZA* kompetenci un pieredzi šajā jomā, sadarbojoties ar *LZA* Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas un Fizikas un tehnisko zinātnu nodalju, nodrošināt kandidātu pieteikumu izvērtēšanā iesaistīto ekspertu pieaicināšanu un apmaksu;
- kopīgi ar *L'OREAL BALTIC SIA* un *UNESCO LNK* nodrošināt Žūrijas komisijas sastādišanu;
- deleģēt *LZA* pārstāvi Žūrijas komisijā;
- popularizēt šo stipendiju programmu *LZA* saziņas lokā, tai skaitā plašsaziņas līdzekļos;
- piedalīties ar šo stipendiju programmu saistītajos pasākumos.

7. Šī sadarbības protokola neatņemama sastāvdaļa ir arī *L'OREAL* Latvijas stipendijas *Sievietēm zinātnē* ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas atbalstu Nolikums (Pielikums Nr.I) un Žūrijas komisijas sastāvs (Pielikums Nr.2).

8. Šis Sadarbības protokols ir spēkā līdz 2011.gada 31.decembrim. Pusēm vienojoties, tas var tikt pagarināts, kamēr turpinās *L'OREAL* un UNESCO starptautiskais projekts *Sievietēm Zinātnē (For Women in Science)*.

Pielikumā:

1. Nolikums par *L'OREAL* Latvijas stipendijām *Sievietēm zinātnē* ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas atbalstu (Pielikums Nr. 1 uz 2 lpp.)

2. Žūrijas komisijas sastāvs (Pielikums Nr.2 uz 1 lpp.)

L'OREAL BALTIC SIA ģenerāldirektors

Benuā Žilia (*Benoit Julia*)

UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas viceprezidents,
Latvijas Republikas izglītības un zinātnes ministrs

Rolands Broks

Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents, akadēmiķis

Juris Ekmanis

Rīga 2011. gada 25. janvārī

Pielikums Nr. I.

L'ORÉAL Latvijas stipendija *Sievietēm zinātnē* ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas un Latvijas Zinātņu akadēmijas atbalstu

NOLIKUMS

L'ORÉAL Latvijas stipendija *Sievietēm zinātnē* ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (UNESCO LNK) un Latvijas Zinātņu akadēmijas (LZA) atbalstu tiek izveidota, īstenojot *L'ORÉAL* Grupas un UNESCO sadarbību starptautiskajā programmā *Sievietēm Zinātnē (For Women in Science)* un tiek pasniegta šīs programmas ietvaros Latvijā.

A. Par stipendijām

1. *L'ORÉAL* Latvijas stipendija *Sievietēm zinātnē* ar UNESCO LNK un LZA atbalstu tiek piešķirta Latvijas zinātniecēm nozīmīgu zinātnisku pētījumu veikšanai dzīvības zinātņu un materiālzinātņu jomā;

2. Tieki piešķirtas trīs gada stipendijas: divas – doktorantēm līdz 33 gadiem disertācijas sekmigai izstrādei, bet trešā – zinātnieci līdz 40 gadu vecumam ar doktora grādu dzīvības zinātņu vai materiālzinātņu jomā;

3. Katras stipendijas apjoms ir Ls 4000 (četri tūkstoši latu) un tās ir izmantojamas zinātnisko pētījumu veikšanai Latvijā;

4. Par stipendiju saņēmējām tiek publiski paziņots oficiālā ceremonijā (vieta un datums tiek noteikts atsevišķi).

B. Pieteikumu iesniegšana

1. Pieteikumam jāietver šāda informācija un dokumenti:

- aizpildīta pieteikuma veidlapa
- pretendentes CV latviešu un angļu valodā
- izglītību un zinātnisko grādu apliecinotu dokumentu kopijas
- pieteiktā pētnieciskā projekta apraksts vienam gadam latviešu valodā uz 1–2 lappusēm un angļu valodā – uz vienas lappuses.
- zinātniskā vadītāja vai zinātniskās iestādes, kurā projekts tiek izstrādāts, rekomendācija
- zinātnisko publikāciju saraksts
- nozīmīgāko publikāciju kopijas.

2. Pieteikuma veidlapas var saņemt UNESCO LNK Rīgā, Pils laukumā 4-206, kā arī UNESCO LNK mājas lapā www.unesco.lv;

3. Pieteikumi iesniedzami divos eksemplāros līdz 2011. gada 16. martam UNESCO LNK Rīgā, Pils laukumā 4 – 206 (tālr.67325109);

4. Nepilnīgi un pēc noteiktā termiņa iesniegti pieteikumi netiks izskatīti.

C. Pieteikumu izskatišanas kartība

1. Pēc pieteikumu saņemšanas UNESCO LNK tos nodod Žūrijas komisijas priekšsēdētājam;

2. Katra iesniegtā projekta izskatišanai LZA pieaicina 2 ekspertus no LZA Ķīmijas, bioloģijas un medicīnas zinātņu nodaļas vai Fizikas un tehnisko zinātņu nodaļas un nodod viņiem pieteikumus;

3. Pieaicinātie eksperti savus atzinumus par iesniegtajiem projektiem nodod Žūrijas komisijai līdz 2011. gada 1.aprīlim;

4. Balstoties uz pieaicināto ekspertu atzinumiem, Žūrijas komisija izvērtē pieteikumus un izlej par stipendijas saņēmējām līdz 2011. gada 15.aprīlim.

D. Paziņojums par stipendiju piešķiršanu

1. Pieteikuma iesniedzējām par Žūrijas komisijas lēmumu attiecībā uz viņu pieteikumiem tiek paziņots rakstiski divu nedēļu laikā pēc Žūrijas komisijas lēmuma;

2. Stipendijas saņēmēju saraksts tiek paziņots Latvijas plašsaziņas līdzekļiem.

E. Stipendijas piešķiršanas nosacījumi

1. Stipendijas tiek piešķirtas, balstoties uz pieteikto zinātnisko darbu aktualitāti, ar mērķi finansiāli palīdzēt to saņēmējām veikt pieteikumā norādītos zinātniskos pētījumus Latvijā. Stipendiju saņēmējas apņemas īstenot pieteiktos pētījumus vienu gadu, saskaņā ar iesniegto projektu, un to pabeidzot, iesniegt stipendijas izveidotājiem (*L'OREAL BALTIC SIA, UNESCO LNK un LZA*) īsu atskaiti par paveikto;

2. Stipendiju saņēmējas apņemas norādīt stipendijas saņemšanu visās publikācijās, kuras radīsies minēto pētījumu rezultātā;

3. Stipendijas tiks izmaksātas vienā maksājumā pēc stipendijas saņēmēju pasludināšanas oficiālās ceremonijas un pēc līguma parakstīšanas ar *L'OREAL BALTIC SIA*;

4. Stipendijas saņēmējas piekrīt fotografēties, filmēties un tikt intervētas plašsaziņas līdzekļos programmas *Sievietēm zinātnē (For Women In Science)* komunikācijas ietvaros un piekrīt šo fotogrāfiju, filmētā materiāla un interviju izmantošanai bez maksas ar minētu programmu saistītajā komunikācijā Latvijā un ārzemēs;

5. Stipendijas saņēmējai nekavējoties jāpaziņo Žūrijas komisijas priekšsēdētājam, ja viņa maina darba vai pētījumu vietu un/vai atsakās no zinātniskā projekta īstenošanas gada laikā pēc stipendijas piešķiršanas. Pēc paziņojuma saņemšanas Žūrijas komisija lemj par piešķirtās stipendijas saglabāšanu.

Pielikums Nr. 2

*L'ORÉAL Latvijas stipendijas Sievietēm zinātnē
ar UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas
un Latvijas Zinātņu akadēmijas atbalstu*

ŽŪRIJAS KOMISIJAS SASTĀVS

Priekšsēdētājs

Jānis Stradiņš – *Dr.habil.chem., Dr.hist.h.c.* LZA Senāta priekšsēdētājs (LZA pārstāvis)

Komisijas locekļi

Andrejs Šiliņš – *Dr.habil.phys.* LZA viceprezidents

Juris Jansons – *Dr.habil.sc.ing.* LZA viceprezidents, LZA Fizikas un tehnisko zinātņu nodalas priekšsēdētājs (UNESCO LNK pārstāvis)

Benuā Žilia (Benoit Julia) – *L'OREAL BALTIC SIA* ģenerāldirektors

Ivars Knēts – *Dr.habil.sc.ing.* Rīgas Tehniskās universitātes profesors

Vija Kluša – *Dr.habil.med.* LU Medicīnas fakultātes profesore

Laima Tihomirova – *Dr.biol.* Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra vadošā pētniece

Ruta Muceniece – *Dr.habil.biol.* Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātes profesore

Andris Šternbergs – *Dr.habil.phys.* Latvijas Universitātes Cietvielu fizikas institūta direktors

NODOMU PROTOKOLS Nr. 250108/C-6

Rīgā,

2010.gada 19.februārī

Latvijas Republikas Zemkopības ministrija (turpmāk – ZM) **ministra Jāņa Dūklava** personā, kurš darbojas saskaņā ar Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīla noteikumiem Nr. 245 “Zemkopības ministrijas nolikums”, no vienas puses, Latvijas Zinātņu akadēmija (turpmāk – LZA) tās **prezidenta Jura Ekmaņa** personā, kurš darbojas saskaņā ar 1992.gada 14.februāra LZA kopsapulces lēmumā Nr.7 apstiprinātajiem statūtiem, no otras puses, un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija (turpmāk – LLMZA) tās **prezidentes Baibas Rivžas** personā, kura darbojas saskaņā ar 2005.gada 11.februārī LLMZA dibināšanas sapulcē apstiprinātajiem statūtiem, no trešās puses, lai veicinātu lauksaimniecības un meža zinātnes ciešāku sadarbību ar citām Latvijas Zinātņu akadēmijā pārstāvētām nozarēm, iesaistot LZA Lauksaimniecības un meža zinātņu nodaļu (LMZN), paraksta šo Nodomu protokolu un brīvprātīgi vienojas:

1. par sadarbību šādās jomās:

1.1. normatīvo aktu izstrādē, kas attiecas uz zinātni un augstāko izglītību, tai skaitā pozīcijas „Ceļā uz saskaņotu stratēģiju Eiropas lauksaimniecības pētniecības programmā” izstrādē un aktīvā dalībā pozīcijā iekļautā mērķa īstenošanā;

1.2. kopīgu pētījumu veikšanā ZM kompetences jomās;

1.3. kopīgu konferenču, izstāžu un citu pasākumu rīkošanā zinātnes sasniegumu popularizēšanai;

1.4. jauno zinātnieku sagatavošanā, rīkojot seminārus par doktorantūras studiju problēmām un izaicinājumiem, kā arī sniedzot iespēju doktorantūras studentiem ziņot par savu pētījumu rezultātiem LZA un LLMZA sēdēs;

1.5. informācijas apmaiņā starp ZM, LZA, LLMZA;

1.6. ZM Zinātnes konsultatīvās padomes darbībā;

1.7. starptautiskās zinātniskās sadarbības veicināšanā, tai skaitā:

1.7.1. Latvijas kā prezidējošās Eiropas Lauksaimniecības, pārtikas un dabaszinātņu akadēmiju apvienības (turpmāk-Apvienība) valsts dalība Apvienības VI (sestās) Generālasamblejas organizēšanā, kas norisināsies Odesā, Ukrainā 2010.gadā. 26.–28.maijā;

1.7.2. dalība Eiropas Komisijas rīkotās Lauksaimniecības zinātniskās pētniecības pastāvīgās komitejas (*SCAR – Standing Committee on Agricultural Research*) sanāksmēs;

- 1.8. pētījumu datubāzes www.llu.lv uzturēšanā un pilnveidošanā.
2. Nodomu protokola izpildes īstenošanai ZM nodrošina LLMZA telpu Nr.2314 Rīgā, Republikas laukumā 2.
3. Nodomu protokola izpildi ZM, LZA un LLMZA apspriež reizi gadā un par tā izpildes rezultātu informē plašsaziņas līdzekļus.
4. Nodomu protokols sagatavots trīs eksemplāros ar vienādu juridisku spēku (pa vienam eksemplāram katrai pusei) un stājas spēkā ar tā parakstīšanas brīdi.

Latvijas Republikas
zemkopības ministrs

Jānis Dūklavs

Latvijas Zinātņu
akadēmijas prezidents

Juris Ekmanis

Latvijas Lauksaimniecības
un meža zinātņu akadēmijas
prezidente

Baiba Rivža

LZA GADAGRĀMATĀS PUBLICĒTO DOKUMENTU RĀDĪTĀJS

LR likumi, normatīvie akti, koncepcijas

	Gads, lpp.
Latvijas Republikas likumdošana par LZA statusu	1995: 7
Latvijas Republikas Augstskolu likums (izraksts)	1996: 119
Likums “Par valsts nozīmes izglītības, kultūras un zinātnes objektiem un nacionālajām sporta bāzēm”	1996: 124
Latvijas Republikas Ministru kabineta Nolikums par valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1996: 115
LR MK Nolikums par Valsts emeritētā zinātnieka nosaukuma piešķiršanu	1998: 158
Zinātnieka ētikas kodekss	1998: 145
Latvijas Republikas likums “Par zinātnisko darbību”	1999: 219
Latvijas Republikas Zinātnes attīstības nacionālā koncepcija	1999: 205
Meti augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģiju attīstības stratēģijai 2003.–2010.gadam	2004: 208
Zinātniskās darbības likums	2006: 221

LZA normatīvie dokumenti

LZA Harta (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 7
LZA Statūti (un turpmāk katru gadu)	1992/93: 12
LZA Statūti, ar 2002.g. labojumiem	2003: 16
LZA simbolika (krāsas, ģerbonis, karogs)	1992/93: 25
LZA ģerbonis. Heraldiskais apraksts	2003: 15
Nolikums par LZA Valdi (1994)	1995: 116
LZA valdes nolikums (1998)	1999: 238
Nolikums par LZA goda doktora (<i>Dr.h.c.</i>) grāda piešķiršanas kārtību	1995: 118
Pagaidu nolikums par LZA vēlēšanām	1995: 121

LZA Uzraudzības padomes nolikums	1999: 236
Nolikums par LZA locekļu pārvēlēšanām sakarā ar pastāvīgās dzīves vietas maiņu	1999: 240
Nolikums par jaunu LZA locekļu vēlēšanām	2000: 194

LZA paziņojumi

LZA aicinājums valsts varas institūcijām par latviešu valodu	1999: 198
LZA vēstījums sakarā ar Salaspils pētnieciskā kodolreaktora darbības apstādināšanu	1999: 199
LZA paziņojums par kādu bēdīgu un pamācošu pagātnes lappusi	
Latvijas bioloģijas un lauksaimniecības zinātņu vēsturē	1999: 201
Augstākās izglītības padomes, Latvijas Zinātnes padomes un LZA atklātā vēstule sakarā ar budžeta samazināšanu augstākajai izglītībai un zinātnei	1999: 203
LZA paziņojums par ozona slāņa sarukšanas bīstamajām sekām	2001: 186
LZA aicinājums pievērst īpašu uzmanību valsts intelektuālā potenciāla saglabāšanai un attīstībai	2001: 189
Latvijas Zinātņu akadēmijas aicinājums “Par Latviju Eiropas Savienībā” (2003. gada 09. septembrī)	2004: 211
Par Kārļa Mīlenbaha gadu (Latvijas Zinātņu akadēmijas paziņojums) .	2004: 212

Sadarbības līgumi

LZA un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgums	1997: 138
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Latvijas Universitāti	2000: 186
LZA un Latvijas Kultūras fonda sadarbības līgums	2000: 188
LZA un Latvijas Reģionālās arhitektūras akadēmijas sadarbības līgums	2001: 191
Deklarācija par sadarbību starp LZA un Rīgas Tehnisko universitāti .	2001: 192
Deklarācija par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Daugavpils Universitātes sadarbību	2002: 190
Vienošanās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un LR aizsardzības ministrijas sadarbību	2002: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Medicīnas akadēmijas / Rīgas Stradiņa universitātes sadarbības līgums	2003: 186

Latvijas Zinātņu akadēmijas, Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas un Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības vienošanās par sadarbību	2003: 188
Vienošanās par Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas sadarbību	2004: 214
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Akadēmiskās vienības "Austrums" sadarbības līgums.	2004: 216
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Akadēmiķa Viktora Kalnbērza muzeja un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	2004: 217
Viesites pilsētas Domes un novadpētniecības muzeja "Sēlija", Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību	2004: 219
Deklarācija par sadarbību Ventspils zinātniskā centra veidošanā	2005: 202
LZA un LR Patentu valdes sadarbības līgums	2005: 204
LZA un Rīgas Latviešu biedrības sadarbības līgums	2005: 205
LZA un Liepājas Pedagoģiskās akadēmijas sadarbības līgums.	2006: 238
LZA) un a/s "Latvijas dzelzceļš" sadarbības līgums	2007: 230
LZA un Valsts aģentūras „Latvijas Akadēmiskā bibliotēka" sadarbības līgums.	2008: 246
LR Izglītības un zinātnes ministrijas un LZA nodomu protokols	2008: 247
LR Zemkopības ministrijas, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas nodomu protokols	2008: 249
LZA un Rēzeknes augstskolas sadarbības līgums	2011: 207
Sadarbības līgums starp <i>L'OREAL BALTIC SIA</i> , UNESCO Latvijas nacionālo komisiju un LZA	2011: 210
LR Zemkopības ministrijas un LZA nodomu protokols	2011: 216

Līgumi, balvu un fondu nolikumi

Nolikums par LZA Sociālās palīdzības fondu	1995: 120
LZA Magdas un Hermaņa Štaudingeru fonda noteikumi	1996: 114
LZA un publiskās a/s "Grindeks" vienošanās par sadarbību un a/s "Grindeks" gada balvām un pāremjām zinātnē	1999: 233
LZA un a/s "Aldaris" vienošanās par sadarbību un a/s "Aldaris" gada balvām zinātnē	1999: 234
Nolikums par LZA un pva/s "Latvenergo" Gada balvu inženierzinātnē un enerģētikā piešķiršanas kārtību	2000: 190

LZA, a/s “Dati” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2000: 192
Nolikums par LZA un a/s “RD ALFA” balvām fizikā un tās inžierielietojumos un to piešķiršanas kārtību	2001: 194
LZA, firmas “ITERA Latvija” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2001: 196
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas Latvijas balvas (kopā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju) nolikums	2002: 193
Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/s “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 195
Latvijas Zinātņu akadēmijas, SIA <i>Lattelekom</i> un Latvijas Izglītības fonda mērķprogrammas “Izglītībai, zinātnei un kultūrai” vienošanās par sadarbību un gada balvām	2002: 197
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Rīgas domes Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 199
Latvijas Zinātņu akadēmijas un SIA “Biznesa augstskola Turība” Rīgas balvas iedibināšanas līgums	2002: 200
Latvijas Zinātņu akadēmijas, a/s “Latvijas gāze” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 190
Latvijas Zinātņu akadēmijas un Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja vienošanās par sadarbību un gada balvām	2003: 192
Latvijas Zinātņu akadēmijas, va/S “Latvijas Gaisa satiksme” un Latvijas Izglītības fonda vienošanās par sadarbību un stipendijām	2003: 194
LZA Jāņa Labsvīra iedibinātās Kārļa Ulmaņa balvas nolikums	2004: 221
Nolikums par LZA un LR Patentu valdes Valtera Capa balvu labākajam izgudrotājam	2005: 207
Nolikums par LZA, PAS “Grindeks”, Latvijas Organiskās sintēzes institūta un LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centra Solomona Hillera balvas piešķiršanu	2005: 208
LZA Emīlijas Gudrimieces balvas jaunajiem zinātniekiem nolikums	2007: 232
Nolikums par LZA Artura Balklava balvas piešķiršanu	2007: 234
Nolikums par Latvijas Zinātņu akadēmijas Dītriha Andreja Lēbera balvas piešķiršanu	2008: 251

Sadarbības protokols starp SIA *L'Oreal Baltic*, UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju un Latvijas Zinātņu akadēmiju 2008: 252

Starptautiskā sadarbība. Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju sadarbība

Igaunijas, Lietuvas, Latvijas Zinātņu akadēmiju prezidiju kopējās sēdes protokols	1990: 39
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Igaunijas Zinātņu akadēmijas un Lietuvas Zinātņu akadēmijas līgums par zinātnisko sadarbību	1992: 52
Latvijas Zinātņu akadēmijas, Lietuvas Zinātņu akadēmijas un Igaunijas Zinātņu akadēmijas prezidiju kopīgais Komunikē (Vilņa, 12.11.1991)	1992: 54
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju vadītāju apspriedes komunikē	1996: 111
Igaunijas Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas parlamentiem	1996: 113
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1997: 124
Baltijas zinātņu akadēmiju prezidentu kopīgais paziņojums	1997: 128
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju komunikē “Par kopīgām pētijumu programmām”	1997: 129
Programma “Enerģētika”	1997: 130
Programma “Baltijas jūra”	1997: 131
Programma “Baltonika”	1997: 133
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju 1997.gada konferences dokumenti	1998: 152
Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1998: 152
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols	1998: 154
Trešās Baltijas un Ziemeļvalstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	1999: 191
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju prezidentu sanāksmes protokols	1999: 194
Baltijas studiju veicināšanas asociācijas un Baltijas valstu zinātņu akadēmiju vienošanās memorands	1999: 197
Baltijas valstu zinātņu akadēmiju konferences komunikē	2000: 173
J. Stradiņš. Atklāšanas runa 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē	2000: 176
V. Viķe-Freiberga. Uzruna 7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferencē	2000: 180

7. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	2000: 184
V. Viķe-Freiberga. Zinātniskajai domai ir cieša kopība ar demokrātijas garu	2004: 199
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas zinātņu akadēmiju sanāksmes protokols (Vilņa, 2003. gada 6. jūnijs)	2004: 204
9. Baltijas intelektuālās sadarbības konferences rezolūcija	2004: 206

Starptautiskā sadarbība. Divpusējās sadarbības līgumi

Vienošanās memorands par zinātnisko sadarbību starp Londonas Karalisko biedrību un LZA	1992: 46
LZA un Norvēģijas Zinātnes un literatūras akadēmijas zinātniskās sadarbības līgums	1992: 46
Eiropas Zinātņu un mākslu akadēmijas un LZA sadarbības līgums . .	1992: 48
Eiropas-Latvijas institūts kultūras un zinātniskai apmaiņai (Konstitūcija)	1992: 49
LZA un Somijas akadēmijas sarunu memorands	1992: 51
UNESCO un LZA zinātniskās sadarbības līgums	1998: 156
LZA noteikumi par piedalīšanos starptautiskajās zinātniskās apmaiņas programmās	1997: 136
LZA un Saksijas Zinātņu akadēmijas zinātniskās sadarbības līgums . .	2005: 201

Starptautiskā sadarbība. Zinātnes attīstības vispārīgās problēmas

J. Stradiņš. "Zinātne XXI gadsimtam — jaunas saistības". Runa Pasaules zinātnes konferencē Budapeštā (1999. gada jūnijā-jūlijā) . .	2000: 161
Pasaules zinātnes konferences Budapeštā Deklarācija par zinātni un zinātnes sasniegumu izmantošanu (1999. gada 1. jūlijā)	2000: 164
Pāreja uz ilgtspēju 21. gadsimtā. Pasaules zinātņu akadēmiju paziņojums (Tokija, 2000. gada maijs)	2001: 179

GALVENĀS ZINĀTNISKĀS INSTITŪCIJAS UN IESTĀDES LATVIJĀ

Gadagrāmatas šīs nodalas mērķis — dot ieskatu Latvijas zinātnes struktūrā vispār. Diemžēl šīs pārskats nav pilnīgs, jo no zinātniskajiem institūtiem tajā ietverti tikai tie, kuriem ir juridiskas personas tiesības, nav minētas arī citas universitāšu struktūrvienības.

Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija

Valnu ielā 2, Rīga, LV 1050
Tel.: 67226209. Fakss: 67223905. E pasts: info@izm.gov.lv
<http://www.izm.gov.lv>

Ministrs Rolands BROKS

Zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju departaments

Departamenta direktore *Dr.sc.ing.* Irina ARHIPOVA
Tel.: 67047896. Fakss: 67243126, 67047996. E pasts: irina.arhipova@izm.gov.lv
Direktores vietniece Ineta KURZEMNIECE
Tel.: 67047963. Fakss: 67243126, 67047996. E pasts: ineta.kurzemniece@izm.gov.lv

Latvijas Zinātnes padome

Akadēmijas laukumā 1, Rīgā, LV 1050
Tel.: 67227790. Fakss: 67228421. E pasts: lzp@lzp.gov.lv
<http://www.lzp.gov.lv>

Padomes priekšsēdētājs Andrejs SILIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*
Tel.: 67211405. Fakss: 67228421. E pasts: andrejs.silins@lu.lv; silins@lza.lv

Priekšsēdētāja vietnieks Ivars LĀCIS, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*
Tel.: 67261068. Fakss: 67228421. E pasts: ivars.lacis@lu.lv

Padomes locekļi

Bruno ANDERSONS, LZA īst.loc. *Dr.chem.*

Tel.: 67552554. Fakss: 67550635. E pasts: bruno.andersons@edi.lv; koks@edi.lv

Ināra BONDARE

Tel.: 67945446. E pasts: inbon@inbox.lv

Vilnis DZERVE-TĀLUTS

Tel.: 67069575. E pasts: dserve@lki.eunet.lv

Raita KARNĪTE, LZA īst.loc. *Dr.oec.*

Tel.: 29411607. E pasts: raita@epc.lv

Ilga JANSONE, LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.*

Tel.: 67227696. Fakss: 67227696. E pasts: ilgajan@lza.lv

Ivars KALVIŅŠ, LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.*

Tel.: 67553233. Fakss: 67550338. E pasts: kalvins@osi.lv

Edite KAUFMANE, LZA kor.loc. *Dr.biol.*

Tel.: 63722294. E pasts: kaufmane@latnet.lv

Jānis KRISTAPSONS, LZA kor.loc. *Dr.phys.*

Tel.: 67223567. E pasts: jtk@lza.lv

Gatis KRŪMINŠ, *Dr.hist.*

Tel.: 29283192. E pasts: gatiskrumin@navigator.lv

Maija KÜLE, LZA īst.loc. *Dr.habil.phil.*

Tel.: 67229208. E pasts: maija.kule@lu.lv; maija.kule@gmail.com

Aivars LAPIŅŠ

Tel.: 67027112. E pasts: aivars.lapins@zm.gov.lv

Andris LIEPIŅŠ

Tel.: 67013167, e-pasts: andris.liepins@em.gov.lv

Silvija PABLAKA

Tel.: 67876087. E pasts: silvija.pablaka@vm.gov.lv

Pauls PUMPĒNS, LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.*

Tel.: 67808214. E pasts: paul@biomed.lu.lv

Andris OZOLS, LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.*

Tel.: 67089456. E pasts: aozols@latnet.lv

Leonīds RIBICKIS, LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.*

Tel.: 67089300. Fakss: 67820094. E pasts: leonids.ribickis@rtu.lv

Laimdota STRAUJUMA, *Dr.oec.*

Tel.: 67770406. E pasts: laimdota.straujuma@varam.gov.lv

Jolanta TREILE

Tel.: 67330245. E pasts: jolanta.treile@km.gov.lv

Kristīne VĀGNERE

Tel.: 67047990. Fakss: 67229031. E pasts: kristine.vagnere@izm.gov.lv

Aleksejs NAUMOVS

Tel.: 67326068. E pasts: aleksejs.naumovs@lma.lv

Zinātnes padomes nozaru ekspertu komisiju priekšsēdētāji

1. Dabaszinātņu un matemātikas ekspertu komisija

Grigorijs VEINBERGS, LZA īst.loc. Dr.habil.chem.

Tel.: 67014941. Fakss: 67550338. E pasts: veinberg@osi.lv

2. Inženierzinātņu un datorzinātnes ekspertu komisija

Jānis RUDZĪTIS, LZA kor.loc. Dr.habil.sc.ing.

Tel.: 6708 9701. Fakss: 67820094. E pasts: arai@latnet.lv

3. Bioloģijas un medicīnas zinātnes ekspertu komisija

Jānis KLOVIŅŠ, LZA kor.loc. Dr.biol.

Tel.: 67808003. Fakss: 67442407. E pasts: klovins@biomed.lu.lv

4. Lauksaimniecības, vides, zemes un meža zinātņu ekspertu komisija

Daina KĀRKLIŅA, LZA kor.loc. Dr.sc.ing.

Tel.: 63046690. Fakss: 63022829. E pasts: daina.karklina@llu.lv

5. Humanitāro un sociālo zinātņu ekspertu komisija

Anna STAFECKA, LZA kor.loc. Dr.philol.

Tel.: 67226345. Fakss: 67227696. E pasts: anna.stafecka@inbox.lv

Latvijas Zinātnes padomes darbinieki

Zinātniskā sekretāre Dr.biol. Maija BUNDULE

Tel.: 67227790. Fakss: 67228421. E pasts: maija.bundle@lzp.gov.lv; maija.bundle@lza.lv

Vecākā referente Gaļina KALIŅINA

Tel.: 67225164. Fakss: 67228421. E pasts: galina.kalinina@lzp.gov.lv; lzp@lza.lv

Vecākā referente Māra PUTNINA

Tel.: 67223211. Fakss: 67228421. E pasts: mara.putnina@lzp.gov.lv; putnina@lza.lv

Vecākā referente Jeļena BLAZARENE

Tel.: 67228421. Fakss: 67228421. E pasts: jelena.blazarene@lzp.gov.lv;jelena@lza.lv

Vecākā grāmatvede Gunta BALKA

Tel.: 67225164. Fakss: 67228421. E pasts: gunta.balka@lzp.gov.lv; gunta@lza.lv

Augstākās izglītības padome

Zigfrīda Annas Meierovica bulv. 12, Rīga, LV 1050
Tel.: 67223392. Fakss: 67220423. E pasts: aip@latnet.lv
<http://www.aip.lv>

Priekšsēdētājs *Dr.habil.med.* Jānis VĒTRA

Valsts Zinātniskās kvalifikācijas komisija

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 67223931. Fakss: 67821153. E pasts: alma@lza.lv

Komisijas priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Raimonds VALTERS

Zin. sekretāre *Dr.chem.* Alma EDŽIŅA

Valsts emeritēto zinātnieku padome

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 67220725. Fakss: 67821153. E pasts: chem@lza.lv

Padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Raimonds VALTERS

Zin. sekretāre *Dr.chem.* Baiba ĀDAMSONE

LZA un LZP Ētikas komisija

Akadēmijas laukumā 1, Rīga LV 1050
Tel.: 67229208. Fakss: 67210806. E pasts: fsi@lza.lv, maya@lza.lv

Latvijas Zinātnieku savienība

Akadēmijas laukumā 1 (611a. ist.), Rīga, LV 1050
Tel.: 67225361. Fakss: 67821153. Tel./fakss: 67212706. E pasts: lza@lza.lv; lzs@lza.lv
<http://www.lvzs.lv>

Padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc *Dr.habil.chem.* Ivars KALVINIŅŠ

Valdes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Aivars ĀBOLTIŅŠ

Latvijas Jauno zinātnieku apvienība

Kalķu ielā 1, Rīga, LV 1658
Tel.: 29409509. E pasts: info@ljza.lv
<http://www.ljza.lv>

Valdes priekšsēdētājs Gints TURLAJS

LATVIJAS UNIVERSITĀTES

Latvijas Universitāte

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel.: 67034444. Fakss: 67225039. E pasts: lu@lu.lv
<http://www.lu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Mārcis AUZINŠ

Zinātnu prorektors LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Indriķis MUIŽNIEKS

Rigas Tehniskā universitāte

Kalķu ielā 1, Riga, LV 1658
Tel.: 67089333. Fakss: 67820094. E pasts: info@rtu.lv
<http://www.rtu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Leonīds RIBICKIS

Zinātnu prorektors *Dr.sc.ing.* Bruno GRASMANIS

Latvijas Lauksaimniecības universitāte

Lielā ielā 2, Jelgava, LV 3001
Tel.: 630 22584. Fakss: 630 27238. E pasts: rektors@llu.lv
<http://www.llu.lv/>

Rektors LZA kor.loc. *Dr.sc.ing.* Juris SKUJĀNS

Zinātnu prorektors *Dr.habil.sc.ing.* Pēteris RIVŽA

Rigas Stradiņa Universitāte

Dzirciema ielā 16, Rīga, LV 1007
Tel.: 67409105. E pasts: infocentrs@rsu.lv
<http://www.rsu.lv/>

Rektors LZA īst.loc. *Dr.habil.med.* Jānis GARDOVSKIS

Zinātnu prorektore *Dr.habil.med.* Iveta OZOLANTA

Daugavpils Universitāte

Vienības ielā 13, Daugavpils, LV 5400
Tel.: 654 22180, 654 22922. Fakss: 654 24321. E pasts: du@du.lv
<http://www.du.lv/>

Rektors LZA kor.loc. *Dr.biol.* Arvīds BARŠEVSKIS

Zinātnu prorektore *Dr.oec.* Elita JERMOLAJEVA

Liepājas Universitāte

Lielā ielā 14, Liepāja, LV 3401
Tel.: 634 23568. Fakss: 634 24223. E pasts: liepu@liepu.lv
<http://www.liepu.lv>

Direktors *Dr.math.* Jānis RIMŠĀNS

Zinātnes prorektore *Dr.philol.* Ieva OZOLA

ZINĀTNISKIE INSTITŪTI

FIZIKAS, MATEMĀTIKAS UN TEHNISKO ZINĀTNU INSTITŪTI

Elektronikas un datorzinātņu institūts

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006
Tel.: 67554500. Fakss 67555337. E pasts: info@edi.lv
<http://www.edi.lv>

Direktors *Dr.sc.comp.* Modris GREITĀNS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.sc.comp.* Kārlis KRŪMINŠ

Fizikālās enerģētikas institūts

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006
Tel. 67552011. Fakss 67550839. E pasts: fei@edi.lv
<http://www.innovation.lv/fei>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Juris EKMANIS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

LZA goda loc. *Dr.habil.sc.ing.* Viktors ZĒBERGS

LU Cietvielu fizikas institūts

Ķengaraga ielā 8, Rīga, LV 1063
Tel.: 67187816. Fakss 67132778. E pasts: isspp@cfi.lu.lv
<http://www.cfi.lu.lv>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Andris ŠTERNBERGS

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.phys.* Laima TRINKLERE

LU Fizikas institūts

Miera ielā 32, Salaspils-1, LV 2169
Tel.: 67944700. Fakss 67901214. E pasts: fizinst@sal.lv
<http://www.ipb.sal.lv>

Direktors *Dr.phys.* Jānis Ernests FREIBERGS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.phys.* Agris GAILĪTIS

LU Matemātikas un informātikas institūts

Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459
Tel.: 67224730. Fakss 67820153. E pasts: imcs@lumii.lv
<http://www.lumii.lv/>

Direktors *Dr.sc.comp.* Rihards BALODIS-BOLUŽS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.comp.* Jānis BĀRZDINŠ

LU Polimēru mehānikas institūts

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006
Tel.: 67551145. Fakss 67820467. E pasts: polmech@pmi.lv
<http://www.pmi.lv>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Juris JANSONS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Vitauts TAMUŽS

LU Astronomijas institūts

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV 1586
Tel./fakss: 67034580. Fakss 67034582. E pasts: astra@latnet.lv
<http://www.astr.lu.lv>

Direktors *Dr.phys.* Ilgmārs EGLĪTIS

Domes priekšsēdētājs *Dr.paed.* Ilgonis VILKS

Ventspils Starptautiskais radioastronomijas centrs

Irbenē, Ances pagasts, Ventspils rajons, LV 3600
Tel.: 63600347. E pasts: inetap@venta.lv

Inženieru ielā 101, Ventspils, LV 3601
Tel.: 63628303, 29230818. Fakss: 63628303. E pasts: virac@venta.lv; infovirac@venta.lv
<http://virac.venta.lv>

Direktors *Dr.chem.* Valdis AVOTIŅŠ

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Aigars KRAUZE

ĶĪMIJAS UN BIOLOGIJAS ZINĀTNU INSTITŪTI

Latvijas Organiskās sintēzes institūts

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 67551822. Fakss: 67550338. E pasts: sinta@osi.lv

<http://www.osi.lv>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Ivars KALVIŅŠ

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

LZA īst.loc. *Dr.habil.chem.* Grigorjs VEINBERGS

Latvijas Valsts Koksnes ķimijas institūts

Dzērbenes ielā 27, Rīga, LV 1006

Tel.: 67553063. Fakss: 67550635. E pasts: koks@edi.lv

<http://www.woodchem.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.sc.ing.* Aivars ŽŪRIŅŠ

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.chem.* Bruno ANDERSONS

RTU Neorganiskās ķimijas institūts

Miera ielā 34, Salaspils-1, LV 2169

Tel.: 67944711. Fakss: 67800779. E pasts: nki@nki.lv

<http://www.nki.lv/>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Jānis GRABIS

Latvijas Biomedicinas pētījumu un studiju centrs

Rātsupītes ielā 1, Riga, LV 1067

Tel.: 67808003. Fakss: 67442407. E pasts: bmc@biomed.lu.lv

<http://bmc.biomed.lu.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.biol.* Jānis KLOVIŅŠ

Zinātniskais direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Pauls PUMPĒNS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.habil.biol.* Elmārs GRĒNS

Latvijas Hidroekoloģijas institūts

Daugavgrīvas ielā 8, Rīga, LV 1048
Tel./fakss: 67601995. E pasts: hydro@latnet.lv
<http://www.lhei.lv>

Direktors *Dr.geogr.* Juris AIGARS

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.biol.* Solvita STRĀĶE

LU Bioloģijas institūts

Miera ielā 3, Salaspils-1, LV 2169
Tel./Fakss: 67944988. E pasts: office@email.lubi.edu.lv
<http://www.lubi.edu.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.biol.* Viesturs MELECIS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA īst.loc. *Dr.biol.* Jānis VĪKSNE

Nacionālais botāniskais dārzs

Miera ielā 1, Salaspils-1, LV 2169
Tel.: 67945460. Fakss: 67945459. E pasts: nbd@nbd.gov.lv
<http://www.nbd.gov.lv>

Direktors Andrejs SVILĀNS

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.biol.* Dace KĻAVINA

LAUKSAIMNIECĪBAS UN MEŽA ZINĀTNU INSTITŪTI

Latvijas Valsts Augkopības institūts

Graudu ielā 1, Dobeles novads, LV 3701
Tel.: 63722294, 63724926. Fakss: 63781718. E pasts: lvai@lvai.lv
<http://www.lvai.lv>

Direktore LZA kor.loc. *Dr.biol.* Edīte KAUFMANE

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.biol.* Sarmīte STRAUTIŅA

Latvijas Valsts Mežzinātnes institūts “Silava”

Rīgas ielā 111, Salaspils novads, LV 2169
Tel.: 67942555. Fakss: 67901359. E pasts: inst@silava.lv
<http://www.silava.lv>

Direktors *Dr.silv.* Jurģis JANSONS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA kor.loc. *Dr.silv.* Tālis GAITNIEKS

Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts

Zinātnes ielā 1a, Priekuļu pagasts, Priekuļu novads, LV 4126

Tel.: 64130162. Fakss: 64107217. E pasts: pr_sel@apollo.lv

<http://www.priekuliselekcija.lv>

Direktors Alfs LAPSINŠ

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.agr.* Arta KRONBERGA

Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūts

Dižstende, Libagu pagasts, Talsu novads, LV 3258

Tel.: 63220287. Fakss: 63291289. E pasts: stende.selekcija@apollo.lv

<http://www.stendeselekcija.lv>

Direktore *Dr.agr.* Sanita ZUTE

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.chem.* Gunārs BREMANIS

LLU Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskais institūts „Sigra”

Institūta ielā 1, Sigulda, Siguldas novads, LV 2150

Tel.: 67976307. Fakss: 67976655. E pasts: sigra@lis.lv

<http://www.sigra.lv>

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs

LZA īst.loc. *Dr.habil.agr.*, *Dr.med.vet.* Aleksandrs JEMEĻJANOVS

LLU Lauksaimniecības tehnikas zinātniskais institūts

Institūta ielā 1, Ulbroka, Stopiņu novads, LV 2130

Tel.: 67910879. Fakss: 67910873. E pasts: uzc@apollo.lv

<http://www.llu-ltzi.lv>

Direktors *Dr.sc.ing.* Semjons IVANOVS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.sc.ing.* Dainis VIESTURS

LLU Ūdenssaimniecības un zemes zinātniskais institūts

Dobeles ielā 43, Jelgava, LV 3001

Tel.: 63025517. Fakss: 63027180. E pasts: uzzi@apollo.lv

Direktors un Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.habil.sc.ing.* Jānis VALTERS

LLU Zemkopības zinātniskais institūts

Zemkopības institūts 7, Skrīveri, Skrīveru novads, LV 5125

Tel.: 65197512. Fakss: 65197954. E pasts: szc@inbox.lv

<http://www.zzi.lv>

Direktors *Dr.agr.* Aldis JANSONS

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.agr.* Jānis VIGOVSKIS

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTNU INSTITŪTI

LU Filozofijas un socioloģijas institūts

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1940
Tel.: 67229208, 28385810. Fakss: 67210806. E pasts: fsi@lza.lv
<http://www.lu.lv/instituti/filozofijas.html>

Direktore LZA īst.loc. *Dr.habil.phil.* Maija KŪLE
Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.phil.* Ella BUCENIECE

LU Latviešu valodas institūts

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel./fakss: 67227696. E pasts: latv@lza.lv
<http://www.lu.lv/instituti/latviesu.html>

Direktore LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.* Ilga JANSONE
Zinātniskās padomes priekšsēdētāja LZA kor.loc. *Dr.phil.* Anna STAFECKA

LU Latvijas vēstures institūts

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 67223715. Fakss: 67225044. E pasts: lvi@lza.lv
<http://www.lvi.lv>

Direktors LZA kor.loc. *Dr.hist.* Guntis ZEMĪTIS
Zinātniskās padomes priekšsēdētājs *Dr.hist.* Ainārs LERHIS

LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel./fakss: 67229017. E pasts: litfom@lza.lv
<http://www.lfmi.lu.lv>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.* Benedikts KALNAČS
Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.philol.* Ingūna DAUKSTE-SILASPROĢE

EKONOMIKAS INSTITŪTI

LZA Ekonomikas institūts, SIA

Akadēmijas laukumā 1, Riga, LV 1050

Tel.: 67222830. Fakss: 67820608. E pasts: economics@economics.lv

<http://www.ei.lza.lv>

Valdes locekle, direktore *Dr.oec.* Helma JIRGENA

Zinātniskās padomes priekšsēdētājs LZA goda loc. *Dr.habil.oec.* Pēteris GULĀNS

Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts

Struktoru ielā 14, Riga, LV 1039

Tel.: 67552909. Fakss: 67541789. E pasts: lvaei@lvaei.lv

<http://www.lvaei.lv>

Direktore Vija ANČUPĀNE

Zinātniskās padomes priekšsēdētāja *Dr.oec.* Ligita MELECE

CITAS ZINĀTNISKĀS IESTĀDES

LU Akadēmiskā bibliotēka

Rūpniecības ielā 10, Riga, LV 1235

Tālr.: 67106206. Fakss: 67106202. E pasts: acadlib@lib.acadlib.lv

<http://www.acadlib.lv>

Direktore *Dr.h.c.philol.* Venta KOCERE

Latvijas Tehnoloģiskais centrs

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 67558771. Fakss: 67541218. E pasts: ltc@latnet.lv

<http://www.innovation.lv/LTC/>

Direktors *Dr.habil.sc.ing.* Jānis STABULNIEKS

Eiropas programmu centrs

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel./fakss: 67227790.

Centra vadītāja *Dr.biol.* Maija BUNDULE. E pasts: maija.bundule@lza.lv

Projektu koordinatore *Dr.biol.* Dace TIRZĪTE. E pasts: dace.tirzite@lza.lv

COST programmas administratore Ieva CIPRUSE. E pasts: ieva.ciprus@lza.lv
EUREKA programmas nacionālo projektu koordinatore *Dr.sc.ing.* Ilze BEVERTE.
E pasts: beverte@edi.lv

Projektu koordinatore Ineta PLIKŠA. E pasts: ineta.pliksa@lza.lv

Latvijas EURAXESS Servisu centrs

Dzērbenes ielā 27–316, Rīga, LV 1006
Tel.: 67553591, 29473753. E pasts: info@eracareers.lv; info@euraxess.lv
<http://www.eracareers.lv/>

Projekta vadītājs *Dr.chem.* Arnis KOKOREVIČS

LZA Sertifikācijas centrs

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel./fakss: 67212807. E pasts: certcn@latnet.lv
<http://www.sertifikacijascentrs.lv/>

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.ing.* Imants MATĪSS

LZA Baltijas stratēģisko pētījumu centrs

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel./fakss: 67227555. E pasts: bspc@lza.lv

Direktors LZA īst.loc. *Dr.habil.sc.pol., Dr.iur.* Tālavas JUNDZIS

LZA Zinātnes un tehnoloģijas pētniecības centrs

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 67223567, 67225175. Fakss: 67821153. E pasts: jtk@lza.lv
http://ww3.lza.lv/csts/ztpc_galv.htm

Vadītājs LZA kor.loc. *Dr.* Jānis KRISTAPSONS

LZA Terminoloģijas komisija

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050
Tel.: 67229636. Fakss: 67227696. E pasts: vaska@lza.lv
<http://termini.lza.lv>

Priekšsēdētāja LZA īst.loc. *Dr.habil.philol.* Valentīna SKUJIŅA

Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmija

Republikas laukumā 2-2314, Riga, LV 1981

Tel.: 67223448. Fakss: 67821153. E pasts: lmzn@lza.lv

<http://www.llmza.lv>

Prezidente LZA īst.loc. *Dr.habil.oec.* Baiba RIVŽA

Viceprezidenti: LZA īst.loc. *Dr.habil.agr.*, *Dr.med.vet.* Aleksandrs JEMELJANOVS

LZA kor.loc. *Dr.sc.ing.* Daina KĀRKLIŅA

LZA kor.loc. *Dr.sc.ing.* Juris SKUJĀNS

Zinātniskā sekretāre *Dr.sc.administr.* Ieva BRENCĒ

ZINĀTNISKĀ IZDEVĒJDARBĪBA

Apgāds “Zinātne”, SIA

Akadēmijas laukumā 1, Riga, LV 1050

Tel.: 67212797, 67225767. Fakss: 67227825. E pasts: zinatne@navigator.lv

<http://www.zinatnesgramatas.lv>

Valdes priekšsēdētāja Ingrīda SEGLINA

Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis

Akadēmijas laukumā 1, Riga, LV 1050

Tel.: 67229830. Fakss: 67821153. E pasts: vestis@lza.lv; lzavestis@inbox.lv; proceed@lza.lv
<http://www.lza.lv/vestis/>

Atbildīgais redaktors Arno JUNDZE

Žurnāls publicē rakstus latviešu un angļu valodā.

Latvijas Fizikas un Tehnisko Zinātņu Žurnāls

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 67551732, 67558694. Fakss: 67550839. E pasts: ezerniec@edi.lv
http://www.innovation.lv/fei-old/fei_j.htm

Galvenais redaktors Juris EKMANIS

Žurnāls publicē rakstus angļu, latviešu un krievu valodā.

Žurnāls “Mechanics of Composite Materials”

Aizkraukles ielā 23, Rīga, LV 1006

Tel.: 67551694. Fakss: 67820467. E pasts: mcm@pmi.lv
<http://www.pmi.lv/html/jourAb.htm>

Galvenais redaktors Vitauts TAMUŽS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

Žurnāls “Magnetohydrodynamics”

Miera ielā 32, Salaspils, LV 2169

Tel.: 67944700. Fakss: 67901214. E pasts: zhuk@sal.lv; aceb@sal.lv
<http://mhd.sal.lv/>

Galvenais redaktors Andrejs CĒBERS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

Žurnāls “Automatic Control and Computer Sciences”

Dzērbenes ielā 14, Rīga, LV 1006

Tel.: 67558164. Fakss: 67555337. E pasts: avt@edi.lv
http://www.edi.lv/lv/zur1_05/

Galvenais redaktors Andrejs GOBZEMIS

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

Žurnāls “Chemistry of Heterocyclic Compounds”

Aizkraukles ielā 21, Rīga, LV 1006

Tel.: 67555918, 67551822. Fakss: 67550338. E pasts: hgs@osi.lv, cohc@osi.lv
<http://www.osi.lv/hgs/hgs.html>

Galvenais redaktors Ivars KALVIŅŠ

Žurnāls iznāk angļu un krievu valodā.

Latvijas Ķīmijas Žurnāls (Latvian Journal of Chemistry)

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1524

Tel.: 67226032. Fakss: 67901257. E pasts: nki@nki.lv
<http://www.nki.lv/lv/zurnals.htm>

Galvenais redaktors Jānis GRABIS

Žurnāls publicē rakstus latviešu, angļu un krievu valodā.

Žurnāls “Humanities and Social Sciences. Latvia”

Bruņinieku ielā 29/31–319, Riga, LV 1001

Tel.: 29411607. E pasts: raita@epc.lv
<http://www.hssl.lv>

Galvenā redaktore Raita KARNĪTE

Dibinātājs redaktors Viktors IVBULIS

Žurnāls iznāk angļu valodā.

Latvijas Vēstures Institūta Žurnāls

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 29486005. Fakss: 67225044. E pasts: lviz@lza.lv

<http://www.lviv/lv/lviz.htm>

Galvenais redaktors Guntis ZEMĪTIS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

(Žurnāls dibināts 1936. gadā, atjaunots 1991. gadā.)

Latvijas Zinātņu akadēmijas un

LU Astronomijas institūta populārzinātnisks gadalaiku izdevums

Zvaigžnotā Debess

Raiņa bulv. 19, Riga, LV 1586

Tel.: 67034581. E pasts: astra@latnet.lv

<http://www.lu.lv/zvd/>

Atbildīgais redaktors Agnis ANDŽĀNS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

**Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas
un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts**

Zinātnes Vēstnesis

Akadēmijas laukumā 1, Rīga, LV 1050

Tel.: 67212706. Fakss: 67821153. E pasts: alma@lza.lv; lza@lza.lv

<http://www.lza.lv/zv00.htm>

Galvenā redaktore Zaiga KIPERE

Laikraksts iznāk latviešu valodā.

Latvijas Universitātes izdevums populārzinātniskais žurnāls

TERRA

Martas ielā 9, Rīga, LV 1011

Tel.: 67034587. E pasts: terra@lu.lv

<http://www.lu.lv/terra/>

Galvenais redaktors Ilgonis VILKS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

SIA Izdevniecības “DIENAS ŽURNĀLI” izdevums žurnāls

Ilustrētā Zinātne

Mūkusalas ielā 15, Rīga, LV 1004

Tel.: 67292644. E pasts: ilustreta.zinatne@dienaszurnali.lv

<http://www.ilustretazinatne.lv>

Galvenais redaktors Vents ZVAIGZNE

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

SIA Izdevniecības “DIENAS ŽURNĀLI” izdevums žurnāls

Ilustrētā Pasaules Vēsture

Mūkusalas ielā 15, Rīga, LV 1004

Tel.: 67297070.

E pasts: ilustreta.vesture@dienaszurnali.lv

<http://www.ilustretavesture.lv>

Galvenā redaktore Aiva LAPIŅA

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

„Akadēmiskās Dzives Tēvzemes apgāda” un Latvijas Universitātes izdevums žurnāls

Akadēmiskā Dzīve

Ģertrūdes ielā 123, Rīga, LV 1009

Tel.: 67217124. E pasts: akademiskadzive@austrums.lv

<http://www.lu.lv/adz/>

Galvenais redaktors Ainārs DIMANTS

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

SIA “Enerģija un Pasaule” izdevums žurnāls

Enerģija un Pasaule

Dzirciema ielā 121, Rīga, LV 1055

Tel.: 29446806. Tel./fakss: 67461620. E pasts: e.p@ml.lv

<http://www.eunp.lza.lv>

Galvenā redaktore Edīte KALNINA

Žurnāls iznāk latviešu valodā.

**LATVIJAS ZINĀTNES ORGANIZĒŠANĀ IE SAISTĪTO
PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS**

	<i>Telefons</i>	<i>Fakss</i>	<i>Elektroniskā pasta adrese</i>
AIGARS Juris	67601995	67601995	juris.aigars@lhei.lv
ANČUPĀNE Vija	67551337	67541789	lvaei@lvaei.lv
ANDERSONS Bruno	67552554	67550635	bruno.andersons@edi.lv
ANDŽĀNS Agnis	67033738	67033701	agnis.andzans@lu.lv
ARHIPOVA Irina	67047896	67243126	irina.arhipova@izm.gov.lv
AUGULE Ināra	67225764	67821153	lza@lza.lv
AUZIŅŠ Mārcis	67034301	67034302	marcis.auzins@lu.lv; rektors@lu.lv
AVOTIŅŠ Valdis	29230818	63628303	virac@venta.lv
ĀBOLTIŅŠ Aivars	63005614	63023095	aivars.aboltins@llu.lv
ĀADAMSONE Baiba	67220725	67821153	chem@lza.lv
BALKA Gunta	67225164	67228421	gunta.balka@lzp.gov.lv, gunta@lza.lv
BALODIS-BOLUŽS Rihards	67224730	67820153	rihards.balodis@lumii.lv
BARŠEVSKIS Arvīds	65422180	65422890	arvids.barsevskis@du.lv
BĀRZDIŅŠ Jānis	67224363	67820153	janis.barzdins@lumii.lv
BEVERTE Ilze	29464250		beverte@edi.lv
BĒRZIŅŠ Jānis Guntis (CFI)	67261304	67901210	jberzins@latnet.lv
BĒRZIŅŠ Jānis (LVI)	67223715	67261304	lvi@lza.lv
BLAZARENE Jeļena	67228421	67228421	jelena.blazarene@lzp.gov.lv
BREMANIS Gunārs	63200287	63291289	stende.selekcija@apollo.lv
BRENCE Ieva	67223448	67821153	lmzn@lza.lv
BRICE Anastasija	67229830	67821153	vestis@lza.lv
BROKS Kristaps	67227391	67821153	int@lza.lv
BROKS Rolands	67226209	67223905	rolands.broks@izm.gov.lv
BUKENIECE Ella	67089154	67210806	imants@sal.lv;

BULA Dace	67357913	67229017	dace.bula@lulfmi.lv
BUNDULE Maija	67227790	67227790	maiжа.bundule@lza.lv
CĒBERE Dzintra	67225764	67821153	lza@lza.lv
CĒBERS Andrejs	67033767	67901214	aceb@sal.lv
CIMERMANIS Saulvedis	67565265	67225044	lvi@lza.lv
CIPRUSE Ieva	67227790	67227790	ieva.cipruse@lza.lv
DAUKSTE-SILASPROGE Ingūna	67357911	67229017	inguna.daukste@lulfmi.lv
DIMANTS Ainārs	67217124		akademiskadzive@aistrums.lv
DRAVENIECE Anita	67227391	67821153	int@lza.lv
DUBURS Gunārs	67551232	67550338	gduburs@osi.lv
EDŽINA Alma	67223931	67821153	alma@lza.lv
EGLĪTIS Ilgmārs	67034580	67034582	astra@latnet.lv
EKMANIS Juris	67223644	67821153	ekmanis@lza.lv
FREIBERGS Jānis Ernests	67944700	67901214	jf@sal.lv
GAILĪTIS Agris	67945821	67901214	gailitis@sal.lv
GAITNIEKS Tālis	26463738	67901359	talis.gaitnieks@silava.lv
GARDOVSKIS Jānis	67409224	67069545	rector@rsu.lv
GERTS Oskars	67298833	67506466	redakcija@lv.lv
GOBZEMIS Andrejs	67558164	67555337	avt@edi.lv
GOVINČUKA Dace	67225361	67821153	lza@lza.lv
GRABIS Jānis	67944711	67800779	grabis@nki.lv
GRASMANIS Bruno	67089415	67089067	bruno.grasmanis@rtu.lv
GREITĀNS Modris	67554500	67555337	modris.greitans@edi.lv
GRĒNS Elmārs	67808201	67442407	grens@biomed.lu.lv
GULĀNS Pēteris	67567909	67820608	gulans@apollo.lv
HAUSMANIS Viktors	67357910	67229017	litfom@lza.lv
HELMANE Ludmila	67228508	67221287	daina@lza.lv; beatrise@lza.lv

---

IVANOVS Semjons	67910879	67910873	uzc@apollo.lv
IVBULIS Viktors	67674634	67820608	ivbulis@lanet.lv
JANSONE Ieva	67212797	67227825	zinatne@navigator.lv
JANSONE Ilga	67227696	67227696	ilgajan@lza.lv
JANSONS Aldis	65197512	65197954	szc@inbox.lv
JANSONS Jurģis	67942555	67901359	jurgis@silava.lv
JANSONS Juris	67551145	67820467	jansons@pmi.lv
JEMEĻJANOVS Aleksandrs	67976654	67976655	sigra@lis.lv
JERMOLAJEVA Elita	65425452	65422890	elita.jermolajeva@du.lv
JIRGENA Helma	29299270	67820608	helma@economics.lv
JUNDZE Arno	67229830	67821153	vestis@lza.lv
JUNDZIS Tālavs	67227555	67227555	bspc@lza.lv
KALNAČS Benedikts	67212872	67229017	benedikts.kalnacs@lulfmi.lv
KALNIŅA Edīte	67461620	67461620	e.p@ml.lv
KALNIŅŠ Arnis	67568319		arnisk@e-teliamtc.lv
KALVIŅŠ Ivars	67551822	67550338	kalvins@osi.lv
KALIŅINA Galīna	67225164	67228421	galina.kalinina@lzp.gov.lv; lzp@lza.lv
KAMPARS Valdis	67225361	67821153	kampars@ktf.rtu.lv
KARNĪTE Raita	29411607		raita@epc.lv
KAUFMANE Edīte	63722294	63781718	kaufmane@latnet.lv
KĀRKLIŅA Daina	63046690	63022829	daina.karklina@llu.lv
KIPERE Zaiga	67212706	67821153	lza@lza.lv, alma@lza.lv
KLUŠA Viņa	29276263	67366306	vijaklus@latnet.lv
KLOVIŅŠ Jānis	67808003	67442407	klovins@biomed.lu.lv
KĻAVIŅA Dace	67945467	67945459	dace.klavina@nbd.gov.lv
KĻAVIŅŠ Māris	67331766	67332704	mklavins@lanet.lv
KNĒTS Ivars	29199301	67089302	ivars.knets@rtu.lv
KOCERE Venta	67106216	67106202	vkocere@lib.acadlib.lv
KOKOREVIĀCS Arnis	67553591	67550636	info@euraxess.lv
KOZLOVSKIS Vitālijs	67222817	67221287	daina@lza.lv
KRISTAPSONS Jānis	67223567	67821153	jtk@lza.lv
KRONBERGA Arta	64130162	64107217	artakron@navigator.lv
KRŪMINĀRS Andris	67187816	67132778	krumins@latnet.lv

KRŪMINŠ Kārlis	67558119	67555337	krumins@edi.lv
KÜLE Maija	67229208	67210806	fsi@lza.lv, maya@lza.lv
KURZEMNIECE Ineta	67047963	67243126	ineta.kurzemniece@izm.gov.lv
LANGE Elmārs	67225241	67821153	skc@lza.lv
LAPINA Aiva	67297070		ilustreta.vesture@dienaszurnali.lv
LAPSINŠ Alfs	64130162	64107217	pr_sel@apollo.lv
LĀCIS Ivars	67261068	67260796	Ivars.Lacis@lu.lv
LEGZDIŅA Antra	67228085	67821153	proceed@lza.lv
LERHIS Ainars	67223715	67225044	lvi@lza.lv
MARKUS Dace	67808010	67808034	markus@latnet.lv
MATĪSS Imants	67212807	67212807	certcn@latnet.lv
MELECE Ligita	67553546	67541789	ligita@lvaei.lv
MELECIS Viesturs	67944988	67944986	vmelecis@email.lubi.edu.lv
MILLERS Tālis	67225361	67821153	lza@lza.lv
MUIŽNIEKS Indriķis	67034401	67034302	Indrikis.Muižnieks@lu.lv
NEGREJEVA Sofja	67223633	67821153	fizteh@lza.lv
OZOLA Ieva	63407783	63424223	ieva.ozola@liepu.lv
OZOLANTA Iveta	67409116	67471815	iveta.ozolanta@rsu.lv
PLIKŠA Ineta	67227790	67227790	ineta.pliksa@lza.lv
PUMPĒNS Pauls	67808214	67442407	paul@biomed.lu.lv
PUTNINA Māra	67223211	67228421	mara.putnina@lzp.gov.lv
RAŠALS Īzaks	67945435	67944986	izaks@email.lubi.edu.lv
RIBICKIS Leonīds	67089300	67820094	leonids.ribickis@rtu.lv
RIMŠĀNS Jānis	63423568	63424223	liepu@liepu.lv
RIVŽA Baiba	63023739	67087100	baiba.rivza@llu.lv
RIVŽA Pēteris	63005633	63027238	zinpror@llu.lv;
RUDZĪTIS Jānis	67089701	67820094	arai@latnet.lv
SEGLINA Ingrīda	67212797	67227825	zinatne@navigator.lv

SILIŅŠ Andrejs	67211405	67821153	silins@lza.lv
SKUDRA Rūta	67225793	67821153	arhivs@lza.lv
SKUJĀNS Juris	63022584	63027238	rektors@llu.lv
SKUJINA Valentīna	67229636	67227696	vaska@lza.lv
STABULNIEKS Jānis	67557919	67541218	ltc@latnet.lv
STAFECKA Anna	67226345	67227696	anna.stafecka@inbox.lv
STRADINŠ Jānis	67213663	67821153	stradins@lza.lv
STRĀKE Solvita	67602301	67601995	solvita.strake@lhei.lv
STRAUTIŅA Sarmīte	63722294	63781718	sarmite.strautina@lvai.lv
SVILĀNS Andrejs	67945460	67945459	nbd@nbd.gov.lv
SUVEIZDIS Valdemārs	67226539	67221287	daina@lza.lv
ŠLIHTA Gunta	67558680	67550839	fei@edi.lv
ŠTERNBERGS Andris	67187810	67132778	stern@latnet.lv
TĀLBERGA Ilga	67225889	67821153	humana@lza.lv
TAMUŽS Vitaute	67543306	67820467	tamuzs@pmi.lv
TIRZĪTE Dace	67227790	67227790	dace.tirzite@lza.lv
TJŪNINA Ērika	67225175	67821153	erika@lza.lv
TREIMANIS Arnis	67551559	67550635	arnis.treimanis@edi.lv
TRINKLERE Laima	67253592	67132778	trinkler@latnet.lv
TURLAJS Gints	29409509		info@ljza.lv
TUTĀNE Irēna	67553247	67550338	irena@osi.lv
ŪBELIS Arnolds	67229727	67229727	arnolds@latnet.lv
VALTERS Jānis	63025517	63027180	uzzi@apollo.lv
VALTERS Raimonds	67220725	67821153	rvalters@latnet.lv
VANAGS Edvīns	67273489	67286736	edvins.vanags@csb.gov.lv
VĀGNERE Kristīne	67047990	67229031	kristine.vagnere@izm.gov.lv
VEDERNIKOVS Nikolajs	67553760	67550635	ved@edi.lv
VEINBERGS Grigorijs	67014941	67550338	veinberg@osi.lv
VĒTRA Jānis	67220221	67471815	janis.vetra@rsu.lv
VIESTURS Dainis	67910879	67910873	ucz@apollo.lv
VIGOVSKIS Jānis	65197529	65197954	vigovskis@apollo.lv
VILKS Ilgonis	67034587	67034582	vilks@latnet.lv

4. pielikums. PERSONU ALFABĒTISKAIS RĀDĪTĀJS

VĪBA Jānis	67089473	67089746	janis.viba@rtu.lv
VĪKSNE Jānis	67945437	67944986	ornlab@latnet.lv
ZEMĪTIS Guntis	67223715	67225044	lvi@lza.lv; guntis.zemitis@gmail.com
ZENKEVIČS Henriks	67945434	67944986	zenkevics@email.lubi.edu.lv
ZĒBERGS Viktors	67558692	67550839	zebergs@edi.lv
ZUTE Sanita	63220287	63291289	stende.selekacija@apollo.lv
ZVAIGZNE Vents	67292644		ilustreta.zinatne@dienaszurnali.lv
ZVIDRINŠ Pēteris	67034788	67034787	peteris.zvidrins@lu.lv
ŽŪRINŠ Aivars	67553063	67550635	koks@edi.lv